GAZETA POLSKA CHICAGO

BOŻE ZBAW POLSKĘ

PISMO LUDOWE DLA POLONII W AMERYCE.

No. 1. | Chicago, Illinois, Czwartek, dnia 3-go Stycznia, 1901 roku. | Rok 29.

ENTERED AT THE POST-OFFICE AT CHICAGO, ILLINOIS, AS SECOND-CLASS MATTER.

"Gazetę Polską w Chicago" można zapisywać od każdego czasu w ciągu roku.

"Gazeta Polska w Chicago" kosztuje na rok $2.00, na pół roku $1.25, na kwartał 75c.

"Gazeta Polska w Chicago" dla towarzystw polskich, wysyłana na ręce sekretarza, kosztuje rocznie 50c.

OD WYDAWNICTWA.

Niniejszy numer gazety prosimy zachować, gdyż znajdują się w nim katalogi książek własnego nakładu i druku, książek do nabożeństwa i obrazów.

Katalogi książek sprowadzonych z Europy i wydanych w innych drukarniach wysyłamy na żądanie darmo.

Wiadomości Zagraniczne.

Okrucieństwa tureckie.

LONDYN, 26 grudnia. — Depesze z Petersburgu donoszą, że rosyjskie ministeryum oczekuje powrotu cara w celu naradzenia się z nim co ma uczynić w kwestyi morderstw i innych okrucieństw popełnionych przez turków w Macedonii. Ta sama depesza donosi, że świat nie wie ani połowy tych okropności, które się tam dzieją. Turcy na sam przód napadli i torturowali starsze kobiety. Młodsze kobiety i dzieci płci żeńskiej zostały odesłane do haremów w Azyi Mniejszej, gdzie o ich zwrot nie są w stanie się dopominać konsulowie w Konstantynopolu. Nawet małe dziewczynki mające 8 lat wieku nie uszły rąk turków. Mężczyzn przeważnie we wszystkich wypadkach torturowano na śmierć.

* * *

Konstytucya Kubańska.

HAVANA, 27 grudnia. — Różne sekcye kubańskiej konwencyi zgodziły się wreszcie po długich sporach na projekt konstytucyi, który zostanie obecnie przedłożony konwencyi na plenarnem posiedzeniu. Jest nadzieja, że projekt zostanie przyjęty około 15 stycznia, poczem zostanie przesłany do Washingtonu, do zatwierdzenia przez kongres. Wszystkie prowincye Kuby mają otrzymać wspólny rząd, wybierany przez ludność, posiadającą pewien majątek lub odpowiedni stopień wykształcenia. O zależności od Stanów Zjednoczonych nie ma mowy.

* * *

Co myślą Niemcy o Stanach Zjednoczonych.

BERLIN, 27go grudnia.— "Frankfurter Ztg." zaznacza fatalny wpływ Stanów Zjednoczonych na ekonomiczne stosunki Europy. Na początku roku wywołała w Niemczech panikę ta okoliczność, że Ameryka zdobywała rynki zbytu swemi wyrobami z żelaza. Pokazało się później, że Stany Zjednoczone zalewają rynki pieniężne amerykańskimi kapitałami. Od czasu wojny z Hiszpanią wzmógł się wpływ Stanów Zjednoczonych na Europę. Przekonano się, że w kwestyach najżywotniejszych mocarstwa europejskie liczyć się muszą ze zdaniem rządu we Washingtonie, kierującego się polityką wszechświatową. Zachowanie się tego rządu w sprawie kanału Nicaragua stanowi dowód, że Stany Zjednoczone przemieniają się obecnie na mocarstwo militarne.

* * *

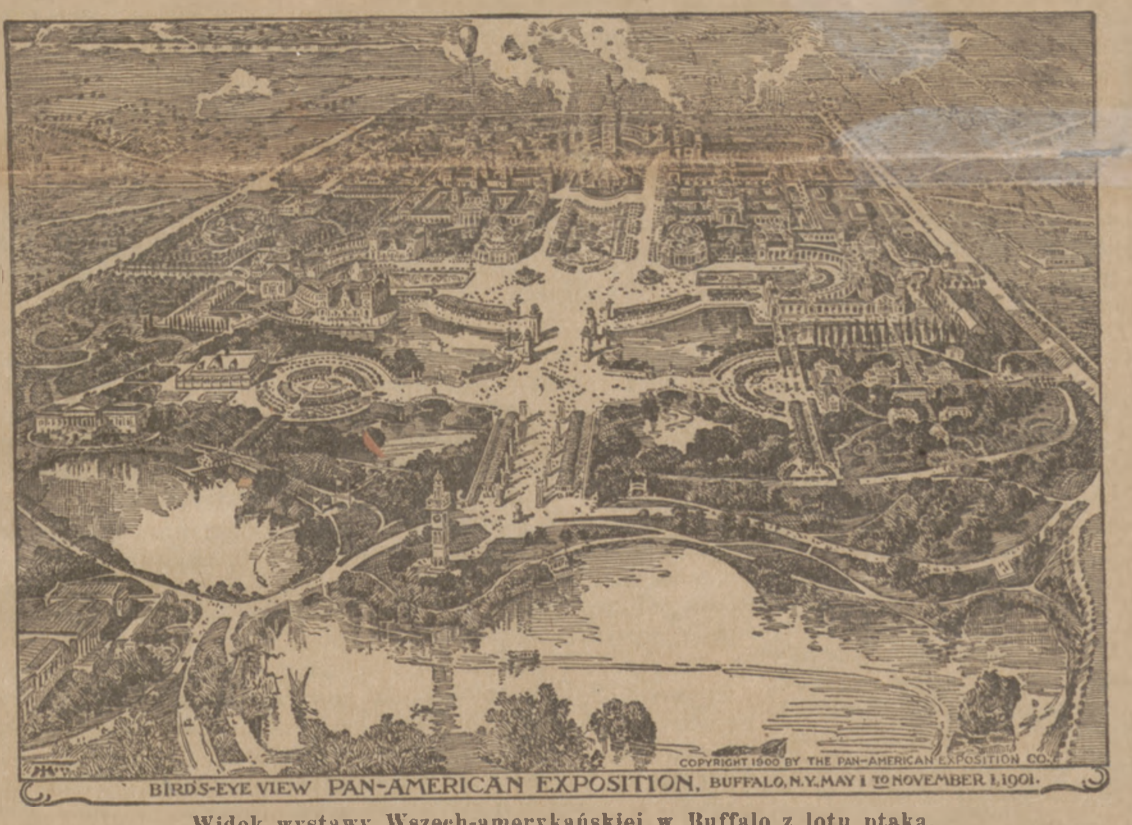
300 studentów w Petersburgu aresztowano.

LONDYN, 27 grudnia. — W Petersburgu aresztowano trzystu studentów, ponieważ zajmowali się propagandą socyalistycznych haseł. Wiadomość ta nadeszła z Berlina do gazety "Daily Express."

* * *

Paderewski żyje.

PARYZ, 27go grudnia. — Zaprzeczają tu stanowczo w dobrze poinformowanych kołach pogłosce krążącej w Stanach Zjednoczonych, jakoby Ignacy Paderewski miał zginąć w pojedynku.

Widok wystawy Wszech-amerykańskiej w Buffalo z lotu ptaka.

* * *

Okręt z załogą zatonął.

QUEENSTOWN, 27 grudnia.—Okręt stanowiący własność rządu japońskiego nazwiskiem "Sente" zatonął w pobliżu portu York. Z 17 osób składających załogę 12 poszło razem z okrętem na dno morza.

* * *

Wielki pożar w Londynie.

LONDYN, 27 grudnia. — We wschodniej części Londynu powstał dzisiaj ogień w przystani East India. Pięć olbrzymich składów, napełnionych towarami przeznaczonemi do wywozu, spaliło się w przeciągu kilka godzin.

Dzięki nadludzkim wysiłkom zdołano jednakże ocalić sąsiednie budynki i przystanie.

* * *

Papież przedłużył jubileusz.

RZYM, 27go grudnia. — W ogłoszonej wczoraj bulli papieskiej przedłużony został jubileusz na sześć miesięcy we wszystkich krajach katolickich. Rzym tylko wyjęty został z pod tego przywileju.

* * *

Wielka burza przy wybrzeżach Anglii.

LONDYN, 29 grudnia. — Z różnych miejscowości nad kanałem Angielskim dochodzą wieści o rozbiciu się okrętów podczas burzy i o znacznej stracie życia ludzkiego. Burza ta trwała całą przeszło dobę.

W samym kanale była ona tak silną, że zwykłe parowce, kursujące tylko pomiędzy portami angielskimi a francuzkiemi musiano zatrzymać w portach. W kilkunastu miejscowościach burza pozrywała druty telegraficzne, a najwięcej szkody wyrządziła przy wybrzeżach Irlandyi, gdzie się później przeniosła.

Przy Falmouth uszkodzona została znacznie barka Queen of Cambria. Uszkodzone także zostały barki Crown of India i Pegasus. Z tej ostatniej czterech marynarzy utonęło. Kilka parowców zaginęło i dotąd nie wiadomo co się z nimi stało.

W Taunton burza wyrządziła szkody wielkie; w porcie siedm okrętów zostało uszkodzonych. Przy Bude w Kornwalii bałwany wyrzuciły na mieliznę barkę Capricorn. Dziewięciu z załogi utonęło. Zatonął także okręt "Primrose," a z nim trzydziestu czterech żeglarzy. Wogóle burza uszkodziła kilkadziesiąt okrętów i kilkadziesiąt osób pozbawiła życia.

Ale nie tylko na wodzie owa burza szalała, bo także i na lądzie, a wszędzie szkody liczą się na tysiące dolarów.

* * *

Paderewski w Szwajcaryi.

PARYZ, 29go grudnia. — Żona pianisty Paderewskiego przesłała telegram do jednego z przyjaciół, donosząc, że Paderewski pozostaje w Luzannie w Szwajcaryi i że w żadnym pojedynku udziału nie brał. Sławny pianista złożony jest jednakże chorobą.

* * *

Z Bośni i Hercogowiny 600 000 krajowców osiedla się w Turcyi.

MOSKWA, 29 grudnia. — Donoszą tu z Konstantynopola, że 6000,000 krajowców z Bośni i Hercogowiny prosiło rząd turecki o pozwolenie osiedlania się w granicach Turcyi i że sultan dał im odpowiedź przychylną.

* * *

Okręt japoński się rozbił.

VICTORIA, B. C., 29 grudnia. — Parowiec Rio Jun Maru przywiózł wiadomość, że okręt japoński Tsukishima Maru zatonął ze wszystkimi żołnierzami, jacy znajdowali się na pokładzie, t.j. ogółem 121 osób. Katastrofa wydarzyła się w czasie burzy morskiej w pobliżu Namadzu w Japonii.

* * *

Żądania górników w Niemczech.

BERLIN, 29 grudnia. — Na konferencyi górników i robotników pracujących w lejarniach żelaza w Bochum przyjęto rezolucye z następującymi żądaniami.

1) Ośmiogodzinna praca dla pracujących pod ziemią.

2) Zakaz pracy kobietom tak w kopalniach jak i na powierzchni ziemi, jeżeli praca ta ma związek z produktami kopalnianemi.

3) Zakaz pracy pod ziemią wyrostkom poniżej lat 16.

4) Uznania komitetu organizacyi robotniczych.

* * *

Miasteczko Wiśnicz się spaliło.

KRAKÓW, 29 grudnia.— Miasteczko Wiśnicz w Galicyi spaliło się do szczętu wczoraj. Sześć set domów obróconych zostało w perzynę, a przeszło pięć tysięcy osób bez dachu nad głową. W ogniu zginęło czterdzieści sześć osób.

* * *

Chcą żądać zakończenia wojny.

LONDYN, 29 grudnia. — "Daily News," organ partyi liberalnej, zawsze stojący po stronie rządu, a zwłaszcza popierający dotychczas podbój boerów, ma obecnie proponować zakończenie wojny z ustępstwami na korzyść połud. afrykańskich republik.

* * *

Ludożerstwo w Chinach.

VICTORIA, B. C., 29go grudnia. — Z Chin nadchodzą wiadomości, że bokserzy porozlepiali w Seoul odezwy, wzywając bokserów koreańskich do wypędzenia cudzoziemców, nie wyłączając nawet japończyków. Takież proklamacye rozlepiają w innych częściach Korei.

W prowincyi Szansi panuje podobno nędza tak straszna, że ludzie poczęli żywić się mięsem ludzkiem. W niektórych miejscowościach mięso ludzkie sprzedają publicznie, a rząd nie jest w stanie temu przeszkodzić.

* * *

Ostateczna oferta.

KOPENHAGA, 30go grudnia. — Poseł Stanów Zjed., L. S. Swenson, zawiadomił rząd duński, że Stany Zjednoczone ofiarują 12,000,000 koron ($3,240,000) za duńskie Antyle.

* * *

Ponuro zaczął się w Anglii wiek dwudziesty.

LONDYN, 31 grudnia. — Jak zeszły tak i ten Nowy Rok a z nim i nowy wiek ponuro się zaczął dla anglików, bo z Afryki południowej coraz częściej znowu dochodzą wieści o niepowodzeniach angielskich i o zwycięstwach pokonanych już niby boerów. Czasami nadejdzie wieść, że dowódzca już tylko ma być pochwycony, że powstanie słabnie, lecz wieściom tym mało kto daje wiarę, zwłaszcza, że wszystkie wiadomości nadchodzące, przechodziły cenzurę w Afryce południowej.

Z kończącem się wiekiem [illegible] nek z przeszłości — ale na nieszczęście pesymizm przeważa wszędzie. Diogeoes znalazłby może jeszcze uczciwego człowieka w Anglii, ale optymisty nie znajdzie, choćby go w biały dzień ze świecą szukał. Dzisiaj anglicy wszystko sobie wyrzucają, a więc i wojnę południowo-afrykańską, a za tem zmarnowanie finansów, zaciąganie pożyczki u obcych, utratę handlu zagranicznego i setki innych niepowodzeń angielskich.

W rzeczywistości też Anglia ma powód do tego narzekania. Wiek 19 kończy się dla niej źle, a poczynający się wiek dwudziesty zasłaniają ciemne chmury. Kto wie czy nowy wiek nie gorszym będzie dla Anglii, niż jego poprzednik?

Wojna Transwaalska.

CAPE TOWN 27 grudnia. — Szwadron angielskiej jazdy Yeomanry, który ścigał boerów cofających się z Britstown, wpadł w zasadzkę, część została wybitą a reszta dostała się do niewoli.

ZEERUST, Transwaal 27 grudnia.— Boerowie pochwycili dwa wozy naładowane prezentami świątecznemi, winem szampańskim itp., przeznaczonemi dla obozu Methuena.

LONDYN, 27 grudnia. — Opinia publiczna coraz więcej niepokoi się nadchodzącemi z południowej Afryki wiadomościami. Szczególniej wielką obawę wywołują raporty z Kolonii Przylądka, gdzie powstanie Holendrów coraz szersze zatacza kręgi i jest już o wiele potężniejsze niż w grudniu zeszłego roku, a lord Kitchner do tej pory przynajmniej nie może się pochwalić żadną nad nieprzyjacielem przewagą. Ministeryum wojny do wczoraj nie otrzymało żadnej wiadomości, któraby potwierdzała raport o zabraniu do niewoli szwadronu jazdy.

BURGERSDORP, Kolonia Przylądka, 27 grudnia. — Pułkownik Grenfell ściga boerów, którzy wzięli do niewoli kilkudziesięciu żołnierzy brytyjskich. Boerski komendant Kruitzinger pozostawił nawet armaty i zapasy amunicyi, aby tylko mógł uciec z jeńcami.

CAPE TOWN 27 grudnia. — Mały oddział boerów zaatakował garnizon w Burgersdorp został jednak po zaciętej walce odparty. Boerowie wszędzie są bardzo ruchliwi z różnych stron donoszą o zawziętych pytyczkach. Drobnych oddziałów tyle, że trudno utrzymać jakąkolwiek kontrolę. Nie wiadomo gdzie właściwie boerowie są, a gdzie ich nie ma. Wojsko angielskie nuży się ciągłem czuwaniem.

Pogłoska o zamiarach poddania się Deweta nie potwierdzona.

Z Vryburga nadchodzi wiadomość z datą 28 grudnia, że niespodziewanie wielkie siły Boerów pojawiły się w okolicy i ciągną na zachód. Za wojskiem ciągnie 150 wozów naładowanych prowiantami i amunicyą.

CAPE TOWN 29 grudnia. — Plan generała Deweta, aby się [illegible] na południe zo- [illegible] szą, znakomity ten partyzant stoi pod Senekal zaszachowany oddziałami angielskimi nie mogąc się ruszyć. Angielski jenerał Knox panuje nad okolicą od Winburga do Ladybrand, Wschodnie skrzydło jego armii jest wystawione na ustawiczne ataki ze strony Boerów.

Boerowie puścili wolno zabrany onegdaj do niewoli szwadron jazdy.

JOHANNESBURG, 29. grudnia. — Boerowie znacznie uszkodzili wczoraj angielskie baterye pod Klainfontein i Chimes.

LONDYN, 31 grudnia — Smutną wieść na zakończenie starego roku nadesłał Lord Kitchener, bo oto doniósł o nowej klęsce anglików, co jest tem boleśniejsze, że wszyscy spodziewali się pobicia boerów.

Tym razem poddać się musiał boerom brytyjski garnizon w Helvetia. Anglicy bronili się przez długi czas, ale straciwszy 50 zabitych i 46 poranionych poddali się wreszcie i zostali zabrani do niewoli. Boerowie prawdopodobnie zabrali także broń i amunicyę.

Z innych stron nadchodzą wiadomości niepocieszające. DeWeta nie zdołano pochwycić, miasto Kimberley odcięte, miasto Zeerust oblężone i nie ma nadziei odpędzenia natrętnych boerów.

Życzenia noworoczne.

Wszystkim nowym abonentom, którzy u mnie zapisali i starym abonentom, którzy mi zapłacili za "Gazetę Polską" zasyłam z Nowym Rokiem serdeczne pozdrowienie i życzenia szczęśliwego powodzenia.

Do szczęśliwego zobaczenia się.

Wawrzyniec Radomski,
agent "Gazety Polskiej."

• MANITOWOC, Wis.— Piotr Myszewski zaskarżył kompanię kolei żelaznej Flint & Pere Marquette Ry. o $15,000 odszkodowania. Dnia 5go marca pracując u kompanii przy elewatorze Northern Grain Co. spadł i został kaleką na całe życie.

INTERES BANKOWY.

Kurs pieniędzy, które wysyłamy do Europy, jest następujący:

	KURS	PORTORYUM
MARKA—do Niemiec, W. Ks. Poznańskiego, Prus Wschodn. i Zachodnich i Szląska	24 50/100	15c
GULDEN czyli ZŁR.—do Austryi, Galicyi, Czech Morawii i Węgier	41 40/100	25c
RUBEL— do Rosyi, Litwy i Polski pod Moskalem	52 85/100	25c
FRANK—do Francyi, Szwajcaryi i Belgii . .	18 66/100	15c
GULDEN—do Holandyi	42⅛	25c
KRONER—do Danii, Szwecyi i Norwegii	27 26/100	25c
LIRA—do Włoch	18 62/100	25c

1) Do każdej posyłki pieniędzy trzeba dołączyć 4c na revenue Stamp (podatek wojenny). 2) Niewolno nikomu pośredniczyć w przesyłce pieniędzy, kto nie jest pod kontrolą rządową.

WŁADYSŁAW DYNIEWICZ.

Kalendarz Tygodniowy.

Styczeń, 1901.

3 C. Genowefy, Izaaka.
4 P. Tytusa, Izabeli, Eliasza.
5 S. Telesfora, Seweryna.
6 N. Świętych Trzech Króli.
7 P. Walerego, Łucyana.
8 W. Seweryna, Fortunata.
9 Śr. Marcyana, Juliana i Bazyl.

POLSKA.

Pod Moskalem.

— Wilno. W dniu 11 listopada w kościele katedralnym po raz pierwszy po półrocznem zamknięciu z powodu restauracyi odbyło się uroczyste nabożeństwo. Wspaniałą świątynię odświeżono starannie. — W dyecezyi wileńskiej ma powstać kilka nowych kościołów, przeważnie ze składek pobożnych parafian, na co pozwolenie władz już uzyskano.

† Umarł tu X. prałat Alexander Hryniewiecki, rodzony brat byłego Biskupa wileńskiego, który jest teraz proboszczem w Galicyi. Nieboszczyk był kapłanem lat 40; przez jakiś czas mieszkał w Syberyi i we wschodnich guberniach cesarstwa; następnie w Rydze, zkąd przeniósł się do Petersburga i na koniec wrócił do rodzinnych stron.

Radom. Sąd radomski na kadencyi w Królestwie Polskiem, wydał wyrok w sprawie niezwyklej. Na ławie oskarżonych zasiadł Stanisław Alfons Bertmanowicz oskarżony o odstępstwo od religii chrześcijańskiej. Akt oskarżenia opowiada, że Chaim Noech Bertmanowicz, żyd ze Zwolenia, liczący 16 17 lat wieku, ochrzczony został w kościele parafialnym wolskim pod Warszawą i na chrzcie nadane mu zostały imiona chrześcijańskie Stanisław Alfons. Po upływie jednak pewnego czasu wrócił w rodzinne strony do Zwolenia, i tu, zapewne pod wpływem swoich rodziców i krewnych rozpoczął po dawnemu spełniać obrzędy religijne, podług przepisów wyznania mojżeszowego, a nawet, jak z pewnych danych wnosić należy, ożenił się z żydówką. Gdy upomnienia miejscowych księży nie odniosły żadnego skutku, władza konsystorska zakomunikowała o tem prokuratorowi, który wdrożył przeciw Bertmanowiczowi śledztwo. W czasie śledztwa sądowego Bertmanowicz zapytany, czy przyznaje się do winy, odpowiedział twierdząco i zarazem oświadczył: "byłem młody i głupi, nie rozumiałem czynów swoich i zgodziłem się na to, że zaprowadzili mnie do kościoła katolickiego i ochrzcili, dzisiaj jednak, zrozumiawszy znaczenie zmiany religii oświadczam, że urodziłem się żydem i chcę umrzeć żydem."

Ponieważ jednak, na zasadzie prawa obowiązującego, chrześcijanin nie może przejść na wiarę nie chrześcijańską (w danym razie żydowską), przeto sąd postanowił oddać Bertmanowicza władzy duchownej rzymsko katolickiej dla nauki i umocnienia w wierze, a do czasu powrotu na łono chrześcijanizmu, zawiesić go w używaniu praw swojego stanu i nad majątkiem jego ustanowić opiekę.

Płock. W dobrach dziedzicznych w Karnkowie, w powiecie Lipnowskim, gub. płockiej, zmarł niedawno jeden z najstarszych ziemian w kraju, ś. p. Konstanty Karnowski. Była to postać rzadko dziś spotykana i nawskroś typowa. Przywiązany bałwochwalczo do ziemi i pamiątek rodzinnych, niemal całe życie pracował nad wyszukiwaniem zabytków starodawnych, a gorliwie oddany archeologii krajowej, powiększył znacznie cenne swe zbiory, kompletując jednocześnie rzadkiemi dziełami bibliotekę rodzinną w Karnkowie. Zmarły odznaczał się również wielką miłością dla ludu, dbając o jego byt i oświatę.

Urodził się w Karnkowie w r. 1808. Początkowe nauki pobierał u kks. Benedyktynów w Pułtusku i u kks. Pijarów na Żoliborzu, a uzupełnił je w ówczesnym uniwersytecie warszawskim. Był kolegą Chopin'a, Zygmunta Krasińskiego, Gaszyńskiego, Magnuszewskiego, tej plejady ludzi, którzy się stali chlubą narodu. Sp. Konstanty pozostawił po sobie jak najlepszą pamięć i wzór prawdziwego obywatela. Cześć jego pamięci!

Sandomierz. Staraniem ks. proboszcza Niemotki, we wsi Stromiec dekanatu radomskiego stanie nowy i okazały kościół. Nowa świątynia zbudowaną będzie w stylu wiślano-gotyckim, według planów budowniczego, p. Pudolfa Meyera.

Łódź. Zaprojektowano od Nowego roku wprowadzić w łódzkiej szkole handlowej wykłady języka angielskiego, począwszy od klasy piątej. Wykłady tego języka powierzone będą doktorowi filozofii uniwersytetu heidelberskiego, p. Jansenowi.

Płock. — Niedawno płocki sąd okręgowy rozpatrywał sprawę, ujawniającą straszną jeszcze ciemnotę wśród ludu prostego w naszych stronach. Sprawa ta przedstawia się jak następuje: Mieszkańcy wsi Dąbrówka, w pow. sierpskim, Stanisław i Joanna Przechadzcy, podejrzewając, iż mieszkanka tejże wsi, Anastazya Jankowska, rzuciła urok na syna ich, Józefa, chorego na suchoty, zwabili ją do swego domu, zaczęli bić kijami i kłuć widłami, żądając, by rzekoma czarownica zdjęła urok z ich syna. W ten sposób zadali Jankowskiej 15 ran, oraz złamali kość promieniową u lewej ręki. Szereg świadków potwierdził w zupełności oskarżenie, wskutek czego sąd skazał Przechodzkiego na 1½ roku rot aresztanckich, Przechodzką zaś na 1½ roku więzienia, pozbawiwszy oboje wszystkich szczególnych praw stanu.

Pod Prusakiem.

W. KS. POZNAŃSKIE.

— Gniezno. Nowowyświęcony X. Antoni Siudziński ustanowiony wikarym w Jeżycach, X. Kłos w Kościanie, X. Schwaba w Ujściu, X. Hoffmann w Szkaradowie, X. Stankiewicz w Modrzu, X. Laskowski w Lwówku, X. Goncarewicz w Bukówcu, X. Kubski w Śremie, X. Liebetanz w Pogorzeli, X. Giering w Ziemsku, X. Murawski w Targowej Górce, X. Kowalik w Opatowie, X. Negowski w Krobi, X. Kliche w Kaszczorze X. Gramse w Skrzetuszu, X. Kapsa w Rogalinku.

Gniezno. Dom Katolicki, wzniesiony staraniem X. Karola Kielczewskiego, pod kustosza katedralnego, otwarty został uroczyście w niedzielę. Poświęcił go najprzewiel. X. Biskup Sufragan w obecności licznego duchowieństwa, oraz zaproszonych gości ze wszystkich stanów. X. Biskup w swojej przemowie wyłuszczył korzyści, jakie społeczeństwo mieć będzie z tego Domu, poczem odśpiewano kilka pieśni.

Poznań. Pewien chłopiec szkolny, który dotąd zupełnie płynnie mówił, zaczął się nagle jąkać, i to do tego stopnia, że zaledwie zdołał słowo wymówić. Okazało się, że matka własna uderzyła go dnia poprzedniego ręką w plecy, i to uderzenie stało się powodem zająkania się chłopca. Niech to będzie przestrogą dla drugich rodziców!

Poznań. W Wirach odbyła się uroczystość poświęcenia kościoła nowego. Aktu tego dokonał najprzew. X. Biskup Likowski. Kazanie polskie wygłosił proboszcz miejscowy X. Seichter, niemieckie X. kan. Tetzlaff. Na uroczystość przybyły tysiące ludu miejscowego i okolicznego.

Poznań. Dnia 7go b. m. na korytarzu tutejszego prezydyum policyjnego pomocnik handlowy Tucholski, liczący 23 lat, zastrzelił najprzód swą narzeczoną, liczącą 19 lat, a potem siebie. Rodzice sprzeciwiali się ożenkowi tych osób.

Wolsztyn. Gospodarz Franciszek Nowak w Tłokach chciał w nocy z 27 na 28 zm. napoić konia. Nachylił się nad studnią, aby nabrać z niej węborkiem wody. W tej chwili stracił równowagę i wpadł do studni, w której wodostan wynosił tylko 37½ cala. Na drugi dzień rano wydobyto zwłoki jego ze studni. Próby przywołania go do życia nie odniosły żadnego skutku. Prawdopodobnie uderzył on przy upadaniu głową o kamienne obmurowanie studni i zanim spadł do wody, już nie żył. Nowak liczył lat 60.

Poznań. Żona robotnika Jędrzejczaka o godzinie pół do dwunastej wyszła z mieszkania na pierwszem piętrze tylnego domu przy ul. Fortecznej no. 31, niosąc mężowi obiad. Po jej wyjściu spostrzeżono dym wydobywający się z jej mieszkania. Otworzono gwałtem drzwi i spostrzeżono 3-letnią córeczkę małżonków J. leżącą w kuchni i spaloną. Ocalały drugie jej dzieci, chłopiec 6 tygodniowy i dziewczynka 6-letnia. Przestroga dla rodziców!

Hakatyzm pocztowy. Wielcy kulturnicy pocztowi w Śremie dokonali znowu wielkiego dzieła. Pewna fabryka poznańska wysłała w tych dniach paczkę do Śremu, zaadresowaną w ten sposób: "Wielmożny Pan M. Kłosowski Śrem (Schrimm)."

"Patryoci" pocztowi śremscy uznali za stosowne paczkę zwrócić z dopiskiem, że adres jest "po części" dla nich nie zrozumiały, bo napisany po polsku.

Coraz lepiej! Wiadomo, że nawet w Rosyi przyjmuje się listy i paczki z polskim adresem. Spodziewamy się też, że interwenci już się zażalili u wyższej władzy pocztowej.

— Rogoźno w pow. grudziądzkim. Starzec Jesionowski, który wedle metryki liczy 105 lat, otrzymał od cesarza podarek, wynoszący 50 marek.

PRUSY WSCHODNIE I ZACHODNIE.

— Chojnice. Dyrektor tutejszego gimnazyum Dr. Robert Tomaszewski, ustąpił z tego stanowiska. Dyrektorem gimnazyalnym był przez 43 lat z rzędu, w Chojnicach przez 22 lat.

Port pod Gdańskiem zostanie rozszerzony. Na ten cel przeznaczyło miasto blisko 2 miliony marek. Dwie trzecie kosztów poniesie państwo.

Kościerzyna. † Dnia 10 grudnia z rana o godz. 9 zasnął w Bogu, opatrzony Sakramentami świętemi, ś. p. Hipolit Ostoja Lniski w 74 roku życia, który 13 listopada r. b. obchodził jeszcze uroczystość złotego wesela.

Mogilno. Na roli skularzewskiej znaleziono garniec z 800 monetami srebrnemi, dobrze zachowanemi, które podobno mają przeszło 900 lat. Znajdowało się tam prócz tego 10 funtów srebra stopionego i rozmaite przedmioty srebrne.

Z Kościerskiego. Pani Węgierska z Bukówca otrzymała od siostry swej z Kościerzyny paczkę z rzeczami, które nosiły zmarłe jej dzieci. Gdy p. W. ubrała swoją najmłodszą córeczkę w jednę z otrzymanych od siotry sukienek, dziewczynka zachorowała i zmarła już trzeciego dnia. Następnego dnia umarł syn i potem druga córka, tak iż w przeciągu pięciu dni troje dzieci padło ofiarą jakiejś zaraźliwej choroby. Zaledwie odbył się pogrzeb, zachorował najstarszy syn pani W. i wkrótce umarł, a obecnie leży sama z dwojgiem dzieci obłożnie chora i nie ma widoków, aby powróciła do zdrowia. Z domu p. W. przeniosła się ta zaraźliwa choroba, której jeszcze nie zbadano, także na sąsiednie rodziny, w których chorują przeważnie dzieci.

Łasin. Przy wyborach do rady miejskiej w trzeciej klasie wybrano polaka p. Radackiego. W 2 klasie byłby także polak przeszedł, gdyby kupiec p. Kuczkowski nie był głosował na p. Gumperta, żyda; wskutek tego wybrano dwóch żydów. W 1 klasie przyjdzie do ściślejszych wyborów między p. Szpitterem, polakiem a p. Lindenstrausem, żydem.

Czersk. Za udział w rozruchach przeciwko żydom w kwietniu r. b. skazany został Teofil Czerwiński na rok więzienia przez izbę karną chojnicką. Brat jego Jan, który wtenczas także wybijał żydom szyby, uszedł nie wiadomo dokąd.

Sztum. Posiadacz Walter Beyer (młodszy) i robotnik Radusz zatrudnieni przy budowaniu studni, zostali zasypani. Wyciągnięto ich nieżywych.

Chojnice. Pisarek prywatny i agent A. Müller z Wiela został przez sąd ławniczy skazany na 3 miesiące więzienia za fałszywą denuncyacyą, którą napisał do Władzy duchownej przeciw proboszczowi wielewskiemu. Przypisywał mu przeniewierstwo, jakiego się miał dopuścić przez wyzyskiwanie torfisk.

Toruń. Podczas pożaru sprytowni Sultana na Mokrem spaliło się 6 wielkich zbiorników i znaczna liczba beczek napełnionych okowitą. Razem spaliło się przeszło 400 tysięcy litrów okowity. Ogień powstał, jak wykazało śledztwo, przez nieostrożność jednego z robotników, gdy napełniał beczki okowitą.

— Kartuzy. Na górze wieżowej (Turmberg) chcą wystawić "słup Bismarkowy" za 25,000 marek.

— Puck. Kapitalista Landmesser sprzedał swą tutejszą przy rynku położoną posiadłość za 15 300 m. panu Byllotowi z Gdańska.

— Skarlin w pow. lubawskim. Pan Jan Piotrowski postanowił na pamiątkę szczęśliwego powrotu z pielgrzymki do Rzymu w sadku swoim tuż przy drodze i w nie wielkiej odległości od kościoła Bożąmękę wystawić, na której prócz krzyża i figury Matki Boskiej także tablica z napisem, "Miłościwe lato 1900" w murowaną być miała. Zwiózł też już potrzebne kamienie i cegły, aż tu odebrał od wójta przypomnienie, że wedle rozporządzenia landrackiego nie mogą Bożemęki być wystawione bez pozwolenia landrata. P. Piotrowski przez wszystkie instancye chce się domagać swego prawa.

Proces prasowy. Na sześć tygodni więzienia skazany został odpowiedzialny redaktor "Gazety Grudziądzkiej" za artykuł, który zawierał zdanie że trudno się bratać polakom z prusakami, pomiędzy którymi coraz więcej jest łajdaków najgorszego gatunku. Był to 25 proces "Gaz. Gr." w czasie 7-letniego jej istnienia.

SZLĄSK PRUSKI.

— Bytom. Sąd przysięgłych skazał pisarka Ordę z Katowic na 5 lat domu karnego za krzywoprzysięstwo, popełnione przez to, że pod przysięgą zeznawał, iż widział jak Ernesta Wintera stary żyd 11 marca w parowie pod Chojnicami zabijał. Później przyznał, że to opowiadanie zmyślił sobie.

Opole. Nowe wieże przy kościele św. Wojciecha kosztują 65,000 mk. Parafia zamierza wybudować drugi kościół, lecz budowa wieży wyczerpała fundusze, gdyż znikąd nie było wsparcia. Drugi kościół ma stanąć w dzielnicy ku Królewskiej Nowejwsi. Słychać jednak, że Nowawieś stara się o utworzenie własnej parafii, wskutek czego obeszłoby się tymczasem bez drugiego kościoła.

Roździeń. Nasi gospodarze obecnie bardzo się starają o proces, który wytoczyli spółce spadkobierców Giesche'go za to, że od dwóch lat nie chce im płacić odszkodowania za pola zniszczone przez huty. Spółka spadkobierców posiada tu i w okolicy wielkie huty cynkowe, gdzie wytapiają także ołów i srebro, i fabrykują kwas siarczany i inne rzeczy. Pola tak w pobliżu huty, jak i na dalszą odległość wskutek tego lichy sprzęt wydawają. Gdzie gospodarz dawniej miał 4 do 5 krów, tam dziś za ledwie jedną krowę i to z biedą może utrzymać. Powodem do tego jest, że dym, swąd i gazy, wydobywające się z hut, szkodzą roślinom.

Bytom. Towarzystwo imienia ks. Engla celem szerzenia elementarzy polskich na Szlązku utworzyło się w niedzielę, 2-go grudnia br. w Bytomiu. Wiec bytomski w dniu 11 go listopada b. r. wybrał, jak wiadomo komitet, który miał się postarać o utworzenie towarzystwa celem szerzenia elementarzy polskich na Szlązku. Komitet spełnił swe zadanie i postanowił na niedzielnem zebraniu pod przewodnictwem redaktora Dombka utworzyć takie towarzystwo.

Członkiem towarzystwa może być każdy obywatel, posiadający honorowe prawa obywatelskie. Składka roczna wynosi 1 markę, to jest co kwartał 25 fenygów. Wydział towarzystwa ma się składać z wielkiej liczby członków tak, aby w każdej szląskiej parafii z polską ludnością był najmniej jeden członek wydziału. Nazwiska wydziałowców zostaną ogłoszone, aby ludzie wiedzieli, do kogo się zgłosić na członka i płacić składki kwartalne. Do zarządu zostali jednomyślnie wybrani pp: ks. prob. Skowroński w Ligocie pod Białą (Zülz) jako przewodniczący, dr. Urbanowicz z Królewskiej Huty jako zastępca jego, dr. Leopold Skowroński w Bytomiu, ulica Tarnogórska nr. 4 jako sekretarz, kupiec Józef Kalus w Chorzowie jako skarbnik, dozorca Jan Pisarczyk z Bytomia, dr. Mielęcki z Katowic i majster ślusarski Antoni Sieroń z Rudy jako ławnicy.

W Szopienicach jest 7641 mieszkańców i to 7263 katolików, 333 protestantów i 45 żydów. Gmina zamierza od Roździenia i Janowa zażądać zapłaty za to, że 750 dzieci chodzi do szkól, których ojcowie pracują na kopalniach i hutach w Rozdzieniu i Janowie. Te gminy ciągną z kopalń i hut podatki, a Szopienice mają ciężar.

Smolna pod Rybnikiem. W środę 21 listop. zdarzył się tutaj bardzo smutny przypadek. Niejaki Jędrzyk z Niedobczyc, który wraz z żoną swoją popołudniowym czasem powracał z Rybnika do domu, uczuł się naraz bardzo słabym i przechodząc wedle studni chciał się pokrzepić trochę wodą. Zaledwie atoli postąpił kilka kroków, rzuciła się mu krew gardłem i nosem i padł na ziemię, z której już nie miał powstać. Posłano po lekarza do Rybnika, który natychmiast na miejsce nieszczęścia przybył, lecz wszelkie usiłowania lekarskie przywołania go do życia okazały się bez skutku. Jędrzyka ruszył paraliż.

Z Rybnickiego. Parafia Pstrząsna zebrała na nowy kościół już 45,000 mk. Kościół ma kosztować 120,000 mk. Skoro jeszcze zbierzemy 30,000 mk., rozpocznie się budowa.

Pszczyna. Gazety piszą, że ostatnie wybory do rady miejskiej minęły spokojnie. Udział był słaby a agitacyi wcale nie można było dostrzedz. Wskutek tego w III klasie zwyciężyła partya urzędników i innych od księcia Pszczyńskiego zależnych ludzi.

Pod Austryakiem.

GALICYA.

— Kraków. W procesie Jana Grabca, krawca z Morawskiej Ostrawy, oskarżonego o morderstwo własnej żony, którą zastrzelił w Krakowie przy ul. Wiślnej, zapadł wyrok. Sędziowie przysięgli potwierdzili pytanie w kierunku zabójstwa, skutkiem czego trybunał skazał Grabca na 12 lat ciężkiego więzienia.

Sanok. Tadeusz Włodarski artysta malarz, przeżywszy lat 38, po krótkiej a ciężkiej słabości zmarł dnia 13 listopada 1900 w Sanoku.

Lwów. Stanisław Pepłowski, sekretarz lwowskiego koła literackiego i tamtejszego towarzystwa dziennikarzy polskich, umarł dnia 13 listopada we Lwowie. Śp. Pepłowski był bardzo pracowitym pisarzem, a szczególnie zajmował się historyą polską i to z czasów stu lat ostatnich.

Sambor. — Eitner, nazwany także samborskim Torquemadą, oskarżony o torturowanie więźniów w celu wydobywania z nich zeznań, został pomimo wszystko uwolniony.

Kraków. — Dnia 22 listopada odbył się w Krakowie ślub poety Rydla z włościanką Mikołajczykowną ściśle wedle zwyczajów ludu krakowskiego "Inteligencya" rozumie się oburzona tem do żywego. Ślub odbył się w kościele Maryackim. O godzinie wpół do dziesiątej zajechał przed główną bramę Maryańskiego kościoła orszak weselny, poprzedzony dwoma drużbami na koniach. Wszyscy mieli na sobie stroje krakowskie. Panna młoda, urodziwa jasna blondynka bardzo piękny włożyła strój krakowski, pan młody był ubrany w czarny tużurek, takiż krawat i kapelusz. Gdy orszak weselny wszedł do kościoła, tłumy publiczności wtłoczyły się za nim, poczem przy uroczystych dźwiękach organów rozpoczęła się ceremonia ślubna. Związek poety z włościańską dziewczyną pobłogosławił staruszek, kapucyn, O. Wacław. Z kościoła potem orszak weselny udał się do matki Rydla na śniadanie, potem przejechawszy przez linię A B i przez Plac Szczepański, udali się wszyscy do Bronowic, do rodziny pani młodej.

Nowy Sącz. — Odstawiono tu rzeźnika Gassnera z Maniawy pod Krościenkiem, podejrzanego o zamordowanie notaryusza śp. Prokopowicza. Uwięziono również parobka, który do spełnienia tego morderstwa miał być najętym. Sp. Prokopowicz stale mieszkał w Friedmanie na Węgrzech, gdzie zaplątał się w aferę miłosną z p. Waksmucką, której mąż miał się odgrażać śp. Prokopowiczowi. Czy Waksmucki został aresztowany, niewiadomo.

Lwów. — O zmianie nazwisk rodowych, tak pisze lwowski korespondent "Dziennika poznańskiego:" Istotne nazwisko rodzinne arcybiskupa ks. Bilczewskiego brzmi Bila. Zmienił je jako kleryk krakowski za pozwoleniem władzy. Zmiany nazwisk są w Galicyi częste dla wyrobionej długowiekową tradycyą niechęci do nazwisk ludowych. W Niemczech nikogo nie razi nazwisko Hundt, Rindsmaul (są hrabiowie tak się zowiący) albo Katzenellbogen. U nas podobna nazwa u człowieka na wyższem stanowisku społecznem wywołuje pośmiewisko. Ztąd tak częste domaganie się u namiestnictwa o pozwolenie na zmianę nazwiska. Tak uczynił wielkopolanin, dr. Krotoski, profesor w Podgórzu, nie chcąc, aby się żaki szkolne natrząsały z jego pierwotnego nazwiska: Szkaradka. Znany adwokat lwowski dr. Roiński nazywał się przedtem Wurst, ceniony lekarz szczawnicki dr. Kołaczkowski Wierciochem itd.

Tarnopol. — Po dwudniowej rozprawie zapadł w sobotę w Tarnopolu wyrok w sprawie lichwiarza Szymona Bielera, który za namawianie świadków do fałszywego świadectwa, za oszustwo i lichwę, przy zastosowaniu okoliczności łagodzących, został zasądzony na 5 miesięcy więzienia i 2000 koron grzywny.

Krosno. — Niezwykłą sensacyę urządziła nam tutejsza policya. Przed kilku dniami skradziono mieszczaninowi tut. Bergmanowi 400 złr. Złodzieja wykryto w osobie jakiegoś żebraka, który w śledztwie zeznał, że namówił go do kradzieży kapral policyi Chrzanowski z drugim policyantem. Przyszli mianowicie do aresztu miejskiego, gdzie żebrak ów był przymknięty, powiedzieli mu, gdzie i jak ma się dostać do pieniędzy Bergmana. Kradzież się udała, łupem podzielili się wszyscy trzej wspólnicy. Aresztowano już wszystkich i odstawiono do więzienia powiatowego w Jaśle.

Brzeżany. — Zmiana własności. Hr. Jakób Potocki nabył od Władysława hr. Baworowskiego dobra Byszki, Potok i Seńków, położone w powiecie brzeżańskim, za 282-000 zlr.

Halicz. — Zmiana obrządku. "Hałyczanin" donosi, że pewna część mieszkańców wsi Dubno, oddalonej od Leżajska o 10 kilometrów, przechodzi z obrządku łacińskiego na grecko-katolicki. Kilka rodzin z tej wsi już w październiku urzędownie oświadczyło o zmianie obrządku; reszta mieszkańców obrządku rzymsko katolickiego zamierza to uczynić w czasie jak najbliższym. Za ich przykładem zamierzają pójść także mieszkańcy przysiółka Chałupki, liczącego chat 50. Powodem tej zmiany obrządku mają być ciężary konkurencyjne na rzecz kościoła parafialnego w Leżajsku.

Kraków. — Na posiedzeniu rady miasta Krakowa odczytano pismo komitetu budowy pomnika Tadeusza Kościuszki, zawiadamiające, że pomnik oddany został do odlewu firmie Kowalkowski, Dedrzyński i spółka, że będzie postawiony do 1go maja 1901 roku, oraz upraszające, aby rada odstąpiła od warunku wypłaty subwencyi w kwocie 20,000 koron, żądającego wystawienia deklaracyi ze strony prezesa komitetu p. Jana Skirlińskiego, iż ewentualny deficyt pokryje, i zarządziła wypłatę subwencyi. Komitet zapewnia, że gmina nie poniesie, oprócz subwencyi wzmiankowanej, żadnych dalszych dodatkowych dopłat na budowę pomnika. Pismo to przekazano sekcyi szkolnej.

Lwów. — We wsi Podbereżki, koło Lwowa usiłował onegdaj w nocy puścić z dymem gospodarstwo Kościa Harapy szwagier jego, Iwan Włoch. Już poczęła płonąć t. zw. "zachata." Ogień spostrzegli wczas stróże nocni i zaraz stłumili, a Włocha schwytali. Sprowadzony na policyę do Lwowa, oświadczył, że chciał to uczynić z zemsty, albowiem szwagier nie chciał mu dać jeść. Zaopiekowano się "głodnym" i odtąd już regularnie przez czas jakiś będzie karmiony "sałamachą."

TEODOR TOMASZ JEŻ

(Przez jego przyjaciela, pułk. Józefa Smolińskiego).

Z całego szeregu pisarzy prozą kilku tylko zajmuje wyższe stanowisko w literaturze swego kraju niż pułkownik Zygmunt Miłkowski, o którym mowa w tym szkicu, którego większa część jego powieści podpisana jest pseudonimem T. T. Jeż, a pod którem to nazwiskiem jego dzieła lepiej są znane.

Do licznych prac tego zadziwiającego pisarza należą powieści, historyczne dzieła, krótkie szkice i poezye; a gdy zważymy ilość przedmiotów omawianych, to przewyższa go pod tym względem tylko jego przyjaciel, Józef Ignacy Kraszewski, gorący patryota, znany z usług oddanych sprawie Polski, w czasie rewolucyjnego okresu 1830 roku, którego dzieła liczą się na setki.

Niektórzy czytelnicy uważają Miłkowskiego za polskiego sir Waltera Scotta, co pięknie mówi o rodzaju jego pism, lecz niech nam wolno będzie przeprowadzić linię pomiędzy tymi dwoma wielkimi pisarzami, a mianowicie, że polski powieściopisarz jest więcej realistą, jego postacie są z historyi polskiej, podczas gdy piękne historyczne powieści Scotta, jakkolwiek również na podkładzie historycznym, odznaczają się jednakże żywiołem malowniczym, a zarazem do wysokiego stopnia wymarzonym.

Ten znamienity polski autor, który podróżował po Stanach Zjednoczonych począwszy od ostatniego sierpnia, a do Europy odpłynął d. 30 października, urodził się w Polsce w roku 1824. Brał wybitny udział w kilku walkach o niepodległość, bił się pod Kossutem za wolność węgrów i polaków w r. 1848—1849 służąc w sławnym legionie polskim zostającym pod komendą jenerała Wysockiego, jednego z najznakomitszych żołnierzy z owych czasów rewolucyjnych, posiadającego sławę dobrego taktyka. Bohaterstwo tego legionu często przytaczał Kossut, przytaczali jego oficerowie, w celu wzniecenia odwagi w szeregach węgierskich.

Gdy Węgry miały już odnieść zwycięstwo nad austryakami, wtedy za wmięszaniem się nieprzyjaciółki wolności, Rosyi, szala zwycięstwa przechyliła się na stronę ucisku, lecz wtedy nawet legion polski staczał z moskalami ostatnie walki o niepodległość węgierską.

W tym to czasie Miłkowskiego literacka sława rozpoczęła się seryą listów, które poczęły się ukazywać w prasie polskiej po stłumieniu powstania węgierskiego. Był on jednym z wojskowych przewódców powstania polskiego w r. 1863. Jeden z jego braci, któremu dowiedziono udział w tym ruchu, został po stłumieniu powstania aresztowany i skazany na śmierć przez moskali, podczas gdy drugi brat zesłany został na Syberyę nie za co innego jak za to, że kochał swój własny kraj. Szczęściem dla pułkownika Miłkowskiego zdołał on umknąć zanim został schwytany, bo gdyby nie to, został by również skazany na śmierć lub wywieziony do tego "zamarzłego piekła," Syberyi, a świat byłby pozbawiony jednego z największych żyjących pisarzy.

Po rewolucyi węgrów, bohater nasz żył przez pewien czas w Londynie, a po przegranej polaków w ich heroicznych usiłowaniach zrzucenia z siebie rosyjskiego jarzma w r. 1863, spędził dużo lat na półwyspie bałkańskim, gdzie wyższe i subtelne zdolności i uczucia jego serca, umysł rozwinięty i wielka sympatya dla uciśnionych znalazły owo natchnienie, które przenika wszystkie jego liczne produkcye mistrzowskie. Jego udział w literaturze Polski jest dobrze znany i stanowi piękną kartę za spółczesnej historyi polskiej, ale jego wpływ nie tylko tutaj daje się odczuwać. Jego niezmienny patryotyzm i oddanie się świętej sprawie niepodległości Polski i wszystkich ludów praw wolności, bronione były i zatwierdzone udziałem w wojnie i w pokoju, bronione były piórem, mieczem i n ezrównaną wymową.

Jako pisarz, żołnierz, mowca i dyplomata pozostał on niezłagodzonym przewódcą i bojownikiem za sprawę polską.

Oprócz swej niezwykłej czynności jako pisarza i należenia do licznych towarzystw uczonych w Europie, był on jednym z założycieli Polskiego Skarbu Narodowego, jednym z organizatorów Polskiego Muzeum Narodowego w Rapperswylu w Szwajcaryi, jednej z najważniejszych instytucyj, jaką polacy mają w Europie, a która przeniesiona zostanie do Polski gdy wolność znowu w Polsce zaświta, oraz jest członkiem reprezentantem Polskiej Narodowej Ligi w Europie i członkiem Związku polskich emigrantów.

Pomiędzy kilkoma godnymi uwagi publikacyami pióra tego utalentowanego pisarza, jest pamflet polityczny, zatytułowany "Rzecz o obronie czynnej i Skarbie Narodowym;" "Upadek drugiego cesarstwa," jest drugiem dziełem historycznej wartości. Pierwszą jego powieścią była "Wasyl Hołub," która odrazu stała się popularną, a która była początkową pracą w jego karyerze literackiej. Po tej nastąpiły inne równie cenne dzieła jak Historya pradziadka, Historya prawnuka i więcej niż sto innych.

Przed opuszczeniem brzegów Ameryki, autor niniejszego artykułu miał przywilej i zaszczyt przedstawić wielkiego polskiego autora prezydentowi McKinley, który miał z nami chwilę bardzo miłej rozmowy, w czasie której bardzo wiele wymieniliśmy myśli o wrażeniach sprawionych i otrzymanych.

Z pośród licznych "interview" z wysokimi urzędnikami, spotkanie z pułk.-jen. Nelsonem A. Niles, głównym dowodzącym armią Stanów Zjed. było najserdeczniejsze i najsympatyczniejsze, i wywarło ono na umysł Miłkowskiego wrażenie, które on niezawodnie w swej książce podróży zaznaczy.

WIEŚ DLA SIENKIEWICZA.

Obywatele pięknej ziemi Kieleckiej mogą być dumni, im bowiem przypadł zaszczyt zaliczania do współziemian swoich największego z pisarzy. Zaszczyt to tem większy, że pisarz ten zostaje obywatelem ziemi Kieleckiej "z woli narodu." Komitet z okazyi 25 letniego jubileuszu pisarskiego Sienkiewicza osadził autora "Rodziny Połanieckich" na roli pod Kielcami, — dając mu zagon ziemi rodzinnej, tak ukochanej, za podkład tego "gniazda rodzinnego" bez troski, jakie Sienkiewiczowi dla niego i jego potomności w najdłuższe lata umyślili i uścielają jego wdzięczni rodacy...

O gnieździe tem można ze słusznością powiedzieć, że — choć nie wspaniałe, choć skromne, choć nie stoi w stosunku do zasług pisarza, ale jeno do środków, jakie na uznanie tych zasług zgromadzić mogło społeczeństwo nie bogate,—jednak jest ono "przystojne" i w niczem ujmy posiadaczowi jego nie przyniesie. Od samej nazwy, ze starej dobrej polszczyzny poczętej: "Oblęgorek," od tradycyi czterowiekowego pozostawania w rękach jednej, krajowi dobrze zasłużonej rodziny hr. Tarłów herbu Topór, od aureoli, otaczającej tę majętność wieńcem legend i wierzeń, z pietyzmem przechowywanych przez lud miejscowy, prosty, uczciwy, bogobojny, z wiarą i ufnością garnący się do dworu — do samego położenia topograficznego i charakteru górsko sielskiego wioski — wszystko nadaje Oblęgórkowi cechę szczerej wsi polskiej, tyle umiłowanej i apoteozowanej przez poetów naszych, od Kochanowskiego do Pola i Mickiewicza.

Siedziba wiejska Sienkiewicza jest dziwnie szczerze swojska!

Najpierw jedzie się dobrą szosą, białością swej powierzchni i ułożonych na burcie zasp tłuczonego kamienia. W tyle zostaje autonomiczna — administracyjna metropola Oblęgorka — wieś gminna Niewachów z urzędami wójta i sądu; w czerni lasów, w których gęstwinie ginie wężowa linia toru kolejowego, widać najpierw białą kaplicę w Kosmolotach, a na lewo w głąb, strzeliste wieże kościoła w Piekoszewie, gdzie znajduje się cudami słynący obraz N. Maryi Panny. Przebywszy szybko ośm wiorst gładkiej drogi bitej, zwraca się na drogę boczną, pod Miedzianą górę w lewo, biegnącą falisto i kręto po kamienistym, to piaszczystym gruncie do lasu skarbowego w obrębie "Laskowa," w którym masztowe sosny, jak świece proste, idą o lepsze z doskonałością tworów przyrody z pierzystemi, niby zieloną pajęczyną igieł swoich omotanemi świerkami.

Z szeroko wyciętej i przekopanej drogi leśnej, idzie się znów na wązką drogę polną, która przechodzi następnie po grobli u młyna wodnego w Bugaju. Przebywa się mostek, rzucony przez rzeczułkę, która początek i prąd swój znajduje i czerpie u czterech źródeł w byłym zwierzyńcu Oblęgorka; pozostawia się na najwyższym z okolicznych wzgórzy schludny kościołek parafialny w Chełmcach z grobami rodzinnemi Tarłów i licznemi po nich pamiątkami, w którego głównej odtąd ławie kolatorskiej zasiądzie autor "Quo vadis" — i tuż zaraz widać łagodny skłon jednej z gór Swiętokrzyskich — Baraniej. Schodzi on ku rozległej łące nizinnej; szmaragdowa jej płaszczyzna przegląda się w górujących ponad nią kilku dużych stawach. Cała "Barania" tworzy naturalne ku stawom schodzące tarasy.

Na nich to rozsiadł się po — tarłowski Oblęgorek. Dołem wieś gospodarska, ludna, ściśle zabudowana, lecz schludna, w której Sienkiewicz, odnajdzie z pewnością swoich, "Janko — muzykantów i Bartków — zwycięzców."

Z wygonu szerokiego prowadzi w nią topolowa aleja, kończąca się aż u wjazdu do czworoboku folwarcznego z porządnemi budynkami podwórzowemi.

Cokolwiek wyżej ponad wsią pierwsze klomby angielskie parku, a w nim zasłonięty zewsząd drzewami, z dębem na czatach — dwór oblęgorski.

W trzech czwartych tylko murowany, dwór w Oblęgorku liczy dziesięć pokoi średniej wielkości i wysokości, z których dwa gościnne, w skrzydle na piętrze umieszczone, mają ganek, skąd roztacza się najrozleglejszy widok na spadającą w falistościach ku Chęcinom równinę, której krańcowy punkt widnokrąg stanowią, wybornie w pogodę rozróżnić się dające, wieżyce zamku Chęcińskiego, o dwie mile tylko odległego.

Naokół, jak okiem sięgnąć — park, Porzycza, Oblęgorek, Oblęgor, itd. Park ten urządzał Henrykowi hr. Tarle, pierwszemu, po ustanowieniu hipoteki od roku 1812 właścicielowi Chełma i Oblęgorka — ogrodnik francuz. Dziś już trochę zaniedbany, park ten, i sąsiadujący z nim ogród owocowy ze szkółką noszą ślady dużych nakładów i dobrego smaku swego twórcy. Klomby tworzy w nim do dwudziestu gatunków drzew nie tylko swojskich, ale i flory południowej obcokrajowej, układających się w harmonijne motywy perspektywiczne.

Tutaj ocieniają figurę metalową Matki Bozkiej, tam znowu osłaniają dwa stoły, wyżłobione w kamieniu — jeszcze po Tarłach przechowane, tuż obok dworu zaglądają swemi rozłożystemi konarami w oczy Mickiewiczowi i Słowackiemu, których biusty zdobią ścianę szczytową dworu. Poza zabudowaniami folwarcznemi, w malowniczym parowie przeglądają się w cembrowinie źródlisk przeczystej wody krynicznej, z nich bijących, którym, aby pragnących napoiły, błogosławi z góry w drzewie wycinana figura Matki Najświętszej.

Jest to dawny zwierzyniec hrabiowski, z którego połać suchej rozrosłej olszyny prowadzi, niby cienistym korytarzem, do lasu Oblęgorka, powiewającego zarosłem drzewostanem 160 morgów, a wieńczącego także górę "Baranią," panującą jak gdyby z wysokich okopów nad folwarkiem, całym. Ku stawom schodzą po znacznej pochyłości z drugiej strony dworu tarasy, dziś zużyte pod drzewa owocowe, po których przeniesieniu otworzą zdaleka z dołu widok na werandę dworu, zamienioną w następstwie w oszklony ogród zimowy.

Takie jest Sienkiewiczowskie asylum z rzutu oka na wygląd.

W łonie zaś urodzajnej gleby pszennej kryje 300 morgów uprawnych i zasiewnych przeważnie pszenicą, 80 morgów łąk dwukośnych, a w lesie, którego obszar wymieniliśmy, do 1,500 sztuk starej dębiny, której nie powstydziłyby się najstarsze knieje i bory litewskie. Nic też dziwnego, że ile w stawach ryb, tyle w lesie grzybów, jagód i zwierzyny, na którą Sienkiewicz będzie mógł polować do woli. Z folwarkiem doskonale zabudowanym, z inwentarzem kompletnym, z kulturą ziemi wysoką, z dochodami stałemi z pachtu, rybołóstwa i sadu. Oblęgorek stanowi rezydencyą pańską z dochodami wystarczającemi. Jeżeli zaś zadowolni w tym kierunku ambicyę i potrzeby Sienkiewicza-ziemianina, to nie oddziała również ujemnie na jego miłość dla ludu. Zastanie tu bowiem Sienkiewicz stosunki chaty z dworem zupełnie już przez p. Halika uregulowane przez usunięcie służebności, włościan-sąsiadów swoich zawsze chętnie spieszących dworowi z pomocą w pracy rolnej. Odnajdzie tu także pod strzechami pierwiastek szczerej poezyi, patrzącej z oczu urodziwych, smagłych dziewcząt i rosłych chłopaków wiejskich, którzy od rodziców biorą tradycyą wiary i bogobojności.

PODRÓŻ POD OCEANEM.

Nie przypuszczał bodaj Juliusz Verne, gdy pisał opowiadanie fantastyczne p. t. "Dwadzieścia tysięcy mil pod powierzchnią morza," że przyjdzie czas gdy ludzie zapragną urzeczywistnić jego marzenie i że je wreszcie urzeczywistnią. Tak się jednak stało. Duch ludzki nie znający granic dla swych pomysłów, stale idzie naprzód i coraz nowe robi zdobycze. To co dawniej wydawać się mogło marzeniem, to dzisiaj staje się rzeczywistością, a to co dzisiaj zdaje się nam rzeczą niepodobną, jutro może należeć będzie do najprostszych wynalazków.

Okręty podwodne, o ile wiadomo, nie są już dzisiaj nowością, dotychczas jednakże używano ich głównie w portach tylko, w celach wojennych, ale dalszej podróży nimi nie odbywano. Dopiero przed niedawnym czasem telegramy rozniosły wieść, że wynalazca okrętu podwodnego J. P. Holland, buduje nowy statek pododny, w którym zamierza odbyć podróż podwodną z Ameryki do Europy. Okręt o którym mowa budowany jest w warsztatach okrętowych Nixona w Elisabethport, N. J., a nosi dotychczas nazwę "No 7," i ten to statek proponowaną podróżą podwodną udowodnić ma, że podróż podoceanowa nie tylko wytworem wyobraźni Vernego, ale także rzeczywistością być może.

Podwodny okręt No. 7 odbyć ma podróż ztąd do wysp Bermuda, stamtąd do wysp Foyel, a następnie do Lizbony w Portugalii. Cała ta droga wynosić ma 3 496 mil. Od New Yorku do Bermudy 676, od Bermudy do Foyel 1,880, i od Foyel do Lizbony 940 mil. Kiedy właściwie podróż ta się rozpocznie nie wiadomo jeszcze, wynalazca życzył by sobie, aby to nastąpiło nie później jak w lutym. Podróż odbyć się ma w porze jak najpomyślniejszej, t. j. w czasie największych burz, aby można było jak najlepiej wypróbować wartość statku. Jeżeliby zatem w lutym powietrze było spokojne, natenczas pierwsza podróż podwodna odłożoną zostanie na czas burzliwy.

Niejeden pomyśli sobie zapewne, że taka podróż to poprostu waryacya, lecz ci, którzy znają dotychczasowe okręty podwodne, podróż taką uważają za równą odbytej na takich parowcach jak "Kaiser Wilhelm,' i "Deutschland," a różnicę może stanowić chyba to, że podróż podwodna odbędzie słą daleko wolniej, bo wogóle około 16 dni. Okręt Nc. 7 podróż całą odbędzie swą własną siłą, a szybkość jego dochodzić będzie do 9 i pół węzłów na godzinę, przeciętnie wziąwszy. Okręt ten nie pójdzie po dnie morskiem, jak w fantastycznem opowiadaniu Vernego, owszem większą część drogi odbędzie na powierzchni. Czasami tylko zanurzać się będzie pod powierzchnię na głębokość 30 do 60 stóp i pójdzie tak od 30 do 40 mil. Wynalazca oświadcza, że okręt jego może zagłębić się na 400 stóp pod powierzchnię i oprzeć się tam nawet strasznemu ciśnieniu wody, w tej pierwszej podróży atoli prób tych wynalazca czynić nie będzie, chyba gdyby w podróży napotkał na zatopione okręty lub też gdyby to potrzeba było czynić dla celów naukowych. Okręt płynący 30 stóp pod powierzchnią jest całkiem bezpiecznym tak jak by się znajdował sto razy głębiej. Z okrętu płynącego po powierzchni odkryć go nie podobna.

Plan całej podróży wypracowany został z wielkiem staraniem, tak że nawet nieudanie się tejże wykluczone zostało. Podróż dokonaną zostanie dla dwojakiego celu, najpierw, aby wykazać, że okręty podwodne nie tylko w portach i przy wybrzeżach użyte być mogą, lecz że mogą mieć szersze zastosowanie, a drugim celem jest okazanie owego okrętu w portach obcych rządów.

Sam wynalazca jest jak najpewniejszy, że podróż okrętem podwodnym No. 7 zupełnie się uda. W podróży tej on sam bierze komendę nad załogą, która zaledwo z ośmiu osób składać się będzie Na okręcie tym mało oni będą mieli miejsca, a kwestya, czy załoga przez dłuższy czas na okręcie żyć potrafi, rozstrzygniętą zostanie w tej pierwszej podróży.

Dla bezpieczeństwa okrętowi podwodnemu towarzyszyć będzie mały parowiec, który powiezie także specyalną załogę na wypadek, gdyby pierwsza nie mogła znieść możliwego utrudzenia. Parowiec ten będzie się trzymał zawsze jak najbliżej okrętu podwodnego, o ile ten popłynie na powierzchni wody, skoro jednak okręt podwodny zanurzy się, możebnem będzie, że i towarzystwo to się skończy na czas bądź co bądź dłuższy.

Jakikolwiek będzie wynik tego towarzystwa, to jednak wynalazca obiecuje, że okręt całą podróż odbędzie przy pomocy swych maszyn i swej siły. Liny holowniczej nigdy wyrzucać nie zamierza, nawet w czasie silnych burz. Gdyby zaś podróż ta uważaną była za niedostateczną, nastąpić mają próby nowe.

Okręt pędzony będzie motorem gazolinowym; takim samym, jaki hrabia Zeppelin używa do pędzenia swego okrętu napowietrznego. Ogólny zapas gazoliny na okręcie będzie wynosił pięć ton. Gdy okręt popłynie po powierzchni, wówczas będzie w ruchu i motor gazolinowy który zarazem wytwarzać będzie i siłę elektryczną, potrzebną do pędzenia okrętu w głębinach wody. Wtedy motor gazolinowy wcale używany nie będzie. Bateryе do przetrzymywania elektryki ważyć będą 70,000 funtów. Elektryczność tamże nagromadzona wystarczy na 50 mil drogi z szybkością ośmiu mil na godzinę, potem okręt musi wypłynąć na górę, aby wprawić w ruch motor gazolinowy.

Kuchnia na okręcie No. 7 będzie elektryczna, a także oświetlenie i ogrzewanie okrętu będzie elektryczne. Co się tyczy ogrzewania, to nie wiele go zdaje się będzie potrzeba, ze względu na szczupłe miejsce wewnątrz. Wentylacya na okręcie tym dokonywana będzie przy pomocy ścieśnionego powietrza, tak że czy to okręt będzie na powierzchni czy w głębinach, powietrze wewnątrz zawsze będzie czyste.

Rozmiar tego nowego okrętu jest znacznie większy od sprzedanego rządowi amerykańskiemu. Okręt Holland ma 54 stóp 4 cale długości, szerokości zaś 10 stóp 3 cale. Pojemność tego okrętu na powierzchni wody wynosi 65 ton, pod powierzchnią 75 ton. Motor na okręcie Holland ma siłę tylko 45 koni, podczas gdy motor nowego okrętu ma siłę 160 koni. Długość nowego okrętu ma 73 stóp 4 cale, szerokość 11 stóp 9 cali. Wewnątrz jest prawie dwa razy tyle miejsca jak na okręcie Holland. No. 7 ma pojemności 103 ton na powierzchni, a 120 pod powierzchnią wody.

No. 7 aczkolwiek większy i cięższy jest łatwiejszym do kierowania. Wynalazca atoli oświadcza, że większego rozmiarami okrętu podwodnego budować nie opłaci się, gdyż okręt taki nie odpowie swemu zadaniu. Dowodem tego jest budowany od dłuższego czasu okręt podwodny Plunger, którego długość wynosi przeszło 80 stóp. Okręt ten jest ciągle przerabiany stosownie do instrukcyi ministerstwa marynarki, ale bodaj czy będzie miał taką wartość jak okręt Holland. Plunger chociaż większy ma jednakże wewnątrz znacznie mniej miejsca niż No. 7, a oprócz tego bardzo trudnym jest do kierowania.

Okręt No. 7 posiada ulepszenie, którego na okręcie Holland niema. Dotyczy to mianowicie balastu wodnego, koniecznego przy okrętach podwodnych. Oto w przeciągu trzech sekund wyrzuca wodę z rezerwoarów balastowych i zaraz unosi się w górę, pozwalając kapitanowi, znajdującemu się w wieżyczce, obserwować nieprzyjaciela. Równie prędko napełnia rezerwoary wodą i natychmiast się zanurza, tak że cały ten manewr wykonany być może niespostrzeżenie tuż w sąsiedztwie okrętów nieprzyjacielskich.

Jedną z największych zalet okrętu No 7 jest, iż może się z równą łatwością zanurzać i wypływać tak w wodzie słonej jako też i słodkiej. Może swobodnie przepłynąć z wody oceanowej do rzecznej, pomimo znanej różnicy ciężkości gatunkowej obu wód. Z tego powodu wielką usługę oddać może w wojnie. Okręt Holland urządzeń tych nie posiada.

Okręt No. 7 wykończony ma być w tych dniach i spuszczony na wodę, a wtedy też i nową nazwę dostanie. Nazwę No. 7 nosi, że jest właściwie siódmym okrętem tego rodzaju, budowanym przez wynalazcę Hollanda. Zaraz po spuszczeniu okrętu na wodę wynalazca odbędzie z nim szereg prób przy wybrzeżach, aby przekonać się, czy posiada zalety obecnie mu przypisywane. Jeżeli zalety zostaną wykazane, wówczas i proponowana podróż do Europy się rozpocznie.

Wynalazca Holland pierwszą myśl budowy okrętu podwodnego podał 25 lat temu. Miała to być łódź torpedowa, kierowana przez jednego człowieka. Ale wówczas oficerowie uznali, że okręt taki nie posiada praktycznego znaczenia, że trudno byłoby dostać człowieka, któryby zechciał okrętem kierować i że wreszcie kierownictwo pod wodą jest niemożebne.

A jednak z biegiem lat zmieniły się zdanie oficerów marynarki. Plan owej łodzi uznanej wówczas za niepraktyczną, stał się wzorem dla dzisiejszego okrętu podwodnego, w którym wynalazca podróż do Europy zamierza odbyć.

Ugotować jaja w zimnej wodzie.

Wkłada się do garnka z zimną wodą kilka jaj, pomiędzy któremi znajduje się kawałek wapna niegaszonego, któremu się nadało kształt jaja. Potem się przykrywa garnek, a jaja zostaną wkrótce ugotowane.

Zwykła kolej.

Kogut stary, gdy kwoczki zebrały się w koło,
Wyliczał swe zasługi, wnosząc czub do góry....
Wtem przybiegł kogut młody, zapiał raz wesoło,
I o wielkich zasługach .... zapomniały kury!

GAZETA POLSKA W CHICAGO.

Oldest Polish Newspaper in the United States.

Appearing Every Thursday.

Established 1873.

Represents the interests of nearly 2,000,000 Poles residing throughout the United States and Canada.

Subscription, Two Dollars per year.

RATES OF ADVERTISING:

One inch	1 year	$30.00
	6 months	$17.50
	3 months	$10.00
	1 month	$4.00
	One time	$2.00
One line one time		50c.

Reading matter 40 cents per line per insertion.

The "Gazeta Polska", read in all the States and Territories of the Union, in Canada, Mexico, Central America, Brazil, Chile, Argentine Republic, in France, Great Britain and Ireland, Germany, Austria, Switzerland, Servia, Danubian Principalities, Turkey, in Asia, Africa and Australia, and in all the provinces of ancient Poland, is really a First Class Advertising Medium.

All Communications Ought to be Addressed:

W. DYNIEWICZ,
Publisher "Gazeta Polska",
532 Noble St., Chicago, Ills.

"GAZETA POLSKA'S" BOOK DEPARTMENT. Imported Books. We have over 400 works of our own publication and edition.

GAZETA POLSKA W CHICAGO.

Najstarsze Czasopismo Polskie w Stan. Zjedn.

Wychodzi co Czwartek każdego tygodnia.

PRENUMERATA WYNOSI ROCZNIE:
W Stanach Zjedn., Canadzie i Meksyku.... $2.00
W Europie, Azyi, Afryce, Australii, Ameryce Południowej i Środkowej..... $3.00

POSZUKIWANIA krewnych lub znajomych nie wynoszące jednego cala druku na raz jeden 50 centów, następnie połowę.

POSZUKIWANIA na raz jeden jak i ogłoszenia o zmianie mieszkania lub założeniu jakiego przedsiębiorstwa dla abonentów naprzód płatnych, bezpłatnie.

ABONENCI zmieniający adres powinni podawać stary i nowy adres.

PIENIĄDZE niżej jednego dolara można przysełać w 1 lub 2-centowych znaczkach pocztowych.

PIENIĄDZE winne być przesyłane przez P. O. Money Order, Expres lub w liście registrowanym.

Rękopisów nie zwraca się.

Wszelkie listy, korespondencye i pieniądze winne być adresowane:

W. DYNIEWICZ,
532 Noble Str., - Chicago, Ill.

PIERWSZA KSIĘGARNIA POLSKA W AMERYCE posiada na składzie Książki importowane z Europy, oraz własnego wydania i nakładu przeszło 400 dzieł i dziełek.

TELEFON MONROE 1256.

CHICAGO, ILL., 3go Stycznia, 1901.

NOWE STULECIE 1901.

Rozbłysły na chwilę życiowe zamiecie
I chmurny wyzłocił się mrok;
Przed nami się nowe otwiera stulecie,
Najpierwszy dziś począł się rok.
I ludzkość otrząsa gorycze i męty,
Do słońca podnosi się skroń,
Hej! płyńmy z odwagą na bytu odmęty,
Wesoło żeglujmy przez toń.'
Nowego stulecia dzień pierwszy zawitał,
Cóż wróży, co wieści dzień ten?
Czyż wszystkie pragnienia serc naszych wyczytał,
Czy odgadł promienny ich sen?
Czy dłonią anielską ukoi tęsknoty
I smutek i żałość i ból?
Czy jasnej pociechy rozsypie dar złoty
Wspaniały i hojny jak król?
Po ziemi rozłogach strudzeni oracze
Wciąż idą w nieznaną gdzieś dal,
A dusza tak marzy, a serce tak płacze,
A w myślach niepokój i żal.
Ach! gdyby mieć pewność, że siejba nie marna,
Że zboże wyrośnie jak gaj!
Gdy będziem na glebę szlachetne siać ziarna,
Tę pewność ty roku nam daj!
Bez wiary żeglować po wielkiej, po toni,
To jakby bez światła iść w noc!
Niech ona modlitwą z za świata nam dzwoni,
Niech daje otuchę i moc!
Jak odblask jutrzenki złocisty, różowy,
Serc wieczny niech wróży nam maj,
O roku nieznany! o roku ty nowy!
Tę wiarę! tę wiarę nam daj!
I miłość królowa — niech sercem zawładnie
Niech w jeden powiąże go krąg!
Gdzie ona panuje — zwątpienie tam bladnie,
Nadziei rozwija się pąk!
Co słońce na niebie, co miłość na świecie;
Ni zapór jej żadnych, ni tam,
Jak dobrą zapowiedź, o dobre stulecie,
Tę miłość! tę miłość daj nam!
Z otuchą idziemy na twoje spotkanie
Nie zawiedź! nie roztrwoń że jej!
Daj wiarę, nadzieję, daj wielkie kochanie,
A będzie i jaśniej i lżej!
Co piękne szlachetne, to podnieś do góry,
Co liche i podłe — to złam.
Lecący, jak strzała, z za ciemnej, z za chmury,
O roku ty, witajże nam! *Or-ot*

BRATNIE WIEKI.

Rok 1900, a z nim wiek XIX stoczył się już w przepaść, z której nic nie wraca, a na ich miejsce zawitał Rok Nowy 1901—a pierwszy wieku dwudziestego. Ciekawy to był ów wiek XIX — ciekawy pod wieloma względami. W historyi świata wiek ten będzie najważniejszym, a to nietylko pod względem rozwoju umiejętności różnych, ale także i pod względem szalonego postępu w dziedzinie handlu, przemysłu oraz życia politycznego i społecznego.

Wiek dziewiętnasty widział wielkie zmiany, jakich ośmnaście wieków poprzednich wcale nie widziały. Przez te sto lat ludzkość postąpiła dalej, niż przez całe tysiące lat przed i po nar. Chrystusa, a chociaż nie doszła do doskonałości, to jednakże uczyniła postęp olbrzymi i jest wszelka nadzieja, że z tą szaloną szybkością pójdzie dalej naprzód.

Co nam dał wiek dziewiętnasty? Dał nam wiele rzeczy złych, ale dał więcej dobrych. Dał nam więc maszyny mordercze i torpedy, dał parostatki, maszyny parowe, dał nam telegrafy, telefon, fonograf, światło elektryczne, dał ulepszone prasy drukarskie, zastosował elektrykę do użytku człowieka — doszedł do rezultatów niemal do cudów podobnych. I wobec tych wszystkich zdobyczy wiek ten słusznie nosił nazwy najpierw wieku pary, później wieku elektryczności.

Rozum ludzki jednakże nie ustał tutaj, ale stara się coraz dalej zdzierać zasłonę z ukrytych tajemnic natury, a granicy w tych swoich dążeniach nie znajduje. Dzisiaj więcej niż kiedykolwiek przedtem rozum ludzki pracuje, dzisiaj nie zna obojętności, bo w dzisiejszych czasach obojętność taka śmierci się równa. Dzisiaj te narody stoją najwyżej, które poszczycić się mogą największą ilością uczonych i myślicieli.

Wiek dziewiętnasty dał nam dużo rzeczy, dużo zostawił niedokończonych, które dwudziesty niezawodnie rozwiąże.

Jak daleko dojdzie ludzkość za lat sto? Odpowiedź na to dać trudno. Gdybyśmy jednak postęp 20 wieku mierzyć chcieli miarą wieku 19go, t.j. gdybyśmy porównując istniejący stan rzeczy z przed lat stu z dzisiejszym, i według tego obliczyli możliwy postęp za lat sto, to wyznać musimy, że postęp ten będzie niezawodnie olbrzymim.

Dzisiaj ludzkość poznała dużo, ale znacznie więcej pozostaje jej do poznania. Są jeszcze siły natury, które uczeni bardzo mało znają, których nie poznali. Przyroda nie została zbadaną. I w dziedzinie istniejących wynalazków poczynione być mogą ulepszenia.

Kto wie, czy za lat kilka podróż balonem nie będzie tak powszechną jak dzisiaj jazda tramwajem albo koleją? Kto wie czy marzenia dzisiejszych fantastów nie staną się rzeczywistością. Wszakże Verne gdy pisał swe powieści nie widział okrętu podwodnego, bo go wówczas nie było.

Ale postęp będzie nietylko na polu wynalazków.

Nieprędko może, ale nastąpi kiedyś czas, że zniknie ta nienawiść, która pcha dzisiaj narody do walki bratobójczej, że ludy żyć będą jak jedna rodzina.

Wiek dziewiętnasty dał początek tej myśli, w propozycyi rozbrojenia armij europejskich, — wiek dwudziesty, oby dzieło to doprowadził do skutku!

* * *

Dla nas Polaków wiek dziewiętnasty wielkie miał znaczenie. Był to wiek cierpień i prześladowania narodu polskiego. Odbyliśmy ciężką pielgrzymkę po Kalwaryi—a co gorsza, nie wiemy jaką jeszcze drogę mamy do przebycia!...

W wieku dziewiętnastym naród polski wylał morze krwi swojej w walce o prawa i swobodę tak swoją jak i cudzą, a w dodatku do tego nieprzyjaciele nasi skazali nas na zagładę.

Lecz pomimo wszystko nie zdołali nas zniszczyć. Zmarnowali co prawda dużo talentów, tysiące młodzieży i starszych wypędzili z zagonów ojczystych, tysiące wymordowano, ale prześladowania te nie zmogły narodu polskiego.

Nie zmogły i nie zmogą!

Jakby na urągowisko właśnie nieprzyjaciołom naszym, wskutek prześladowania tego urośliśmy więksi, silniejsi, a chociaż świat nie uznaje Polski geograficznej, uznaje jednakże Polskę duchową, boć Polacy pod względem nauk, sztuk i postępu stoją dzisiaj na równi z innymi narodami i coraz lepsze w świecie zdobywają stanowiska.

Dzisiaj na ziemiach polskich pod trzema zaborami cały naród budzi się ze snu długiego i rzec można, że wiek dwudziesty nie wielu zastał, którzyby nie byli przygotowani na wielkie zmiany, jakie zapewne wkrótce nastąpią.

Dzisiaj w Polsce powstaje cały szereg ludzi prawdziwie zdolnych, których imiona za słyną zapewne na świat cały.

Wiek dziewiętnasty był dla nas wiekiem prześladowania, ale i szkołą dobrą, w której zahartowani do dalszej walki, ze śmielszem okiem już powitać możemy wiek nowy, wiek dwudziesty.

Jakim on dla nas będzie, nie wiemy. Jednakże jedna rzecz pewna jest, że przyszłość do nas i od nas zależy. Do nas należy, bo nie wyrzekliśmy się wiary w przyszłość Polski wolnej, a od nas, bo tę Polskę wolną uczynić możemy tylko my.

Doświadczenie nauczyło nas dużo. Korzystajmyż z doświadczenia, z przeszłości wyciągajmy naukę na przyszłość, a pewni być możemy, że wiek dwudziesty łaskawszym będzie dla nas niż był wiek dziewiętnasty.

ZAPROSZENIA DO PRZEDPŁATY NA TYGODNIK POW. N. ROCZNIK XV.

W tym tygodniu wysłaliśmy wszystkim abonentom "Gazety Polskiej" na okaz pierwszy numer Tygodnika Powieściowo-Naukowego, w nowym formacie t.j. książkowym, ożywieni tem przekonaniem, że wydawnictwo nasze, rozpoczynające piętnasty rok istnienia, dozna nadal tego samego co i dotąd poparcia, że odpowie w zupełności rzetelnej potrzebie.

Z bieżącym rokiem wprowadziliśmy bardzo pożyteczną zmianę w wydawnictwie naszego Tygodnika, a stało się to dzięki uwagom i życzeniom pochodzącym z grona abonentów; mianowicie zmieniliśmy format wydawnictwa na książkowy, aby tym sposobem abonentom naszym dać możność do przechowywania zeszytów póki cała książka wydrukowaną nie zostanie, a następnie oprawienia takowej i w taki sposób uzbierania sobie w latach paru małej biblioteczki. Na zmianie tej abonenci Tygodnika wyjdą jak najlepiej, bo w rzeczywistości dostaną oni za swoje pieniądze dużo więcej do czytania niż poprzednio, dostaną bowiem w ciągu roku ośm do 10ciu większych powieści, o gółem przeszło 7,600 stronic druku. Znaczy to, że w taki sposób czytelnicy Tygodnika odbiorą w ciągu roku kilkanaście powieści oddzielnych, przedstawiających wartość od dwudziestu do trzydziestu dolarów.

W Tygodniku powieściowym jak dotychczas tak i nadal starać się będziemy zamieszczać tylko takie powieści, któreby zyskały uznanie i poparcie polskiej publiczności.

Pierwszą powieścią, którąśmy rozpoczęli drukować w Tygodniku jest powieść Porkinsa, tłomaczona z angielskiego p.t. "CZARNE WIDMO." Zajmujący ten romans, o ile nam wiadomo nie był jeszcze wydany w formie książki, my dopiero zamierzamy uczynić to pierwsi, i pewni jesteśmy, że wybór nasz spodoba się wszystkim czytelnikom, że każdy z abonentów "Gazety Polskiej" zapisze sobie także na ten rok Tygodnik.

Prenumerata wynosi tylko $1.00 rocznie i musi być opłaconą z góry.

Prosimy przeto przysyłać prenumeratę jak najrychlej, abyśmy stosownie do ilości abonentów uregulować mogli wydawnictwo.

Drukujemy tylko 6,000 egzemplarzy Tygodnika, a drugiego nakładu robić nie będziemy. Jeżeli zatem ilość abonentów dojdzie do tej wysokości, dalszej prenumeraty na Tygodnik przyjmować nie będziemy.

Pospieszajcie się zatem, drodzy rodacy, zwnoszeniem przedpłaty na Tygodnik Pow. N. rocznik XV., a będziecie mieli sposobność w czasie bardzo krótkim zebrać sobie biblioteczkę najpoczytniejszych powieści autorów polskich, oraz tłomaczonych z obcych języków.

W. DYNIEWICZ,
532 Noble st., Chicago, Ill.

* * *

Co mówią o Tygodniku nasi starzy abonenci:

AMSTERDAM, N. Y., 28 grudnia.

Szanowny Panie! Dzisiaj odebrałem ostatni numer Tygodnika. Złożywszy wszystkie numery razem, otrzymałem książkę za jaką bym musiał zapłacić najmniej $5.00, a zważywszy ile się naczytałem tak ślicznych powieści, ile się nabawiłem, ile się rozerwałem i ile zyskałem za $1.00, przekonałem się, że dolar ten wrócił mi się w dziesięcioro, ale co mówię, więcej jak to. W sobotę wieczorem zamiast iść gdzie i stracić może całodzienny zarobek, to ja do Tygodnika, bo mnie tak jakoś ciągnął, żeby się dowiedzieć co się dalej stało. Nieraz gdym się zaczytał, to mi wieczór prędko zaszedł, nigdzie nie poszedłem i nic nie straciłem.

Teraz te wszystkie Tygodniki złożyłem w jednę książkę i chciałbym je oprawić, ale brakuje mi pierwszego numeru, dlatego załączam markę i upraszam donieść mi, czyby Pan nie mógł przysłać mi brakującego numeru?

Co zaś do rocz. XV to pozostaję nadal abonentem, ale że jeszcze nie było tutaj pańskich kolektorów, dlatego jeszcze nie zapłaciłem. Proszę mi więc nadal przysyłać Tygodnik, a ja zapłacę skoro tylko pański agent będzie w Amsterdam. Z uszanowaniem

Antoni Papierniak.

Zaburzenia w Chinach.

LONDYN, 27 grudnia. — Ze Szangaj donoszą, że książęta Tuan i Czang aresztowani zostali na granicy prowincyi Szansi i Szensi. Yu Hsien powołany został do Sian Fu, gdzie ma być straconym.

Z wiadomości tych wykazuje się, że władze rządowe chińskie przygotowują się do wypełnienia warunków pokoju.

NEW YORK, N. Y., 29 grudnia. — Do "Heralda" telegrafują z Pekinu, że w ostatnich paru dniach codziennie po kilka potyczek z Chińczykami staczały wojska cudzoziemskie w różnych okolicach. Niemcy, Francuzi i Japończycy raportują dość znaczne straty.

Rosyjski komendant Linewicz bawi w Pekinie i miał długą konferencyę z generałem Chaffee.

PEKIN, 29go grudnia. — Z cesarskiego dworu odebrano wczoraj wiadomość potwierdzającą odbiór żądań, postawionych przez mocarstwa. Nota chińska zawierała prócz tego pięć pytań, a mianowicie:

1) Czy fortyfikacye w Taku nie mogłyby pozostać w całości?

2) Czy książęta mają być tak samo straceni przez ścięcie jak inni przestępcy?

3) Czy zjednoczone mocarstwa przestaną słać posiłki, gdy Chiny zgodzą się na żądania?

4) Które miejsce chcą wojska zjednoczone okupować?

5) I jak długo?

LONDYN, 29 grudnia. — Z prowincyi Szansi donoszą prywatnie, że podczas gdy dwór chiński był w Tai Yuen Fu, cesarzowa wdowa potajemnie naznaczyła nowego cesarza, z tytułem Tung Hsu.

Washington.

WASHINGTON, D. C., 26 grudnia. — Pokonać dyplomacyę angielską, zdaje się rzeczą o wiele trudniejszą niż pokonać angielską armię, która z małym narodem Boerów rady sobie dać nie może. Pokazało się to dowodnie w sprawie budowy kanału nikaraguańskiego. Dyplomaci angielscy zgodzili się wprawdzie na zmianę traktatu, który był dla Anglii wielce dogodnym, przyjęli w milczeniu traktat znany pod nazwą Hay Paucefote, ale potrafili wpłynąć na polityków w Washingtonie, by traktat nowy był jak najmniej niedogodnym.

Oto teraz przeciwko budowie kanału podnosi się protest ze strony republik Nicaragua i Costa Rica, a to głównie przeciwko nowemu traktatowi. I sprawa kanału stanęła dzisiaj tak, że wmięszać się do niej mogą inne mocarstwa i wogóle budowa kanału może być uniemożebnioną.

Dyplomaci w Washingtonie upatrują w tem nie bez racyi jakąś intrygę polityczną, poza małemi państwami, kryje się ktoś inny, komu na ich proteście dużo zależy. Jak się ta sprawa załatwi, na razie trudno odgadnąć.

WASHINGTON, D. C., 27 grudnia. — Ze wszystkich prawie większych miast w Stanach Zjednoczonych nadchodzą wiadomości, że liczba przesyłek pocztowych na gwiazdkę wzrosła tego roku o 25 do 50 procent, co jest najwymowniejszym dowodem istniejącego w kraju dobrobytu. Z powodu przeciążenia pracą na każdej prawie poczcie gotowali się urzędnicy do strajku. Wszędzie powołano do pracy wszystkich rezerwowych pomocników, ale pomoc ta okazała się niedostateczną, i w niektórych oddziałach pracować musiano po 14 do 16 godzin dziennie. Zdaje się, że główny zarząd pocztowy zaprowadzi jakieś ulepszenia na przyszłość, zwłaszcza, że ma być zaprowadzona ustawa, zezwalająca na przesyłanie paczek pocztą, zamiast jak dotychczas ekspresem.

Polacy w Ameryce.

* GILMAN, Minn.— Piotr Tomaszewski buduje piłę w town Granite Ledge. Ma być w niedługim czasie gotowa.

* BAY CITY, Mich. — Franciszek Kasperski, jego synek i matka zostali poparzeni przez eksplozyę gazoliny w zeszły wtorek rano. Kasperski posiadał trochę stwardniałej farby w naczyniu blaszanem i chcąc ją rozpuścić dodał trochę spirytusu i postawił to na piecu do rozgrzania się. Zaledwie to poczęło rozgrzewać się, gdy nastąpiła eksplozya z wyżej opisanym skutkiem.

* DETROIT, Mich.— Z okazyi jubileuszu Henryka Sienkiewicza dyrektor tutejszej biblioteki publicznej p. K. M. Utby przesłał jubilatowi telegram w tych słowach: "Geniusz jest własnością całego świata — cześć Ci mistrzu!" Pan Utley jest nie tylko wielkim wielbicieiem Sienkiewicza, ale także i wielkim przyjacielem polaków. Jemu to polacy w Detroit mają do zawdzięczenia bogaty dział polski w tamtejszej bibliotece publicznej, a w części pannie Anieli Dobrzelewskiej, urzędniczki w tej bibliotece.

* NEW YORK.— Obiega wieść, że Polski Dom Emigracyjny w New Yorku, będący pod opieką Stowarzyszenia św. Józefa, ma przejść na własność Wiel. Sióstr Felicyanek.

GAYLORD, Mich.— Zadziwiająco szybko wzrosła tutejsza polska kolonia, nie starsza nad 20 lat. Polacy tutejsi budują tu dzisiaj drugi kościół z palonej cegły, kosztem $21,000. Wszystko to zawdzięczają zacnemu proboszczowi, Wiel. ks. K. Skoremu, który ma pieczę nad parafią przez siedm lat. Gdy ks. Skory przybył tu, zastał wtenczas drewniany kościółek i plebanią a dzieci nasze uczyły się po prywatnych domach. Po rocznem pobycie zakupił 4 akry roli pod szkołę i stajnię dla farmerów. Parę lat później podmurował i umeblował plebanią. Od czasu tego parafia wzniosła się z 2 tow. na 5 i dziś już mamy nową świątynię ze śliczną wieżą, która już jest pod dachem. Poświęcenie nastąpi zapewne w przyszłej jesieni.

DZIEWIĘTNAŚCIE WIEKÓW ERY CHRZEŚCIJAŃSKIEJ.

Skończył się Wiek XIXty a zaczął się 20ty. 19 wieków ery chrześcijańskiej doprowadziło do rezultatów, z których owoców korzystamy obecnie. Podajemy poniżej przegląd krótki minionych wieków, podając ważniejsze wypadki. Naturalnie w szczupłych ramach pisma naszego nie można było zapisać wszystkiego, co powinno być wspomnianem. W każdym razie sądzimy, że krótki ten przegląd odświeży pamięć przeszłości naszych czytelników. Uwzględniona została o ile możności historya naszego najnieszczęśliwszego kraju — Polski.

Wiek I.

Urodziny Jezusa Chrystusa. Nauki Chrystusa i ukrzyżowanie. Św. Paweł Apostoł. Rzymskie cesarstwo panem świata. W roku 70 Jerozolima zburzona przez cesarza Tytusa i żydzi rozproszeni. Pierwsze prześladowanie chrześcijan w roku 64 za Nerona i drugie prześladowanie w roku 95 za cesarza Domicyana. Rzymianie podbijają wyspy brytańskie. Pompeja i Herkulanum zniszczone.

Wiek II.

Trzecie prześladowanie chrześcijan za cesarza Trajana i czwarte prześladowanie chrześcijan za cesarza Marcusa Aureliusza w latach 166 — 179. Piąte prześladowanie chrześcijan i żydów w roku 199 za cesarza Septimusa Sevirusa.

Wiek III.

Szóste prześladowanie chrześcijan w roku 235 za czasów Maximina, siódme w roku 250 za Deciusa; ósme prześladowanie w roku 258 za Waleryana; dziewiąte prześladowanie za Aureliusza w roku 275. Napady hord barbarzyńskich na Włochy, Galię, Hiszpanię, Macedonię i Grecyę.

Wiek IV.

Dziesiąte i ostatnie lecz najkrwawsze prześladowanie chrześcijan w latach 303—313 zą Dioklecyusza. Konstantyn Wielki obejmuje tron. Założenie miasta Konstantynopola i przeniesienie tamże stolicy cesarstwa w roku 330. Zniesienie pogaństwa i zamknięcie świątyń pogańskich w roku 356. Przywrócenie pogaństwa przez Juliana i ostateczne zniesienie pogańskiej wiary w 385 roku. Podział cesarstwa rzymskiego na dwa: zachodnie i wschodnie. Święty Antoni zakłada pierwszy klasztor. W roku 390 pada ofiarą płomieni słynna biblioteka w Aleksandryi. Ciągłe wojny i napady barbarzyńców.

Wiek V.

Napad i zrabowanie Rzymu przez Alaryka w roku 410. Atylla napada na wschodnie cesarstwo. Zachodnie cesarstwo pobite i zniesione w roku 476 przez wodza Odeacer. Saksoni zajmują wyspy Wielkobrytańskie w 449 — początek angielskiej historyi. Założenie królestwa Franków w 486 — początek historyi Francyi.

Wiek VI.

Reorganizacya cesarstwa wschodniego przez Justyniana Wielkiego w 527. Wódz Belizaryusz pobija Wandalów i zajmuje Rzym w 536 lecz w roku 549 Rzym znowu wpada w ręce Totylly. Utworzenie tureckiej monarchii. Urodzenie Mahomeda w roku 569. Misyonarze sprowadzają jedwab w 555 roku. Lombardowie z północno - zachodnich Niemiec zajmują północne Włochy i zakładają królestwo w roku 568. Napad Awarów. Wędrówki ludów słowiańskich na zachód.

Wiek VII.

Grzegorz I Wielki papieżem w Rzymie. Przyjęcie chrześcijaństwa przez Anglię. Powstanie religii mahometańskiej. Ucieczka Mahometa z Meki do Mediny w roku 622, od którego to roku liczą lata mahometanie. Śmierć Mahometa w roku 632. Ukazanie się saracenów. Podbój przez nich Persyi, Jerozolimy, północnej Afryki. Siedem razy napadają na Konstantynopol, lecz zawsze zostają odparci. W Anglii rządzą saksońscy królowie. We Francyi Meromindzy. W Hiszpanii panują Wizygoci, a we Włoszech Lombardczycy.

Wiek VIII.

Dalsze podboje saracenów, którzy podbijają Turkestan, Indye i Hiszpanię w roku 712. Cesarz wschodniego cesarstwa, Leon III, pobija saracenów w roku 718 pod Konstantynopolem. Król francuzki walczy z Lombardami i darowuje papieżowi Stefanowi w roku 752 Rawennę. Jest to pierwsza ziemia papieska. Karol Wielki, syn Pepina, podbija bawarczyków, saksończyków, czechów i lombardów.

Koronacya Karola na cesarza zachodniego cesarstwa w kościele św. Piotra w Rzymie.

Wiek IX.

Śmierć Karola Wielkiego i podział cesarstwa. Niemcy dostaje Ludwik, Włochy Lothar, Francyę Karol Łysy, a Lotaryngię Lothar II-gi. Napady duńczyków i mormanów na Anglię i Francyę. Nawrócenie Moraw przez Cyryla i Metodego. Napady normandów na wschodnie plemiona słowiańskie. Rozdwojenie pomiędzy greckim a rzymskim kościołem w roku 867. Napad węgrów na Niemcy i Włochy. Założenie uniwersytetu w Oksfordzie.

Wiek X.

Francya pod rządami Karolingów. Otto I Wielki podnosi cesarstwo niemieckie i znosi w bitwie pod Augsburgiem wojska węgierskie. Cesarstwo wschodnie pod cesarzami Konstantynem VII i Konstantynem IX dochodzi do wielkiej potęgi. Otto Wielki zostaje królem Włoch i przyłącza je do cesarstwa niemieckiego. Powstanie państw węgierskiego, czeskiego i polskiego. W Polsce Mieszek Pierwszy (960-992) przyjmuje chrześcijaństwo, uznaje zwierzchnictwo, niemieckie i umierając, rozdziela państwo pomiędzy synów. Napady normandów na Anglię w roku 994.

Wiek XI.

We Francyi Robert II, Henryk I-szy i Filip Sprawiedliwy. Anglicy za króla Edwarda pobijają duńczyków. Herald II obejmuje tron po Edwardzie i zostaje pobitym przez Wilhelma Zwycięzcę w roku 1066, po nim panuje jego syn Wilhelm Rufus. Normandowie osiedlają się w południowych Włoszech.

Cesarzami Niemiec są Otto III, Henryk II Święty, Konrad II, Henryk III i Henryk IV, który podnosi kłótnię ze słynnym papieżem Grzegorzem VII. Papież upokarza cesarza Henryka IV w roku 1077. Turcy podbijają Persyę i napadają na cesarstwo wschodnie. Turcy zdobywają Jerozolimę w roku 1087. Pierwsza wojna krzyżowa zaczyna się w roku 1096. Zdobycie Jerozolimy przez krzyżaków w roku 1099 i założenie królestwa jerozolimskiego. W Hiszpanii panowanie Maurów. W Polsce panuje Bolesław Chrobry (992-1025), który, koronując się na króla, stwierdza samoistność Polski. Król ten podbija słowian zakarpackich i zdobywa Kijów. Nabytki ojca traci syn Mieczysław Gnuśny 1025-1034). Kazimierz Odnowiciel (1040-1058). Bolesław Śmiały 1058-1080). Władysław Herman (1080-1102) umacnia władzę królewską.

Wiek XII.

Druga krucyata w roku 1146 pod dowództwem króla Francyi Ludwika VII i cesarza Niemiec, Karola III. Trzecia krucyata w roku 1189 dowodzona przez trzech najpotężniejszych monarchów: Fryderyka Barbarosę cesarza Niemiec, Filipa Augusta króla Francyi i Ryszarda I króla Anglii. Krzyżowcy zdobywają Acre w roku 1191. Ryszard pobyja sułtana Saladina w tymże samym roku i zawiera pokój na trzy lata i 3 miesiące. Założenie królestwa Sycylii w roku 1130 i Portugalii w roku 1139. W Polsce panuje: Bolesław Krzywousty 1102—1138 odpiera Niemców. Władysław II 1138—1146 wypędzony przez braci odzyskuje Szlązk. Najazd na Polskę mongołów, litwinów, jadźwingów i Prusaków. Bolesław Kędzierzawy 1145—1173. Mieszko III Stary 1173—1177; Kazimierz II Sprawiedliwy 1177—1194. Polska zwraca się na wschód.

Wiek XIII.

Wojna między Anglią a Francyą w 1213 roku. Pierwszy parlament w Anglii w roku 1265. Podbicie Walii i Szkocyi przez Edwarda I króla angielskiego. W Niemczech cesarz Fryderyk II, wnuk Barbarosy prowadzi walkę z papieżami. Czwarta krucyata w roku 1202. Krzyżowcy zdobywają Konstantynopol. Piąta krucyata w roku 1217 pod dowództwem Andrzeja II, króla Węgier, łączy się do niej cesarz Fryderyk II i zająwszy Jeruzalem koronuje się jako król jerozolimski. Szósta krucyata dowodzona przez Ludwika IX króla francuzkiego, kończy się klęską i niewolą tego w Egipcie. Siódma i ostatnia krucyata 1270—1272. Napad mongołów na Europę. Powstanie Inkwizycyi w Tuluzie w roku 1229. Powstanie tureckiego państwa w roku 1299. W Polsce panuje Leszek I Biały 1194—1202; Władysław III Laskonogi 1202—1206; Leszek I Biały od 1206—1227. Książę mazowiecki Konrad sprowadza krzyżaków; Henryk I Brodaty 1234—1238. Henryk II Pokorny 1238—1241. Bolesław V Wstydliwy 1243—1279; Leszek II Czarny 1279—1288; Przemysław 1295—1296. W Polsce zamęt i bezrząd, ciągłe napady mongołów i litwinów.

Wiek XIV.

Wojny Szkocyi z Anglią trwają wiek cały. W roku 1337 zaczyna się stóletnia wojna Francyi z Anglią. W bitwie pod Grace poraz pierwszy jest używany proch. Papież Bonifacy VIII w roku 1303 wydaną bullą zaprowadza władzę świecką papieży. Papież przenosi się do miasta Avignon. Papież Urban VI uznanym zostaje przez cesarstwo i Anglię. Papież Klemens VII uznanym zostaje we Francyi, Hiszpanii i Szkocyi. Założenie rzeczypospolitej szwajcarskiej w roku 1307. Napad turków

(Dokończenie na stronicy 13ej).

OBLĘŻENIE POSELSTW PRZEZ BOKSERÓW.

Jak czytelnikom wiadomo powstańcy chińscy czyli bokserzy przez dwa miesiące nie omal oblegali poselstwa mocarstw zagranicznych. Z wyjątkiem angielskiego wszystkie poselstwa zburzono, a rodziny posłów wraz z załogami schroniły się do domu poselstwa angielskiego, gdzie szczupła załoga międzynarodowa skutecznie wszelkie ataki, aż do czasu nadejścia odsieczy, odpierała.

Oto jak opisuje to oblężenie żona posła francuzkiego w Pekinie, pani Pichon, w liście do teściowej. Z listu tego podajemy niniejszem kilka ustępów, jako zajmujący przyczynek do dziejów oblężenia poselstw.

"Dzień 15 lipca — pisze p. Pichon — był znów dniem straszliwym. Mieliśmy w naszej ambasadzie trzech zabitych i kilku rannych. Szturm był tak wściekły, że dowódca naszego oddziału, kapitan Darsey, oświadczył nam, iż czegoś podobnego jeszcze nie widział. Ze wszystkich stron strzelano z dział i karabinów, przyczem dwa domy sąsiednie wyleciały w powietrze i spłonęły, a nasz z niemi. Nasze biedne poselstwo zamieniło się w kupę gruzów. Utraciliśmy wszystko, wszystkie nasze kosztowności, naczynia, sprzęty domowe, wszystkie nasze ubrania, bieliznę, słowem wszystko. Zdołałam uratować tylko cokolwiek bielizny i swój płaszcz.

Po zburzeniu poselstwa francuzkiego, francuzi schronili się do poselstwa angielskiego, które chińczycy oblegali do 15 sierpnia. P. Pichon pisze o tem: "Nie szczędzono nam niczego, chińczycy podłożyli ogień pod ambasadę angielską. Na szczęście posiadaliśmy dwie sikawki i utworzyliśmy w gradzie kul łańcuch. Cud prawdziwy, że nie zabito przytem żadnej kobiety, ani żadnego dziecka. Pewnego dnia wybuchł pożar po za naszym domem i musieliśmy zburzyć oficyny, aby dom uratować. Deszcz byłby dla nas pożądany, ale na szczęście nie padało, bo inaczej wojska sprzymierzone nie mogłyby przedostać się przez kraj, zalany wodą do Pekinu. Jakżeż gorąco prosiłam Boga, aby nam dopomógł i pozwolił zobaczyć się jeszcze z wami. I wysłuchał mnie. Dnia 10 sierpnia otrzymaliśmy listy od jenerałów angielskiego i japońskiego z wiadomością, że są już w drodze. Pobili dwa razy nieprzyjaciół i zapowiedzieli swoje przybycie do Pekinu na dzień 13 do 14 sierpnia. Od tej chwili mieliśmy tylko jednę myśl: wytrwać! Obawialiśmy się jednak rozpaczliwego szturmu ze strony chińczyków i szturm ten nastąpił.

"Byliśmy na szczęście tak dobrze obwarowani, że nie mogli nam nic zrobić. Nareszcie w nocy z dnia 13 na 14 usłyszeliśmy po przez salwy karabinowe, powtarzające się w pewnych odstępach czasu strzały armatnie. Oczekiwane z upragnieniem wojska sprzymierzone były pod miastem. Ogarnęła nas taka radość, że rozsadzała nam piersi. Noc minęła wśród trwogi z jednej, a nadziei z drugiej strony. W pobliżu szalała burza, a z oddali dochodził huk zbawczych strzałów armatnich. Tej nocy cesarzowa wyjechała z Pekinu, nie przeprowadziwszy swoich zamiarów. Nie wymordowano nas! Dnia 14 czekaliśmy całe przedpołudnie z bijącem sercem, co się stanie. Około godziny 3 przybiegł chłopak z muru fortecznego z wiadomością, że wojska europejskie są już w mieście. Sprzymierzeni ze wszystkich stron wkroczyli do miasta. Jaka to była radość! Płakaliśmy."

CHOROBY FORTEPIANOWE.

O chorobach, którym ulegają grający na fortepianie, napisał ciekawą broszurę dr. Zabłudowski w Berlinie. Wykazuje on, że pianiści nabawiają się zazwyczaj chorób chirurgicznych, skutkiem zbyt forsownych ćwiczeń. Najczęściej występuje t. zw. traumatyczne zapalenie jednego lub kilku palców, oraz stawów sąsiednich a powstaje niekiedy bardzo szybko, bądź przez podkładanie wielkiego palca, bądź skutkiem zbyt silnego rozkładania palców. Choroba ta, ściśle umiejscowiona, często bardzo skutkiem zaniedbania lub też nieumiejętnego traktowania, przybiera większe rozmiary i powoduje rozmaite komplikacye. Dr. Zabłudowski uczynił spostrzeżenie, że skutkiem gry na fortepianie chorują najczęściej uczenice konserwatoryów muzycznych, mające delikatną budowę kości, a zwłaszcza drobne ręce. Uczenice te, chcąc objąć oktawę, z wysiłkiem rozkładają palce, a nawet mechanicznie, przy pomocy gimnastyki, usiłują uczynić je podatniejszemi. Zdaniem dra. Zabłudowskiego należałoby budować dla młodocianych pianistów osobne fortepiany, których klawisze byłyby nieco węższe od zwyczajnych. Zmniejszenie szerokości klawiszów o trzy dwudzieste odpowiadałoby w zupełności rozmiarom ręki mniej rozwiniętej lub dziecięcej. Obok tych środków zapobiegawczych nie powinna też być zaniedbywana sama terapja, czyli leczenie. Najczęściej w takich wypadkach nauczyciele muzyki zalecają rozmaite dyletanckie środki, których stosowanie pogarsza tylko chorobę. Nie należy zatem polegać na zdaniu nauczyciela, ani też stosować środków domowych, lecz wczas udać się do lekarza gdyż ten może jedynie w porę zapobiedz złemu.

ZBRODNIARZ W POLNEJ SKAZANY.

Donosiliśmy już, że niejaki Hilsner, żyd, za zamordowanie Klimówny i Hruzówny był skazany na śmierć przez powieszenie, a następnie dla dziwnych powodów uwolniony. Odbył się atoli nowy proces. Swiadkowie po tak długim czasie nie mogli sobie dokładnie bliższych szczegółów przypomnieć. Jedynie świadek Katarzyna Dworzek, twierdziła stanowczo, że w dniu zbrodni o godzinie 11 przed połud. widziała Hilsnera na drodze z lasku Brzezina do Polnej, ubranego w zielone rzeczy.

Swiadek Peschak podobnie zeznał pod przysięgą, że dnia 29 marca widział Hilsnera i dwóch obcych mężczyzn w lasku Brzezina na tem miejscu, gdzie później znaleziono Hruzównę. Te i inne zeznania wystarczyły na potępienie zbrodniarza. Prokurator stawił wniosek o karę za zamordowanie obu dziewczyn. W mowie swej, oskarżającej Hilsnera, wyraźnie zaznaczył, że tenże nie popełnił morderstwa w celach religijnych, tylko z lubieżności. Prawny zastępca rodziny zamordowanej dr. Baksa oświadczył, że mord został popełniony w celach rytualnych.

Wyrok zapadł. Zbrodniarz żyd Hilsner skazany został na śmierć przez powieszenie. Zatem choć w tym przypadku tego rodzaju zbrodnia jeszcze na tym świecie ukaraną została.

ROK 1901.

Rok 1901 jest rokiem zwyczajnym, mającym dni 365. Nowy Rok przypada na wtorek, święto Trzech Króli na niedzielę, Popielec na 20 lutego, Wielkanoc na 7 kwietnia, Zielone świątki na 26 maja. Zaćmień słońca będzie 2 (18 maja i 11 listopada), zaćmień księżyca jedno dnia 7go października.

Nasze dzieci.

Sześcioletnia Zosia. — Czy pan bardzo chory panie Janie?

P. Jan.— Jakto ja — bynajmniej, jestem zdrowy jak ryba.

Zosia.— A mama mówiła, że pan chory na umyśle i ma pan bzika.

Złapał się.

Sędzia: Na nic nie przyda się zapieranie, oskarżony, najlepiej zrobicie, przyznając się. Wasz wspólnik wyznał wszystko.

Oskarżony: Głupstwo. Nie jest on tak naiwny.

Listownik polsko-amerykański. Podręcznik zawierający: Naukę pisania listów i gotowe wzory listów, w wszystkich przypadkach życia, mianowicie: Listy polecające, radzące, opisujące, powinszowania, podania itd., a wreszcie listy sławnych mężów. Sobieskiego, Kościuszki, Poniatowskiego, Mickiewicza, Słowackiego, Kraińskiego, Morawskiego i Napoleona, szczególnie zastósowanej do użytku i wygody Polaków w Ameryce ... 60
Ta sama w mocnej oprawie i ze złoconym tytulikiem ... 85

Los Sieroty czyli powieść wystawiająca zgrozę nieludzkości, srogość zawiści, i dobitkość nędzy, skuteczność wiary i cnót, wzorowość miłosierdzia i szczodrobliwość opatrzności, przez ks. Pokojskiego ... 30

Luter i Djabeł. Napisał B. S. ... 5c.

Łzędarda czyli skutki wychowania opartego na religii i moralności, opracował podług źródeł pewnych Tomasz Wiśniowski ... 50
— Ta sama w mocnej oprawie ze złoconym tytulikiem ... 75

Ludzie leśni i wieszcze Dzieci przez Fr. Waligórskiego ... 5

Luter w drodze do narzeczonej. Powieść Bolandena ... 50
W mocnej oprawie ze złoconym tytulikiem ... 75

MAŁOWNICZY OPIS POLSKI czyli Geografia ojczystego kraju z mapką i licznemi rycinami. Zawiera przeszło 350 stronic, cena ... 35c

Mała Historya Polska dla szkół polskich, ozdobiona 26 obrazkami. Cena ... 15c.

Małe Powiastki i wiersze. Treść: Skutki wychowania. — Jak Kuba Boga, tak i Bóg Kubie. — Rozmowa Dyńcza z żołnierzem polskim, schwytanym przez wychodźców Kozaków na granicy. — Skarb w książkach ukryty. — Biały i przestrogi matki córce wychodzącej za mąż. — Trafna odpowiedź. — Rozbitek wierny stangret. — Piękny czyn w Gąsawie 1227 r. — Jaśny czyn kucharza w Toruniu. ... 10 c.

Mały listownik dla szkólnych dzieci, uczący pisania listów z dodatkiem powinszowań ... 25

Mały przyjaciel dzieci, książka do czytania dla szkół polskich w Ameryce, w mocnej oprawie ... 30

MARYA (Malczewskiego). Powieść Ukraińska. Cena ... 10 c.

Melodye (nuty) do Zbioru Pieśni Nabożnych Katolickich dla użytku domowego i kościelnego. Ułożone do grania na Organach i na Fortepian i do śpiewania na cztery głosy $4.00.

Mikołaj Kopernik w związku z Kolumbem, z 39 pięknemi rycinami. Cena ... 25c

Miesiąc Maj poświęcony Bogarodzicy Niepokalanej Dziewicy Maryi. Oraz sposób przygotowania się należycie do Spowiedzi świętej. Modlitwy przy Mszy świętej, Godzinki, Modlitwy wieczorne i kilka pieśni. Zawiera blisko 300 stronnic w mocnej oprawie ... 80

Młynarz i jego dziecko czyli wędrówka duchów. Bożego Narodzenia. Powieść osnuta na tle prawdziwego zdarzenia. Cena ... 10c.

Młyn Djabelski na górze wiedeńskiej, czyli rycerz Ginter z Szwarcenau. Ciekawa powieść dla młodych i starszych. Cena ... 10c.

Mniszka czyli ... napisała Emma z Kurowskich Puffke ... 25 c.

Moje leczenie wodą, na podstawie przeszło 35-letniego doświadczenia, napisał dla leczenia chorób i utrzymania zdrowia X. Sebastyan Kneipp, rz.-kat. proboszcz w Woerishofen (Bawarya). Z upoważnienia autora z 33go poprawionego i opracowanego na nowo wydania, przetłomaczył J. A. Łukaszkiewicz. Cena ... 50 c.
W mocnej oprawie ze złoconym tytulikiem. Cena ... 75 c.

Mynhausen nowy, ten z długim nosem czyli dziwaczne podróże i figle. 10

Mysza wieża przez Aleksandra Bronikowskiego. Powieść słowiańska z pierwszej połowy XI wieku ... 30c

Na dalekiem Zachodzie, opisał Wiktor Karłowski ... 10c.

Nawiedzania Najświętszego sakramentu i Najświętszej Maryi Panny na każdy dzień miesiąca napisane po włosku przez sługę Bożego S. Alfonsa Marya Ligori, Biskupa dyecezyi świętej Agaty, Fundatora Zgromadzenia Redemptorystów na polski język przełożone. 50
W mocnej oprawie ... 60

Najnowsze proroctwo Ojca św. Piusa IXgo o Polsce, nadzwyczaj ważne z dodatkiem kilku innych proroctw i przepowiedni, jako dalszy ciąg "Nowej Sybilli." ... 15c

Na Pamiątkę Stoletniej Rocznicy, trzeciego rozbioru Polski, 1795 — 1895. I. Grabieżca dyplomacya Rosyi w Polsce od 1730 — 1795. II. Wiara w zmartwychwstanie Polski. Napisał prof. Ignacy Machnikowski ... 10c

Na Pograniczu, zarys piórem nakreślono przez Paulinę z L. Wilkońską Cena ... 30c
W mocnej oprawie ze złoconym tytulikiem ... 60c

Najlepsza spuścizna. Powieść, napisał ks. kanonik Szmid. ... 10c

Nad Sprewą. Obrazki współczesne przez B. Bolesławitę, w mocnej oprawie ze złoconym tytulikiem ... 60c

Nasze Dzieje w ostatnich stu latach. St. Tarnowski. — Z kilkudziesięciu rycinami, z czerwoną obwódką, w ozdobnej oprawie ze złoconymi tytulikami $2.50
Oprawne mocno tanio ... $1.00
Broszurowane ... 50c

Nasze życie, powieść w 3-ch częściach przez W. D. Chamskiego ... 50c
W mocnej oprawie ze złoconym tytulikiem ... 75c

Nawrócenie. Powieść. Cena ... 15c.

Niebo. Gra bardzo wesoła i zabawna dla kółek towarzyskich. Nowe poprawne wydanie ... 10

Nie opuszczaj kraju rodzinnego. Napisał Fr. Hoffman. Przełożył Bolesław Dunin ... 15

Niepokalana Maryja Panna, nasz ratunek, pomoc nieustanna, czyli opis pod powyższą nazwą znajdującego się w Rzymie obrazu po całym świecie rozsławionego łaskami, oraz wskazówka i sposób, jak mamy uwielbiać i zyskać pomoc Najśw. Maryi Panny. Zebrał z oryginałów włoskich K. S. U. S. T. D. O. P. ... 15c

Nieprzepłacony pierścień, czyli kto ma szczęście, ten prowadzi swą oblubienicę do domu. Dziwna powiastka o ubogim szewcu i Zulimie córce sułtana tureckiego ... 15c

Nieposłuszna, streścił A. Paryszo ... 5c

Niezyty ... 5

Niewiasta polska w początkach naszego stulecia (1800—1830 r.) przez K. Wł. Wójcickiego. Cena $1.00

Noc 29 na 30 Grudnia, na pamiątke akt sądowych opisał Walery Przyborowski ... 30c

Nowa Sybilla, zawierająca najważniejsze przepowiednie o przyszłości, tyczące się kościoła św., Polski i Słowiańszczyzny ... 25c

Nowenny do najświętszej Panny (na cały rok)

Sowy Nowizdrzał i awantury jego. Z ziemi pomorskiej rodem. — Z ośmiu obrazkami ... 40
Ta sama w mocnej oprawie ze złoconym tytulikiem ... 60

Nowelki Amerykańskie. Tłómaczył z angielskiego C. W. Dyniewicz. Zawiera: Jego krewne. — Wszystko pokręcone. — Dziecko pewnej ciemnej nocy. — O mały włos — a zginąłby. Opowiadanie amerykańskiego adwokata. — Nie budź niedźwiedzi. — Wet za wet. — Straszliwa przygoda. — Straszna odwaga. — Szczęśliwa omyłka. — Smutna sprawa. — Niebezpieczne zdrzemnięcie. Opowiadanie kolejowego telegrafisty. — Podstęp siostry. — U Lucyi. — M. T. 67. Przez H. E. Scott'a. — Zapis Cioci Klary. Przez H. E. Scott'a. — Duńska legenda. — Paklecik. — Martha Phillips. — Stary młyn. Przez H. E. Scott'a. Cena ... 30c.

Obrazki Carystya pamiętniki J. Gordona. Cena ... 50c.
Ta sama w mocnej oprawie ze złoconym tytulikiem ... 75c.

Obrazki i opowiadania obozowe. 1) Zgon Ukraińca, obrazek z wojny 1863 roku. 2) Ostatni powstaniec. Opowiadanie. 3) Mołytwa, przez Alfreda Barwińskiego ... 30c

Obrona św. Częstochowy, historya cudowna i prawdziwa o Jacku Brzuchańskim, mieszczaninie Częstochowskim na cześć i chwałę Boską a dobrym ludziom na pocieszenie opowiedziana przez Józefa z pod Krakowa z 3 rycinami ... 10c

Odgłos z Zamorza. Poezye polsko-amerykańskie. Napisał Paweł Gawrzyjelski ... 25c

O Filaretach. Odczyt panny Heleny Sawickiej na pierwszem publicznem zebraniu Towarzystwa Filaretów, dn. 27 grudnia, 1892 ... 5

Ofiara Żmudzina, obrazek historyczny z powstania 1831 r., przez Chwalibora ... 80

O Janie Królewicze, żar-ptaku i o wilku-wiatrołocie ... 5c

O Janie Królewiczu, żar-ptaku i o wilku-wiatrołocie ... 5c

O Janie Twardowskim, wielkim czarowniku i jego sprawkach wraz z powieścią o czarach. Czarownica. O czarownic w łoże. Chłop i ... 30c

Ojciec Gawęda, powiastka ... 5c

O kasi, babiej dzierżewnie ... 10c

Ogród Wiejski. Popularny przewodnik do zakładania i pielęgnowania ogrodów. Cena ... 50c

Ojciec Kapucyn czyli zwycięstwo wiary i miłości ... 80

Ojciec Nikon. Powieść Historyczna przez T. T. Jeża. Cena ... 50c.
W mocnej oprawie ... 75c.

Ojcze nasz, powieść napisana przez F. S. ... 15

O generale Józefie Bemie, napisał Piotr Zbroński ... 20

O księciu Dymitrze i o Hryciu Rusinie. Cena ... 15c.

Orfeusz, czyli Zbiór najulubieńszych pieśni polskich z melodyami ułożonemi na cztery męskie głosy przez Bogdana. Zawiera: 1) Bartłomiej Głowacki (Hej tam w karczmie), 2) Bolesław Chrobry (Ten co najlepszy), 3) Bracia nad do Kota, 4) Bracia rozanta (Za listopada), 5) Car (Co to za gwar), 6) Chwalcie Boga, 7) Czarna sukienka (Schowaj matko suknie moję), 8) Czego brata w kącie siedzisz, 9) Dalej chłopcy bierzmy kosy, 10) Duma o Żółkiewskim (Za szumnym Dniestrem), 11) Gdyby orłem być, 12) Gdy słoneczko nam zawita, 13) Hej Mazury, hejże ha! 14) Jak się macie Bartłomieju, 15) Jak wspaniała nasza postać, 16) Jam Polak znany z rodu, 17) Jeszcze Polska nie zginęła, 18) Jużeż pracowicie, 19) Kochajmy się (Płyń jak na skrzydłach) 20) Leszek Biały (Od dworaków opuszczony), 21) Na dolinie zawierucha, 22) Nasz Chłopicki wojak dzielny śmiały, 23) Nie boję się nikogo (Gdym powinność spełnił moję), 24) O Matko P., 25) Orzeł biały (Ciężko ranny), 26) Pieśń Kościuszko na nas z wysoka, 27) Pieśń na skrzydłach, 28) Piękna nasza Polska cała, 29) Piękne cudnie na Wołoszy, 30) Pożegnanie, 31) Polak nie sługa, 32) Pomnę dziecię mi rodacy, 33) Przyjaźń w bracia, 34) Sto lat niewoli, 35) U nas inaczej (Smutno tu smutno), 36) Uczta krakowska, (Toast), 37) Uralnlech żyje (Toast), 38) Witaj majowa jutrzenko (Mazur 3 maja), 39) Władysław Jagiełło (W lipnickierskich błędziech), 40) Wojsko polskie ojczyzny moje, 41) Wygnańce (Z ojczyzny mojej wygnany), 42) Za szumnym Dniestrem, 43) Żal ... 44) ... nie na Wo... 45) ... dajcie mi ... 85c

O zarazach bydła, świń, ... przez J. Łepkowskiego, wydał popularny dla użytku gospodarzy ... 50c

O żołnierzu i jego parobku legacie. 2 Nowe suknie krabiowskie. 3 Rekrut. 10c.

Ollendorffa teoretyczno - praktyczna METODA nauczenia się czytać pisać i mówić po angielsku w sześciu miesiącach, z oryginalnej edycyi przerobiona i do użytku Polaków zastósowana. Dwa tomy. I Tom Gramatyka II Tom Klucz. W mocnej oprawie ... $2.00

O Naśladowaniu Jezusa Chrystusa. (Tomasza a Kempis). Ksiąg czworo. (Tłómaczenie X. Bolesława). W mocnej oprawie ze złoconym tytulikiem. Cena ... 85c

Ollippa czyli Ptak Stepowy, opowiadanie z czasów wojennych walk pomiędzy Indyanami Ameryki Północnej przez F. X. Tuczyński ... 30c

Opactwo Carrow, przez J. F. Smith ... obejmująca blisko tysiąc stronic, w mocnej oprawie, ze złoconymi tytulikami, w dwóch tomach. Cena ... $1.50

Opowiadania, anegdoty i humor. (Tłómaczone z angielskiego). Zawiera: 1. Uczta kanibalska. 2. Nazwa "Chicago". 3. Najmniejsze dziecko w świecie. 4. Podarunek młodego ucznia. 5. Fatalne pole Waterloo. 6. Cudowne wyzwalanie Edisona ... 5c

Opowiadanie podróżnego o strasznie ... 10c

Opowiadanie starego dziadka przy kądzieli. Zebrał z różnych książek Wł. Dyniewicz. Zawiera: Żyzek czarownik, Kuba i djabeł, Ruś i Szczotek, Radziecki służący ... zbójcami, ... indyańskie), ... nocne, O ... nocna), Skra..., Szewc Marcin ..., Fanta..., Śmierć i bieda ... Rinaldo ... w czar..., Wielki prorok, ... 75c.
W mocnej oprawie ze złoconym tytulikiem ... $1.10

Opowieść Stepowe. Przez Paulina Stachurskiego, zawiera: 1. Gulnara, 2. Na stepie, 3. Kurhanowa mogiła, 4. Pokusa, 5. Podolanka, 6. Czartowa góra. Cena ... 50c.

Opowiadanie dla pana Wita Narwoja, rotmistrza konnej gwardyi koronnej A. D. 1760—1767, spisał Wł. Łoziński, w mocnej oprawie ze złoconym tytulikiem ... $1.25

Orżnąłem Żyda. Humoreska przez autora Kłopotów Starego Komendanta ... 10c.

Orzeł biały. Wiersz odnoszący się do teraźniejszych czasów. - 10c.

Osadnicy u źródeł rzeki Susquehannah —czyli pazury pantery i pożar leśny. Przełożył X. M. Cena - 15 c.

Osieł, wół i rolnik, czyli lekarstwo na upór ciekawości kobiecej. Bajka z tysiąc nocy i jednej ... 5c.

Osiem nocy czyli opowiadania Szeherazady sułtanowi Szahryarowi następujących powieści: 1) Kupiec i geniusz, 2) Starzec i łania; 3) Starzec i dwa psy czarne. (Z tysiąc nocy i jednej) ... 10c.

Ostatni z rodu. Szkic powieściowy osnuty na tle historycznem, skreślił W. Korn. Zieliński ... 50c.
W mocnej oprawie ... 75c.

O zasłużonych krajowi Polakach. Błogosławiony Wincenty Kadłubek. Gedeon (Gedko), biskup Krakowski, Stanisław ze Szczepanowa, biskup Krakowski. Błogosławiony Andrzej Żurawek. Święty Wojciech, arcybiskup gnieźnieński. Jan Zamojski, hetman wielki Koronny. Wincenty ze Szamotuł, wojewoda poznański. ... 15c.

Pamiętna noc listopada czyli dzieje wojny narodowej z r. 1830 i 81 go, wnukom opowiedziane przez żołnierza Czwartaka. ... 50
— w mocnej oprawie ze złoconym tytulikiem ... 75

Pamiętniki Makryny Mieczysławskiej ksieni Bazylianek w Mińsku . 15

Pani Podkanclerzyna. Opowiadanie historyczne z czasów Jana Kazimierza, przez Michała Jezierskiego. Cena 30 c.
W mocnej oprawie . 50c

Perła Genui, czyli dziecinna miłość, wierność i nagroda. Cena 40c.
W mocnej oprawie ze złoconym tytulikiem - - - - 65c.

Pięć P. Minus jedno R. (5 p. — 1 r.) wielka ramota ze wspomnień ojczystych, spisana przez Jul. Horaina 40c.

Piękne Przykłady z Historyi Polskiej. Zbiór wzorów dzielności, pracy, nauki i poświęcenia dla kraju, jakiemi się nasi przodkowie odznaczyli. Dla pouczenia i rozrywki ludu polskiego i młodzieży. Wydał Wł. Dyniewicz. Zawiera: Dąbrówka i Wszebór. Opowiadanie z czasów Mieczysława I. — Przyjazd Dąbrówki do Polski. Wiersz Sew. Duchińskiej. — Rycerz Halka zwycięża trzech bluźnierców Imienia Bożego. — Dobroć polskiej królowej. — Cztery piękne przykłady waleczności naszych przodków. — Grosz wdowy legenda z czasów Bolesława Wielkiego przez J. N. Jaśkowskiego. — Żołnierz polski ocala życie Kazimierzowi Odnowicielowi. — Który z królów polskich daje piękny wzór miłości dla rodziców? — Nieznany bohater z czasów Bolesława Krzywoustego. — Bolesław Krzywousty zdobywa Białogród. Piękny czyn w Gąsawie 1227 r. — Słówko o św. Jadwidze. — Ksiądz Adam. Legenda z r. 1246. — Konik Zwierzyniecki w Krakowie. — Poświęcenie za kraj ruskiej księżniczki. — Wzór wytrwałości. — Pająk i Mrówka. Opowiadanie z czasów Władysława Łokietka. — Król polski trzyma chłopu dziecko do chrztu. — Pielgrzymka do Sandomierza. — Kontusik królowej Jadwigi. — Wzór dobroczynności i prostoty. — Szlachetna zemsta. — Poszanowanie słuszności. Wiersz Emilii Lei. — Z szewca ksiądz świętobliwy. — Dwaj miłośnicy prawdy. — Dzbanek rozbity. Legenda z życia ś. Jana Kantego przez Sewerynę Duchińską. — Wzór wstrzemięźliwości. — Nie wydał tajemnicy, choć go ogniem pieczono. — Ślązak Pretwicz broni Polski za panowania królów polskich Zygmunta I i Zygmunta II. — Pamięci Bernarda Pretwicza. Wiersz. — Książęta Roman i Eustachy Sanguszko. — Syn kmiecia profesorem w akademii krakowskiej. — Wspomnienie o kilku świętobliwych Polkach. — Odważna Polka. Zdarzenie z czasów króla Stefana Batorego. — Dziewczę polskie. Ballada L. Jabłonowskiego. — Marcin Wadowita, jako wzór i zachęta dla młodzieży, aby się pilnie uczyć i pracować. — Piękny wzór miłości dla rodziców. — Wielki dobroczyńca narodu polskiego. — Dzielne czyny młynarza Michałka na Pomorzu. — Piękne zdania Polaków i Polek. — Nadziei nigdy tracić nie trzeba. — Dzielność Stefana Czarnieckiego. — Krzysztof Zgłobicki pod Stawiszczami. — Trzeci szturm do Stawiszcz. Wiersz B. Zaleskiego — Co było przyczyną, że ubogi uczeń Felicyan został obrany biskupem krakowskim — Wzór kapłana. — Kościuszko jako wzór pracy i oszczędności. — Piękny czyn kominiarza.— Mały Tomek z Jabłonny. Prawdziwe zdarzenie z życia księcia Poniatowskiego — Cnotliwa żona. — Filomaci, Filareci i Promieniści w Wilnie. — Poczet królów polskich do nauczenia się na pamięć. — Słówko do polskich dzieci i młodzieży.
Cena - - - - - 50c.

Piękna historya o cierpliwej Helenie' córce króla Antoniusza cesarza tureckiego z Konstantynopolu (Carogrodu), która będąc u dworu, później przez 28 lata pielgrzymując, wielkie utrapienia i nędzę cierpliwie i mężnie znosiła ... 15c

Pierwsze dni Kwietnia, 1831 r. na Litwie. Urywek z współczesnego pamiętnika J. D. Cena - 15 c.

Pierwsze wojny krzyżowe, z dodatkiem krótkiej wiadomości o następnych 10

Pierwszy Rozbiór Polski. Napisał prof. Ign. Machnikowski. Cena 5c.

Piotr Krempa, powieść z czasów Bolesława Śmiałego ... 30c.

Pisanki Wielkanocne, powiastka przez ks. Szmida ... 15c.

Piosnki, Dumki i Arye narodowe, w mocnej oprawie ... 25c.

Piekło. — (Czy jest? Czem jest? Co czynić, aby się do niego nie dostać.)— Napisał J. W. X. biskup de Segur. Cena - - - 35c

Planety czyli przepowiednie przyszłości podług ciał niebieskich - 10c.

Płacz i narzekanie Ojców świętych czyli siedm ksiąg Mojżesza . . 35
W mocnej oprawie ze złoconym tytulikiem ... 60

Pobóg. Opowieść z powstania 1863 r. Napisał Mścigniew. - 30
W mocnej oprawie ze złoconym tytytulikiem 60c

Początki Geografii. Z rycinami. Ułożył prof. Ign. Machnikowski . 35c

PODRĘCZNIK GEOGRAFII Ojczystej zawierający treściwy opis ziem dawnej Polski z uwzględnieniem dzisiejszych stosunków podziału politycznego. Dodana krótka wiadomość o Czechach i Rusinach. Podręcznik zawiera blisko 300 stronnic druku, 50 rycin i 8 mapek geograficznych.
Cena 35c

Podróże Guliwera do nieznanych krajów. Przekład z angielskiego przez W. Szymanowskiego. Z rycinami H. Emy. — W mocnej oprawie ze złoconym tytulikiem. Cena ... 75c.
Broszurowana ... 50c.

Po dwudziestu latach i kobiece rządy. Dwie powiastki. Cena . . . 10

Pojata córka Lezdejki, albo Litwini w XVI wieku, romans historyczny przez Bernatowicza, w mocnej oprawie i z pozłacanym tytulikiem . . $1.75

Pokraka z bajkami. Zbiór różnych bajek, baśni, klechd, opowiadań, historyjek i żartów z rozmaitych starych książek. Zebrał Wł. Dyniewicz. Zawiera. Gadająca beczka, Kuracya złośliwej żony, Pierwsze pycha, drugie łakomstwo. Dąb. O wielkoludach, karłach i krasnych ludkach. O królewiczukmiotku, piesku, szczeczku, kotku-mruczku i o czarodziejskim pierścieniu. O kmiotku biedoklepie. O Argelusie. Brat ubogi i brat chciwy. Piszczałka. Szklana góra O staruszku i staruszce i o złotej rybce. Paproć. Inne podanie o paproci. Podanie ludowe o pięciu królach, co panowali w Kruświcy i zkąd powstało nazwisko Kruświcy. Król wężów. Leśna panna. Podanie o zaśnionych rycerzach pod Matwami. Wilk i skowronek. Książe pastuszkiem. Nowe suknie cesarza. Wielki Borek i Mały Borek. Anioł. Księżniczka na grochu. Co stary zrobi to zawsze dobrze. Towarzysz podróży. Słowik Rolnik królem. Waleczny żołnierz. Gdańsk. Dziedzic i kmiecie. Tatarska sierota. Jan Michałowicz. Sandomierzanie. Walenty Rzeźbiarz, chłopek. Wierny sługa i opryszek. Opowiadanie starego Jana. Drzewa owocowe. Piotr Sądek. Cena.. $1.00
W mocnej oprawie z wyzłacanym tytulikiem ... $1.35

Pomorzanie w Gąsawie. Powieść osnuta na tle historycznem z czasów Leszka Białego, przez Fr. X. Tuczyńskiego. Cena ... 30c.

Pokwitowania i zaświadczenia dla szkół polskich w Ameryce które się sprzedają:

100	kart	za	$2.00
200	"	"	3.00
500	"	"	6.00
	"	"	7.50
1000	"	"	9.00

Ponury Dom w Warszawie czyli Hrabia Bogumił Kamiński. 5 tomów, każdy osobno mocno oprawny, ze złoconymi tytulikami.
Cena $2.50
Broszurowana . . $1.50

Pośrednik polsko-angielski, książka dla Polaków w Ameryce dla łatwego nauczenia się po angielsku; z opisaniem każdego wyrazu jak się ma wymawiać, wypracował Wł. Dyniewicz przejrzane, poprawione i znacznie powiększone a mianowicie dodane są rozmowy i różne listy w polskim i angielskim języku ... 65

Powieści Ludu. Spisane z podań. Różne bajki, baśnie, opowiadania, klechdy, historyjki, i żarty zebrał z różnych starych ksiąg i pism Wł. Dyniewicz. Zawiera: Wilk i skowronek; O dwunastu królewiczach zaklętych w orły. Lis i wilk; O bogatym panu, co miał syna jedynaka; Kojata; Piękne oczy; Bieda: Tomiła; Sierota; Rozmowa bydląt; Wianek Helisi; Maciej Pyta; Kaganiec; Pieniądze; Twarz królewska; Djabeł i mądry chłop; Tumek; Kłamstwo nad kłamstwami; Jałmużna; Zefir; Mary; Djabli tanek; Blada panna; Wieczny szewc; Zwierciadło; Pan Kożuszek· Potępiona; Miecz zwycięzki; Potępiona księżniczka; Zaczarowane pączki; Kominiarczyk królewski.
Cena 50c
W mocnej oprawie . . 85c

Powiastki polskie, przez Fr. hr. Skarbka. Zawiera: 1) Wyprawa Kujawska. 2) Hulanka w sądzie, 3) Łukasz Stempel, 4) Dwie Siostry, 5) Przewoźnik, 6) Jeniec wojenny, 7) Jaszczułt, 8) Mundur, 9) Kruk ... 30c.

Powieść o końcu życia Piłata Pontskiego ... 10c

Powieści wschodnie czyli Przygody Balwierza i jego sześciu braci. Opowiadania Szeherazady. (Z tysiąc nocy i jednej) ... 10c.

Powinszowania dla rodziców i innych drogich osób ... 20c.

Powiastki z dawnych czasów. Treść: Lorenzo. — Obrazek z więzienia. — Wspomnienie francuzkiego kapelana wojskowego. — Sercowe Kłopoty Stacha. Powiastka.—Syn wdowy Powiastka historyczna z XVI wieku. 80c

Pożar na morzu i Złapał się. Dwie powiastki ... 10c.

Pożyteczny Poradnik Kneipp'owski, w różnych wypadkach. Wyciąg z różnych dzieł Kneipp'a, sławnego ze swych prac dla ludzkości w leczeniu chorób wodą. Cena ... 10c.

Powieści Serbskie. 1) Car Łazarz. 2) Milewna. 3) Angora. . . . 30c

Powrót z wojaczki, powiastka z czasów powstania Tadeusza Kościuszki. Cena ... 15c

Powstanie Listopadowe. 1830—1831. Obejmuje krótki przebieg historyi porozbiorowej polskiej od roku 1815—1831 czyli historyą Królestwa Polskiego. "Przewiduję, że imię polskie pójdzie w poniewierkę. A Moskwa za podbitych uważać nas będzie. Tadeusz Kościuszko." Streścił Kazimierz Motykowski. Cena - - - - - - - 25c

Prawdziwy Persko-Egipski Sennik. — Najpewniejszy sposób wygrania na loteryi według kombinacyj słynnych magików i profesorów matematyki Orlice itp. — tudzież wyjawienie tajemnic i sposób, jakich używano w starożytności do przepowiadania i wróżenia przyszłości. — Z blisko 200 obrazkami. Dosłowny przedruk z Sennika drukowanego w drukarni Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie ... 20c.

Prawdziwa Historya o Pijaku Urbanie, ze 14 rycinami - cena 10c.

Proboszcz Kukulewa, podług Daudeta opracował W. Karłowski ... 5c.

Proroctwo Michaldy, królowej ze Saby, 18 Sybilli, Księdza Marka Wernyhory i innych. Od roku 578 przed Narodzeniem Chrystusa aż do późnych wieków 15

Przed stu laty czyli Ostatnie chwile Polski przed jej pierwszym rozbiorem przez Stefana Rewera. Cena . . 30c.

Przeklęty szczupak powiastka . 10

Przez kobietę. Powiastka Michała Wołowskiego 15

Przeraźliwe Echo Trąby Ostatecznej albo cztery rzeczy ostatnie człowieka czekające 30

Przewodnik duszy do nieba, z licznemi pięknemi rycinami o Sercu i Duszy człowieka, w mocnej oprawie, ze złoconym tytulikiem ... 85c.

Przewodnik do pisania listów miłośnych oraz tyczących się ożenienia i zamążpójścia ... 20

Przez Wszystkie Piekła, romans historyczny przez Maurycego Jokay 50c. W mocnej oprawie ze złoconym tytulikiem 75c.

Przygody Kalifa Haruna Alraszyda. 1. Niepowściągliwa chciwość pewnego kupca bagdackiego, który za karę oślepł na obadwa oczy. 2. Historya o Sydy Numanie, zamienionym przez czary w psa i jego żonie przemienionej w klacz. 3. Historya Hodżyi Hassana Alhababa o dwóch kiesach pieniędzy zawierających po 200 sztuk złota i o rybie, w której znaleziono dyament wartości 100 tysięcy sztuk złota, z czego tak się Hassan zbogacił, iż stał się jednym z najbogatszych obywateli miasta Bagdadu. Opowiadanie Szeherazady. (Z tysiąc nocy i jednej.) Cena 20

Przygody Rufina Piotrowskiego. Na Sybirze. Opowiedział dla ludu Ks. Pleban z pod Śremu. Cena 30c

Przysłowia polskie czyli nauka starych a rozumnych naszych ludzi przez ks. Władysława Wójcickiego ... 10

Przypadek na odpuście, przez J. Kamińskiego 10

Przyjaciel domowy. Użyteczne rady i wskazówki o domu i gospodarstwie, zebrane przez „Gazetę Polską"...25

Przyjaciel dzieci czyli Książka do czytania; zastósowana dla szkól polskich w Ameryce ... 40

Pszczoły i Pszczelnictwo. Najnowszy sposób hodowania i utrzymywania pszczół i pasieki. Cena - 50c

Quo Vadis, powieść historyczna Henryka Sienkiewicza, 3 tomy, cena $1.25
W mocnej oprawie ze złoconym tytulikiem, 3 tomy - - $2.25

Rady i nauki lekarskie i gospodarskie. ... 25

Reinhold, cudowne dziecię, Bajka. O szpetnym Garbusku i o trzech wróżkach. . . . . 10c.

Rinaldo Rinaldini, sławny dowódzca rozbójników XVIII wieku. Czyny jego towarzyszów czyli tajemnice gór, wąwozów i dolin Włoch. Cena . 60
W mocnej oprawie ze złoconym tytulikiem 85

Robert Dyabeł. Nie tylko straszna ale także zabawiająca i pouczająca powiastka z przeszłości. Podług starych dokumentów na nowo przerobiona i wydana. Cena 15c.

Robinson Kruzoe czyli skutki nieposłuszeństwa, książka zupełnie nowo i treściwie ułożona ... 15 c.

Rozmowa Polaka z Kaszubą, czyli porównanie Kaszub z Ziemią św. 10c.

Róża z Tanenbergu. Powieść starożytna przez ks. Kanonika Szmidt, z 28 obrazkami 40
W mocnej oprawie ze złoconym tytulikiem. 75

Rozbójnik Morski. Powieść . . 15

Rodzina Konfederatów. (Józef i Kazimierz Pułascy,) I. Pan Starosta Warecki. II. Pan Marszałek Łomżyński. Obrazki Historyczne przez K. S. Bodzantowicza. W mocnej oprawie ze złoconym tytulikiem
Cena 1.00
W słabej oprawie . . 75c

Róże i Niezapominajki, książeczka dla serc kochających a szczególnie dla narzeczonych zawierająca rozmowę z kwiatami, opowiadania, rady i wskazówki dla młodzieży płci obojga, oraz wybór wierszy dla rozrywki wesołych kółek towarzyskich 30

Różaniec żywy czyli reguły i nowy sposób wspólnego i skutecznego odmawiania Różańca Świętego na większą cześć i chwałę Pana Boga w Trójcy Św. Jedynego i uwielbienie Najświętszej Bogarodzicy Maryi Panny itd. 20

Rymotwór historyczny o wyjściu Pułku Czwartego Piechoty Liniowej z Warszawy 11 grudnia 1830 r. z opisem trzech pierwszych bitew stoczonych 14 lutego pod Zakrzewiem, 17 pod Dobrem, trzech dni w Olszynce i 19, 20, 25 lutego pod Grochowem. przez ostatniego weterana z tegoż pułku, który z karabinem w ręku był w tych bitwach czynnym i we wszystkich innych oprócz Warszawy (J. Ręczyńsk.) . . . . Cena 25

Sąsiedzi na granicy, opowiadanie dla ludu osnute na zdarzeniu prawdziwem przez S. J. Cena 30
W mocnej oprawie 60

Sejm Pijacki czyli wyrok potępienia nieszczęśliwej gorzałce. Bardzo dowcipne wierszyki poświęcone pamięci wszystkich pijaków dla ratowania ich od zagrażającego im niebezpieczeństwa wynikającego z pijaństwa 10c.

Sennik czyli Wróżenie ze snów, na przeszło 1500 przypadkach służące, z różnych starodawnych ksiąg zebrany i porządkiem abecadłowym dla rozrywki i zabawy ciekawych ludzi ogłoszone przez Przyjaciela Niewinnych Zabobonów 10c

Siedem powiastek zawiera: 1 Ufność wynagrodzona. 2. Tania kapusta i połeć słoniny. 3. Uczeń Rubensa. 4. Gwiazdka biednej sieroty. 5. Jałmużna ubóstwa. 6. Miłosierny nie na swojem miejscu. 7. Żydzi Proszą Kazimierza Wielkiego o opiekę.
Cena - - - - - - 10c.

Sierota. Powieść. Cena - - 20c

Skarbczyk Poezyi Polskiej. Poezye najsławniejszych naszych poetów, stósowne do deklamacyi i zabaw w kółkach towarzyskich i familijnych. W mocnej oprawie ... 50 c.

Skarb Watażki, powieść z końca XVIII wieku przez Władysława Łozińskiego Cena 50
W mocnej oprawie, ze złoconym tytulikiem 75

Skrócona gramatyka Polska, wedle Lercla i Małeckiego. Cena . 15c

Ślub królewski — Warszawa 6 Kwietnia i Bolesław Śmiały król Polski, przez Alexandra Bednawskiego 10

Smok we wsi, czyli strach ma wielkie oczy 10

Śpiący biały orzeł czyli proroctwo starego pustelnika z gór karpackich. Dodane inne ważne proroctwa o naszej kochanej Ojczyźnie Polsce, a mianowicie trzy przepowiednie Ojca św. Cena 20

Śpiewnik Pieśni Nabożnych zawierający 630 pieśni jako to: Pieśni codzienne, Msze święte, Nieszpory łacińskie, Pieśni na uroczystości Pańskie, Na święta Matki Boskiej i świętych Pańskich, Pieśni za Polskę, niemniej pieśni przygodne, psalmy, suplikacye itp. w mocnej oprawie płóciennej ze złoconym tytulikiem
Cena 75c

Sposób odwiedzania Najświętszego Sakramentu ... 5c.

Sprawa o Wóz czyli Historya o jednym Wójcie i jego pisarzu. Cena . . . 10c.

Stanisław młody pustelnik. Powieść. Napisał Paweł Gawrzyjelski.
Cena - - - - - - 80c.

Stacye (Poznańskie) czyli droga krzyża Jezusowego, odprawiane w Archidyecezyi Gnieźnieńsko - Poznańskiej, (z czternastoma obrazkami) . . 10

Stacye (chicagoskie) droga krzyżowa do nieba wiodąca 10

Stacye (chehnińskie) czyli obchód Stacyi po 10

Stacye (krakowskie) ułożone według św. Leonarda przez X. Michała Mycielskiego T. J. tudzież Gorzkie żale i modlitwy o męca Pańskiej po 10

Stara Baśń, opowiadanie z dawnych czasów, z powieści J. I. Kraszewskiego 20

Stary Sługa, Hania przez Henryka Sienkiewicza. Cena . . 50c

Stary komedyant, powieść, cena 15c

Stanisław i Dolores, Nowela z Meksyku. Napisał Wł. Hoppe . . . 10

Starved Rock (Skała głodem wymorzona) 5

Starogrodzka kapela czyli poczciwych Opatrzność nie opuści przez Ks. M. Osmańskiego 30

Stoletnia rocznica założenia Biskupstwa Baltimore i ustalenia hierarchii w Stanach Zjednoczonych, odbyta dnia 10, 11 i 12go Listop. '80 r. w Baltimore, Md. Cena ... 10c.

Śpiewnik kościelny dla użytku wiernych zebrał W. Bern. Ruchniewicz. W mocnej oprawie cena 50c

Śpiewniczek, zawierający pieśni kościelne z melodyami dla użytku młodzieży szkolnej, zebrał X. J. Siedlecki, katecheta przy szkole pospolitej u św. Barbary w Krakowie. Cena... .80c.

Sześć powiastek. Zawiera: 1) Na krawędzi przepaści; 2) Sobota, stary żołnierz; 3) Sygnał; 4) W masce; 5) Oblubienica Archanioła; 6) Mikołajek krzykacz 10

Szkaplerz Wiarusa, powieść obyczajowa przez Józefa z nad Obry 30

Szkice węglem, Janko Muzykant przez Henryka Sienkiewicza. Cena 25c

Syn burmistrza. Obrazek z niedawnej przeszłości, przez F. Cholińskiego 30

Ś. Ś. Cyryl i Metody apostołowie Słowian 5

Tadeusz Kościuszko napisał Teodor Żychliński 15

Tadeusz Rejtan na sejmie Warszawskim z roku 1773. W stuletnią rocznicę Sejmu Rozbiorowego. Opowiedział Leon Wegner ...
Cena 30c

Tajemnica Grobowca. Powieść z życia francuskiego $1.00
Ta sama w mocnej oprawie ze złotym tytulikiem 1.85

Taniec Śmierci. Opis wszystkich stanów od papieża aż do kmiecia, jak ich śmierć do tańca prosi. . . 10

Tarło. Powieść z dziejów Polski 50
W mocnej oprawie ze złoconym tytulikiem 75

Tajemnice Różańca świętego na kartkach, (Pęczek, 15 tajemnic) 10

Ten co po nad obłokami. Opowiadanie dla młodych moich przyjaciół. Napisał Fr. Hoffman. Przełożył St. Kunasiewicz. - - 30

Testament Piotra Wielkiego, czyli zamiary Moskali zawojowania całego świata 5

The 12 day of September, 1883, is the 200th anniversary of one of the grandest events in history. John Sobieski, King of Poland, conquers the Turks under the Walls of Vienna Sept. 12, 1683, and Forever after Relieves the whole Christian World from the Iron Yoke of the Turks 10

Toast Polski, wierszem i prozą czyli zbiór mów przy uroczystościach wszelkiego rodzaju jako to: przy weselach, ważniejszych zebraniach, przy obchodach jubileuszowych itd. W mocnej oprawie - - - - 50c.

Trupia Wieża. Powieść Bułgarska, osnuta na życiu Słowian Południowych pod rządem tureckim przez E. z K. Puffke. - - 10c.

Trzej Wędrowcy. Chrześcianin, Żyd i Turek, czyli kto w Bogu pokłada zaufanie, o tem ma tenże ojcowskie staranie. Powieść nader powabna i pouczająca przez Tomasza Wiśniewskiego 30

Trzeci Rozbiór Polski. Napisał prof. Ign. Machnikowski. Cena 5c.

Trzynasta Baterya z wojny francusko-włoskiej r. 1859 5

Trzy Jabłka, czyli skutki lekkomyślności niewolnika murzyna i jako tenże murzyn za karę został osądzonym na powieszenie. Opowiadanie Szeherazady. (Z tysiąc nocy i jednej.) . 10

Trzy Boje. W 30-letnią rocznicę opisał Jan G. Cena . . . 35c

Trzy miesiące. Ze znalezionego rękopismu, wydał Józef Narzymski . 30

Tysiąc nocy i jedna. Powieści arabskie obejmujące przeszło dwa tysiące pięćdziesiąt stronnic pięknego wyraźnego druku. Zawiera następujące opowieści: Osieł, wół i rolnik — Kupiec i Geniusz — Historya o pierwszym starcu i łani — Historya o drugim starcu i o dwóch psach czarnych — Historya o rybaku — Historya o królu greckim i o lekarzu Dubanie — Historya o mężu i papudze — Historya o ukaranym wezyrze — Historya młodego króla wysp czarnych — Historya o trzech derwiszach królewiczach i o pięciu damach bagdackich — Historya pierwszego derwisza królewicza — Historya o zazdrosnym i jego sąsiedzie — Historya drugiego derwisza królewicza — Historya trzeciego derwisza królewicza — Historya Zobeidy — Historya Aminy — Historya Syndbada morskiego i jego siedmiu niebezpiecznych podróży — Trzy jabłka — Historya o damie zamordowanej i o młodzieńcu jej mężu — Historya o Nureddynie Alli i Bedredynie Hassan — Historya małego garbuska — Historya kupca chrześcianina — Historya opowiedziana przez szafarza sułtana kasgarskiego — Historya lekarza żyda — Historya opowiedziana przez krawca — Historya balwierza i jego braci — Historya Abulhassana Ali Ebu Bekar i Szemselnihary faworytki kalifa Haruna Alraszyda — Historya o miłości Kamaralzamana, królewicza wyspy Dzieci Chaledanu i Badory cesarzówny chińskiej — Historya królewicza Amdżyada i damy w mieście czarnoksiężników — Historya Nureddyna i pięknej Persanki — List Kalifa Haruna Alraszyda do króla Balsory — Historya Bedera książęcia perskiego i Dżohary królewny Samandalu — Historya Ganema, syna Abu Eba, niewolnika miłości — Historya o książęciu Alasnamie i o królu geniuszów — Historya o Kodadadzie i jego 49-braciach — Historya królewny Derjabaru — Historya o śpiącym obudzonym — Historya Alladyna czyli o lampie cudownej - Przygody kalifa Haruna Alraszyda — Historya Kodżyi Hassana Abdalla — Historya o Ali Babie i o czterdziestu złodziejach zgładzonych ze świata przez jedną niewolnicę — Historya o Alim Kodżyi kupcu bagdackim — Historya o koniu zaczarowanym - Historya o książęciu Ahmedzie i wieszcze Parybanu — — Historya o dwóch siostrach zawistnych szczęścia młodszej siostry. $2.00
W mocnej oprawie 3 książki po 4 tomy w 1 książce, złocone tyt. $3.50

Trzy Powiastki zebrane przez „Gazetę Polską". Zawiera: 1) Walka z wilkami, 2) Teściowa i świekra, 3) Powieść Wschodnia 10

Trzydzieści Pieśni i Piosnek dla Rzemieślników, A szczególnie dla szewców, kowali, krawców, stolarzy, kołodziejów, piekarzy, rzeźników, rybaków, garncarzy, cieślów, mularzy, powroźników, młynarzy itd. — z dodatkiem piosnki wykazującej za którego rzemieślnika najchętniej panny za mąż iść rade.
Cena - - - - - - 10c.

Urocze oczy i strach złapany. Powiastki z życia ludu 10

Utwory ostatniego Czwartaka Jerzego Ręczyńskiego, Kapitana 4 pułku piechoty polskiej, kawalera krzyża Virtuti militari, profesora fortyfikacyi, inżynieryi i języków tegoczesnych, w Foyle College, w Londonderry, Irlandyi 10

Walka na życie i śmierć. Powieść z czasów rewolucyi francuzkiej.
Cena . . . . 10c.

Walka o Miliony czyli Rodzina Lanquierów. Powieść. (Przekład z francuzkiego). E. P. W mocnej oprawie ze złoconym tytulikiem. $1.50
W słabej oprawie . . $1.00

Wawrzyniec Kaszubski czyli Kto z Bogiem to Bóg z nim. Obrazek z czasów Jana IIIgo, przez Wojciechowskiego 25

Węgierz z Walencyi. Przez Autora Jaskini Beatusa i Koszyka Kwiatów 80

Wernyhora, wieszcz ukraiński. Powieść historyczna z r. 1768. Przez Michała Czajkowskiego. W mocnej oprawie ze złoconym tytulikiem. Cena 75c

Wianek powiastek zebranych przez „Gazetę Polską" w Chicago, Zawiera: Kasia, (przekład z angielskiego.) Niby Siostra, przez Z. G. Po śmierci: zdarzenie prawdziwe. Pruskie Swaty, powieść ludowa wielko-polska z końca XVIII wieku przez Stefana z Opatówka. Wojna przez K. Wigilia Bożego Narodzenia, z francuskiego. 25

Większa gorycz aniżeli śmierć przetłómaczył J. W. Studnicki, Long Branch. N. J. 15

W jaki sposób utracili Irlandczycy swą ziemię. Skreślił W. Karłowski 5

WIENIEC rozmaitych Powiastek, Historyjek, Opowiadań, Anegdot, Poezyj, Artykułów Naukowych i Ciekawych i Dykteryjek. Zebrane przez "Gazetę Polską." Zawiera:
Przypadki i historya. — Bociany pocztowe. — Co królowie i książęta jadają. — "Gila Monster". — Małżeństwa w Korei. — Najstarsza dynastya w świecie. — Pokarm przyszłości. — Amerigo Vespucci. — Deklamacya w lwiej klatce. — Chłopi przy winie. — Śledzie. — Nim serca ustanie bieg. — Wspomnienia Racławic z r. 1795. — Mazurek. Na cześć Karolowi Lewakowskiemu. — Do rozmarzonej. — Jak się obchodzono ze starymi kawalerami. — Wyspa Kuba. — Ofiary indyjskie. — Podanie lotaryngskie o królu Stanisławie Leszczyńskim. — Straceni (dnia 12 i 14 marca 1865 roku). — Jak to żyd sprzedawał krowę. — Anioł Pański, wybawieniem od śmierci. — Polskie Dzieci. Powiastka z czasów Bolesława Krzywoustego. — W jaki sposób się poczęły pretensye hrabiego Paryża do korony Francyi. Praca trud nagrodzi. — W jaki sposób Carlota utraciła rozum. — Zwyczaje małżeńskie u różnych ludów. — Lubię nie lubię..— Bracia "Aleksyanie". — Z historyi igły. — Oczy kota. — Wełnodajne zwierzęta. — Lapończycy — Poruszenie igły. — W dzień zaduszny. — Doktryna Monroe'a i jej początek.— Drzewa dające chleb z masłem. — Obrazek obyczajowy. — Szybkość poruszeń. — Kto wynalazł grę w szachy i jaki jest wpływ na umysł gracza? — Odkrycie Ameryki i żydzi. — W lesie Pyszkowskim. — Oda do indyka. — Szkodliwe gazy kopalniowe. — Kobiety chińskie. — Wyspa smutku. — Chrystus się rodzi. — Mucha w piwie. — Wigilia Bożego narodzenia. — Ilość rzeczy. — Wspomnienia i rozmyślania w dni Listopada. — Nazwy bicykla. — Szale kaszmirowe. — Matka w grobie. Legenda. — Historya naparstka. — Stare rody Kaszubskie w Chicago. — Stan Utah. — Co jest handel? — Niezwykły wyżeł. — Świnie i barany (Bartelsa). — Owce. — Jak dawno znany jest użytek bawełny? — Wybór oblubienicy sułtana. — Nowy barometer. — Polskie pamiątki w Lipsku. — Na forpocztach. — Dwór szatana. Sprzeczka małżeńska. — Czem jest człowiek? — Chwytanie żywych arungutanów. — W "Czartowskiej Debrze". Koło bieguna północnego. — Młodość Abrahama Lincoln'a. — Rozpadanie się Hiszpanii. — Dyngus (śmigus). — Wiersz Seweryny Duchińskiej. — Jak się żenią w Transwaalu? — Piwo. — Podanie ludowe szlązkie. — Jastrząb i wydra. — "Stańczycy." — Pogrzeb śledzia. — Wspomnienie historyczne. — Jaki rząd najlepszy? — Przyczyny wojny niemiecko-francuzkiej. — Wymarcie rasy francuzkiej. — Dom Sabaudzki. — Co lubię i cobym lubiała. — Wycinanie lasów. — Zagangeowe przysmaki. — Skutki nierozważnego słowa. — Wódka. — Koronacye w Rosyi w dawnych czasach. — Jakie znaczenie miało dawniej noszenie brody? — O Chiczykach. — Ludność kuli ziemskiej w roku 1895. — Kukułka. — Przyrzeczenie małżeństwa. — Właściwość kul stalowych. — Wesołe qui pro quo. — Które wynalazki, uważane za nowe, znane były dawniej? — O chorągwiach kościelnych. — Wartość śniegu. — Śmierć Jana III. — Oda do Indyka. — Mennicze prawa Stanów Zjednoczonych. — W Japonii nie ma wcale starych panien ani kawalerów. — O pożywieniu. — Znak deszczu. — Hymn ludu. — Powody rozmaitych odcieni w kolorze żółtka. — Pierwszy nowy śledź. — Czemu narody nienawidzą się? — Pies mścicielem. — Dzieci jako przynęta przy polowaniu na krokodyle. — Po afiszach. — Które rzemiosła mają swoich patronów? — Usilna praca życia nie skraca. — Nazwy słowiańskie. — Wedle cesarskiego prawa. — List ekonoma do dziedzica. — Wpływ słońca na zdrowie. — Łowy pana profesora. — Mandazyn ocalony przez córkę. — Co to jest "gemuethlich"? — Perła. — Reguły człowieka roztropnego. — O potrzebie wstrzemięźliwości. — Polska Korona. — Wiersz chłopa z Poznańskiego. — Błogosławieństwo wstrzemięźliwości. — Jeszcze Polska nie zginęła. — Pasteur i pojedynek. — Tajemnicze środki i ich składniki. — W jaki sposób można się pozbyć szczurów w kurnikach itp. budynkach. — Na dworze Abdul Hamida. — Nie kpij z poczciwych ludzi. — Otruwanie się jądrami owocowemi. — Pociesz nas Matko! — Najświętszy sposób dostania męża. — Kto rano wstaje, temu Pan Bóg daje. — Skutki alkoholu. — Ordery rosyjskie. — Pielęgnowanie wzroku. — Jabłko pokarmem i lekarstwem. — O psach w Chinach. — Niebezpieczne drzewo. — Krew od węgorza. W 365 dniach naokoło małżeństwa. — Konkurs. — Małpy jako kopacze złota. — Jak kowal umie tak Ojczyźnie służy. — Chemiczny człowiek. — Z dziennika galicyjskiego stręczyciela małżeństw. — Kobieta i hazard. — Wilk u Mongołów i Chińczyków. — Śmierć cara Pawła I. — Legenda o św. Marcinie i o gęsiach. — Po bitwie. — Bajka dla starych dzieci. — Kiedy człowiek najszybciej rośnie? — Influencya (Grypa) i jej leczenie. — Praca wzbogaca. — Łowiectwo w Kanadzie. — Sto lat temu (1897). — Polska będzie! — W noc wigilijną. — Pierwsi rodzice. — Jak się perły rodzą? — Opinia cudzoziemców o piękności Niewiast polskich. — Zamek Królów Polskich w Krakowie. — "Panie Kochanku." — Zbiór legend i podań. — Słowik Kościuszki. — Zmartwychwstanie. — Kobieta. — Nie pokona! — 33-cia rocznica.
W mocnej oprawie ze złoconym tytulikiem ... $1.50.

Wierna Rózia czyli zwycięztwo wiary Katolickiej. Powieść z obecnego czasu tłómaczył Karól Miarka.
Cena - - - - - - 50c.

Władybój. Powieść historyczna z czasów Mieczysława I napisał Stanisław Wagner 20

Wojtuś jakich mało. Powiastka życia ludu. Napisał J. K. Gregorowicz..5

W rękach śmierci, przez Wiktora Karłowskiego. 10

Wspomnienia mojego ojca, żołnierza dziewiątego pułku, Księstwa Warszawskiego. Zebrane powtórnie według ustnego opowiadania przez Ks. J. Dalekiego 20c

Wszystkiego po trosze. Zbiór dykteryjek, figli, żartów, humorystyki itd. 15

Wuj i Siostrzeniec. Powieść. Napisał Fr. Hoffman. Z niemieckiego wydania przełożył Stan. Kunasiewicz. 30

W walce czyli niezwykłe przygody nocne. Powiastka - - 10 c.

Wybór pieśni narodowych. w którym znajdują się: dumki, arye, marsze, krakowiaki, mazury, pieśni patryotyczne, wojenne, historyczne itd...30c

Wygrana w karty, powiastka norwegska. Podług nieznajomego autora opracował J. N. Jankowski 20
Ta sama w mocnej oprawie ze złoconym tytulikiem 35

Wyborek czyli krótki sposób nabożeństwa codziennego dla katolików. Z dodatkiem pieśni. Mocna oprawna ze złoconym tytulikiem i czerwonemi brzegami. Cena 40

Wyprawa na Sybir i ostatnie chwile szpiega, przez Alex. Bednawskiego 5

Wyprawa po żonę, według opowiadania Starego organisty Franciszka Gącarzewicza, spisał Gawrzyjelski . 10

Zabawa moralna oraz Mądrości Salamona zawierające w sobie różne tajemnice przyszłości, zagadnienia i na te pożądające odpowiedzi, z dodaniem dwóch pieśni pięknej treści światowych.
Cena - - 10c.

Zaczarowana Sroka...............5c.

Zaklęta dziewica z brodą czyli cyrulik zbawca. przygoda Bertrama w zamku 10

Zaklęty dwór powieść przez Walerego Łozińskiego, w mocnej oprawie ze złoconym tytulikiem. $2.25

Zamek duchów, czyli podstępy Fałszerzy Pieniędzy i Niezwykły Sen, czyli nerwowa dama paryzka. Opowiadanie lekarza francuskiego . 5

Zamek nad Czarnem Morzem. Powieść oryginalnie napisana przez *** Cena . . . 35c

Zbiór pieśni dla szkół polskich w Ameryce, ułożył były nauczyciel w Chicago Franciszek Żabka...........10

Zbiór pieśni i piosneczek szkolnych ułożonych na 2, 3 i 4 głosy do śpiewania, jednakże tak, że po większej części na dwa głosy wykonane być mogą. Wydał Klonowski, nauczyciel seminaryjny w Poznaniu.........25c.

Zbiór piosnek, śpiewanych w Kongresówce i Litwie.....................15c.

Zbiór pieśni nabożnych katolickich dla użytku kościelnego i domowego. Zawiera: 52 msze, nieszpory, 1102 pieśni z dodatkiem nieszporów łacińskich, jeszcze 4 więcej pieśni łacińskich, 2 pieśni za Polskę. Obejmuje blisko 1100 stronnic wielkiego formatu na pięknym papierze i z wyzłacanemi tytulikami.
Dzieło to sprzedaje się po cenach następujących:
Oprawne w półskórek . $1.50
W skórkę i wyzłacane brzegi $2.50

Zbiór Powiastek, ciekawych i wesołych opowiadań historycznych, i artykułów treści naukowej i opisowej. Zebrane przez "Gazetę Polską."
Zawiera:
1 Osobliwsza para przyjaciół. 2 Złodziej nad złodzieje. 3 Prawdziwe wiedeńskie kiełbaski. 4 Pogróżki z tamtego świata. 5 Potwarca, czyli miłość wiernie dochowana. 6 Ukarani rodzice. 7 Szlachetny młodzieniec. 8 Król i gosposia. 9 Dobry, kochany pan. 10 Czary. Powiastka z życia ludu czeskiego. 11 Zwiastunka śmierci. Prawdziwe zdarzenie. 12 Tak mi panie Boże dopomóż. Zdarzenie prawdziwe. 13 O życie lub śmierć. Powieść z czasów napoleońskich. 14 Wzmocnij ogień! Opowiadanie Roberta Davis. (Z angielskiego). 15 Swaty Napoleona I. 16 Wesele wiejskie. 17 Pochodzenie Chińczyków. 18 Straszna komnata. Opowiedział M. A. Ruda. 19 Koń pana konsyliarza. 20 Środek ziemi. 21 Baccarat. 22 Guyana. 23 Słońce wśródzimowe w Laponii. 25 Uzdolnienie żołnierza rosyjskiego. 25 Cośkolwiek z historyi psa. 26 Żałoba afrykańska. 27 Anioł biały. 28 Orzeł amerykański. 29 Malowanie skóry i tatuowanie. Marsylianka Murawiewn. 31 Święto rewolucyjne w Meksyku. 32 O chińskich niewiastach. 33 Postęp kultury w starożytności. 34 Starożytne przebiegi toaletowe. 35 Apetyt ptasi. 36 Socyalne położenie rzemieślników u starych Greków. 37 Naród pustelniczy. 38 Nasz biały chleb. 39 Stósunki obojga płci. 40 Ubiory z drzewa i chleb z drzewa. 41 Do historyi kompasu. 42 Drogi doktór. 43 Ludzie ubodzy jako prezydenci. 44 Amerykański bawół. 45 Dziwna rzeczpospolita. 46 Planeta Mars. 47 Coraz mniej złota. 48 Budhaizm. 49 Marzyciele czyli też oszuści. 50 Messyasze dawniejsi i teraźniejsi. 51 Podziemne morze na zachodzie. 52 Przyszłość świata. 53 Mieszkańcy jaskiń. 54 Największy kwiat w świecie dotychczas znany. 55 Testament Piotra Wielkiego. 56 Stracenie Karola I. 57 Choroba familijna. 58 Leczenie rudoskórców. 59 Gdzie dwóch się bije, tam trzeci korzysta. 60 Nowe historyczne odkrycie o ustanowieniu hierarchii w Ameryce. 61 Żydowskie krople w szlacheckiej krwi. 62 Żona Bismarcka jest jędzą. 63 Przedhistoryczna Arizona. 64 Nowy nieprzyjaciel pijaństwa. 65 Niektóre dziwne wypadki. 66 List miłosny. 67 Długas, bohater Żmudzki. 68 Sirius. 69 "Ogród piekła." 70 Nie są obciążeni odzieżą. 71 Skutki wojny. 72 Piasek arabski. (Wyznanie mądrej głowy). 73 Z młodych lat prezydentów Stanów Zjednoczonych. 74 Zmysłowość zwierząt. 75 Deszcz i fabrykant deszczu. 76 Postęp w 4ch wiekach od czasów Kolumba. 77 Postne potrawy. 78 Sahara. 79 Montevideo. 80 Stacya Jerozolima w r. 1892. 81 Jak się Japończycy obchodzą z dziećmi. 82 Adwent. 83 Arka Noego. 84 Czarny papież. 85 Grób Katarzyny Jagiellonki. 86 Z epopei Napoleońskiej.
W mocnej oprawie ze złoconym tytulikiem. Cena $1.50.

Zbójcy w górach kalabryjskich. Powieść.....................25

Zbójcy na Czorsztynie. Powieść historyczna z XV wieku przez A. Winiarskiego. Cena - - 10 c.

Zbrodnia ukarana, opowiadanie z życia amerykańskiego 10

Żeliga. Powieść przez J. I. Kraszewskiego 85
W mocnej oprawie ze złoconym tytulikiem $1.25

Zdarzenie na polowaniu w puszczy litewskiej, opowiadanie Wisłockiego 5

Z głodu się ożenił, powieść. Cena 10c

Zimna Destylacya albo robienie wódki karólkowej, fenchlowej, anyżowej, cytrynowej, pomarańczowej i innych wódek i likierów bez przepalania. — Z ryciną. — Przerobił dla użytku tutejszego W. Dyniewicz. Z dodatkiem wyciągów z dzieła "Kucharz Warszawski," Napoje, Likiery i Nalewki. Cena....................50c.

Z Niewoli Tatarskiej. — Latorośl zaszczepiona we krwi polskiej. Opowieść ludowa z czasu napadu Tatarów na Polskę w XVII wieku, przez Janka z Grzegorzewic. W mocnej oprawie, cena - - 50c
W mocnej oprawie ze złoconym tytulikiem - - 75c

Zochna Hrabianka. Powieść J. K. Turskiego . . . 30c

Zofia Kossakowska. Powieść historyczna przez autora „Kościuszko w Ameryce." W mocnej oprawie ze złoconym tytulikiem 60

Żółty Generał. Z opowiadań wieczornych, spisał Władysław Łoziński. Cena 35c

Z przygód tułacza. Wędrówki swe po różnych krajach opisał Wiktor Karłowski. Cena pojedynczego egzemplarza...............................25

Z przygód polskiego wędrowca. Swe własne wypadki i przygody na lądzie i morzu opisał Władysław Hoppe. Zawiera: 1) Spotkanie się w Meksyku, 2) Bobry w puszczy australskiej, 3) Wyprawa do Camajarca, 4) Zasadzka na dzikie bydło, 5) Pod górą "El Bernal", 6) Tydzień pod równikiem, 7) Poznanie się w Texas, 8) Z Valparaiso do Santiago i syrena w gaiku palmowym, 9) Rokosz na morzu. 15c

Żyd wieczny tułacz z Jeruzalem imieniem Ahasverus. Który mówi, że żył przed ukrzyżowaniem Chrystusa Pana i przez Wszechmocnego Boga jeszcze do dzisiejszego dnia żyje.......10c.

Żywot Świętej Jadwigi. Księżniczki Polski i Szlązka napisał ks. Andrzej Krzystyniak. - - Cena 20c.

Żywot Jezusa Chrystusa Pana i Zbawiciela naszego, według czterech ewangelii, napisał i uwagami objaśnił Ks. Apolinary Tłoczyński wydanie ozdobione licznemi drzeworytami . 60
w mocnej oprawie 85

Żywot Genowefy, powieść moralna bardzo wzruszająca ze starożytnych czasów - - - - - 20c
Ta sama w mocnej oprawie ze złoconym tytulikiem - - - 50c

Żywot Najświętszej Panny Matki Zbawiciela przez W. Wielogłowskiego Cena - - - - - 30c

Żywot św. Patrycyusza, Arcybiskupa i Apostoła w Hibernii, spisany przez Jocelina Michała, Probusa Jolandczyka, Ryczarda Stanichursta i wielu innych. Żył około roku Pańskiego 458. Przedruk z dzieła obszernego pod tytułem: Nowy żywot świętych. Cena 15c

Żywot św. Wincentego a Paulo. Cena 5c

Żywot św. Wojciecha, skreślony przez ks. St. Koszutskiego, proboszcza w Mielżynie 15

Książki teatralne.

Panom reżyserom zwracamy uwagę, że taniej wypadnie zakupywać książki w większej ilości, najmniej po sześć egz., aniżeli z jednej książeczki przepisywać role aktorom i aktorkom. Zakupującym najmniej po 6 egzemplarzy, liczymy książki teatralne po 25c. egz. czyli $1.50 za 6 egz. a $3.00 za 12 egzemplarzy.

Adam i Ewa. Krotochwila ze śpiewami w 2 odsłonach, z francuzkiego tłom. Alojzy Żółkowski..............50 c.

BARNABA FAFUŁA i Józo Grojseszyk na wystawie paryzkiej. Śmieznostka w pięciu aktach Oryginalnie napisana przez Feliksa Schobera. Cena - - - - 50c.

Batożek. Komedya w dwóch aktach, ułożona na tle życia Kościuszki przez A. Korzeniowskiego. Cena 50c.

Berek odpieczętowany. Monodram w jednym akcie ze śpiewkami. Przez Aleksandra Ładnowskiego......50c.

Berek zapieczętowany. Monodram w jednym akcie ze śpiewkami. Przez Aleksandra Ładnowskiego......50c.

Błażek opętany, krotochwila w jednym akcie ze śpiewami przez Wł. L. Anczyca..............................50c.

Bohaterka z Powstania 1863 Roku. Tragedya na tle Historycznem w 5ciu aktach śpiewami przez Antoniego Stefana Ździebłowskiego.
Cena - - - - 50c.

Chłopi arystokraci, szkic dramatyczny przez Wł. L. Anczyca..........50c

Cyganki. Komedyjka w jednym akcie przez Paulinę z L. Wilkońską.
Cena - - - - - 50c.

Cyrulik ze Zwierzyńca. — Obrazek ludowy w jednym akcie wierszem. — Cena - - - - 50c

Cud czyli Krakowiacy i Górale, w 3ch odsłonach - - - - 50c

Deszcz i Pogoda. Komedya w jednym akcie, p. Leona Gozlan, tłomaczenie z francuzkiego - - - - 50c

Dwie Sieroty. Dramat w 5-ciu Aktach a 8-miu Obrazach Przez A. D'Enneryat Cornion. "Dwie Sieroty" były grane z wielkiem powodzeniem w teatrach amerykańskich, angielskich, francuzkich, niemieckich, i t. d.) Cena 1.00

Dobranoc Sąsiedzie. Krotochwila w jednym akcie z francuzkiego. P. P. Brunswick i Beauplan. Tłumaczył I. S. Jasiński. - - - Cena 50c.

Dwaj roztargnieni. Komedya w jednym akcie tłomaczona z niemieckiego p. Wojciecha Simona.............50 c.

Flisacy. Obrazek ludowy w jednym akcie ze śpiewami, przez Wł. L. Anczyca.......................50c.

Gałązka Jaśminu. Komedya w jednym akcie przez Zygmunta Przybylskiego. Cena . . . . 50c.

Gałgaduch czyli Trójka Hultajska, Meledramat w 3 aktach. Cena 50c

Genowefa, księżna brabancka, tragedya ze śpiewami w 8 rozdziałach. Napisał Antoni Jax. - - Cena 50c.

Heród Baba. Krotochwila w 2 aktach. przez A. S. Zdziebłowskiego.
Cena - - - - 50c.

Hrabia parobkiem u kmiecia. Komedya w sześciu aktach ze śpiewkami. opracował z oryginału Fr. Krawcowicz. - - - - Cena 50c.

Jaki pan taki kram czyli Polski "Uncle Sam." Komedya w III aktach ze śpiewami na tle amerykańskiem przez A. Jaxa. Cena . 50c

Jan Kiliński, szewc warszawski. Obrazek dramatyczny mieszczański w 5ciu aktach a 7miu odsłonach, napisał G. F. Cena......................50c.

Jaskinia Potępieńca. Dramat w 5 aktach, przerobiony na scenę przez A. S. Zdziebłowskiego z powieści pod tymże tytułem napisanej przez Fr. X. Tuczyńskiego. Cena - 50 c.

Kasper Karliński. Dramat historyczny w trzech aktach przez W. Syrokomlę Cena - - - 50c

Kominiarz i młynarz, czyli zawalenie się wieży. Komedya w 1 akcie ze śpiewami. F. N. Kamińskiego; muzykę ułożył F. Zaremba...........50c.

Kosciuszko pod Racławicami, obraz Historyczno-Ludowy w pięciu aktach. Napisał A. W. Lasota.
Cena - - - - - 50c.

Kozioł Ofiarny. Komedya w jednym akcie z niemieckiego przetłomaczył Stanisław Bogowolski. Cena... 50c.

Ktoby się spodziewał? Komedyjka w jednym akcie, przez Wł. Renz. 50 c.

Łobzowianie, Obrazek dramatyczny w jednym akcie ze śpiewami. Przez Wł. L. Anczyca........................50c.

Majster i Czeladnik. Komedya w dwóch aktach. Cena....... 50c.

Mały nauczyciel. Komedya ze śpiewkami dla dzieci, w dwóch aktach przez Maryę Grabowską..............50c

Nad Bugiem. Obrazek ludowy w trech aktach. Cena - - 50c

Nieszczęśliwe Żony. Komedya w III aktach, ze śpiewami i tańcami, napisał z prawdziwego zdarzenia A. S. Ździebłowski. - - - 50c.

Nowożeńcy. Komedya w 2 aktach, Björnsterna Björnsena, przekład A. Walewskiego.........................50c.

Oryl. Komedya z przedmieścia ze śpiewami w jednym akcie - 50c.

Okrężne. Komedya w dwóch aktach Cena...............................50c

Panie Kochanku. Anegdota dramatyczna w 3ch aktach przez J. I. Kraszewskiego . . . 50c

Papugi Naszej Babuni. Operetka w jednym akcie z francuzkiego. Muzyka Listowskiego. - Cena 50c.

Piosnka Wujaszka. Komedya ze śpiewkami w jednym akcie, przez Jana A. hr. Fredro.........................50c.

Podejrzana osoba. Komedya w jednym akcie przez Stanisława Dobrzańskiego Cena............................50c

Po Kweście fraszka w jednym akcie oryginalnie napisana przez Sulisława. ....50 c.

Przed śniadaniem. Obrazek dramatyczny w jednym akcie, prozą przez Jana Aleksandra hr. Fredro..........50c

Pomorzanie w Gąsawie. Dramat historyczny w 4 aktach w 5 odsłonach, z powieści pod tymże tytułem przerobił na scenę Wł. Renz - 50c

Prima Aprilis. Komedya w jednym akcie. Przez Paulinę Z. L. Wilkońską. Cena - - - - - 50c.

Prześladowana. Krotochwila w 1-ym akcie dla sceny polskiej. Edmunda Drzewieckiego. - - 50c.

Renegat. Dramat w pięciu aktach przez Henryka Hr. Łączynskiego.......50c.

Rzeź w Krożach. . - - - 50c

Słowiczek. Komedyjka ze śpiewami w jednym akcie naśladowana przez Wł. Bełzę. - - - Cena 50c.

Sobieski pod Wiedniem. Tragedya w pięciu aktach napisana dla szkół polskich w Północnej Ameryce, przez K. K. 50c

Spotkanie. Krotochwila w jednym akcie ze śpiewami, z francuzkiego pp. Cabot, Fallais i Letarge. 50c.

Stryj przyjechał. — Komedya w jednym akcie. Cena - - 50c

Surdut i Siermięga. Obraz ludowy w trzech aktach ze śpiewami i tańcami oryginalnie napisany, przez W. D. Gutowskiego. - - Cena 50c.

Św. Mikołaj, dramat w czterech aktach dla dzieci. Przez ks. K. Kozłowskiego Cena 50c

Sybiracy. Dramat w 4 aktach w 5 odsłonach, oryginalnie napisany przez Ant. Zdziebłowskiego. Cena 50 c.

Trafiła kosa na kamień. Fraszka sceniczna w jednym akcie. Cena 50c.

Trzeci Maja. Obraz Historyczny w 5 aktach przez B. Bolesławitę. Cena 50c

Ufność bez granic. Przysłowie dramatyczne w jednym akcie. Napisał Leon Kapliński. - - 50c.

Ulicznik Warszawski. Krotochwila ze śpiewami w jednym akcie przez Antoniego Wieniarskiego...........50c.

Ulicznik Paryzki. Komedya w 4 aktach z francuzkiego tłómaczył Majeranowski. - - Cena 50c

Ulica nad Wisłą. Krotochwila w dwóch aktach ze śpiewkami, napisane przez Karola Kucza 50c

Werbel domowy. Obrazek wiejski ze śpiewami w jednej odsłonie; oryginalnie napisany. Cena . 50c

Wesele na Prądniku. Obrazek ludowy w II aktach, ze śpiewkami, oryginalnie napisany przez A. Ładnowskiego. Muzyka W. Smacierzyńskiego Cena 50c

Wiesław czyli obraz ludu nadwiślańskiego. Narodowe dziełko sceniczne w IV aktach wierszem, z Sielanki Brodzińskiego. Cena - 50c.

Wschód Słońca. Drobnostka dramatyczna dla teatrów amatorskich przez Jerzego Belly. - Cena 50 c.

Zabobonu czyli Krakowiacy i Górale. Zabawka dramatyczna ze śpiewkami w trzech aktach przez J. N. Kamińskiego. . . . . 50c.

Żyd w beczce. Wodewil w jednym akcie. Cena...................50c.

Obrazy polsko-narodowe,

którymi każdy Polak w Ameryce powinien swój pierwszy pokój przyozdobić, do nabycia w księgarni polskiej W. Dyniewicza.

Album powstania 1863 — 1864 r.
1.) 8 Kwietnia, 1864 r. w Warszawie
2.) " " " "
3.) Nie podadzą się.
4.) Będzie o jednego mniej.
5.) Matka Bozka Częstochowska objawia się męczennicy polskiej do taczek przykutej w podziemiach kopalni na Sybirze.
6.) Wizerunki królów polskich.
7.) Bosak-Hauke, Naczelnik wojskowy województwa Krakowskiego, Sandomierskiego i Kaliskiego.
8.) Jen. Ludwik Mirosławski, dyktator polski w r. 1863.
Cena 25c. za egzemplarz czyli $1.50 za wszystkie 8 obrazów.

Jan III Sobieski, pogromca Turków pod Wiedniem, w pięciu kolorach, rozmiaru 24x30 cali po - $2.50

Jan III Sobieski 22x28 cali (kolor czarny)...............................50

Kazimierz Pułaski 22x28 cali, (kolor czarny)...............................50

Matka Boska Częstochowska, z herbami Polski Litwy, i Rusi, w sześciu kolorach, rozmiaru 19x24 cali po 75

Matka Boska Częstochowska w kilku kolorach 22x28 cali, (bez herbów Polski, Litwy i Rusi.) 60

Pamiątka przyjęcia pierwszej komunii św. z podpisami (osobno) po polsku, angielsku i niemiecku w dziewięciu kolorach rozmiatu 10½x15 po...15

Prezydenci Stanów Zjednoczonych 21x28 cali 25

Tadeusz Kościuszko bohater Polski i Ameryki w siedmiu kolorach rozmiaru 18x24 cali..............................75

Tadeusz Kościuszko 22x28 cali, (kolor czarny)...............................50

Nowe widoki do Stereoskopów.

Dla tych, którzy już sprowadzili stereoskop ofiarujemy:

24 Europejskie widoki za	$1.50
24 Amerykańskie widoki za	$1.50
24 Komiczne widoki za	$1.50
24 widoki z ostatniej wojny hiszpańsko amerykańskiej	$2.50
24 widoki mieszane t. j 6 europejskich, 6 amerykańskich, 6 komicznych i 6 z wojny, za	$1.75

Sprowadzający niechaj podają wyraźnie, jakie widoki żądają i przyślą stosowną kwotę pieniędzy, a od wrotną pocztą lub ekspresem zamówienie wyślemy.

Oprawne Roczniki Tygodnika Powieściowo-Naukowego.

W mocnej oprawie ze złoconymi tytulikami:

Pierwszy Rocznik Tygodnika Powieściowo-Naukowego, obejmujący 832 stronnice wyraźnego druku na pięknym papierze ozdobiony 54 rycinami, oprawny mocno w półskórek, ze złoconemi tytulikami, który zawiera następujące powieści: Czartowa Góra, Bezimienna, Córka hetmańska, Krwawe sieroty, Obrazek z naszej ziemi, Partyjka stosika czyli zakład wygrany Dwaj sąsiedzi, Poczciwi ludzie, Cnota i wina, Szymek i Handzia, Pierwsze pycha — drugie łakomstwo, Bóg nie opuści, kto się nań spuści, Szynon z Zawiśla, Pisanki Wielkanocne; wiele powiastek czysto polskich — ludowych, okrazków historycznych, baśni i wiele opisów rozmaitej treści naukowej. (Powieści te w formacie książek kosztowałyby przeszło $30.00). Cena $2.85

Drugi rocznik Tygodnika Powieściowo-Naukowego obejmujący 830 stronnic wyraźnego druku na pięknym papierze, oprawiony mocno w półskórek, ze złoconemi tytulikami, który zawiera następujące powieści: Trzy miesiące, Jaskinia potępieńca, Opactwo Carrow, Opowiadanie Jmć Pana Wita Narwoja, rotmistrza konnej gwardyi koronnej (A. D. 1760 — 1767), Bratobójca, Pamiętniki ks. Makryny Mieczysławskiej, Dzieci Wdowy, Dwie Marye, Klara czyli zwycięstwo cnoty i oprócz tego wiele pomniejszych powieści i powiastek, baśni, bajek i artykułów naukowych. (Powieści te w formacie książek kosztowałyby przeszło 30 dolarów. Cena . . . $2.85

Trzeci Rocznik Tygodnika Powieściowo Naukowego, obejmujący 832 stronnic wyraźnego druku, na pięknym papierze, oprawiony mocno w półskórek, ze złoconemi tytulikami, zawierający następujące powieści: Damian Ruszczyc, Róża z Tanenbergu, Ojcze nasz, Anioł Pański, Hiszpanka. Jan Płużek, Kazimierz i Magdosia, Ojciec Kapucyn, Boża Opieka, Trzej wędrowcy, Robinson Kruzoe, Ita hrabina na Toggenburgu, Noc z 3go na 4go Grudnia, Wawrzyniec Kaszubski — oprócz tego wiele pomniejszych powiastek (Gawędziarz) i Historya Stanow Zjednoczonych. (Powieści te w formacie książek kosztowałyby przeszło $30.00). Cena . . $25.85

Tego IIIgo Rocznika jest tylko jeszcze kilka egzemplarzy.

Czwarty Rocznik Tygodnika Powieściowo-Naukowego obejmujący 416 stronnic wyraźnego pisma, na pięknym papierze, oprawiony mocno w półskórek ze złoconemi tytulikami, zawierający następujące powieści: Bracia Rywale; Olitypa, czyli ptak stepowy; Hortenzya czyli ofiara dumy; Molna czyli niepojęte drogi Opatrzności; Z przeszłości Pomorza; Starogrodzka kapela; Cześnikówny; Ks. Augustyn Kordecki, przeor Paulinów obrońca klasztoru częstochowskiego; Książę Almanzor i jego sługa Mustafa, czyli jak sobie kto pościele, tak się też i wyśpi — oprócz tego artykuły naukowe jako to: Wyrób serów w Szwajcaryi; Cudowna gospodarka w ogrodzie i Różności.
Cena - - - - - 5.85

Piąty Rocznik Tygodnika Powieściowo-Naukowego, zawiera: Dwie Mazurki; Józef młody jeniec tatarski; Dziwne przygody Lorka Szlązaka; Żeliga; Luter w drodze do narzeczonej; Tajemnica Grobowca; Piotr Krempa; Władymir pan na Inowrocławiu; Powieści Serbskie; Dwa śluby; Dowcipne Lekarstwo; Wojtuś jakich mało; Dwie wioski; Urocze oczy; Strach złapany; Szkodliwe Leki; Jan Samulczak czyli chciwość ukarana; Dworożny człowiek; Rozbójnik morski; Utwory Dramatyczne: Łobzowianie; Błażek Opętany; Chłopi Arystokraci; Flisacy; Przed śniadaniem; Piosnka Wujaszka; Berek zapieczętowany; Berek odpieczętowany; Mały nauczyciel......$2.85

Szósty Rocznik Tygodnika Powieściowo-Naukowego. Zawiera:
Walka o miliony czyli Rodzina Languierów; Leśny młyn nad Czernają; Nowożeńcy; Orznąłem żyda; Królewski dziadek; Ulicznik warszawski; Ładowa pieczara; Żyd w beczce; Majster i czeladnik; Werbel domowy; Dwa worki złota; Sprawa o wóz; Kozioł ofiarny; Kuźma Jeż; Renegat; Jałmużna i przypowieść o pszenicy; Opowieści stepowe. Ktoby się spodziewał; Okrężne; Walka na śmie ć i życie; Złapał się; Pożar na morzu $2.85.

Siódmy Rocznik Tygodnika Powieściowo-Naukowego. Zawiera: Ponury dom w Warszawie, czyli Hrabia Bogumił Kamiński — Stanisław młody pustelnik — Wiesław — Moje Leczenie wodą ks. S. Kneippa — Kościuszko pod Racławicami — Perła Genui — Bohaterka z Powstania 1863 r. — W mocnej oprawie ze złoconemi tytulikami. - - Cena $2.85.

Ósmy Rocznik Tygodnika Powięściowo-Naukowego. Rocznik ten (832 stronnice.) Zawiera:
Jan III Sobieski król polski, czyli ślepa niewolnica z Sziras, romans historyczny z rycinami. Pomorzanie w Gąsawie, powieść osnutą na tle historycznym z czasów Leszka Białego. Barnaba Fafuła i Józo Grojseszyk na wystawie paryzkiej (śmiesznostka w pięciu aktach;) Zimna destylacya, albo robienie wódki karólkowej, fenchlowej, anyżowej, cytrynowej, pomarańczowej i innych wódek, z dodatkiem wyciągów z dzieła „Napoje, Likiery i Nalewki" (z ryciną;) Sybiracy (dramat w czterech aktach w pięciu odsłonach): Historya okropna o walecznym Stasiu i o pięknej Anulce; Jaskinia potępieńca (dramat w pięciu aktach); Zbójcy na Czorsztynie, powieść historyczna z piętnastego wieku; Koń woziwody, powiastka nadwiślańska; Książe Adolf i bogini szczęścia powieść fantastyczna z pradawnych czasów dla kawalerów i panien; Ktoby się spodziewał (komedya w jednym akcie;) Osadnicy u źródeł rzeki Susquehanna czyli pazury pantery i pożar leśny; Sejm pijacki (bardzo dowcipne wierszyki poświęcone pamięci wszystkich pijaków;) Trupia wieża, powieść bułgarska osnuta na życiu Słowian pod rządem tureckim; Nowe suknie hrabiowskie; O leniwym parobku, legacie; Rekrut. Cena, w mocnej oprawie ze złoc. tytulikami $2.85

Dziewiąty Rocznik Tygodnika Powieściowo-Naukowego. Zawiera: Blada hrabina, powieść przez Jerzego F. Borna. w trzech tomach, ozdobiona kilkudziesięciu rycinami. — Wierna Rózia czyli Zwycięztwo Wiary Katolickiej. Powieść z obecnego czasu — Surdut i Siermięga. Obraz ludowy w 3 aktach ze śpiewami. — Heród Baba. Krotochwila w 2 aktach przez A. S. Zdziebłowskiego. — Nowelki Amerykańskie. Tłómaczył z angielskiego C. W. Dyniewicz. — Nieszczęśliwe Żony. Komedya w 3 aktach ze śpiewami i tańcami, napisał z prawdziwego zdarzenia A. S. Zdziebłowski. — Ulicznik Paryzki. Komedya w 4 aktach z francuzkiego tłómaczył Majeranowski. — Piękne przykłady z historyi polskiej Zbiór wzorów dzielności, pracy, nauki i poświęcenia dla kraju jakiemi się nasi przodkowie odznaczyli. — Skarbczyk poezyi polskiej. — Cena w mocnej oprawie ze złoconemi tytulikami $2.85

Dziesiąty Rocznik Tygodnika Powieściowo.Naukowego obejmujący 832 stronnice wyraźnego druku na pięknym papierze, ozdobiony licznemi rycinami oprawne w półskórek, ze złoconymi tytulikami, który zawiera następujące powieści: Branki w Jassyrze. — Dwaj Bracia różnego wychowania.— Hrabia Parobkiem u Kmiecia, komedya.— Papugi Naszej Babuni, operetka.— Aptekarz Polski.— Robert Dyabeł.— Dobranoc Sąsiedzie, krotochwila.— Prima Aprilis, komedya.— Toast Polski.— Zaczarowana Sroka.— Oryl, komedya.— O Janie Królewiczu, żar-ptaku i o Wilku Wiatrołocie.— Dziwne Podróże na lądzie i na morzu.— (Powieści te w formacie książek kosztowałyby przeszło 30 dolarów.) 5.85.

Jedenasty Rocznik Tygodnika Powieściowo-Naukowego. Zawiera: Adryanna. Narzeczona skazańca, czyli Tajemnica Bastylii, historyczno-romantyczne opowiadanie z czasów Ludwika XV., przez Jerzego F. Borna. (Z licznemi rycinami). — Harold, król cyganów, czyli Skrzypce Edeleńskie, (opowiadanie.) — Zabobon czyli Krakowiacy i Górale, zabawka dramatyczna w trzech aktach, przez J. N. Kamieńskiego. — Po kweście, fraszka w jednym akcie, oryginalnie napisana przez Sulisława. — Dwaj roztargnieni, komedya w jednym akcie, tłomaczona z niemieckiego przez Wojciecha Simona. — Fabiola, powieść z prześladowania Chrześcian w r. 302, napisał Kardynał Wisemann,(streszczona przez M. A. M.) — Adam i Ewa, krotochwila ze śpiewami w dwóch odsłonach, z francuzkiego, tłomaczył Aloizy Żółkowski. — Gałązka Jaśminu, komedya w jednym akcie przez Zygmunta Przybylskiego. — Młyn Djabelski na górze wiedeńskiej, czyli Rycerz Ginter ze Szwarcenau, ciekawa powieść dla młodych i starych. - - $2.85.

Dwunasty Rocznik Tygodnika Powieściowo-Naukowego. Zawiera: Książe Srebrny, powieść z czasów Iwana Groźnego, hr. Tołstoja (Z rosyjskiego przełożył W. Grajnert); Młynarz i jego dziecko czyli Wędrówka Duchów w nocy Bożego Narodzenia, powieść osnuta na tle prawdziwego zdarzenia; Cud czyli Krakowiacy i Górale, w trzech odsłonach (W. Bogusławski); Krawiec Czarnoksiężnik (Ciekawe opowiadanie); Reinhold cudowne dziecię (bajka); O szpetnym garbusku i o trzeck wróżkach; Antoś z Skalina czyli Cnota nagrodzona a zbrodnia ukarana (powieść wielce ciekawa i moralna); Historya o Rycerskim owczarku przez Jana Kupca; Czarna Plama, powieść z czasów niemieckiej gryndaerki; Anusia Żebraczka (powieść); Krzyż przy drodze (Opowiadanie proboszcza bawarskiego); Obrazek z więzienia, (Wspomnienie francuzkiego kapelana wojskowego): Lorenzo; Sercowe kłopoty Stacha (powiastka); Rzeź w Krożach (tragedya); Syn Wdowy, powiastka historyczna z XVI wieku, Stary komedyant (powieść); Jaskinia Beatusa, powieść dla wszystkich szlachetnie myślących; Deszcz i Pogoda, komedya w jednym akcie p. Leona Gozlan. (Tłómaczenie z francuzkiego); Bohaterka z nad Szreniawy, powieść z dziejów naszych przez Paulinę Kraków; Nie opuszczaj kraju rodzinnego, (Fr. Hoffman) przełożył Bolesław Dunin; Ufność bez granic, przysłowie dramatyczne w jednym akcie, napisał Leon Kapliński; Amalunga czyli Córa Puszcz, opowiadanie z czasów wojen pomiędzy Europejczykami a Indyanami w Ameryce Północnej; Wuj i Siostrzeniec, (Fr. Hoffman) z niemieckiego wydania przełożył Stanisław Kunasiewicz; Hrabia i Niedźwiedziarz, (Fr. Hoffman) przełożyła Paulina z L. Wilkońska); Prześladowana, krotofila w jednym akcie dla sceny polskiej Edmunda Drzewieckiego; Ten co nad obłokami, opowiadanie dla młodych moich przyjaciół (Fr. Hoffman), przełożył Stanisław Kunasiewicz; Spotkanie, krotochwila w jednym akcie ze śpiewami z francuzkiego pp. Cabot Fallais i Letarge; Głos Pana nad Pany, opowiadanie dla moich młodych przyjaciół (Fr. Hoffman) przełożył Stanisław Kunasiewicz; Chrystus i dziecię. $2.85

Trzynasty Rocznik Tygodnika Powieściowo-Naukowego w mocnej oprawie, zawiera:— Agay Han, powieść historyczna; Nemezis; Pszczoły i pszczelnictwo (z rycinami); Gałganduch, czyli Trójka hultajska, melodram w 3ch aktach; Sierota; Quo Vadis, H. Sienkiewicza; Duch Puszczy, opowiadanie z amerykańskich borów; Ogród wiejski, popularny przewodnik przy zakładaniu i pielęgnowaniu ogrodów (z rycinami); Kasper Karliński, dramat historyczny w 3ch aktach; Historya o szlachetnej i pięknej Meluzynie; Nad Bugiem, obrazek ludowy w 3ch aktach; Cyrulik ze Zwierzyńca, obrazek ludowy w jednym akcie; Nieprzepłacony Pierścień; Historya o wielkim wojowniku Gabryelu Hołubku; Stryj przyjechał, komedya w jednym akcie; Historya kupca Chrześcijanina. Cena $2.85.

Wszystkie powyższe roczniki sprzedajemy wraz z rocznikiem 3cim za $36.50

Żywoty Świętych.

Wyciąg z dzieła X. Piotra Skargi "Żywoty Świętych Pańskich."

Kazanie św. Chryzostoma, o męczeństwie śś. Juwentyna i Maksyma. Tom. 8, na niektórych miejscach skrócone. — O św. Apolonii z listu Dyonizego Aleksandryjskiego do Fabiusza biskupa Antyocheńskiego, u Euzebiego historyka kościelnego, Lib. 6, cap. 44. Żyła około Roku Pańskiego 239. — Żywot św. Jana Kalibity, Rzymianina, pisany od Symeona Metafrasta. Nicephorus lib. 15. bap. 23 czyni o nim wzmiankę. — Żywot św. Furseusza z Hibernii, o którym wielebny Beda szeroko wspomina w Historyi Kościelnej 1, 8, r. 19 z tego żywota słowo do słowa niektóre rzeczy kładzie. Żył około Roku Pańskiego 702. — Żywot św. Pauli zacnej wdowy Rzymianki, wypisany od św. Hieronima do córki jej Eustachii, słowy św. Hieronima Epist. ad Euster. 27 miejscem skróconemi. Żyła około roku 390. — Żywot i męczeństwo św. Klemensa biskupa Ancyrańskiego i Agataniela Rzymianina, pisane od Symeona Metafrasta. Żyli około Roku Pańskiego 250. — Męczeństwo św. Walentego Kapłana, z starych ksiąg męczeńskich rzymskich. Uswardus i Ado. Surius Tom I. Cierpiał około Roku Pańskiego 234.
Cena .... 15 c.

Męczeństwo św. Dziewicy Akwiliny, pisane od Symeona Metafrasta. Surius Tomo 3. Żyła około R. P. 286. — Męczeństwo i Żywot ś. Febronii Dziewicy i Mniszki, pisany od Comaidy i siostry jej zakonnej, położony u Metafrasta i Lipomana. Tom 7. Żyła około R. P. 287. — Żywot Baraka, Sędziego Ludu Bożego, i Debory Prorokini, wybrany z Pisma św. Ind. cap. 2, 3, 4, 5. — Żywot Gedeona i Jefty, Sędziów Ludu Bożego, z Pisma świętego wybrany, Indicum 6 7, etc. Cena 15 c.

Męczeństwo św. Bazylea biskupa amazejskiego, i żywot Glafiry panny włoskiej, pisane przez Jana kapłana Nikomedyjskiego, który na śmierć jego patrzył. — Żywot i męczeństwo św. Teodory dziewicy i Dydyma żołnierza. pisany od św. Ambrożego. Żyli około R. P. 300. — Żywot św. Izaaka Patryarchy i Rebeki żony jego, z Pisma św. wzięty. Gen. 21, 22, 24, 27. — Żywot Patryarchy Jakóba, wzięty z Pisma świętego. Genes. 25, 27, 28 etc. — Żywot św. Justyna filozofa i męczennika, wybrany z ksiąg jego od ś. Hieronima, Euzebiusza i Nicefora po części wypisany. Żył około R. P. 200. — Żywot św. Jerzego męczennika, pisany od Metafrasta i Pasykrata, sługi jego. Żył około R. P. 280. — Żywot św Marka Ewangelisty, pisany od ś. Hieronima in Catalogo, od Euzebiusza, Metafrasta i innych. Cena 15c.

Męczeństwo śś. Faustyna i Jowity, braci rodzonych, wypisany od Adona biskupa, z ksiąg męczeńskich Kościoła Rzymskiego. — Żywot i Męczeństwo ś. Juliany dziewicy, wypisany od Symeona Metafrasta. Umęczona za czasu Maksymina około Roku Pańskiego 290. — Żywot ś. Jakóba Pustelnika, grzeszącym aby nie rozpaczali, bardzo ku zbudowaniu się pożyteczny, pisany od Symeona Metafrasta. — Żywot ś. Melanii Mniejszej, Rzymianki, pisany od Metafrasta i Palladyusza. Żyła około Roku Pańskiego 414. — Żywot ś. Małgorzaty królewny Węgierskiej, pisany od błogosł. Garynusza Dominikana w Awionie. Żyła około Roku Pańskiego 1248. — Żywot ś. Wilhelma książęcia Akwitańskiego, a potem pustelnika, pisany pierwej od ucznia ś. Wojciecha, a potem od Teobalda biskupa. Żył około Roku Pańskiego 1139. — Męczeństwo ś. Filomora, Filesa i wielu innych cierpiane w Aleksandryi, pisane od Euzebiego w Kościelnej Historyi słowa od słowa. Żyli około Roku Pańskiego 260.
Cena - - - - - - 15 cts.

Męczeństwo śś. Wita, Modesta i Krescencyi, wyjęte z starych ksiąg męczeńskich. Żyli około R. P. 289. — Żywot śś. dwóch braci bliźniąt męczenników, Gerwazyusza i Protazyusza; pisany od Filipa i w grobie tych śś. znaleziony. — Żywot ś. Sylwestra Papieża. Żył około R. P. 535. — Żywot Romualda pustelnika, pisany od Błogosławionego Piotra Damiana. Żył około R. P. 987. Tegoż też kroniki polskie przy królu Kazimierzu Mnichu wspominają.
Cena - - - - - - 15c.

Męczeństwo św. Witalisa i Agrikoli, wzięte z Brewiarza Rzymskiego. — Żywot ś. Salomei, Fundatorki klasztoru ś. Jędrzeja w Krakowie. Żyła około R. P. 1260. — Żywot Wielebnego Bedy Kapłana i Doktora kościelnego.— Na ś. Teodora męczennika żywot, kazanie ś. Grzegorza Nisseńskiego. — Żywot ś. Bawona, pisany od Teodoryka opata ś. Trudona, położony u Suryusza. Żył około R. P. 600. — Żywot ś. Marcina, biskupa turoneńskiego. Żył około R. P. 880. Cena - - - 15 c.

Na dzień Matki Bożej, który Śnieżny zowią. — Na dzień przemienienia Pana naszego Jezusa Chrystusa, kazanie krótkie, z wykładów Ojców Świętych. — Żywot i Męczeństwo ś. Afry nierządnicy, i z towarzyszkami jej, pisany z starodawna, wedle kościelnych ksiąg męczeńskich. Położony u Suryusza. Żyła około R. P. 290. — Żywot ś. Fryarda pustelnika, pisany od Grzegorza Turońskiego, biskupa, lib. de vitis Patrum cap. 10. Żył około R. P. 604. — Żywot ś. Radegundy królowej Francuzkiej, pisany od Fortunata biskupa i Bandominii ksieni za jej czasów żyjącej, i od Ś. Grzegorza Turońskiego. Żyła około R. P. 580. — Męczeństwo ś. Wawrzyńca Dyakona, i Sykstusa Papieża i Agapita, Dyakonów Jego. Żyli około R. P. 252. — Przezacne dzieje i Męczeństwo Zuzanny Dziewicy i innych. Żyła około R. P. 280.
Cena - - - - 15c.

Na więzienie Piotra ś. książęcia Apostolskiego, kazanie krótkie. — Męczeństwo ś. Eugeniusza biskupa Kartagińskiego i wielu innych umęczonych w Afryce, za króla Wandalskiego Henryka aryanina pisane od Wiktora z Atyki, który sam na wiele rzeczy patrzył. Lib. 2 de persecutione Bandalica. Żyli około R. P. 485. — Żywot ś. Dominika, pierwszego fundatora zakonu kaznodziejskiego; zebrany od brata Teodoryka Apoldyi Dominikana. Żył około R. P. 1200.
Cena - - - - - - 15c.

Na dzień wszystkich świętych, kazanie krótkie. — Na dzień zaduszny, kazanie krótkie. — Żywot ś. Malachiasza Biskupa Hibernii, pisany od ś. Bernarda z Klarewolli. Żył około R. P. 1100. — Żywot Jozafata Króla Indyjskiego, i Barlaama Pustelnika. Żyli około R. P. 750. Cena 15c.

Na Święto Stolicy Piotra Ś. Antyocheńskiej Rzymskiej rzecz i historya z kilką nauk duchownych. — Odwołanie i pokuta Teofila Adańskiego, kościelnego ekonoma albo sprawcy, pisane od jego sługi. — Żywot ś. Macieja Apostoła, z pisma ś. wybrany. Actor. 1. i od innych dołożony. — Żywot ś. Martyniana Pustelnika i o dwóch białogłowych Zoi i Fortynie; pisany od Sym. Metafrasta. — Żywot ś. Juliana Męczennika i towarzyszów jego, który szeroce wypisany od Sym. Metafrasta. — Żywot i męczeństwo ś. Faustyny panny i Ewelazego z Maksyminem, pisany od Sym. Metafrasta.— Żywot ś. Maryny i ojca jej Eugeniusza, pisany od Metafrasta. Żyć mogli około Roku Pańskiego 480. — Męczeństwo ś. Nicefora wypisane od Symeona Metafrasta, niezgodnej braci ku zbudowaniu się.
Cena - - - - - - - - - 15 cts.

Na dzień młodzianków kazanie krótkie. — Żywot św. Tomasza arcybiskupa Kanturyjskiego. Żył około R. P. 1130. — Męczeństwo siedmiu braci rodzonych i ich matki. — Żywot św. Sylwestra papieża. Żył około R. P. 310. Cena - - 15 c.

O męczennikach w Anglii. Żywot i męczeństwo Edmunda Kampiana Soc. Jesu. — Żywot ś. Rudolfa Serwina. — Męczeństwo Maryi królowy szkockiej. — Męczeństwo Henryka Garneta. — O MĘCZENNIKACH FRANCUZKICH. Męczeństwo 39 osób Societatis Jesu, i czterdziestego przy nich świeckiego. — Męczeństwo 12 osób Soc. Jesu. — Męczeństwo Rudolfa Akwawiwy i czterech innych osób Soc. Jesu. — Męczeństwo Jakóba Sylezyusza i Gulielma Sance Monchiasza Soc. Jesu. — O niektórych męczennikach tegoż zakonu Soc. Jesu. — Żywot Eliasza Opata. Cena - - - 15 c

Żywot ś. Abramiusza pisany od ś. Etrema i Metafrasta. Żył około R. P. 820. — Żywot ś. Józefa Oblubieńca Matki Bożej, z Pisma Świętego wyłożony. — Żywot ś. Gertrudy dziewicy, pisany od tego, który sam jej świętobliwości był świadomy. Żyła około R. P. 650. — Żywot ś. Benedykta opata, pisany od ś. papieża Grzegorza Wielkiego. Żył około R. P. 527. — Żywot ś. Kutberta biskupa lindyfarneńskiego, pisany od doktora kościelnego wielebnego Bedy. Żył około R. P. 680. Cena . . 15c

Żywot ś. Arnulfa biskupa w Mecu, pisany od jego towarzysza. Żył około R. P. 630. — Żywot drugiego ś. Arnulfa biskupa swesyońskiego. Żył około R. P. 1060. — Żywot ś. Bernarda z Klarewalli opata. Żył około R. P. 1120 — Żywot ś. Stefana króla węgierskiego, i ś. Emeryka syna jego. Żył około R. P. 970 albo 1020.
Cena - 15c.

Żywot ś. Amona i żony jego. Żyła około R. O. 324. — Męczeństwo siedmiu Franciszkanów: Daniela, Samuela, Angelo, Donna, Leona, Mikołaja, Hugolina. Żyli około R. P. 1219. — Żywot ś. Pelagii nierządnicy. Żyła około R. P. 409. — Żywot Pamba Opata. — Żywot ś. Dominika Pancerznika. Żył około R. P. 1060. — Żywot ś. Jadwigi księżnej polskiej, ciotki ś. Elżbiety, wzięty z klasztoru Trebnickiego. Żyła około R. P. 1210. — Żywot ś. Gallusa, zszedł z tego świata R. P. 640. — Męczeństwo o obrazy ś. Jędrzeja z Krety, pisany od Symeona Metafrasta. Żył około R. P. 752. — Żywot ś. Łukasza Ewangelisty, pisany od ś. Jeronima in catalogo scriptorum, słowo od słowa przełożony. Cena - 15 c.

Żywot ś. Augustyna, doktora kościelnego, biskupa Hipponeńskiego, pisany od ucznia jego Possydoniusza biskupa Kalamańskiego. Żył około R. P. 430. — Żywot i Męczeństwo ś. Jana Chrzciciela, wybrany z pisma świętego. — Żywot Dawida króla z Pisma ś. wyjęty.
Cena - - - - 15c

Żywot św. Bazyliusza wielkiego, wypisany od Amfilochiusza Biskupa Iconium..........................15c.

Żywot ś. Bernardyna z Senny, zakonu ś. Franciszka, pisany od jego rówiennika i w kanonizacyi jego od papieża Mikołaja piątego namieniony. Sur. Tomo. 3. Żył około R. P. 1400. — Żywot ś. Józefa Patryarchy, z Pisma świętego wybrany; z wykładu ś. Efrema i Filona żyda, którzy też tenże żywot pisali, objaśniony. Gen. 37, 39, 40 etc. — Żywot ś. Piotra Celestyna, papieża piątego, pisany od Piotra Aliaka, kardynała Kameracyńskiego, Sur. Tomo 3. Anton 3 p. tit. 20, cap. 8. Żył około R. P. 1270. — Żywot ś. Ryktrudy wdowy, księżny Marcyaneńskiej, pisany od Gutbalda mnicha, do Stefana biskupa z Kameraku, Sur. Tomo 3, R. P. 907, a sama żyła około R. P. 640. Cena - 15 c.

Żywot ś. Blezylli wdowy, albo raczej pociecha i namowa do rodziców w śmierci dziatek smucących się. — Żywot ś. Andronika i Atanazy żony jego, pisany od Symeona Metafrasta.— O czterdziestu Męczennikach kazanie ś. Bazyliusza Wielkiego, na niektórych miejscach skrócone. — Żywot ś. Lupicyna i Romana dwóch braci rodzonych pisany od św. Grzegorza Turońskiego. — Żywot ś. Grzegorza Wielkiego Rzymskiego Papieża pisany od Jana dyakona Rzymskiego do Jana VII, papieża który żył około Roku Pańskiego 872. 15c

Żywot Ś. Bonifacyusza Męczennika, wypisany od Metafrasta. Żył około R. P. 300. — Żywot ś. Pankracyusza, w czternaście leciech Męczennika, wzięty z ksiąg starych męczeńskich. Żył około R. P. 286. — Męczeństwo ś. Antoniny Dziewicy i Aleksandra Męczenników, pisane od Sym. Metafrasta. Żyli około R. P. 300. — Żywot ś. Pachomiusza, pisany od Paladyusza in Lausiaca, a szeroce od Metafrasta. Żył około R. P. 340. — Żywot Ś. Epifaniusza, biskupa miasta Konstancyi albo Salaminy, w Cyprze, i doktora kościelnego. Żył około R. P. 380. — Żywot S. Dziewicy Potencyany albo Pudencyany. Żyła około R. P. 150. — Zjawienie . Michała Archanioła wyjęte z Brewiarza Rzymskiego.
Cena - - - - - - 15c.

Żywot ś. Bonifacyusza Biskupa Florentyńskiego, pisany od Grzegorza Papieża. Żył około R. P. 510. — Żywot Jozuego syna Nun, który lud Boży wprowadził do ziemi obiecanej; wybrany z ksiąg Mojżeszowych i z ksiąg jego. — Męczeństwo ś. Piotra Ekzorcysty albo zaklinacza, i Marcellina kapłana, i Erazma biskupa, Artemiusza i Kandydy żony jego, i innych. Żył około R. P. 280. Żywot ś. Dunstana arcybiskupa kantuaryjskiego, pisany od Asberna albo Osbertu mnicha tegoż kościoła. Żył około R. P. 960. — Żywot ś. Augustyna biskupa, Anglików Apostoła, od Grzegorza Wielkiego posłanego. Żył około R. P. 581.
Cena - - 15c

Żywot ś. Bonifacyusza albo Wenfryda, niemieckiego apostoła i Męczennika. Żył około R. P. 740. — Żywot ś. Norberta, pierwszego ojca zakonu Premonstatensów, arcybiskupa Magdeburskiego. Żył około R. P. 1120. — Żywot ś. Medarda, biskupa Nowiomańskiego i Gildarda brata jego bliźnięcego. Żył około R. P. 510. — Żywot ś. Małgorzaty Królowej Szkockiej. Żyła około R. P. 1100. — Męczeństwo śś. Prymusa i Felicyana braci rodzonych. Żyli około R. P. 250. — Żywot ś. Barnaby Apostoła, z Pisma św., to jest z Dziejów Apostolskich i z kazania Aleksandra mnicha o ś. Barnabie, położonego u Metafrasta. Cena 15 c.

Żywot ś. Brunona patryarchy i przodka Kartuzów; żył około R. P. 1111. — Żywot Błogosławionego Jana Kantego doktora akademii Krakowskiej. Żył około R. P. 1473. — Męczeństwo ś. Arety Araba, i innych wielu, o prześladowaniu Żyda Dunaam; żył około R. P. 522. — Żywot ś. Hilaryona opata, pisany od św. Jeronima doktora kościelnego; żył około R. P. 350. — Męczeństwo jedynastu tysięcy dziewic, to jest, ś. Urszuli i towarzyszek jej -pisane z starodawna.
Cena - - - - - 15c.

Żywot Drugiego Makarego Aleksandryjskiego, i Marka niejako od tegoż Palladyusza napisany. — Męczeństwo Piotra Ś., Balsamem nazwanego; napisane przez Anastazego Bibliotekarza. — Żywot Ś. Edwarda króla Angrelskiego, pisany przez Alfreda Opata Cystercyeńskiego. — Żywot S. Hilaryusza, wypisany od św. Hieronima, Adama i innych, a po większej części z Rocznych Dziejów Boroniusza. - Żywot Pawła Ś., Pierwszego Pustelnika, napisany od Hieronima św. Epist 21............. Cena 15c.

Żywot ś. Eufrozyny Dziewicy, napisany przez Symeona Metafrasta; żyła około R. P. 430. Cena - 5 c.

Żywot ś. Franciszka Ksawiera Societatis Jesu, pisany od Horyacyusza Cursellina tegoż zakonu kapłana. Wybrany z tych świadectw jawnych, które Jan III król Luzytański, staroście swemu Indyi, Franciszkowi Barretowi zebrać pilnie rozkazał. I z innych jego dziejów, na który inni patrzyli, albo nieomylną sprawę o nich mieli. — Żywot i męczeństwo ś. dziewicy Barbary, pisany od Piotra Galesyna protonotarza Apostolskiego, z greckich pisarzów, Damascena i Arseniusza, położony u Suryusza. Jest u Metafrasta. Żył około Roku Pańskiego 260.
Cena.............................. 15c.

Żywot śś. dwóch braci Jana i Pawła Męczenników, Gallikana i Hilariona, pisany od Terencyana, który je z rozkazania złego cesarza stracił. Sur. Tomo 3. Żyli około R. P. 850. — Żywot Samsona Rzymianina, goście i chore opatrującego, pisany od Metafrasta, Lipom. C. 6. Sur. C. 3. Żył około R. P. 460. — Żywot ś. Kassyusza, biskupa Narnieńskiego, pisany od ś. Grzegorza. Dialog. lib. 3. cap. 6. et Homil. 37 in Evang. Żył około R. P. 537. — Na dzień przezacny dwóch wielkich Apostołów Piotra i Pawła, dnia jednegoż i roku umęczonych, wychwalenie i słowa ś. Jana Chryzostoma Patryarchy Carogrodzkiego. — Żywot Piotra ś. Książęcia Apostolskiego, z pisma św. i z Doktorów, a historyków kościelnych, niżej w Obroku i na brzegach mianowanych, wybrany. — Żywot Pawła ś. Apostoła, wybrany z Dziejów Apostolskich, od rozdziału 9 & i z historyków Kościelnych i doktorów pominionych. Cena 15 c.

Żywot ś. Egidyusza albo Idziego pisany od Falberta Larnotańskiego biskupa. Żył około R. P. 700. — Żywot ś. Justa biskupa lugduńskiego, pisany z starodawna, w kościele lugduńskim zostawiony. Żył około R. P. 370. — Żywot i męczeństwo ś. Eudoksyusza i innych przy nim. Żył około R. P. 280. — Żywot i męczeństwo ś. Adryana, i innych przy nim dwudziestu trzech. Żył około R. P. 311. — Na przesławne i wesołe światu wszystkiemu Narodzenie Dziewicy Matki Bożej, kazanie krótkie. — Męczeństwo ś. Piotra, Doroteusza, Gorgoniusza i innych bez liczby. Żyli około R. P. 280. — Żywot ś. Eworcyusza biskupa Aureliańskiego. pisany z starodawna. Żył około R. P. 510, — Żywot i męczeństwo ś. Aigulfa Opata Lyrińskiego, pisany z starodawna, Żył około R. P. 660 — Żywot ś. Wiktoryna biskupa Aminterneńskiego, Męczennika Bożego. Żył około R. P. 93. — Żywot ś. Eleuterysza sługi Bożego, pisany od świętego Grzegorza Wielkiego Papieża. Żył około R. P. 590.
Cena 15c.

Żywot S. Franciszka Borgiasza z książęcia Gandyi Generała Societatis Jesu, pisany od W. X. Andrzeja Szkota, kapłana tego zakonu. Żył około Roku Pańskiego 1572. Cena 15c.

Żywot ś. Franciszka, przodka wszystkich Franciszków. Żył ś. Franciszek R. P. 1226. — Żywot ś. dziewicy i męczenniczki Osyty królewnej, pisany z starodawna. Żyła około R. P. 700. — Żywot i męczeństwo ś. Sergiusza i Bachusa. Żyli około R. P. 230. — Żywot ś. dziewicy i męczennicy Potamieny. Żyła około R. P. 280. — Żywot i męczeństwo ś. Dyonizyusza Areopagity, ucznia ś. Pawła Apostoła i towarzyszów jego. — Żywot i męczeństwo ś. Grzegorza, z Wielkiej Armenii i 37 dziewic włoskich. Żyli około R. P. 300. Cena 15c.

Żywot ś. Franciszka z Pauli, wybrany z listu o kanonizacyi jego, od papieża dziesiątego. — Żywot św. Rycharda Biskupa Cycestreńskiego, szeroko wypisany od Rudolfa Cycestryusza i od innych krócej sumowany. Surius Tomo 2. Żył około Roku Pańskiego 1243. — Męczeństwo ś. Symeona Biskupa i Ustazena eunucha i wielu innych, pisane od Zozomena w Kościelnej Historyi. Żyli około Roku Pańskiego 350 za Konstancyusza cesarza. — Męczeństwo św. dwoch oblubienic Termesy i Ferbuty, siostr rodzonych i służebnicy ich, wypisane od Metafrasta jest i u Zozomena. — Żywot św. Wincentego z Walencyi, zakonu św. Dominika, pisany od brata Piotra Ranzany z Ponormu. Żył około Roku Pańskiego 1389. — Żywot św. Maryi Egipcyanki, po grecku od Zofroniusza patryarchy Jerozolimskiego pisany. Żyła około Roku Pańskiego 520, za czasu Justyna cesarza starszego. — Żywot św. Izaaka z Syryi sługi Bożego, pisany od św. Grzegorza Wielkiego Papieża. Żył około R. P. 550. - - - - - Cena 15c.

Żywot ś. Fortunata biskupa Tudertyńskiego; żył około R. P. 500 — Żywot Elzearyusza hrabi z Aryanu; żył około R. P, 1304. — Żywot Cypryana, Justyny i innych męczenników; żył około R. P. 240. Żywot i męczeństwo ś. Wacława czeskiego książęcia; żył około R. P. 1000. — Na dzień śś. Aniołów, zwłaszcza przedniejszego Michała, kazanie krótkie. — Żywot ś. Korneliusza papieża męczennika; żył około R. P. 225. — Męczenstwo i żywot ś. dwóch braci, Kozmy i Damiana; żył około R. P. 280.
Cena - - - - - - - - - - - 15c.

Żywot ś. Grzegorza Cudowórcy nazwanego; żył około R. P. 220. — Żywot Ester królowej i Mardocheusza stryja jej, położony w Piśmie Ś. — O Obrazie Pana Naszego Jezusa Chrystusa — Żywot Kolumbana Opata; żył około R. P. 560. — Żywot ś. Symona i Judy, dwóch Apostołów Pańskich, położony w Brewiarzach Rzymskich.
Cena........................ 15c.

Żywot Fryderyka Męczennika, biskupa Trajekteńskiego, wzięty z kościoła tegoż, a z dawna pisany, położony u Suryusza. Żył około R. P. 820. — Żywot błog. Arseniusza Pustelnika, pisany od Symeona Metafrasta. Surius tomo 4. Lipom. tomo 6. Żył około R. P. 388. — Żywot i Męczeństwo ś. Małgorzaty, którą Grekowie zowią Maryną, pisany od Metafrasta. Żyła około R. P. 260. — Żywot ś. Makryny Dziewicy, siostry rodzonej Bazylego Wielkiego, pisany od brata jej Grzegorza biskupa Nisseńskiego, in Epistola ad Olimpium monachum. Żyła około R. P. 390.
Cena - - - - - 15c.

Żywot św. Gordyusza Męczennika wypisany od Bazyliusza Wielkiego. — Żywot św. Martyny Męczenniczki Rzymianki, wypisany z ksiąg Męczeńskich, z których tenże żywot wybrał Adotrewireński biskup. — Żywot Dziewicy św. Apolinary, cesarskiej dziewki, napisany przez Szymona Metafrasta. — Na Dzień Trzech Królów kazanie krótkie. — Żywot św. Symeona Słupnika Starszego napisany przez Teodoreta Syreńskiego. — Żywot św: Polieukta Męczennika, wypisany od Symeona Metafrasta. — Żywot św. Makarego z Egiptu Pustelnika, wypisany od Palladyusza biskupa Kappadockiego.................. Cena 15c.

Żywot ś. Jeronima doktora kościelnego. Żył około R. P. 388. — Żywot ś. Remigiusza biskupa Remeńskiego. Urodził się R. P. 449. Umarł 545. — Żywot i rada Elizeusza Proroka, wybrany z Pisma ś.
Cena - - - - - - 15c.

Żywot błogosławionego Jana Kapistrana zakonu ś. Franciszka. Żył około R. P. 1400. — Żywot Narcyssa biskupa jerozolimskiego. Żył około R. P. 206. — Żywot ś. Chryzanta i Daryi, pisany od Waryna i Armeniusza. Żyli około R. P. 280 — Żywot ś. Lamberta męczennika, biskupa Tungreńskiego. Żył około R. P. 710. — Żywot ś. Anastazyi Rzymianki dziewicy i męczenniczki, którą starszą zowią. Żyła około R. P. 260. — Żywot ś. dziewicy i męczenniczki Wenefrydy. — Żywot ś. Ezechiasza króla ludu Bożego, wybrany z Pisma świętego. — Żywot Jozyasza króla ludu Bożego wyjęte z Pisma świętego.
Cena - - - - - - 15c.

Żywot św. Jana Jałmużnika, Patryarchy Aleksandryjskiego, pisany przez Leoniusza biskupa Neapolskiego z Cypru i przez Metafrasta. Żył około Roku Pańskiego 615. — Przykłady i powieści tegoż św. Jana Patryarchy, w których się kilka żywotów śś. zamyka, i inne się takie około jałmużny, z pewnych Doktorów historye kładą, ku pobudce do miłosierdzia nad bliźniemi. — Żywot Męczennika św. Tyburcyusza, pisany od pisarzów dyakonów Kościoła Rzymskiego, na to na on czas wysadzonych, za Gaja papieża, z męczeństwem św. Sebastyana, około Roku Pańskiego 286. — Żywot św. Witalisa Zakonnika, pisany od Metafrasta, w żywocie Jana Jałmużnika. Żył około Roku Pańskiego 615. — Żywot i Męczeństwo św. Ignacego, Ucznia św. Jana Ewangelisty, pisany od Hieronima i Metafrasta. Umęczony Roku Pańskiego 110. — Na dzień gromnic, Oczyszczenia Przenajświętszej Matki Bożej kazanie krótkie.
Cena - - - - - 15c.

Żywot ś. Jędrzeja Apostoła. — Żywot Joba z Pisma ś. wzięty. — Żywot Daniela proroka i z nim Zuzanny spotwarzonej, wyjęty z Pisma Świętego. — Żywot Ireneusza męczennika; żył około R. P. [illegible] Cena - - 15 c.

Żywot ś. Jędrzeja, Polaka pustelnika, Żył około R. P. 980. — Żywot ś. Grzegorza z Nazyanzu, biskupa i doktora kościelnego, wybrany z książek jegoż, a pisany od Grzegorza i Rufina kapłanów. Żył około R. P. 360.

Żywot św. Jana De Mata, pierwszego Patryarchy i Fundatora Zakonu Trójcy Najświętszej od Wykupienia Niewolników, pisany różnym językiem od wielu historyków tak świeckich, jako i duchownych z różnych zakonów, a naprzód od Ferraryusza Grait prowincyała Arragońskiego i od Roberta Gagwina generała całego zakonu Trynitarzy.
Cena........................ 15 c.
— Męczeństwo św. Gordyana senatora i namiestnika cesarskiego. Wyjęte z książek męczeńskich starodawnych. Żył około R. P. 356. — Żywot św. Jana Damascena, pisany od Jana patryarchy Hierozolimskiego. Żył około R. P. 740. — Żywot ś. Nereusza i Achilleusza, braci męczenników z greckiego na łaciński przełożony. Żyli około R. P. 80. — Żywot ś. dziewicy [illegible] zacnej Flawii Domicylii. Żyła około R. P. 98.
Cena 15c.

Żywot Józafata Króla ludu Bożego, wybrany z Pisma św., 2 Paralip. 17 et 3 Reg. 15. etc. — Męczeństwo śś. Biskupów, Nemezyana, Feliksa, Lukkusa i drugiego Feliksa, Littiea, Polliana, Wiktorya, Jadera, Datywa, i innych kapłanów i dyakonów. — Żywot ś. Salwiusza Biskupa Albigeńskiego, pisany od Ś. Grzegorza Turońskiego biskupa. Hist. Francorum lib. 5, r. 50 & lib. 7, r. 10. Żył około R. P. 540. — O podwyższeniu krzyża ś., Historya Kościelna z naukami; pisali ją rozmaici, zwłaszcza Sebelicus lib. 6 Aenead 8, Platina in vita Deus-dedit, i greccy historykowie Eheophanes, Cedrenus, i inni około R. P. 622. Patrz w rocznych Dziejach. Żywot ś. Mikołaja z Tolentynu, zakonu Gremitów św. Augustyna, pisany od jednego Augustyniana, i z kanonizacyi jego która była Roku Pańskiego 1446. Położony u Suryusza. Żył około R. P. 1280. — Żywot i Męczeństwo ś. Cypryana, biskupa Kartagińskiego, pisany od Poncyusza dyakona jego. Żył około R. P. 260.
Cena - - - - - - - 15c.

Żywot św. Katarzyny z Senny, napisany od doktora Raymunda Kapuańskiego, generała Dominikanów, który spowiednikiem jej był, i od Stefana z Senny, przeora Kartuzów w Tycynie. Żyła około R. P. 1370. — Żywot św. Jakóba Mniejszego, brata Pana naszego, syna Alfeuszowego, biskupa pierwszego Jerozolimskiego. — Żywot św. Atanazego biskupa aleksandryjskiego, doktora Kościelnego, pisany od Kościelnych Historyków. Żył około R. P. 340. — O Znalezieniu Drzewa Krzyża św., na którem wisiało odkupienie nasze. Historya wzięta z Zozomena. Działo się to R. P 320 — SŁOWA ZŁOTE AMBROŻEGO św. biskupa Medyolanu, o dzisiejszem święcie wyjęte ex oratione de obitu Theodosii. — SŁOWA S. EFREMA o świętym i ożywiającym Krzyżu. — Żywot św. Zygmunta króla burgundyjskiego, pisany w księgach starych męczenskich. Żył około R. P. 515. Cena - - - - - - 15c.

Żywot ś. Klary dziewicy, pisany z rozkazania papieża Aleksandra IV. w kanonizacyi jej dotkniony, Surius tomo 4. Żyła około R. P. 1334. — Męczeństwo ś. Hippolita i czeladzi jego, Cyrylli córki [illegible] i wielu innych. Żył około R. P. 252. — Męczeństwo i nawrócenie [illegible] Genezyusza Rzymianina. Żył około R. P. 260. — Na dzień Wniebowzięcia Przeczystej Matki Boga naszego Jezusa Chrystusa, Maryi Przenajświętszej, żywot jej wybrany z Pisma S. i z doktorów kościelnych. — Żywot ś. Jacka Polaka, zakonu ś. Dominika, wzięty z klasztoru Krakowskiego. Żył około R. P. 1230.
Cena - - - - - 15c.

Żywot ś. Katarzyny Dziewicy Szwedzkiej, córki ś. Brygidy, od niemianowanego ale wiernego składacza wypisy. Surius Tomo 2.; żyła około R. P. 1378. — Żywot ś. Wielkiego Patryarchy Ncego, z Pisma świętego wybrany. — O Zwiastowaniu Panny Maryi Bogarodzicy i wcieleniu Syna Bożego. — Żywot ś. Isaacyusza, który był mąż Boży, pisany od Simeona Metafrasta; żył około R. P. 368. — Męczeństwo zacne Marka Aretuzyańskiego, pisane od ś. Grzegorza Nazyanzeńskiego. Oratione Invectiva Prima in Julianem Imperatorem. Cierpiał koło R. P 361. — Męczeństwo ś. Jonasza i Barachizyusza braci, pisane od Czyjasza syna Adama, żołnierza króla Perskiego Saporyusza, który sam na nie patrzył, położone u Metafrasta. — Żywot ś. Cyrylla, Jerozolimskiego Patryarchy, zebrany z Sokratesa, Teodereta, Sozomena, Nicefora historyków kościelnych; żył około R. P. 35. — Męczeństwo Pacholęcia Symona Trydenckiego, od żydów umęczonego, pisane od Doktora Jana Macieja Tyberyna, do senatu Bryksyi. Cierpiał R. P. 147. Sur. Tomo 2. Cena - 15 c.

Żywot św. Leona Wielkiego Papieża, wzięty z żywotów biskupów rzymskich, pisany od wielu zacnych ludzi, zwłaszcza od Platyny i innych, z pisma też jego i listów zebrany. Żył około Roku Pańskiego 441. — Żywot św. Makaryusza Patryarchy Antyocheńskiego Ormianina, pisany na rozkazanie Sygera opata, Roku Pańskiego 1067, a sam żył około Roku Pańskiego 1000. — Żywot św. Gutlaka, królewskiego rodu Pustelnika, pisany od Gwilhelma Ramesa i Feliksa Krolandyjskiego Benedyktynów, położony u Suryusza Tomo 3. Żył około Roku Pańskiego P. 706. — Żywot św. Sabby Gotta Męczennika, pisany od kościoła Gotskiego, położony u Metafrasta, Lipom. Tomo 7. Surius Tomo 2. Żył około Roku Pańskiego 368 — Żywot św. Elfego, arcybiskupa Kantuaryjskiego i męczennika, pisany od św. Osborna, tegoż kościoła mnicha i kanonika. Położony u Suriusza. Tomo 3. Żył około Roku Pańskiego 910. — Żywot św. Anzelma Arcybiskupa Kantuaryjskiego, pisany od Odynera Anglika, domownika jego. Surius Tomo 2. Żył około R. P. 1076. - - - Cena 15c.

Żywot ś. Ludwika Królewicza Sycylijskiego, biskupa Kossańskiego. Żył około R. P. 1280. — Żywot Ruty prababy Dawidowej, opisany w piśmie S. Lib. Ruth. — Żywot ś. Zofii wdowy, i męczeństwo trzech córek jej, Wiary, Nadziei, Miłości. Żyły około R. P. 122. — Na dzień ś. Bartłomieja Apostoła, krótkie wspomnienie z historyą żywota jego. — Żywot ś. Ludwika króla Francuzkiego, pisany od Ganfroda de Belloloco spowiednika jego, położony u Suryusza. Żył około R. P. 1230. — Żywot ś. Germana biskupa Antyzyodoru, pisany od Konstancyusza kapłana do Pacyenta biskupa Lugduńskiego. Żył około R. P. 429 — Męczeństwo ś. Jędrzeja Hetmana, i towarzyszów jego, żołnierzów, pisane od Metafrasta. Żyli około R. P. 250.
Cena - - - - - 15c.

Żywot ś. Marcina papieża męczennika, pisany od Platyny i innych; żył około R. P. 659. — Żywot s. Brykcyusza biskupa Turonu; żył około R. P. 390. — Żywot ś. Stanisława Kostki Societatis Jesu. Żył około R P, 1568. — Żywot ś. Grzegorza Turońskiego biskupa. Żył około R. P. 590. — Żywot ś. Tobiasza, w biblii opisany. Żył przed Narodzeniem Pańskiem około lat 450. — Żywot Judyty wdowy, położony w Piśmie Świętem. Cena. 15c

Żywot św. Maryi z Egnil, pisany od Jakóba z Witryaku. Żyła około R. P. 1186. — Na narodzenie ś. Jana Chrzciciela, kazanie krótkie. — Żywot św. Romuli, dziewicy i mniszki, pisany od św. Grzegorza papieża. Żyła około R. P. 560.
Cena - - - - - - 15c.

Żywot Małcha Mnicha więźnia, pisany od ś. Hieronima doktora kościelnego. Żył około Roku Pańskiego 329. — Żywot Abrahama Patryarchy i ojca wszystkich wiernych, z Pisma św. wyjęty. Żył po stworzeniu świata roku 2049. — Żywot Lota i żony jego i o Sodomie historya wybrana z Pisma św., Genes 18, 29. — Żywot ś. Hugona biskupa w Gracyonopolu, pisany od Gwidona przeora piątego u Kartuzów, z rozkazania papieża Innocentego II, który żył tegoż czasu, i ten Gwido, około Roku Pańskiego 1100. Surius Tomo 2. — Żywot ś. Nicety opata, pisany od Teosteryka ucznia jego, położony u Metafrasta. Żył około Roku Pańskiego 780, kiedy obrazoborskie kacerstwo zaczęte było.
Cena - - - 15 c.

Żywot i Męczeństwo św. Anastazego Persyanina, pisany przez Symeona Metafrasta. Cierpiał około roku Pańskiego 610. Umęczony roku Pańskiego 627. — Żywot św. Tymoteusza ucznia Pawła św., z Pisma św. i z Metafrasta wzięty. — O nawróceniu dziwnem Wielkiego Apostoła Pawła św. kazanie krótkie. — Żywot i Męczeństwo św. Polikarpa, Biskupa Smirneńskiego, pisany od Euzebiusza w Kościelnej Historyi lib. 4 cap. 14. 15. Wspomina go Ireneusz lib. 2. cap. 8. Cierpiał około Roku Pańskiego 160. Umęczony Roku Pańskiego 169. — Żywot św Jana Chryzostoma albo Złotoustego, Doktora kościelnego, napisany od Metafrasta, i Nicefora, i Palladyusza i cesarza Leona. Żył około Roku Pańskiego 406, skończył 40.
Cena........................ 15c.

Żywot i Męczeństwo Cyryaka, Smaragda, Larga i innych, napisany od Rzymskiego Kościoła pisarzów, na on czas na to wysadzonych. Do ich dziejów przyłączone jest męczeństwo św. Marcina papieża. — Żywot S. Antoniego Pustelnika, wypisany przez św. Atanazego Wielkiego. Żył około Roku Pańskiego 324. — Żywot ś. Feliksa albo Szczęsnego, kapłana Nolańskiego, wypisany od W. Bedy i od ś. Paulina biskupa Nolańskiego. Żył około Roku Pańskiego 289. — Męczeństwo śś. Maryusza, Marty, Audyfaksa i Abakuka, wzięte z starych ksiąg męczeńskich Rzymskiego Kościoła. — Żywot ś. Sebastyana, Męczennika i innych, zwłaszcza Marka i Marcelina, napisany z starodawna i od Bedy, Oswarda i Metafrasta powtórzony. — Żywot ś. Jagnieszki, wypisany od Ambrożego ś. Doktora Kościelnego, w kazaniu jego 90 — Żywot ś. Wincentego Męczennika, od łacińskich Prudencyusza, Augusta ś. Serm. de Sanctis 12—13. Cena 15c.

Żywot ś. Maryi Magdaleny, wybrany z Pisma Świętego i innych kościelnych historyi. — Żywot i męczeństwo ś. Apollinara, ucznia św. Piotra Apostoła, pisane od wielu Historyków z starodawna, a powtórzone od Piotra Damiana i od innych, położony u Lipomana, Suryusza tom 4. Żył około R. P. 48.— Męczeństwo ś. Dziewicy Krystyny, krótko od Adona Trewerskiego wypisane. Żyła około R. P. 200. — Żywot drugiej ś. Krystyny Dziewicy nazwanej Dziwna. Żyła około R. P. 1200. — Żywot ś. Jakóba Apostoła, syna Zebedeuszowego, z Pisma św. i Historyi kościelnych wzięty. — Żywot ś. Anny Matki Bogarodzicy, z doktorów kościelnych, z Ephifaniusza, z Grzegorza Nisseńskiego, Hippolita męczennika i Damascena wybrany.
Cena........................ 15c.

Żywot i męczeństwo św. Błażeja Biskupa Sebastyi, i innych przy nim, pisany od Metafrasta i innych. Cierpiał za Dyoklecyana około Roku Pańskiego 290. — Żywot św. Efrema Dyakona i Starego Doktora, w leciech Bazyleiu Wielkiemu równego, pisany od Metafrasta i innych. Żył około Roku Pańskiego 168. — Żywot św. Agaty dziewicy i Męczennicy sławnej, wypisany od Adama Trewir, Aswarda, Metafrasta i innych. Żyła około Roku Pańskiego 254 — Żywot i męczeństwo św. Doroty i innych przy niej, wzięty z starych Ksiąg męczeńskich i Adona, Bedy, Aswarda. Żyła około Roku Pańskiego 230. — Żywot św. Brygidy patronki Szkockiej. Sigebertus, Marianus, Aswardus i Ado o niej piszą. Żyła około Roku Pańskiego 500.
Cena........................ 15c

Żywot i męczeństwo ś. Krzysztofa, zebrane z rozmaitych Historyków Kościelnych, Greckich i Łacińskich. — Żywot i męczeństwo ś. Pantaleona, albo jako Grekowie zowią Pantelemona i Hermolaa, Hermippa i Hermokratesa. — O siedmiu braci, który śpiącymi zowią. Żyli około R. P. 249. — Żywot ś. Marty dziewicy, i gospodyni Pana naszego Jezusa, wybrany z Pisma świętego i Kościelnej Historyi. — Męczeństwo śś. Abdona, Sennesa i innych Persów, pisane od dyakonów Rzymskich w żywocie Ś. Wawrzyńca. Żyli około R. P. 239. — Żywot ś. Brygidy wdowy Szwedki. wsławiony w wielu pismach i drukach, i w kanonizacyi jej od Bonifaciusza dziewczątego namieniony. Żyła około R. P. 1350, — Żywot ś. Ignacego Lojoli, fundatora zakonu Soc. Jezu, pisany od Piotra Ribadeneiay, ucznia it owarzysza jego. — Męczeństwo ś. Szczepana Papieża, i innych przy nim, wypisane od Metafrasta z łacińskiego na greckie pismo. Żyli około R. P. 257.
Cena........................ 15c.

Żywot Mojżesza Zakonodawcy, z Pisma świętego, to jest z ksiąg jego wybrany. Żył po stworzeniu świata około roku 1800. — Żywot dwóch papieżów Męczenników, których Kościół w tym miesiącu święci. Urbana 25-go maja, Eleuteryusza 26. Żyli około R. P. 220. — Męczeństwo i żywot ś. Dympny Dziewicy, królewny z Hibernii. Żyła około R. P. 608. — Żywot drugich dwóch Papieżów męczenników, których tegoż miesiąca Kościół wspomina Jana I 27 dnia maja, i Feliksa 30 dnia tego maja. — Żywot Aarona najwyższego kapłana, wybrany z Pisma św., z ksiąg Mojżeszowych. — Żywot i męczeństwo ś. Pelagii dziewicy z Tarsu. Żyła około R. P. 280. — Żywot ś. dziewicy Petronelli, córki Piotra ś., pisany w księgach męczeńskich starodawnych; położony w żywocie Nereusza i Archilleusza, 12 dnia maja.
Cena - - - - - - 15c.

Żywot i Męczeństwo dw[illegible]str Dziewic, Rufiny i Sekundy[illegible] z ksiąg męczeńskich starodaw[illegible]. Żyły około R. P. 257. — Żywot ś. [illegible]alberta przodka Zakonników, [illegible] zowią we Włoszech Vallis A[illegible]sae, pisany od Błażeja Melancyusza, tegoż zakonu generała, położony u Suriusza tomo 4. Autoninus 2 part. lit. 15, cap. 17. Żył około R. P. 1040. — Żywot dwóch papieżów Męczenników, które Kościół w tym miesiącu święci: Piusa pierwszego 11 dnia, Anakleta dnia 13 lipca. Pisany od Damaza, Platyny i z Pontyfikału Rzymskiego, jako jest Tomo Concil. 1. — Żywot ś. Bonawentury Kardynała ś. Franciszka, pisany od Oktawiana Swesana de Martinis i w kanonizacyi jego dotkniony. Żył około R. P. 1230. Surius Tomo 4. — Żywot ś. Jakóba z Nizybu Biskupa, pisany od Teodora biskupa Cyry, in Theophil. cap. 1, w żywotach świętych, i w Historyi Kościelnej, lib. 1, cap. 7 & lib. 2 cap. 30. Żył około R. P. 320. — Żywot Samuela Proroka i Sędziego ludu Bożego, z Pisma św., z wykładem i naukami Świętych Ojców wybrany. 1. Reg. 1, 2, 3 etc. — Żywot ś. Aleksego, pisany od Symeona Metafrasta i innych. Lipom. tomo 7. Surius tomo 4. Żył około R. P. 400.
Cena - - - - - 15 c

Żywot i męczeństwo św. Eufemii, pisane od Symeona Metafrasta. Żyła około R. P. 260.— Żywot Eliasza proroka, wybrany z pisma św. — Żywot i męczeństwo św. Eustachiusza, żony i dwóch synów jego. Żył około R. P. 100. — W dzień św. Mateusza Apostoła i Ewangelisty, kazanie krótkie, na żywot jego, z Pisma św. wybrany. — Męczeństwo św. Maurycego i Towarzyszów jego żołnierzów 6666. Męczeni roku 14 panowania Dyoklecyana, około R. P. 197. — Żywot św. dziewicy i męczenniczki Tekli, uczennicy Pawła św.
Cena - - - - 15 c.

Żywot przedziwnej ś. Lidwiny dziewicy. pisany od F. Jana Franciszkanina. — Żywot ś. męczenniczki dziewicy Anastazyi, pisany od Symeona Metafrasta. Żywot ś. Serwulsa. Żył około R. P. 510. — Męczeństwo i żywot ś. Eugenii, dziewicy, i Protaza i Jacynta i innych. — Na dzień przesławny Narodzenia Bożego, kazanie krótkie. — Żywot Stefana ś. pierwszego męczennika, wyjęty z dziejów Apostolskich. — Żywot ś. Jana Ewangelisty, wybrany z Pisma św.
Cena - - - - - - - - - - 15c

Żywot ś. Moniki wdowy, matki wielkiego doktora i biskupa Augustyna ś. Żyła około R. P. 369. — Męczeństwo ś. Floryana, pisane od starych pisarzów męczeńskich. Cierpiał około Roku Pańskiego 280. — Żywot ś. Aleksandra Papieża, pisany od pisarzów męczeńskich z starodawna. Żyli około R. P. 117. — O męczeństwie Jana ś. Ewangelisty w Rzymie, z powieści starego doktora Tertuliana i św. Hieronima, krótka rzecz. — Żywot ś. Antonina, arcybiskupa florenckiego, pisany od Wincentego Maquarda Dominikana. Żył około R. P 1400 — Żywot Męczennika Chrystusowego, STANISŁAWA BISKUPA KRAKOWSKIEGO, pisany nietylko od kronikarzów Polskich, ale też od samych papieżów w kanonizacyi; a osobliwie od Jana Długosza, kanonika krakowskiego, pilnie a szeroko. Żył około R. P. 1060. Cena - - - - 15c.

Żywot ś. Niceusza trewirskiego biskupa; żył około R. P. 600. — Żywot ś. Lucyi dziewicy i męczenniczki; żyła około R. P. 290. — Żywot Ewagryusza dyakona, pisany od Palladyusza w Lunzyacie. — Żywot ś. Edyty królewny angielskiej; żyła około R. P. 970. — Męczeństwo ś. Epimacha, którego Kościół wspomina 10 maja; żył około R. P. 200.—Żywot ś. Bercharyusza opata i męczennika; żył około R. P. 860. — O ś. Rogacyanie i Felicyssymie i innych męczennikach. — Żywot Pafnucyusza opata, pisany od Palladyusza w Lanzyace. - Żywot i męczeństwo ś. dziewicy Wiktoryi; żyła około R. P. 250. — Żywot ś. Tomasza Apostoła Chrystusowego, z Brewiarza Rzymskiego wzięty. — Żywot ś. Damaza Papieża: żył około R.P. 369. Cena 15 c.

Żywot św. Paulina, biskupa Nolańskiego, pisany od Grzegorza Papieża, lib. 3, Dialog. cap. 1, i nieco od św. Augustyna. Żył około R. P. 410. —

Żywot pierwszych rodziców naszych Adama i Ewy i historya o stworzeniu świata. — Żywot i męczeństwo ś. Teodora Hetmana, położone u Metafrasta, ale jest od Angura jego pisarza, który sam był żywym świadkiem. Żył około Roku Pańskiego 311. — Żywot ś. Ceadda biskupa z Brytanii, wypisany od W. Bedy w Historyi Kościelnej Angielskiej, lib. 3. cap. 28 et lib. 4, cap. 3. Żył około R. P. 664. — Żywot ś. Kazimierza królewicza polskiego, wyjęty z kronik polskich. Żył około R. P. 1484. — Żywot ś. Austreberty Panny klasztoru Pauliaceńskiego, pisany od człowieka zacnego, tegoż wieku żyjącego. Żyła około R. P. 638. — Żywot i męczeństwo ś. Onezyma, ucznia Pawła Apostoła, z listu jego i Symeona Metafrasta.
Cena........................ 15c.

Żywot Raab nierządnicy, z Pisma św. wybrany, Jozue 2. Psal. 86, 1. Hebr. 11, Jacob. 2. — Żywot ś. Antoniego z Padwy nazwanego, zakonu świętego Franciszka. Pisany od jednego Franciszkana, poważnie i wiernie, w kanonizacyi jego położony, i Ant. 3 p. tit. 24 cap. 3. Żył około R. P. 1200. — Żywot ś. Ludgardy pisany od brata Tomasza Kantyprateńskiego Dominikana, który ją znał i jej był dobrze świadomy. Żyła około R. P. 1220.
Cena - - - - - - - 15c.

Żywot przesławnej męczenniczki i dziewicy Cecylii. Żyła około R. P. 217.— Żywot ś. Klemensa Papieża i męczennika, ucznia Piotra św. — Żywot ś. Chryzogona. Żył około R. P. 288. — Żywot ś. Chrystusowej dziewicy i męczenniczki Katarzyny. Żyła około R. P. 260. — Żywot ś. Piotra Biskupa aleksandryjskiego. Żył około R. P. 220. — Żywot Eulogiusza aleksandryjskiego i jednego z obciętego, pisany od Pajladyusza w Sensyace. — Żywot Mozesza Murzyna ś. z rozbójników, pisany od Palladyusza biskupa Kappadocyi. — Żywot Pawła Prostaka.
Cena........................ 15c.

Żywot Świętego Świętych Pana Naszego Jezusa Chrystusa, a zwłaszcza o Jego Obrzezaniu, i Oktawie Narodzenia i Nowem Lecie................5c.

Żywot ś. Tomasza z Akwinu, pisany od rozmaitych ludzi. Żył około R. P. 1230. — Żywot ś. Kunegundy cesarzowej, pisany z starodawna, około R. P. 1030. — Żywot ś. Ekwicyusza opata, pisany od ś. Grzegorza papieża. Żył około R. P. 520. — Żywot ś. Eufrazyi panny pisany z starodawna. Żyła około R. P. 390. — Żywot ś. Wulfrana Synomenskiego biskupa, pisany od Jona opata, w leciech jemu równego. Żył około R. P. 700. — Żywot ś. Ruperta, biskupa Wanglonskiego, a potem Regenszpurskiego, Apostoła Bawarskiego. Żył około R. P. 713. — Żywot ś. Ludgera Biskupa Monasterskiego, Apostoła Saskiego, pisany od mnichów Werdunskiego klasztoru, który on naprzód fundował. Żył około R. P. 780.
Cena - - - - 15c.

Żywot Samsona, Sędziego ludu Bożego, wzięty z Pisma świętego i wykładu doktorów Kościelnych. Judicum 13, 14, 15, 16. — Na dzień nawiedzenia Elżbiety od matki Bożej, kazanie krótkie. — Męczeństwo uczniów Piotra ś., Processa i Martyniana pisane od Adona, i wielu innych pisarzów męczeńskich z starodawna, które Grzegorz ś. papież słownie wspomina. Homilia 32 in Evangelia. — Żywot ś. Awita Kapłana i Pustelnika, pisany z starodawna od tego, który nie mało tychże czasów [illegible] około R. P. 525. Położony u Su[illegible]a; pisze o nim Ado, Sigebertus [illegible]bron. Anni 495, i Gregor Curon. [illegible] 3 cap. 6. Hist. Franc. — Żywot i męczeństwo ś. Prokopa, pisany od Symeona Metafrasta. Lipom. tomo 7. Euzeb. lib. 8, cap. 12; żył około R. P. 290. — Męczeństwo czterech żołnierzy, które dnia dziesiątego Kościół wspomina. Cena 15 c.

Żywot ś. Sabby Opata, pisany od Cyrylla mnicha. Żył około R. P. 480. — Żywot Apolloniusza z kupców, pisany od Palladyusza w Lanzyace.— Żywot św. Mikołaja Mireńskiego biskupa. Żył około R. P. 300. — Żywot św. Ambrożego biskupa medyolańskiego, doktora kościelnego. Żył około R. P. 374. — O Poczęciu Niepokalanem Matki Bożej, krótkie wyznanie. — Żywot św. Satyra brata św. Ambrożego, pisany od niegoż w kazaniu żałobnem o jego śmierci. Tomo 3. Znajduje się tu piękna pociecha umierających. Żył około Roku Pańskiego 400. — Żywot Eliasza Opata, pisany od Palladyusza w Lanzyace. Żył około Roku Pańskiego 380.
Cena - - 15c.

Żywot Symeona z Edessy, który był Salem albo głupim nazwany, pisany od Leoncyusza biskupa Neapolis z Cypru, położony u Metafrasta i innych, jako tego jest świadectwo in Concilio Niceeno, Art. 4 Evang. lib. 4, cap. 83. Żył około R. P. 550. — Żywot ś. Monegundy Mężatki, pisany od Grzegorza Turońskiego, lib. de vi. Patrum, cap. 19. — Żywot ś. Udalryka biskupa Augszpurskiego, pisany od Berona opata Angeńskiego, położony u Suryusza. Żył około R. P. 830. — Żywot i Męczeństwo ś. Kaliana, Biskupa Apostoła Niemieckiego, Kolumana kapłana i Totuany dyokona, pisany z starodawna, w kościele Herbipolskim zostawiony, położony u Suryusza. Żyli około R. P. 690. — Żywot ś. Goary Kapłana, pisany od Wardeberta dyakona i mnicha Prumińskiego, który żył około R. P. 850, a Goara żył około R. P. 700. Położony u Suryusza. — Męczeństwo ś. Felicytaty albo Szczęsnej wdowy i siedmiu synów jej, pisane od rzymskich dyakonow z starodawna, wznowione od Grzegorza S., Hom. 3 in Evangelia, około R. P. 214.
Cena........................ 15c

Żywot ś. Wojciecha Arcybiskupa Gnieźnieńskiego. Męczenika sławnego, z starodawna od jego rówiennika mnicha Benedyktyna, bardzo mądrze napisany, w Rzymie w klasztorze ś. Cecylii znaleziony, i z Kronik Polskich wybrany. — Męczeństwo pięciu Papieżów. Kościół w tym miesiącu święci, to jest: Kleta 26 kwietnia, Aniceta 17, Sotera. i Gaja 22 Marcelina 26. Pisane od Damaza, Platyny i innych. — Męczeństwo Hermenegilda króla Wisygotów w Hiszpanii królującego, pisane przez ś. Grzegorza papieża. Żył około R. P. 599. — Żywot i męczeństwo ś. Witalisa i żony jego Waleryi, wyjęty z kazania Piotra Damiana i innych ksiąg męczeńskich. Żyli około Roku Pańskiego 70. — Żywot i męczeństwo Piotra z Werony, Dominikana, pisane od Lentyna patryarchy Jerozolimskiego, tegoż czasu żyjącego i od św. Antonina. — Żywot ś. Filipa Apostoła z pisma świętego wybrany, i u Izydora, Metafrasta i innych położony Cena 15c.

ANGLIK O PRZYSZŁOŚCI SŁOWIAN.

Słynny publicysta angielski, dr. Jerzy Washburn, wydał broszurę, w której zastanawia się, jaka czeka przyszłość słowian. Pomiędzy innemi pisze autor angielski, że rasa romańska i niemcy już się przeżyli i nie były zdolne wytworzyć iście chrześcijańskiej cywilizacyi. Wprawdzie narody te zdziałały dużo na polu organizacyi społecznej, przeprowadziły wiele reform społecznych, które przyczyniły się bez wątpienia do podniesienia dobrobytu, dalej osiągły poważne rezultaty na polu nauk ścisłych, literatury i sztuki i zabezpieczyły jednostce wolność swobodnego rozwijania, atoli te plemiona uważały dobro cielesne za ważniejsze ponad dobro duchowe i wytworzyły sobie Boga z mamony.

Idealizm został z wyżyn swych strącony i dziś już młodzież u tych narodów jest pozbawiona wyższych ideałów i jak pokolenie starsze patrzy tylko za zyskiem materyalnym.

Ludzkość czeka obecnie na nastanie doby słowiańskiej, spodziewa się, że słowiańszczyzna ludzkość odrodzi i umocni zasady braterstwa ludzi i dążyć będzie do zaprowadzenia na ziemi Królestwa Bożego.

Plemiona słowiańskie żyją dziś dopiero wiekiem młodości. Co się stanie, gdy dojrzeją i w jakim stopniu urzeczywistnią swoje ideały i cywilizacyę ludzką popchną na inne, szlachetniejsze tory — to ukaże wiek przyszły, który będzie wiekiem słowiańskim.

Broszura anglika świadczyłaby o tem, że już poza słowiańszczyzną uznają ludzie barbarzyństwo moralne, jakie dziś panuje i nim się brzydzą.

AUSTRYACKI VANDERBILT.

Z Buenos-Ayres piszą: Pan Nikola Mihanovich, dalmatyniec, który przed 36 laty wywędrował jako prosty majtek z Raguzy do Buenos-Ayres, doprowadził od tego czasu swą niezmordowaną pracą, inteligencyą, energią i pracowością do takiego stanowiska i zamożności, że posiada obecnie 105 większych i mniejszych parowców. Jeszcze ostatnimi czasy zakupił Michanovich za 4 miliony marek wszystkie statki "Kompania de las Messajerjas Finvales," oraz wszystkie do tej kompanii należące grunta, przez co i tak wielką swą flotylę pomnożył o 30 parowców i 10 żaglowców, tak, że obecnie jest największym przedsiębiorcą transportowym w całej południowej Ameryce.

ZBUNTOWANE MAŁPY.

W nader opłakanem położeniu znajdowała się tymi dniami załoga pewnego brytyjskiego statku, który wylądował na wschodniem wybrzeżu Ameryki północnej. "In drawelff" przybyły z Singspore, miał na pokładzie kolekcyą małp z 28 sztuk złożoną. Pewnego dnia w ciągu podróży, chciano olbrzymią klatkę z miejsca na inne miejsce przestawić. Na nieszczęście oderwała się podłoga klatki i zanim się opatrzono, małpy wymknęły się i w paru sekundach rozbiegły się po całym okręcie. Cztery z tych stworzeń skończyły natychmiast samobójstwem, skoczywszy przez otwór wielkiego komina do gorejącego pieca. Inne jednak dostały się do kuchni i spiżarni i poczęły strasznie tam gospodarować, a w żaden sposób, ani zły, ani dobry nie można było małp ztamtąd wyprowadzić. Broniły się przeciw atakom zrozpaczonej głodem załogi kąsaniem i drapaniem. Dopiero po paru dniach udało się awanturnicze małpy opanować i pozamykać napowrót do klatki.

PRZYPŁYW I ODPŁYW JEZIÓR.

Największe jezioro afrykańskie, Wiktorya Nyanza, odznacza się tą szczególnością, że podobnie jak morze ma przypływ i odpływ. Zarówno podczas wiatru jak i pogody, fale jeziora przez półtorej godziny podnoszą się i rozlewają na wybrzeża, ażeby przez następne półtorej godziny cofać się i opadać stopniowo. Inne jeszcze zjawisko zadziwia podróżników; w pewnych odstępach czasu ilość wody w jeziorze zwiększa się lub zmniejsza. Krajowcy utrzymują że powtarza się to co dwadzieścia pięć lat.

350 ROCZNICA URODZIN ŚW. STANISŁAWA KOSTKI

przypada w tym roku, bo urodził się r. 1550.

Na pamiątkę tej rocznicy został w Rostkowie (pod Przasnyszem), w miejscu jego urodzenia, nowy kościół poświęcony.

Pierwszy kościół wybudowano tam zaraz po zwycięstwie chrześcijaństwem, bo to zwycięstwo (r. 1621) przypisywano powszechnie orędownictwu tego Świętego, którego widziano, jak unosił się podczas bitwy nad wojskami polskiemi.

Był to kościołek skromny, drewniany, który około r. 1860, gdy już groził ruiną, rozebrano.

Teraz stanęła tam świątynia murowana.

Ojciec święty Leon XIII i Ks. Dr. B. Skulik.

Papież Leon XIII udzielił w tych dniach Ks. Dr. Bernardowi M. Skulik, proboszczowi parafii św. Jacka w La Salle, Ill. order św. Krzyża, "Pro Ecclesia et Pontifice" za jego prace dla dobra Kościoła Katolickiego na polu oświaty katolickiej i papiestwa

Odznaczenie to bardzo wielkie, a o doniosłości jego najlepsze powziąć można pojęcie gdy się zważy, że Ks. Dr. B. Skulik jest pierwszym kapłanem w Ameryce, który zaszczytu tego dostąpił.

Order św. Krzyża udzielonym bywa tylko największym znakomitościom, najpopularniejszym i najzasłużeńszym dla dobra społeczeństwa, order ten jest najwyższym, jaki bywa udzielony przez Kościół. Nie można zaprzeczyć, że w Ameryce są całe legiony kapłanów, którzy ośwíeli nad książkami, nad pisaniem dzieł znakomitych, są kapłani, zajmujący posady profesorów seminaryów duchownych uniwersytetów, są kanonikami, prałatami, monsignorami, biskupami, a tego odznaczenia nie otrzymali. Z tego wnosić można, że zasługi Wiel. ks. Dr. B. Skulik muszą być rzeczywiście wielkiego znaczenia.

Jeżeli się weźmie na uwagę, iż ten młody kapłan, syn biednego górnika, który sam pracował ciężko dwa lata, napisał dotychczas i wydał swoim nakładem 50 broszur i książek, i rozpowszechnił okrągły milion egzemplarzy książek katolickich, założył przeszło 300 bibliotek, zasilał i zasila swymi artykułami kilkadziesiąt pism amerykańskich i europejskich w siedmiu językach, zna dziesięć języków dobrze, jest członkiem trzech najpoważniejszych papieskich akademii, to trzeba przyznać, że Ks. Dr. B. M. Skulik zasłużył sobie słusznie i sprawiedliwie na to uznanie i zaszczycenie papieskie.

Ks. Dr. Skulik urodził się dnia 20 sierpnia 1867 roku w Szopienicach niedaleko Katowic na Szląsku pruskim. Ojciec jego Franciszek pochodził z Brzuchowic przy granicy austryacko-rosyjskiej; matka Dorota Białas z Ciężkowic w Galicyi.

Pierwsze nauki pobierał ks. Skulik w Rozdzieniu, w Szopienicach, następnie był rok w Krakowie i rok we Lwowie, poczem wyjechał do Rzymu. Tutaj studyował w różnych uniwersytetach, 1893 zdał egzamin i otrzymał tytuł doktora teologii maxima cum laude. Tegoż roku wyjechał do Ameryki. Tutaj pasterzował w różnych parafiach, a przez cały ten czas pracował niezmordowanie na polu literatury kościelnej.

Od r. 1899 pozostaje w La Salle, Ill., gdzie ma pieczę nad parafią polską św. Jacka.

Przysłowia.

Kawałek chleba nie spadnie z nieba, ale go zapracować trzeba.

Choć się głupstwo czasem uda, będzie to zawsze głupstwo.

W tem polu dobrze się rodzi, po którem gospodarz chodzi.

Lepiej gdy dziecko płacze, niż gdy rodzice.

Od łyczka do rzemyczka, od rzemyczka do koniczka, potem na szubienicę.

Oj, leż, leniu, leż! przyniesie ci bułkę pies.

Lepszy jest wąż w zanadrzach, niżeli gniew w sercu.

Krzykiem nic nie zdziałasz.

Niezdara na trawę pada, a nos sobie rozbija.

Na lekcyi chemii.

Młody nauczyciel:

— Jakie związki się pani najbardziej podobają?

Uczennica się rumieni.

— No śmiało! zachęca pedagog —podwójne, potrójne?...

— Jeśli mam być szczerą... to podwójne!

— Dobrze, podwójne, ale jakie, to trzebaby zrobić doświadczenie...

— W takim razie... związki małżeńskie!

DWAJ KSIĘŻA PATRYOCI.

Część Szlązka pozostająca pod panowaniem cesarza austryackiego była przez niemców skazana na zniemczenie. Lecz gdy cesarz Franciszek Józef oddał każdemu ze swoich narodów, co mu się należy, gdy pozwolił każdej narodowości swobodnie się rozwijać, język ojczysty bez przeszkody pielęgnować, lud polski na Szlązku ocknął się i szczerze pracuje nad utrzymaniem i wzmocnieniem swojej narodowości.

W tej pracy nie brak mu przewodników szlachetnych, dzielnych i pełnych poświęcenia. Dwóch z nich podajemy dzisiaj czytelnikom naszym.

Obaj należą do stanu kapłańskiego, są księżmi katolickimi i profesorami gimnazyalnymi.

Jeden z nich starszy, bo 60 lat liczący, to ks. Ignacy Świeży, szambelan papieski, radzca duchowny. Drugi to ks. Józef Londzin, 37 lat mający, profesor przy gimnazyum polskiem w Cieszynie.

Nazwisko ks. Świeżego związane jest ściśle z dziejami ludu polskiego na Szlązku austryackim z ostatnich trzydziestu lat. Był przewodnikiem ludu i jego przedstawicielem w sejmie krajowym i parlamencie wiedeńskim. We wszystkich sprawach publicznych brał czynny udział, w związkach stał zazwyczaj na czele. Szczególne zasługi położył około stowarzyszenia zwanego Macierzą Szlązką, które zbierało składki na założenie polskiego gimnazyum w Cieszynie. Obecnie, czując się znużony wiekiem, nie zamierza już dalej posłować, lecz od spraw publicznych domowych nie odstąpi, lecz wytrwa przy nich wiernie aż do śmierci.

Ks. Józef Londzin, rodem z Zabrzega, tuż nad granicą Szlązka pruskiego jest obecnie w sile wieku i pełni sił. Po wyświęceniu na kapłana był przez pewien czas kapelanem w parafii Cieszyńskiej a zarazem redaktorem "Gwiazdki Cieszyńskiej." Nie z własnej chęci przestał redagować gazety i przyjął urząd profesora przy gimnazyum polskiem w Cieszynie, do którego założenia w przeważnej mierze się przyczynił. Jest pełen poświęcenia dla sprawy ludu, nie ogląda się na możnych a nieżyczliwych, lecz trzyma się we wszystkiem praw boskich, nie zna co to lęk, gdy chodzi o walkę za prawa ludu polskiego. Dla tego też lud otacza go wielką miłością.

ILE GDZIE WYPALAJĄ TYTUNIU.

Francuzki statystyk, M. E. Banant, podjął się uciążliwej pracy, a mianowicie obliczenia ile który kraj zużywa tytuniu, a rezultat tych swoich badań pomieścił w książce pod tytułem "Tytuń, jego hodowla i przemysł." Obliczył on przeciętnie ile wypada na osobę tytuniu wypalonego. I tak: w Niderlandach 7 i pół funta, w Stanach Zjedn. 4 i pół, w Belgii 3 i pół, w Niemczech 3 i ćwierć, w Austryi 3 i jedna dziesiąta, w Australii 3, w Norwegii 2 i dziewięć dziesiątych w Danii 2 i pół, w Kanadzie 2 i jedna czwarta, w Szwecyi 2, we Francyi 2, w Rosyi 2, w Portugalii 1 i ośm dziesiątych, w w Anglii jeden i pół, we Włoszech jeden i cztery dziesiąte, w Szwajcaryi jeden i trzy dziesiąte, i w Hiszpanii jeden i jedna ćwarta.

Z powyższego spisu widzimy, że w Hiszpanii wypalają tytuniu najmniej na głowę, a to dlatego, że nie ma tam zwyczaju palenia fajek, ani żucia tytuniu, a używane są tylko papierosy. Palą tam bez wyjątku wszyscy a więc mężczyźni, kobiety i dzieci, ale pomimo to konsumpcya jest stosunkowo najmniejsza.

We Francyi palenie tytuniu wzmaga się w sposób zastraszający. W r. 1830 zużyto tam tytuniu 9 753 532 kilogramów (kilogram równa się 2 funty 5 i pół drachm) w 1845. 18,458 816 kilogramów, w 1875 30,373,623 kilogramów, a w r. 1898 38,162,627 kilogramów. A zatem w r. 1830 konsumcpya tytuniu wynosiła .775 funta, a w r. 1898 2 18 funta.

PAJĄKI JEDWABNIKI.

Na Madagaskarze natrafiono na szczególny gatunek pająka, który miast zwyczajnej przędzy pajęczej, wytwarza przędzę jedwabną silną nadzwyczaj i o lepszym połysku, niż wytworzona przez jedwabniki chińskie. Znaleźli się też zaraz ludzie, którzy postanowili wyzyskać to odkrycie i założyli w Tananarivoo hodowlę owych pająków. Zabrawszy się do hodowania pająków tych, rozpoczęli równocześnie zbierać przędzę jedwabną i wkrótkim czasie interes ich tak wzrósł, że z czasem przemysł jedwabiu pajęczego wytworzy poważną konkurencyę przemysłowcom w Lyons.

Ów pająk, wytwarzający jedwab nazywa się halabe.

Przędzę wytwarza jednakże tylko samica, która prócz tego odznacza się złośliwością i żarłocznością, która czasami bywa tak wielką, że samica pożera własne potomstwo, młode i starsze, jeżeli tylko ma na tyle siły, aby je opanować. Zdarza się to jednakże tylko wtedy, gdy pająki żywności innej dosyć nie mają.

Każda samica wydaje ze siebie około 4,000 yardów delikatnej złotawo żółtej przędy, silniejszej i elastyczniejszej od jedwabiu. Pająki przynoszone bywają z ogrodu w koszykach, poczem rozpoczyna się odwijanie przędzy, a gdy już wszystka zebraną zostanie, pająki odnoszą napowrót do ogrodów, gdzie po tygodniu znów się otaczają przędzą.

Osoby, które widziały ten nowy jedwab, zapewniają, że jest o wiele lepszym, piękniejszym i trwalszym od jedwabnikowego.

STARY BÓG ŻYJE!

Stary Bóg żyje! — wyrzekł wielki władzca
W dumnych zamysłach, zaborczym zapale,
On sprzymierzeniec jest nasz i doradzca,
Germański ludu, jemu ufaj wcale!
Dzikie żołdactwo wschodu Bogdyhana
Dziś wielki German syny srodze traci;
Więc chrześcijański ludu w imię Pana
Nieś im swą miłość i zemstę za braci!
Niech wie, jak wielką Teutonów potęga,
Że ramię twego władzcy i skinienie
Za oceany mocą swoją sięga;
Idźcie i siejcie mordy i zniszczenie!

* * *

O wielki ludu, Hunnów płodzie srogi!
Kiedy płonęły mury starej Romy
I w gruzach legły świątynie i domy,
Przy krwawym blasku dyszącej pożogi
Stawali dumnie despoty—cezary.
W wieńcu na czole i harfą w swem ręku,
Przy rozmarzonej cichym pieśni dźwięku,
Patrząc wśród nocy na groźne pożary
I zgliszcza świeże tchem wichrów rozdęte,
Przez nich rzucone na to miasto święte,
Gdy tłum ponuro huczał rozszalały,
Dyszący zemstą, żądny bogów cudu,
Wśród dźwięków pieśni słowa ich leciały:
Stary Bóg żyje—o ty rzymski ludu!

* * *

Lecz oni mieli za sobą i czyny
Wielkie i męstwa i poświęceń plony,
Gdy ty, w krwi broczący i gwałtem skażony,
Sam winny idziesz karać innych winy.
Krzyżaków godne potomki Germany
Owej kultury, której tak wstawiacie
I z bronią w ręku światu narzucacie
Myśmy przykłady i te nasze łany!

* * *

Ty polski kraju, o ty ziemio sławna,
Krwią męczenników skropiona i łzami,
Na karcie dziejów twoja przeszłość dawna;
My wobec ciebie nie winniśmy sami.
Psich pól wyziewy i Grunwaldu góry
Przed narodami są świadkiem i chwałą,
Żeśmy odważnie ścinali pazury
Niemieckiej hydrze, lecz rosło jej ciało.
Dziś—gdy nas zgnębił i w krwi naszej broczy,
I z bolów naszych szydzi ciemiężyciel,
My jego słowa ciśniemy mu w oczy:
Stary Bóg żyje — On będzie nasz mściciel!...

W szkole.

Nauczyciel.— Powiedz mi Jędrek dla czego tamto drzewo nazywają "płaczącą wierzbą?"

Jędrek.— Ponieważ przy szkole rośnie, a pan nauczyciel codziennie świeżą rózgę z niej sobie utnie.

KATALOG KSIĄŻEK
DO NABOŻEŃSTWA.

Żądający książki z niniejszego katalogu, raczą podać:—NUMER KATALOGU **2**

ANIOŁ STRÓŻ Chrześcianina Katolika. Zbiór Modłów i Pieśni służący dla dusz pobożnych. Z dodatkiem nieszporów i pieśni łacińskich (Wydanie dla obojga płci). 3½x5 W mocnej oprawie, ze złoc. tytul., czerwone brzegi (dawniej 85c) teras 35c

ANIOŁ STRÓŻ Chrześcianina Katolika. Zbiór Modłów i Pieśni służący dla dusz pobożnych. Z dodatkiem nieszporów i pieśni łacińskich (Wydanie dla obojga płci.) 7^2 11 sk. W mocnej oprawie ze złoconymi brzegami i tytulikami format 3½x5 cali, 635 stronnic, (dawniej $1.00) teras 40c

ANIOŁ STRÓŻ Chrześcianina Katolika. Zbiór Modłów i Pieśni służący dla dusz pobożnych. Z dodatkiem nieszporów i pieśni łacińskich. 3½x5 (Wydanie dla obojga płci) z okuciem i klamerką w skórkowej oprawie (dawniej $1.50) teras 60c

ANIOŁ STRÓŻ Chrześcijanina Katolika. Zbiór Modłów i Pieśni, służący dla dusz pobożnych, z dodatkiem Nieszporow i pieśni łacińskich. 3½x5 No. 45k (Wydanie dla obojga płci), oprawne ślicznie w aksamit z wyrobami z kości i metalu, z trzema medalikami, okute i z srebną klamerką złocone brzegi, cena $1.00

ANIOŁ STRÓŻ Chrześcijanina Katolika. Zbiór Modłów i pieśni, służący dla dusz pobożnych dodatkiem Nieszporów i pieśni łacińskich. 3½x5 39 (Wydanie dla obojga płci), oprawne miękko w cielęcą skórkę, z wyciskanymi wyrobami i złoconymi brzegami, cena $1.25

ANIOŁ STRÓŻ Chrześcijanina Katolika. Zbiór modłów i pieśni, służący dla dusz pobożnych, z dodatkiem Nieszporów i pieśni łacińskich. (Format 3½x5.) (No. 92.) Oprawna biało w imitacyę kości słoniowej, z kolorowymi kwiatami, z wyrobami z perłowej macicy i mosiądzu, z kościaną klamerką i złoconymi brzegami. Cena $1.50

ANIÓŁ STRÓŻ Chrześcianina Katolika. Zbiór Modłów i Pieśni służący dla dusz pobożnych. Z dodatkiem nieszporów i pieśni łacińskich. 3½x5 No. 40 (Wydanie dla obojga płci) oprawna ozd. w skórkę cielęcą, z klamerką, pięknymi wyciskami i złoc. brzegami, oraz nabijanymi narożnikami metalowymi (dawniej $4.00) teras $1.60

ANIÓŁ STRÓŻ Chrześcijanina Katolika. Zbiór modłów i Pieśni służący dla dusz pobożnych. Z dodatkiem nieszporów i pieśni łacińskich. (No. 20), oprawne w najlepszą cielęcą skórkę z dwoma klamrami srebrnemi z wyrobami wyciskanemi z srebra i złoconemi brzegami Jest to coś pięknego i nowego. Cena $1.75

BĄDŹ WOLA TWOJA (wydanie warszawskie, osobne dla mężczyzn i osobne dla niewiast) . . $3.00 i $3.50

BOG MOJA NADZIEJA po dolarów 5, 8 i 12.

BOG Z TOBĄ. — Książeczka do nabożeństwa dla Katolików. Za pozwoleniem Zwierzchności duchownej. Format (2½x3½) Oprawne ozdobnie w imitatacyę skórki z złoconym tytulikiem. Cena 10c

BŁOGOSŁAWMY PANU.— Zbiór Nabożeństw Katolickich. oprawna w aksamit, z wyrobami metalowemi, okuta i ze zamkiem . . . 1.00

CHWAŁA BOGU. Zbiór najlepszych nabożeństw i pieśni kościelnych. Mały format 2½x3¾ (7^2 11sk.) Oprawne ozdobnie w skitogen ze złoconymi brzegami. Cena 20c

CHWAŁA BOGU Zbiór Nabożeństwa Katolickiego, zawierający w sobie Nabożeństwo przy Mszy Świętej, do Spowiedzi i Komunii świętej, do Najświętszej Maryi Panny itd. (6s). Oprawne w skitogen z klamerką i okute. Cena 40c

CHWAŁA BOGU. Zbiór najlepszych nabożeństw i pieśni kościelnych. Mały format 2½x3¾ (No. 89.) Oprawne biało w imitacyę kości słoniowej z wyciskanymi wyrobami i złoconymi brzegami. Cena 45c

CHWAŁA BOGU. Zbiór najlepszych nabożeństw i pieśni kościelnych. Mały format 2½x3¾ (No. 30b.) Oprawna w miękką cielęcą skórkę, z wyciskanymi wyrobami i złoconymi brzegami. Cena 80c

CHWAŁA BOGU. Zbiór najlepszych nabożeństw i pieśni kościelnych. Mały format 2½x3¾. (No. 45k.) Oprawna ozdobnie w aksamit, z wyrobami z kości i metalu, okuta, z zamkiem i z trzema medalikami. Cena 75c

CHWAŁA BOGU. Zbiór najlepszych nabożeństw i pieśni kościelnych. Mały format 2½x3¾ (No. 39.) Oprawna w najlepszą cielęcą skórkę, z wyciskanymi wyrobami, złot. krzyżem i złoc. brzegami. $1.00

CHWAŁA BOGU. Zbiór najlepszych nabożeństw i pieśni kościelnych. Mały format 2½x3¾ (No. 92.) Oprawne biało, w imitacyę z kości słoniowej, z kolorowymi kwiatami, z wyrobami z perłowej macicy i mosiądzu, z kościaną klamerką i złoconymi brzegami. Cena $1.00

CHWAŁA BOGU. Zbiór najlepszych nabożeństw i pieśni kościelnych. Mały format 2½x3¾ (No. 40.) Oprawna w najlepszą cielęcą skórkę, z wyrobami, nabijana gwoździkami, aby skórka się nie obcierała i z klamerką. Cena $1.25

CHWAŁA BOGU. Zbiór najlepszych nabożeństw i pieśni kościelnych. Mały format 2½x3¾ (No. 20.) Oprawne w najlepszą cielęcą skórkę z dwoma klamrami srebrnemi z wyrobami wyciskanemi i z srebra i złoconemi brzegami. Jest to coś pięknego i nowego. Cena $1.25

CHWAŁA BOGU. Zbiór najlepszych nabożeństw i pieśni kościelnych. Mały format 2½x3¾ (No. 93.) Oprawna ślicznie biało w imitacyę z kości słoniowej, z kolorowemi kwiatami, z wyrobami z perłowej macicy i mosiądzu z klamerką z kości i złoconymi brzegami. Cena $1.50

CHWAŁA BOGU. Zbiór najlepszych nabożeństw i pieśni kościelnych. Mały format. 2½x3¾ (No. 49.) Ślicznie oprawna w najlepszą cielęcą skórkę, z wyciskanymi wyrobami, złoconymi brzegami i klamerką. W środku książki na pochewce znajduje się krzyż z perłowej macicy i figurą Pana Jezusa. Ślicznie się przedstawia.— Jest to coś nowego. Cena $2.00

CICHA ŁZA Chrześciańska. Zbiór Modłów i Pieśni służący dla dusz pobożnych Z dodatkiem nieszporów i pieśni łacińskich (Wydanie dla kobiet) W mocnej oprawie ze złoconymi brzegami i tytulikami format 3½x5 cali, 7^2 11 sk. 635 stron., (dawniej $1.00) teras . . 40c

CICHA ŁZA. Książka do Nabożeństwa dla katolików, wydał Franciszek Rudnicki, Oprawne w morrokko. . . 50c

CICHA ŁZA Chrześcianina Katolika. Zbiór Modłów i Pieśni służący dla dusz pobożnych. Z dodatkiem nieszporów i pieśni łacińskich (Wydanie dla kobiet.) W mocnej skitogen oprawie z okuciem i klamerką, złoconymi brzegami i tytulikami, format 3½x5 cali, 635 stron., (dawniej $1.50) teras - - 60c

CICHA ŁZA. Książka do Nabożeństwa dla katolików, wydał Franciszek Rudnicki, Okuta w morrokko z metalowym krzyżem, i okute i z posrebrzaną klamerką . 75c

CICHE WESTCHNIENIA.— Modlitwy i rozmyślania na wszystkie dni tygodnia i uroczystości kościelne całego roku, w pięknej oprawie skórkowej, złocone brzegi i tyt. Cena 75c

CICHA ŁZA Chrześcianina Katolika. Zbiór Modłów i Pieśni służący dla dusz pobożnych. Z dodatkiem nieszporów i pieśni łacińskich. (Wydanie dla niewiast.) W aksamitnej oprawie, okute, z klamerką, krzyżykiem z kości, złoconymi brzegami, format 3½x5 cali, 635 stronic (dawniej $2.00) teras - 80c

CICHA ŁZA Chrześcijańska. Zbiór Modłów i Pieśni, służący dla dusz pobożnych, z dodatkiem Nieszporów i pieśni łacińskich. 3½x5 No. 45 k. (Wydanie dla niew.) ślicznie oprawne w aksamit, z wyrobami z kości i metalu, z trzema medalikami, okute i z srebrną klamerką, złocone brzegi, cena $1.00

CICHA ŁZA Chrześcijańska. Zbiór modłów i pieśni, służący dla dusz pobożnych, z dodatkiem Nieszporów z pieśniami łacińskiemi. (Format 3½x5.) (No 30b.) Oprawne w miękką cielęcą skórkę, z wyciskanymi wyrobami i złoconymi brzegami. Cena $1.00

CICHA ŁZA Chrześcijańska. Zbiór Modłów i Pieśni, służący dla dusz pobożnych, z dodatkiem Nieszporów i pieśni łacińskich. 3½x5 No. 39. (Wydanie dla niewiast), oprawne miękko w cielęcą skórkę, wyciskanymi wyrobami i złoconymi brzegami, cena $1.25

CICHA ŁZA Chrześcianina Katolika. Zbiór Modłów i Pieśni służący dla dusz pobożnych. Z dodatkiem nieszporów i pieśni łacińskich (Wydanie dla niewiast). Oprawne w miękką cielęcą skórkę z wyciskanym złotym krzyżykiem, złoconymi brzegami i tytulikami, format 3½x5 cali, 635 stron., (dawniej $3.00) teras - - $1.40

CICHA ŁZA Chrześcijańska. Zbiór modłów i pieśni, służący dla dusz pobożnych z dodatkiem Nieszporów i pieśni łacińskich. (3½x5.) (No. 92.) Oprawna biało w imitacyę kości słoniowej, z kolorowymi kwiatami i wyrobami z perłowej macicy i mosiądzu, z kościaną klamerka i złoconymi brzegami. Cena $1.50

CICHA ŁZA Chrześcianina Katolika. Zbiór Modłów i Pieśni służący dla dusz pobożnych. Z dodatkiem nieszporów i pieśni łacińskich. (Wydanie dla niewiast.) Ślicznie oprawne w najlepszy aksamit, okute, z klamerką z krzyżem z kości i pięknemi wyrobami z mosiądzu i stali, złoconymi brzegami i tytulikami, format 3½x5 cali, 635 stron., (dawniej $4.00) teras - - - $1.60

CICHA ŁZA Chrześcianina Katolika. Zbiór Modłów i Pieśni służący dla dusz pobożnych. Z dodatkiem nieszporów i pieśni łacińskich. (Wydanie dla niewiast). Oprawne w twardą cielęcą skórkę, z wyciskanym krzyżem i wyrobami, z srebrnemi punkcikami i klamerką złoconymi brzegami i tytulikami, format 3½x5 cali No.40 635 stron, (dawniej $4.00) teras . $1.60

CICHA ŁZA Chrześcianina Katolika. Zbiór Modłów i Pieśni służący dla dusz pobożnych. Z dodatkiem nieszporów i pieśni łacińskich (Wydanie dla niewiast.) Oprawne w imitacyę kości słoniowej z wyciskami z mosiądzu i stali z klamerką i złotymi brzegami. Dawniej cena 4.50 teras tylko . . $1.80

CICHA ŁZA Chrześcijańska. Zbiór modłów i pieśni, służący dla dusz pobożnych, z dodatkiem Nieszporów z pieśniami łacińskiemi. (No. 20) Oprawne w najlepszą cielęcą skórkę z dwoma klamrami srebrnemi z wyrobami wyciskanemi i z srebra i złoconemi brzegami. Jest to coś pięknego i nowego. Cena $1.75

DUNINA, książka do nabożeństwa, wydanie dla kobiet, oprawna w skórkę, wyzłacane brzegi. $1.00

DUNINA, książka do nabożeństwa, wydanie dla kobiet oprawna w dobrą skórkę, okuta i ze zamkiem . . . $1.50

DUNINA, książka do nabożeństwa, wydanie dla mężczyzn, oprawna w skórkę, wyzłacane brzegi. Cena $1.00

DUNINA, książka do nabożeństwa, wydanie dla mężczyzn oprawna w dobrą skórkę, okuta i ze zamkiem . . $1.50

DUNINA, książka do nabożeństwa (No. 20), oprawna w najlepszą cielęcą skórkę z dwoma klamrami srebrnemi, z wyrobami i wyciskami z i srebra i złoconemi brzegami. Jest to coś pięknego i nowego. Osobne wydanie dla niewiast. Cena $4.00

DUNINA książka do nabożeństwa (No. 20.) Oprawna w najlepszą cielęcą skórkę z dwoma klamrami srebrnemi, z wyrobami wyciskanemi i z srebra i złoconemi brzegami. Jest to coś pięknego i nowego, osobne wydanie dla mężczyzn. Cena $4.00

DZIECIĘ DO BOGA, z dodatkiem ministrantury.(Oprawne w płótno) . . 10c

DZIENNIK albo krótki sposób nabożeństwa codziennego (wydanie szlązkie) gruby druk w moc. opr., ze złoconym. tyt. . 65c

FILOTEA, droga do życia pobożnego. Napisana przez św. Franciszka Salezyusza, biskupa i księcia genewskiego, założyciela zakonu Nawiedzenia N. Panny. Przełożona na język polski podług najpoprawniejszego starego wydania, z dodatkiem zwyczajnych modlitw codziennych przez ks. A. Stabika. Oprawne w najlepsze linteum z czerwonemi brzegami. Cena $2.00

GŁOS SERCA, zbiór modłów i pieśni dla dusz pobożnych (No. 6s), oprawne w mocne skitogen, z okuciem i klamerką, złoconemi brzegami i tytulikami. Cena 75c

GŁOS SERCA, zbiór modłów i pieśni dla dusz pobożnych (No. 20), oprawne w najlepszą cielęcą skórkę z dwoma klamrami srebrnemi, z wyrobami wyciskanemi z srebra, złoconemi brzegami. Jest to coś pięknego i nowego. $1.75

KWIAT NIEWINNOSCI. — Książeczka do Nabożeństwa. Osobne wydanie dla chłopców i dziewcząt. Mocno oprawne w płótno. Cena . . 15c

KSIĄŻECZKA DO NABOŻEŃSTWA dla młodzieży. Ułożył J. Chociszewski. Oprawna w czarną skórkę, złocone brzegi. Cena 75c

KSIĄZKA DO NABOZEŃSTWA na cześć Najświętszej Maryi Panny nieustający pomocy. Z dodatkiem modlitw św. Alfonsa. Napisana przez księdza ze zgromadzenia najśw. Zbawiciela. Oprawne biało ozdobnie z okuciem z klamerką. Cena $1.50

MANNA DUCHOWNA albo Nabożeństwo katolickie dla młodzieży szkolnej. Ułożył ks. Józef Krośmiński. Mały format. Oprawne w biało w czeskie "chasta," z chromolitografiami na obydwóch stronach i obwódką złotą. Cena 25c

NOWY BREWIARZYK Tercyarski ułożony przez O. L. K. Oprawne ozdobnie w płótno z skórkowym grzbietem i czerwonemi brzegami, $2.25

OGRODEK DUCHOWNY,— zamieszczający Nauki, Modlitwy i Pieśni, które dla pobożnego ludu katolickiego zebrał ks. Jan Maliszewski. (Wielki druk) 75c

OGRODEK DUCHOWNY,— zamieszczający Nauki, Modlitwy i Pieśni, które dla pobożnego ludu katolickiego zebrał ks. Jan Maliszewski, okuta i ze zamkiem. Cena $1.00

OŁTARZYK POLSKI Katolickiego Nabożeństwa itd. W oprawie skórkowej, złoc. tyt. złoc. brzegi, z chromo-obraskiem na okładce. Cena 75c

OŁTARZ Rzymsko - Katolicki w Modłach i Pieśniach na cześć Bogu i Najświętszej Pannie Maryi wystawiony. Rozmiar 3½x5¾. 690 stronic. (No. 2s). Oprawne czarno w ozdobną robioną skórkę, z wyzłacanymi brzegami i tytulikami. Cena 75c

OŁTARZ Rzymsko - Katolicki w Modłach i Pieśniach na cześć Bogu i Najświętszej Pannie Maryi wystawiony. Rozmiar 3½x5¾. 690 stronic. (No. 6s). Oprawne w ozdobną robioną skórkę z wyzłacanymi brzegami i tytulikami, okute i z zamkiem. Cena $1.00

OŁTARZYK ZŁOTY. Zbiór Modłów i Pieśni służący dla dusz pobożnych. (Wydanie dla mężczyzn.) Z dodatkiem nieszporów i pieśni łacińskich. W mocnej oprawie ze złoc. tyt. czerwone brzegi 3½x5 (dawniej 85) teras 35c

OŁTARZYK ZŁOTY. Zbiór Modłów i Pieśni służący dla dusz pobożnych. (Wydanie dla mężczyzn.) Z dodatkiem nieszporów i pieśni łacińskich. W moc. opr. ze złoc. brzegami i tytulikami format 3½x5 cali, No.7 11sk 635 stronnic, (dawniej $1.00) teras 40c

OŁTARZYK ZŁOTY. Zbiór Modłów i Pieśni służący dla dusz pobożnych. (Wydanie dla mężczyzn.) Z dodatkiem nieszporów i pieśni łacińskich, z okuciem i klamerką w skórkowej oprawie 3½x5 3½x5 (dawniej $1.50) teras 60c

OŁTARZYK ZŁOTY. Zbiór modłów i pieśni służący dla dusz pobożnych, z dodatkiem Nieszporów i pieśni łacińskich. (Format 3½x5.) (No. 30b.) Oprawne w miękką cielęcą skórkę, z wyciskanymi wyrobami i złoconymi brzegami. Cena $1.00

OŁTARZYK POLSKI Okute zamkiem Cena . . . 1.00

OŁTARZYK ZŁOTY. Zbiór Modłów i Pieśni, służący dla dusz pobożnych, z dodatkiem Nieszporów i pieśni łacińskich. No 39 3½x5 (Wydanie dla mężczyzn), oprawne miękko w cielęcą skórkę, z wyciskanymi wyrobami i złotymi brzegami, cena $1.25

OŁTARZYK ZŁOTY. Zbiór Modłów i Pieśni służący dla dusz pobożnych. (Wydanie dla mężczyzn). No. 40. Z dodatkiem nieszporów i pieśni łacińskich, oprawna ozd. w skórkę cielęcą, z klamerką, pięknymi wyciskami i złoc. brzegami, oraz nabijanymi narożnikami metalowymi format 3½x5 (dawniej $4.00) teras $1.60

OŁTARZYK ZŁOTY. Zbiór modłów i pieśni służący dla dusz pobożnych, z dodatkiem Nieszporów i pieśni łacińskich. (Format 3½x5.) (No. 20) Oprawne w najlepszą cielęcą skórkę z dwoma klamrami srebrnemi z wyrobami wyciskanemi i z srebra i złoconemi brzegami. Jest to coś pięknego i nowego. Cena $1.75

OŁTARZYK ZŁOTY Zbiór Nabożeństw i Pieśni, służący dla dusz pobożnych. (Wydanie dla mężczyzn). Z dodatkiem Nieszporów i pieśni łacińskich. Oprawa z kości słoniowej z wyrobami z stali i mosiądzu, z klamerką i złoconemi brzegami, format 3½x5 Cena . . . 2.25

PANIE ZOSTAN Z NAMI, Oprawne w skórkę, wyzłacane brzegi i wyciski z chromo obraskiem na okładce 50c

PANIE ZOSTAŃ Z NAMI, Ta sama, w mocnej oprawie ze złoconemi brzegami, i tytulikiem, cena . 75c

PERŁY NABOŻENSTWA.— Modlitwy św. Alfonsa wyjęte z aprobowanej przez zwierzchność duchowną "książki do nabożeństwa na cześć Najświętszej Panny Maryi Nieustającej Pomocy." Z dodatkiem modlitw w różnych okolicznościach życia i pieśni. (No 6s.) Oprawne w miękką cielęcą skórkę, z wyciskanymi wyrobami i złoconymi brzegami. Cena 75c

PERŁY. Zbiór najlepszych nabożeństw i pieśni kościelnych. (Format 3x4.) (No. 7 11sk). Oprawne w skitogen z czerwonemi brzegami. Cena 35c

PERŁY Zbiór najlepszych nabożeństw i pieśni kościelnych. (Format 3x4) (No. 89) Oprawne ozdobnie biało w imitacyę kości słoniowej, z wyciskanymi wyrobami i złoconymi brzegami. Cena 80c

PERŁY. Zbiór modłów i pieśni, służący dla dusz pobożnych, z dodatkiem Nieszporów z pieśniami łacińskimi. (Format 3½x5.) (No. 30b.) Oprawne w miękką cielęcą skórkę, z wyciskanymi wyrobami i złoconymi brzegami. Cena $1.00

PERŁY. Zbiór najlepszych nabożeństw i pieśni kościelnych. (Format 3x4.) (No. 90.) Oprawna biało w imitacyę kości słoniowej, z wyciskanymi wyrobami z perłowej macicy, z kościaną klamerką i złoconymi brzegami. Cena $1.00

PERŁY. Zbiór najlepszych nabożeństw i pieśni kościelnych. (Format 3x4.) (No. 45k.) Oprawne ozdobnie w aksamit, z wyrobami z kości i metalu, z zamkiem i trzema medalikami. Cena $1.00

PERŁY. Zbiór najlepszych nabożeństw i pieśni kościelnych. (Format 3x4. No. 39.) Oprawne w najlepszą cielęcą skórkę z wyciskanemi wyrobami, z złoconemi tytulikami i brzegami. Cena $1.25

PERŁY. Zbiór najlepszych nabożeństw i pieśni kościelnych (Format 3x4.) (No. 92) Oprawna biało w imitacyę kości słoniowej, z kolorowymi kwiatami, wyrobami z perłowej macicy i mosiądzu, z kościaną klamerką i złoconymi brzegami. Cena $1.50

PERŁY. Zbiór najlepszych nabożeństw i pieśni kościelnych. (Format 3x4.) (No. 40.) Oprawne twardo w najlepszą cielęcą skórkę, z gwoździami, z klamerką, złocone brzegi i tytuliki. Cena $1.50

PERŁY. Zbiór najlepszego nabożeństwa i pieśni kościelnych. (Format 3x4.) (No. 93.) Oprawna ślicznie biało w imitacyę kości słoniowej, z kolorowymi kwiatami, z wyrobami z perłowej macicy i mosiądzu z klamerką z kości i złoconymi brzegami. Cena $2.00

PERŁY. Zbiór najlepszych nabożeństw i pieśni kościelnych. (Format 3x4.) (No. 20.) Oprawne w najlepszą cielęcą skórkę z dwoma klamrami srebrnemi, z wyrobami wyciskanemi z srebra i złoconemi brzegami. Jest to coś pięknego i nowego. Cena $2.00

PERŁY Zbiór najlepszych nabożeństw i pieśni kościelnych. Mały format 2½x3¾ (No. 49.) Ślicznie oprawna w najlepszą cielęcą skórkę, z wyciskanymi wyrobami, złoconemi brzegami i klamerką. W środku książki na pochewce znajduje się krzyż z perłowej macicy i figurą Pana Jezusa Ślicznie się przedstawia.—Jest to coś nowego. Cena $2.00

RAJ DUSZY. Wybór najlepszego nabożeństwa dla katolików. Mały format (2x4½,) Oprawne w płótno, czerwone brzegi. Cena . 20c

RAJ DUSZY. Wybór najlepszego nabożeństwa dla katolików Mały format (2x4½) Oprawne w skitogen. Czerwone brzegi. Cena 25c

RAJ DUSZY. Wybór najlepszego nabożeństwa dla katolików. Mały format (2x4½) Oprawne w skórkę. Czerwone brzegi. Cena 35c

RAJ DUSZY. Wybór najlepszego nabożeństwa dla katolików. Mały format (2x4½) Oprawne w skórkę. Złocone brzegi. Cena 50c

RAJ DUSZY. Wybór najlepszego nabożeństwa dla katolików. Mały format (2x4½.) Oprawne ozdobnie w skórkę. Złocone brzegi. Cena 60c

RAJ DUSZY. Wybór najlepszego nabożeństwa dla katolików. Mały format (2x4½) Oprawne ozdobnie w miekką skórkę, złocone brzegi. Cena 75c

RAJ DUSZY. Wybór najlepszego nabożeństwa dla katolików. Mały format (2x4½.) Oprawne ozdobnie w twardą skórkę, złocone brzegi. Cena 80c

RAJ DUSZY. Wybór najlepszego nabożeństwa dla katolików. Mały format (2x4½.) Oprawne w cielęcą skórkę. Złocone brzegi. Cena $1.25

RAJ DUSZY. Wybór najlepszego nabożeństwa dla katolików. Mały format (2x4½.) Oprawne ozdobnie w najlepszą miękką cielęcą skórkę. Cena $1.50

SKARB DUSZY. Zbiór najlepszych nabożeństw i pieśni kościelnych Format 3x4 (7^2 11sk.) Oprawne ozdobnie w skitogen, ze złoconymi brzegami. Cena 25c

SKARB DUSZY. Zbiór najlepszych nabożeństw i pieśni kościelnych. (Format 3x4.) (No 89) Oprawne ozdobnie biało w imitacyę kości słoniowej, z wyciskanymi wyrobami i złoconymi brzegami. — Cena 50c

SKARB DUSZY. Zbiór najlepszych nabożeństw i pieśni kościelnych. Format 3x4 (No. 6s). Oprawne ozdobnie w skitogen, ze złoconymi brzegami, okute i z zamkiem, cena - - - 50c

SKARB DUSZY. Zbiór najlepszych nabożeństw i pieśni kościelnych. (Format 3x4.) (No. 20.) — Oprawna biało w imitacyę kości słoniowej, z wyciskanymi wyrobami i perłowej macicy, z kościaną klamerką i złoconymi brzegami. Cena 75c

SKARB DUSZY. Zbiór najlepszych nabożeństw i pieśni kościelnych. (Format 3x4.) (No. 30b.) Oprawna w miękką cielęcą skórkę, z wyciskanymi wyrobami i złoconymi brzegami. Cena. 85c

SKARB DUSZY. Zbiór najlepszych nabożeństw i pieśni kościelnych. (Format 3x4.) (No. 45k.) Oprawne ozdobnie w aksamit, z wyrobami z kości i metalu, z zamkiem i trzema medalikami. Cena $1.00

SKARB DUSZY. Zbiór najlepszych nabożeństw i pieśni kościelnych. (Format 3x4.) (No 39.) Oprawna w najlepszą cielęcą skórkę, z wyciskanymi wyrobami, zł tym krzyżem i złoconymi brzegami. Cena $1.00

SKARB DUSZY. Zbiór najlepszych nabożeństw i pieśni kościelnych. (Format 3x4.) (No. 40.) Oprawne w najlepszą cielęcą skórkę z wyciskanymi wyrobami, nabijana gwoździkami, aby skórka się nie obcierała, z klamerką. — Cena $1.25

SKARB DUSZY. Zbiór najlepszych nabożeństw i pieśni kościelnych. (Format 3x4.) (No. 92.) Oprawna biało w imitacyę kości słoniowej, z kolorowymi kwiatami, wyrobami z perłowej macicy i mosiądzu, z kościaną klamerką i złoconymi brzegami. Cena $1.25

SKARB DUSZY. Zbiór najlepszych nabożeństw i pieśni kościelnych (Format 3x4.) (No. 20) Oprawne w najlepszą cielęcą skórkę z dwoma klamrami srebrnemi z wyrobami wyciskanemi i z srebra i złoconemi brzegami. Jest to coś pięknego i nowego. Cena $1.50

SKARB DUSZY. Zbiór najlepszego nabożeństwa i pieśni kościelnych. (Format 3x4.) (No. 93.) Oprawna ślicznie biało w imitacyę kości słoniowej, z kolorowymi kwiatami, z wyrobami z perłowej macicy i mosiądzu, z klamerką z kości i złoconymi brzegami. Cena $1.50

SKARB DUSZY. Zbiór najlepszych nabożeństw i pieśni kościelnych. (Format 3x4.) (No. 49.) Oprawne ślicznie w najlepszą cielęcą skórkę, z wyciskanymi wyrobami i złoconymi brzegami i klamerką. We środku książki, na pochewce, znajduje się krzyż z perłowej macicy z figurą Pana Jezusa. Ślicznie się przedstawia, i jest to coś nowego. Cena $2.00

U STOP KRZYZA po dolarów 7.50, 9.00, 12.00 i 15.00

U STOP MARYI. Msza św. Nowenny, Litanie i modlitwy odpustowe na cześć N. Maryi Panny zebrane i ułożone przez Maryę Rafaelę. Oprawne ozdobnie w płótno z złoconemi brzegami i tytulikami, cena 75c

U STOP MARYI.—Msza św. Nowenny, Litanie i modlitwy odpustowe na cześć N. Maryi Panny zebrane i ułożone przez Maryę Rafaelę. Oprawne ozdobnie w płótno z złoconemi brzegami i tytulikami, cena 80c

U STOP MARYI.—Msza św. Nowenny, Litanie i modlitwy odpustowe na cześć N. Maryi Panny zebrane i ułożone przez Maryę Rafaelę. Oprawne ozdobnie w płótno ze złoconemi tytulikami i brzegami, cena $1.50

WIANEK MARYI, w skórce wysłacane brzegi, ze złoconym tytulikiem . 75c

WIANEK MARYI, w oprawie skórkowej, wysłacane brzegi, ze złoconym tytulikiem okute i ze zamkiem. $1.00

WIANEK (No. 20) Oprawna w najlepszą, cielęcą skórkę z dwoma klamrami srebrnemi, z wyrobami wyciskanemi z srebra i złoconemi brzegami. Jest to coś pięknego i nowego. Cena $2.25

WIELBIJ DUSZO MOJA PANA, po dol. 4.50, 6, 9, 12 i 15

WYBOREK czyli krótki sposób Nabożeństwa Codziennego dla Rzymsko-Katolików. Z dodatkiem Pieśni. W mocnej oprawie. i czerwone brzegi 20c

WYBOREK czyli krótki sposób Nabożeństwa Codziennego dla Rzymsko Katolików Z dodatkiem pieśni w mocnej oprawie, i złoconemi brzegami. 7² 11sk 3½x4. Cena 25c

WYBOREK, czyli krótki sposób nabożeństwa codziennego dla rzymsko katolików z dodatkiem pieśni. (Format 3x4½ cala) (No 89) Oprawna biało w imitacyą kości słoniowej, z wyciskanymi wyrobami i złoconymi brzegami. Cena 50c

WYBOREK czyli krótki sposób Nabożeństwa Codziennego dla Rzymsko-Katolików. Z dodatkiem Pieśni. — W mocnej oprawie i wyciskami okute i z klamerką 3½x4 (dawniej $1 00), teraz 50c

WYBOREK, czyli krótki sposób Nabożeństwa codziennego dla Rzymsko katolików. No. 45k 3x4½. Z dodatkiem pieśni, oprawne w aksamit, z wyrobami z kości i metalu, z trzema medalikami, okute, z srebrną klamerką i złoconymi brzegami, cena 75c

WYBOREK, czyli krótki sposób nabożeństwa codziennego dla rzymsko-katolików z dodatkiem pieśni. (Format 3x4½.) (No. 30b.) Oprawne w miękką cielęcą skórkę z wyciskanymi wyrobami i złoconymi brzegami. Cena 85c

WYBOREK, czyli krótki sposób Nabożeństwa codziennego dla Rzymsko-Katolików, z dodatkiem pieśni No. 39. 3x4½. Oprawne miękko w cielęcą skórkę, z wyciskanymi wyrobami i złoconymi brzegami, cena . $1.00

WYBOREK. Zbiór najlepszych nabożeństw i pieśni kościelnych. (Format 3x4) (No 92.) Oprawna biało w imitacyę kości słoniowej, z kolorowymi kwiatami, wyrobami z perłowej macicy i mosiądzu, z kościaną klamerką i złoconymi brzegami. Cena $1.25

WYBOREK. Zbiór najlepszych nabożeństw i pieśni kościelnych. (Format 3x4.) (No. 40.) Oprawne twardo w najlepszą cielęcą skórkę, z gwoździami, z klamerką, złocone brzegi i tytuliki. Cena $1.25

WYBOREK czyli krótki sposób Nabożeństwa Codziennego dla Rzymsko-Katolików Z dodatkiem pieśni. (No. 20.) Oprawne w najlepszą cielęcą skórkę z dwoma klamrami srebrnemi z wyrobami wyciskanemi i z srebra i złoconemi brzegami. Jest to coś pięknego i nowego. Cena $1.50

WYBÓR osobliw. nabożeństw (Katolik w modlitwie;) gruby druk, oprawna w skórce, złocone brzegi. $1.00

ZBIOREK MODLITW dla członków apostolstwa Serca Jezusowego zebrał i ułożył X. M. Mycielski, T. J. Osobne wydanie dla mężczyzn i kobiet, oprawne ozdobnie w płótno z skórkowym grzbietem i czerwonemi brzegami 75c

ZDROWAS MARYA, nabożeństwo dla młodego wieku i ozdobnie oprawne w angielskie linteum z wyciśniętemi wyrobami (dla niewiast). $1.00

ZDROWAŚ MARYA, oprawne ozdobnie w morroko $1.50

Angielskie Książki do Nabożeństwa.

MANUAL OF THE BLESSED VIRGIN.— Oprawne w morroko ze złotym krzyżem $2.50

KEY OF HEAVEN. — Ta sama. Oprawne w angielskie linteum z białymi brzegami 85c

ALL FOR JESUS. — Ta sama. Ozdobnie oprawne w biały szagryn, z kwiatkami z perłowej macicy, mosiądzu i metalu, z wyrobami ze złota, z klamerką ze złota i perłowej macicy - - - $2.00

ALL FOR JESUS.—Approved Devotions and Prayers for Church and Home. — Oprawne w biały szagryn z kolorowymi i złotymi kwiatami i krzyżem złotym, z gwiazdką z perłowej macicy i klamerką ze złota i perłowej macicy - - - - $2.00

ALL FOR JESUS. — Ta sama. Oprawne ozdobnie w biały szagryn z kwiatami ze złota i perłowej macicy, złotym krzyżem, z klamerką ze złota i perłowej macicy $2.00

KEY OF HEAVEN. — Ta sama. Oprawne w najlepsze angielskie linteum ze złoconymi brzegami - - $1.50

THE MANUAL OF THE SACRED HEART OF JESUS. — Ta sama. Oprawne w morroko z srebrnym krzyżem, okuciem i srebrną klamerką - - $2.90

THE MANUAL OF THE SECRED HEART OF JESUS. A complite Quide to Catholic Devotion Adapted to all States and Condition of Life. — Oprawne w morroko z wyciskanym krzyżem $2.35

THE MANUAL OF PIETY for the Catholic Faithful. — A book of Approved Prayers and Devotions. Oprawne w morroko z wyciskanym krzyżem - - - - $2.35

THE MANUAL OF PIETY. — Ta sama. — Oprawne w morroko, okute i z srebrnym zamkiem - - $2.75

THE KEY OF HEAVEN. — Oprawne w miękką czarną skórkę ze złotymi wyciskami i złotymi brzegami - $2.00

THE KEY OF HEAVEN. — Ta sama. Oprawne ozdobnie w biały szagryn, z kwiatami ze złota, z wyrobami ze złota i perłowej macicy $1.25

ORAZ różne Książki do Nabożeństwa Angielskie, Niemieckie i Czeskie po 5c, 25c, 50c, 75c, 1.00, 1.25, 1.50, 2.00, 3.00, 4.00, 5.00.

MAPY.

WIDOKI.

Asbury Park, Ocean Grove and Vicinity	30c
Boston (50 widoków)	30c
Chicago (50 widoków)	30c
Martha's Vineyard (wyspy na południe stanu Massachusetts (50 widoków) . . .	30c
New York (50 widoków) .	30c
Philadelphia i okolice (50 widoków)	30c
Statua Wolności i Przystań New Yorku . . .	30c
Wodospad Niagara (widoki kolorowe) . . .	30c
Washington i okolice. Kapitol Stanów Zjednoczonych (50 widoków) . .	30c

KIESZONKOWE MAPY MIAST,

które sprzedajemy po 15 centów sztuka:

Baltimore, Md. — Brooklyn, N. Y —Buffalo, N. Y.—Chicago, Ill.— Cincinnati, O. — Cleveland, O. — Detroit, Mich. — Kansas City Mo. i Kansas City, Kansas. — Louisville, Ky. — Milwaukee, Wis. — New Orleans, La. — New York City, N. Y. — Philadelphia, Pa.—San Francisco, Cal.—St. Paul i Minneapolis, Minn. — St. Louis, Mo. Toledo, O.—Washington, DC. i całej Ameryki.

Ścienna Mapa na jednej stronie Ameryka Północna, a na drugiej cały świat, $2.00

MAPY STANOW I TERYTORYÓW.

osobno:— Alabama, Alaska, Arizona, Arkansas, California, Colorado, Connecticut, Delaware, Florida, Georgia, Idaho, Illinois, Indiana, Indian Terr., Iowa, Kansas, Kentucky, Louisiana, Maine Maryland, Massachusetts, Michigan, Minnesota, Mississippi, Missouri, Montana, Nebraska, Nevada, New Hempshire, New Jersey, New Mexico, New York, North Carolina, North Dakota, Ohio, Oklahoma, Oregon, Pennsylvania, Rhode Island, South Carolina, South Dakota, Tennesee, Texas. Utah, Vermont, Virginia, Washington, West Virginia, Wisconsin, Wyoming, Cuba, Porto Rico, Hawaii, Philipine Islands, Wschodnia Azya i mapa całej kuli ziemskiej. Każda po....30c

Przewodniki Adresowe z mapami następujących miast sprzedają się po 30c każdy:

Boston—Chicago—New York—Philadelphia—Niagara Falls i Buffalo — Hudson River i Catskill Mountains—Omaha i Wystawy.

ATLASY.

Nowy Podręczny Atlas całego świata format mały. Cena 60c

Imperial Atlas całego świata wielki format. Cena $2.50

GRY.

NIEBO. — Gra bardzo wesoła i zabawna dla kółek towarzyskich. Nowe poprawne wydanie 10c

ORZEŁ BIAŁY. — Gra dla dzieci polskich 10c

PODROŻ PO ZIEMIACH POLSKICH. — Gra towarzyska dla dzieci, młodzieży i starszych osób. Ułożył J. Chociszewski. 10c

LECH. — Gra narodowa dla młodzieży, oparta na Dziejach Polski, ułożył J. Chociszewski 10c

CIEKAWE WYPADKI OTRUCIA

Otrucie przez obuwie przedstawia się wypadkiem nadzwyczajnym, a jednak wypadek taki się zdarzył w tych dniach, jak donosi "Journal des Debats" we Francyi. Dziesięciu chłopczyków zupełnie zdrowych, uległo jakiejś wewnętrznej chorobie z oznakami otrucia, zsinieniem twarzy i ogólnem niedomaganiem. Choroba ta nastąpiła wkrótce po włożeniu obuwia wysmarowanego czarną farbą. Doktorzy Landuzi i Bruardel donieśli o tem paryzkiej medycznej akademii, przypisując winę choroby dzieci czarnej farbie na obuwiu. Analiza wkrótce wykazała, iż składa się ona z 92 procent aniliny i 8 procent innych substancyi, wytwarzanych z dziegciu. Szkodliwym czynnikiem tej mieszaniny była tylko anilina. Celem jednak lepszego przekonania się o szkodliwości farby dr. Landuzi i Bruardel przygotowali ją z 92 procent aniliny, łącząc ją z 8 proc. czystej wody. Farbą tą posmarowali kawałek skóry, którą przyłożyli następnie do ciała kilku królików, znajdujących się w pokoju ogrzanym do 30 stopni Celsiusza. Zwierzęta te wkrótce zachorowały, a badanie ich krwi ujawniło w niej te same zmiany, jakie zauważono w krwi robotników, pracujących w fabrykach farb anilinowych. Jednakże takież badania, czynione z królikami przy temperaturze 16 st. ciepła, nie przyniosły żadnego złego następstwa. Takim więc sposobem lekarze francuzcy ujawnili, iż dla otrucia przez farbę anilinową potrzebna jest wysoka temperatura. Doktorzy Landuzi i Bruardel mniemają, iż mieli do czynienia z wypadkiem, dotąd jeszcze przez nikogo nieobserwowanym. Jednakże autor pytań naukowych w "Journal des Debats" ze swojej strony dodaje, iż wprawdzie nie znane były dotąd wypadki zachorowań ludzi od farby na obuwiu; co się jednak tyczy pończoch, to już od 15 lat medycyna notuje je. Szczególnie niebezpiecznemi są pończochy farbowane różnemi chemicznemi farbami. Niedawno nawet w Rouen zmarła kobieta średniego wieku od zakażenia krwi powstałego od farbowanych fuksinem pończoch.

STATYSTYKA PÓZNEGO WIEKU

W Niemczech wyszła niedawno książka, która podaje statystykę starców stuletnich. Według tej statystyki, kraje o cieplejszym klimacie więcej mają takich starców, niż kraje bardziej wysunięte na północ. I tak w Niemczech na 55 milionów ludności jest tylko 78 ludzi, którzy przekroczyli setny rok życia. Francya na 40 milionów ma ich prawie trzy razy tyle, bo 213 Anglia 146. Zelandya 178. Szkocya 46, Szwecya 10, Norwegia 23, Dania 2, Szwajcarya nie ma ani jednego stuletniego. W Hiszpanii na 18 milionów jest ich 401, ale najwięcej żyje ich w Serbii, gdzie na ogólną sumę ludności 2¼ miliona 575 ludzi dosięgło stu lat wieku. Najstarszym człowiekiem na świecie ma obecnie być portugalczyk Bruno Cotrim, który urodził się w Afryce, mieszka obecnie w Rio Janeiro i dożył poważnego wieku 150 lat.

SZCZUROŁAPY W ANTWERPII.

Miasto Antwerpia nawiedzone jest prawdziwą plagą szczurów. Zakłady portowe przepełnione są po prostu temi obrzydłemi stworzeniami, a stare domy w pobliżu ratusza, budowane w 16 stuleciu roją się od szczurów. Ojcowie miasta, gdy wszystkie trucizny zawiodły, nie wiedzieli innej rady, jak tylko wyznaczenie premii po 10 centimów za każdego złapanego lub zabitego szczura. Setki tedy osób uprawiają teraz proceder "szczurołapów" i grubo zarabiają.

ZBROJNY POKÓJ.

Gazety niemieckie obliczają, ile kosztuje Europę zbrojny pokój. Państwa europejskie potrzebują dla swych wojsk 4725 milionów marek, tyle też płacą procentów od swych długów państwowych. Polityka Bismarcka od r. 1870 do dziś dnia kosztuje Europę 37,800 milionów marek. W ostatniem stuleciu Europa prowadziła 207 wojen, a mianowicie: Turcya 38, Hiszpania 30, Rosya 24, Francya 27, Włochy 23, Anglia 21, Austrya 17, Holandya 14, i Niemcy 13.

CO ZWYCIĘŻY!

Polsko Święta!—Gdzie Twe dzieci—
Twe męczeństwo—Twe zasługi —
Wiek po wieku—marnie leci —
Nowe orzą świat ten pługi:
Pychy syny—siły sługi?...

Nowe huczą dziejów hasła—
Ludów kupcom—z tem do twarzy—
W sercach ducha 'skra wygasła;
Wielkie Nic—się wielkim marzy:
Gdy się szala dziejów waży...

Czy Ty nie śnisz Polsko Święta—
Twój Mogilnik w Niebo bije—
Czyś Ty martwym snem ujęta—
Jakież winy Grób Twój kryje,
Czy w tym Grobie — Duch Twój żyje?!

—Czyliż słońce Wszechidei—
Blaskiem złotym u Ołtarzy
Nowych wejdzie?—W burz zawiei—
W Znak Zmartwychwstań—Wszechnadziei,
Co zwycięży—co przeważy?...

Czy ta pycha samolubna,
Brzmiąca w czynów pełne usta—
Niby zbawca—a tak zgubna—
Niby jędrna—a tak pusta—
Niby czysta—a jak chusta...

Trupio-blada!... Czy ta żądza
Stwarzająca z grzechów grzechy—
Co się cudzem rozporządza—
Czy ta faryzejska żądza—
Policzona w nasze grzechy?...

Czy my miasto sero miliony
I szczędzonych groszy krocie—
Zbierać na Raj Utracony—
Worać w zlane krwią zagony
I Czyn—pomnik stawić — cnocie...

Czy my złupim te tysiące—
I popadniem w stare grzechy,
Czy miast światła promieniące
Wbijem w kark kagańce—trące—
Bez idei—bez pociechy?

"Gdy szala dziejów waży—
Co zwycięży—co przeważy;
Czy przeważą nasze grzechy—
Czy wybranych dusz pociechy—
I miłości i Ofiary?!.."

PRZED KARNAWAŁEM.

Niedługo już właśnie karnawał uroczy,
Ponęty zabaw rozwinie,
A walczyk, trotezka i mazur ochoczy
Już śni się każdej dziewczynie.

* * *

I w myśli układa gdzie bawić się będzie
Gdzie chłopcu podobać się może,
Gdzie tytuł królowej zabawy nabędzie.
Zkąd w złotym powróci humorze.

* * *

A młodzież tymczasem do tańca już nogi
Szykuje—oblicza libacye
I aby nie tracić napróżno swej drogi,
Notuje, gdzie dobre kolacye.

* * *

Choć goły nieborak, garnitur frakowy,
Zamawia u krawca na raty,
I jest już cały karnawał gotowy,
Nie w grosze, lecz w humor bogaty.

* * *

O żadnej żeniaczce nie myśli niestety.
Choć liczą na niego zapewne,
On liczy, przysięgam, na dobre kotlety
I zresztą na grosze lecz... pewne

* * *

Tak drogi ojczulku, dziś ciężkie są czasy
I młodzież ożenku nie łaknie,
Nie wydaj więc wiele na bale, atłasy,
Bo później gotówki zabraknie.

* * *

Ty także o tańcach marząca panienko,
Zanadto nie rachuj na męża,
Bo dzisiaj się pracą, nie strojną sukienką
Lub balem mężczyznę zwycięża.

* * *

Więc chociaż niedługo karnawał otworzy
Rozkoszne zabawy i bale,
Niech każdy zawiele na taniec nie łoży—
Bo gorzkie zaśpiewa on żale!

STYCZEŃ.

Rok poczyna—więc się cieszą,
Z życzeniami wzajem spieszą,
Każden wróży—złe nie wróci
I nadziei piosnkę nuci,
Bo nadzieja toć to przecie —
Dużo warta jak to wiecie,
A choć czasem psoty płata
I chcesz—nie chcesz z biedą brata,
Niespodziane stawia ale,
Wywołuje skargi żale,
To tak było, tak być musi —
Biedy, nędzy—nikt nie zdusi!
W styczniu tedy dnia pierwszego,
Od poranku już samego,
Kieszeń w ciągłej jest praktyce,
Stróż, listonosz, bądź muzyce,
Kominiarzom, praczce, służbie,
Co życzenia niosą w wróżbie,
Trza okupić ich fatygi
I wypróżnić kieszeń w migi.
Dalej z racyi karnawału,
Dni zabawy i dni szału
Tak ci kieszeń wyszlamują,
Zafantują, zaweksluią —
Że gdy wielki post nastanie,
Słychać wszędzie narzekanie:
Styczeń zdradził niepotrzebnie —
Bo pochłonął z kiesy grosze,
Miny rzedną niesłychanie
I na śledzia nam nie stanie!

U fotografa.

Fotograf po dokonanem zdjęciu odzywa się do siedzącego jeszcze na krześle gościa:

— Przepraszam, ale pan już od pięciu minut siedzi na swoim kapeluszu.

— Tam, do licha.... czemużeś pan tego przedtem nie powiedział?

— Pan miał taki przyjemny wyraz twarzy, więc nie mogłem mówić nic przykrego.

Arystokratyczna Marysia.

— Cóż to, Marysiu? słyszałam, że wychodzisz za mąż.

— Tak jest, proszę pani.

A czemże jest twój narzeczony?

Jest proszę pani, bardzo zręcznym i wykwalifikowanym "butologiem."

Co znowu... co to znaczy?

A bo to, proszę pani, zawszeć piękniej z polska powiedzieć: "butolog," niż zwyczajnie szewc.

Zrozumiała.

Lekarz.— A jakże tam waszemu dzisiaj:

Wieśniaczka.— Straszne ma boleści we wnętrzu, jakoś mu nie pomogło.

Lekarz.— Czy stawialiście do gardła pijawki

Wieśniaczka.— A jakże proszę wielmożnego konsyliarza trzy pijawki połknął żywcem, a trzy już nie mógł siem mu je przysmarzyła, to je także połknął.

Wyrosła.

(Szmul ukradł strzelbę — Icyk świadczy, że to Szmula własność).

Sędzia. Icyk! jak dawno znasz tę strzelbę?

Icyk. Oj waj! jak dawno!? ja ji znał jeszcze, jak ona buła taki maleńki pystolet!

Czem skorupka.

Ależ ten twój synalek łże — jak najęty!

Ojciec (z dumą). Utalentowany bachor, co? będzie tak samo reporterem jak i ja!

Przezorny Icuś.

Icuś! czego ty zabijasz te żaby? ona ciebie nic nie zrobiły?

Tak... ale z ni si żywi bocian, a potem on przyniesi ciebi dużo dzieci....a i tak już jest nas trzy braci na ty kamunicy!

KATALOG OBRAZÓW.

Przy zamawianiu obrazów należy podać Numer jako też i tytoł obrazu.

Obrazy Polsko-Narodowe,

któremi każdy Polak w Ameryce powinien swój pierwszy pokój przyozdobić.

1008 Album powstania 1863—64 r. format 12x20:
1) 8 Kwietnia 1864 roku w Warszawie.
2) 8 Kwietnia 1864 r. w Warszawie.
3) Nie poddadzą się.
4) Będzie o jednego mniej.
5) Matka Bozka objawia się męczennicy polskiej do taczki przykutej w podziemiach kopalni na Sybirze.
6) Wizerunki Królów Polskich.
7) Bosak-Hauke, Naczelnik wojskowy województwa Krakowskiego, Sandomirskiego i Kaliskiego.
8) Jen. Ludwik Mirosławski, dyktator polski w r. 1863.
Powyższe obrazy są drukowane na ślicznym lśniącym papierze brunatnym, na podobę fotografii, tuszem. Cena 25c. za egzemplarz czyli za wszystkie 8 obrazów - $1.50

1009 Jan III Sobieski, pogromca Turków pod Wiedniem, w pięciu kolorach 24x30 po $2.50
1010 Tadeusz Kościuszko bohater Polski i Ameryki na koniu dowodzący oddziałem Kosynierów, w siedmiu kolorach, format 18x24 po - 75c
1001 Matka Bozka Częstochowska z herbami Polski, Litwy i Rusi w sześciukolorach 19x24 po 75c
1011 Tadeusz Kościuszko, chromo-oleograf, wierna kopia obrazu znajdującego się w kapitolu w Washingtonie. (Bardzo rzadkie). 22x28 po - - $5.00
1012 Kościuszko po zwycięztwie Racławickiem według obrazu Jana Matejki w 7miu kolorach 19x28 po - 75c
1013 Prześladowanie Unitów na Podlasiu 12x15 po - 25c
1014 Jan III Sobieski 10x6 po 5c
1015 Piast, kmieć i kołodziej w Kruświcy obrany królem Polskim format 8½x7 po - 5c
1016 Album Wojska Polskiego z 1831 r. Przedstawione w 10 obrazach według rysunków Władysława Mottego z dodaniem Krótkiej Historyi Wojskowości Polskiej i działań wojennych w 1831 roku. W ślicznych kolorach 12x16 po $8.00
1017 Wylądowanie Kolumba w ślicznym kolorze. Obraz ten jest chromo-litografią w oleju na sztywnym płóciennym papierze 17x24 po - 50c
639 Tadeusz Kościuszko, kolor czarny 22x28 po - - 50c
653 Kazimierz Pułaski, kolor czarny 22x28 po - - 50c
698 Jan Sobieski, kolor czarny, format 22x28 po - - 50c
877 Książe Józef Poniatowski format 22x28 po - 50c
892 Jan III Sobieski król Polski pobił Turków pod Wiedniem dnia 12go Września 1683 r., kolor czarny 22x28 po - 50c
891 Rzeź w Krożach. Dnia 22go Listopada 1893 r. 22x28 po 75c
897 Pamiątka Obchodu Konstytucyi 3go Maja 1791—1891. W Ameryce w kolorach $1.50
857 Mikołaj Kopernik, kolor czarny 22x28 po - - 50c
753 Chopin, kolor czarny 22x28 po 50c

Obrazy Religijne.

Kredkowe litografie, drukowane na czarno na grun cie osobno odbitym, na extra ciężkim papierze arkuszowym.

Rozmiar 22x28. Cena $1.00

811 św. Alojzy Gonzaga
812 Najśw. Matka Bozka Częstochowska
813 Najśw. Serce Jezusa
814 Najśw. Serce Maryi
815 św. Brygida
816 św. Małgorzata
817 św. Hieronim
818 św. Róża z Lima
819 św. Tekla
820 św. Klara z Assyżu
821 św. Julianna
822 św. Jan Krzyżowiec
823 św. Krzysztof
833 W spokoju z Światem
834 św. Jan Berchmans, S. J.
836 św. Marya Magdalena
837 Gethsemane
838 św. Teresa
840 Ostatnia Wieczerza
841 Dobry Pasterz
842 św. Dominik odbierający Różaniec
845 Ukrzyżowanie
846 Nasza Pani Nieustającej Pomocy
849 Chrystus objawia się św. Tomaszowi
850 św. Wincenty Ferrier, Apostół Hiszpanii
851 Anioł Stróż
852 Ostatnia Wieczerza (25x28)
853 Urodzenie
854 św. Filip Benitius O. S. M.
855 Chrystus przed Piłatem (podług M. Munkaczego)
858 św. Roch z Montpelier
870 Jezus Naucza na Jeziorze Genezareth
871 Idź i nie grzesz więcej
872 św. Michał Archanioł
873 Jezus w świątyni
892 Czyściec
893 Raj
894 Piekło
895 śmierć Sprawiedliwych
896 śmierć Grzesznego
897 Chrystusa wjazd do Jezuralem
899 święci Trzej Królowie
405 święta Familia
418 Bozkie dziecię Jezusa w Jeruzalem
430 Archanioł Gabryel
431 św. Katarzyna patronka Aleksandryi
432 św. Regina patronka Francyi
433 św. Dorota patronka Cezarei
434 św. Afra, dziewica
435 św. Reinildis
436 św. Apolonia
437 św. Leokadya patronka Toledo
1007 Pamiątka Slubu

Rozmiar 22x28. Cena 50 centów.

3 święte Serce Jezusa
4 święte Serce Maryi
7 Ukrzyżowanie
13 Wniebowzięcie P. M.
14 Zdjęcie z Krzyża
15 św. Patrycyusz
14 św. Franciszek Ksawery Apostoł Indyi i Japonii
45 Zmartwychpowstanie
46 św. Cecylia
51 Wniebowstąpienie
52 św. Stanisław Kostka
105 Omnis Spiritus Laudet Dominum, Alleluja
106 św. Anna
107 św. Benedykt, opat
108 św. Scholastica
200 Regina Apostolorum
248 św. Józef
249 Błogosławiona Marya Małgorzata zAlacoque
250 Pan Jezus na Krzyżu
253 Ecce Homo (według F. Barbieri-Rome)
254 Mater Dolorosa
273 św. Ludwik z Francyi
274 śmierć św. Józefa
275 św. Tomasz z Akwinu
276 św. Weronika
277 Chrystus błogosławi małym Dziatkom
278 Czternastu świętych Pomocników
279 Chrystus wjeżdżający do Jeruzalem
304 św. Aloizy Gonzaga
305 Nasza Pani Dobrej Rady
307 św Familia (Marya, Jezus i Józef)
308 śmierć św. Benedykta
309 św. Placydus męczennik
310 św. Antoni Padewski
325 Zaślubiny Najśw. Panny Maryi
328 Najśw. Serce Jezusa
329 Najśw. Serce Maryi
330 Błogosławiony Jan Gabryel Perboyre
331 Marta i Marya
332 Burza Życia
364 św. Hildegardis
365 św. Gertruda
367 św. Jan Chrzciciel
368 Zwiastowanie
369 Urodzenie
374 św. Elżbieta portugalska
375 św. Jerzy męczennik
376 św. Mateusz Ew.
377 św. Marek Ew.
378 św. Łukasz Ew.
379 św. Jan Ew.
383 św. Agata
384 św. Franciszek z Assyżu
385 św. Filomena
386 św. Jan Nepomucen
387 św. Wincenty a Paulo
388 św. Katarzyna z Senny
389 św. Urszula
390 św. Sebastyan
391 św. Benedykt i św. Scholastyka. Ostatnie spotkanie.
401 Trójca Przenajświętsza
402 św. Hulbertus
403 św. Ignacy Loyola
404 św. Edward
406 św. Wojciech
409 święta Marya z dzieciątkiem
410 Jezus karmi rzesze
411 Jezus rozkazuje burzy
412 Jezus wypędza kupców z Świątyni
413 Jezus umywa nogi Apostołom
414 Powrócenie Syna marnotrawnego
416 Siedem Boleści
417 Kazanie na górze
420 święta Familia
421 św. Genowefa patronka Paryża
422 św. Łucya patronka Syracuse i Sycylii
423 św. Krystyna patronka Tyro-Tuscany
424 św. Barbara
425 św. Zuzanna z Rzymu
426 św. Agnieszka

Rozmiar 14x20. Cena 25 centów.

1 Ecce Homo
2 Mater Dolorosa
5 Ostatnia Wieczerza
6 Madonna
16 Witaj Maryo!
17 Papież Leon XIII
18 Niepokalane Poczęcie
19 święci Aniołowie
20 święte Serce Jezusa
21 święte Serce Maryi
23 św. Jan Ew.
24 św. Marya Magdalena
25 św. Ambroży wyg. ces. Theo.
26 Ucieczka do Egiptu
27 św. Andrzej apostół
28 św. Franciszek Ksawery
29 św. Jan Chrzciciel
30 św. Weronika
31 św. Anna
32 Notre Dame de Loudres
33 Nadgrobek św. Panny
34 św. Józef
35 św. Brygida
36 On strzeże młodych
37 Panna Marya, ucieczka grzesznych.
38 Hołd Mędrców
39 Chrystus wynagradza swych naśladowców
40 Boleść w ogrodzie
41 Najświętszy Sakrament
42 Bł. Panna wstawia się za swemi dziećmi w godzinę śmierci
43 Dobry pasterz
53 św. Benedykt
54 Papież Pius IX
55 św. Jerzy, męczennik
57 św. Róża
58 św. Genowefa
59 Ave Maria
60 Salve Virgo Florens
61 św. Bonifacy
62 św. Helena, cesarzowa
63 Wiara
64 św. Trójca
65 św. Antoni Padewski
66 św. Szczepan pierwszy męcz.
67 św. Ignacy męcz.
68 św. Raymond
69 św. Piotr
70 św. Paweł
71 św. Elżbieta
72 św. Edmund
73 św. Tomasz apostół
74 św. Wincenty a Paulo
75 św. Stanisław Kostka
76 św. Gerardus, opat
77 św. Alojzy Gonzaga
78 św. Franciszek a Paulo
79 św. Mikołaj biskup
80 św. Augustyn, biskup
81 św. Henryk cesarz
82 św. Leonard
83 św. Franciszek Seraficki
84 św. Bernard, opat
85 św. Walenty, męcz.
86 św. Jakób
87 św. Michał Archanioł
88 św. Katarzyna Aleksandryi
91 Zwiastowanie (podług Rubensa)
92 Swięta Rodzina (podług Guida)
93 Wąż mosiężny
94 św. Jan poprzedzający Zbawiciela
95 Prorok Izajasz
96 Prorok Malachiasz
97 Zbawiciel pokazuje się Maryi Magdalenie po zmartwychpowstaniu
98 św. Agnieszka
99 św. Małgorzata
100 św. Franciszek z Assyżu
101 św. Floryan
102 św. Leonard z Port Maurice
103 Chrystus oddawa klucze św. Piotrowi
104 św. Dominik
110 Ukrzyżowanie
112 Wniebowzięcie Panny Maryi
114 Zdjęcie z krzyża
181 Widzenie św. Teresy
182 św. Marcin, biskup
183 św. Alfons z Liguori
184 św. Filomena
185 św. Krystyna
186 św. Franciszek Ksawery
187 św. Karol Boromeusz
188 św. Cecylia
189 św. Wacław
190 św. Bonawentura
191 Gloria in excelsis Deo
192 Ktokolwiek wierzy we mnie
193 Serce Jezusa, bądź mą ucieczką
194 Rezurekcya
195 Jezus ochrzczony przez św. Jana
196 Mojżesz i 10 przykazań
197 Nasza pani Zwycięztwa
198 Jezus uzdrawia córkę Jaira
199 Tableau de Dosse
205 św Julia
206 św Wawrzyniec, męcz.
207 św Crescencya, męcz.
208 św Paweł (Krzyżowiec)
209 św Patrycyusz
210 św Jan Nepomucen
211 Ofiarowanie Syna Rybaka
212 Nasza Pani Pocieszenia
213 Nasza Pani z Guadalupe
214 Arka Noego
219 Sancta Jesus Societas
220 Koronacya Najświętszej Panny
221 Nasza Pani z Mt. Carmel
222 Marya, Jezus i Józef
223 Nasza Pani Miłosierdzia
224 Mądre Panny
225 Aniołowie oznajmiają Narodzenie Pana Jezusa
226 Aniołowie składają hołd dzieciątku Jezus
227 św. Franciszek
228 Regina Apostolorum
229 Praesentatio beatae Mariae Virginis
251 św. Joachim
252 Chrystus błogosławi małe dzieci
295 św. Franciszek z Sales
296 św. Celeta
297 św. Zofia
298 Smierć św. Szczepana
299 Scięcie św. Jakóba
300 Chrystus naucza w łódce
306 święta Twarz Naszego Zbawiciela 10x14
324 Nasza Pani Dobrej Rady
326 Ojca Mateusza Członkowy Certyfikat
327 Błogosławiona Marya Alacoque
344 św. Marcin
361 Anioł Stróż
380 św. Rafał
381 św. Jadwiga
382 św. Elżbieta
407 św. Familia
408 Najśw. Marya z Dzieciątkiem

WIDOKI.

667 Jeruzalem 22x28 po 1.00
860 Chicago w rychłych latach — 1779 — 1853 r. Przedstawiając w tym obrazie historyę miasta Chicago aż do obecnych lat w 15tu widokach 22x28 po 60c

Rozmiar 10x14. Cena 15 centów.

111 Ukrzyżowanie
113 Wniebowzięcie Panny Maryi
115 Zdjęcie z krzyża
116 Ecce Homo
118 św. Anna
119 Nasza Pani z Lourdes
120 św. Brygida
121 Pan Jezus w Ogrójcu
122 Bł. Panna wstawia się za swemi dziećmi w godzinie śmierci
123 św. Michał
124 św. Trójca
125 św. Szczepan, pierwszy męczennik
126 św. Serce Jezusa
127 św. Serce Maryi
128 św. Józef
129 Panna Marya, Orędowniczka grzesznych
131 Chrystus wynagradza swych naśladowców
132 Najśw. Sakrament
133 Dobry Pasterz
134 Ave Maria
135 św. Franciszek z Assyżu
136 Chrystus oddaje klucze św. Piotrowi
137 Widzenie św. Teresy
138 św. Dominik
139 Nadgrobek św. Panny
140 św. Marcin
141 Salve Virgo Florens
142 św. Andrzej
143 św. Alfons z Liguori
144 św. Rodzina
145 św. Ambroży
147 Wiara
151 św. Krystyna
152 Nasza Pani z góry Karmel
153 Nasza wybawicielka
154 Nasza Pani Siedmiu Boleści
155 św. Matylda, cesarzowa
156 św. Jakób patron Hiszpanii i Indyj
158 św. Franciszek Salezy
159 Nasz Zbawiciel odwiedzający biednych
161 To me ciało — to ma krew
160 Najświętsza Komunia
162 św. Paweł Apostoł
164 Ktokolwiek wierzy we mnie
166 św. Piotr
167 św. Franciszek Ksawery, apostoł Indyi i Japonii
168 św. Jan Ewangielista
169 św. Rodzina
171 św. Alojzy
172 św. Franciszek a Paulo
174 Rezurekcya
175 Ochrzcenie Pana Jezusa przez św. Jana
176 św. Agnieszka
177 Uległość Pannie Maryi
178 Widzenie św. Małgorzaty
179 Droga krew P. Jezusa
180 Słowo Bozkie
225 św. Wilhelm
226 św. Wawrzyniec
227 św. Wacław
230 św. Róża
231 św. Konstanty
233 Chrystus błogosławi chleb
234 Nasza Pani Miłosierdzia
235 św. Wincenty a Paulo
236 św. Błażej
238 Anioł Stróż
239 Accipit St. Simon Stock Sacrum Scapulare
241 Matka świętej miłości
242 Hoc Est Corpus Meum
242 Ecce Sto Ad Ostium et Pulso
243 św. Rafał Archanioł
244 św. Karol Boromeusz
245 św. Antoni Padewski
246 św. Marya Magdalena
247 św. Barbara
257 św. Jadwiga
258 św. Gregorius M.
269 św. Hubert
260 św. Frydrych
261 św. Urszula
262 św. Anastazy Papież
263 św. Marcin Papież
280 św. Róża z Lima
281 św. Walburga
282 św. Gertruda
283 św. Odelia
284 św. Angela
285 św. Franciszka Romana
286 Syn Marnotrawny
287 św. Mechtildis
288 św. Teodor M.
289 św. Magdalena z Pazzi
290 św. Leon I Wielki Papież
291 św. Eugeniusz
292 św. Wojciech Wielki
293 św. Hidigardis
294 św. Dorota
301 św. Genowefa Patronka Paryża
302 św. Weronika z Julianis
303 św. Teresa a Jesu

Chromo-Kolorowe Obrazy.

11 Chustka św. Weroniki (chromo) 16x20 po - - $2.00
47 święta Panna i Dziecię (w kol.) 18x24 po - - 1.00
48 św. Serce Jezusa (w kolorach) format 18x24 po - 60c
49 św. Serce Maryi (w kolorach) format 18x24 po - 60c
109 Ukrzyżowanie, w ślicznych kolorach 26x36 po - - 4.00
204 Czternaście Stacyj Drogi krzyżowej do kościoła. W ślicznych olejnych kolorach 10x14. Cena wszystkich 14 obrazów $10
264 św. Anna z Najświętszą Panną (w kolorach) 18x24 po 60c
265 św. Józef (w kolorach) 18x24 po 60c
266 św. Bonifacy (w kol.) 18x24 po 60c
267 św. Jan prowadzący Najświęt. Pannę od grobu (w kolorach) format 18x24 po - 60c
268 św. Gregor M. (w kolorach) format 12x18 po - - 50c
269 Jezus chodzący po morzu (w kol.) 12x18 po - - 50c
270 Zaślubiny Najśw. Panny Maryi (w kolorach) 12x18 po - 50c
271 Heród otrzymuje Głowę św. Jana Chrzciciela (w kolorach) format 12x18 po - 50c
856 Najśw. Serce Jezusa (w kolorach) 20x26 po - - 1.00
857 Najśw. Serce Maryi (w kolorach) 20x26 po - - 1.00
859 św. Patrycyusz (w kolorach) format 14x20 po - - 60c
360 św. Twarz Zbawiciela naszego (w kolorach) 7x9 po - 25c
400 św. Józef (w kolorach) 7x9 po 25c
1001 Matka Bozka Częstochowska z herbami Polski, Litwy i Rusi w sześciu kolorach format 19x24 po - - 75c
1002 Matka Bozka Częstochowska z Historyą tegoż obrazu przedstawionych w 9ciu obrazach w jednym, w 9ciu olejno malowanych kolorach format 16x20 po - 50c
1003 Matka Bozka Częstochowska z Historyą tegoż obrazu przedstawionych w 9ciu obrazach w jednym, w ciemnym olejno kolorze 16x20 po 25c
1004 Matka Bozka Częstochowska wierna kopia sławnego obrazu w Częstochowie w 9ciu olejnych kolorach, format 16x20 po - - 50c
1005 Matka Bozka Częstochowska, wierna kopia sławnego obrazu w Częstochowie, w ciemnym olejnym kolorze format 16x20 po - 25c
1006 Pamiątka przyjęcia pierwszej Komunii św. z podpisami (osobno) po polsku, angielsku i niemiecku w dziewięciu kolorach 10½x15 po 15c
1018 Mapa Polski za czasów Jana III Sobieskiego. Z herbami polskich województw, format 19x26 po - - 1.00
N. Matka Bozka Częstochowska bez herbu (w kolorach) format 22x28 po - 75c
Małe Obrazki Swiętych w ślicznych kolorach po 100 w paczce rozmiaru 2½x4 po - 1.00
218 św. Familia (w ślicznych kolorach) 14x20 po - - 50c
362 święta Szata (w angielskim) (w kolorach) po - - 1.00
363 święta Szata (w niemieckim) (w kolorach) po - 1.00

Obrazy Rozmaite.

8 Przemienienie 24x30 po 2.00
9 Wszyscy Papieże (w ślicznych kolorach (chromo) 24x30 po 2.00
12 Niepokalane Poczęcie (staloryt) 24x30 po - - 1.00
50 Modlitwa Pańska (ilustrowane drogą krzyżową) 24x30 po 75c
203 Catholic Marriage Certificate, w ślicznych kolorach po 1.00
89 Obraz mieszczący w sobie razem: Certyfikat od Chrztu, Pierwszej Komunii i Bierzmowania 12x18 po - - 30c
348 Arkusz zawierający 50 małych kartek, różnych świętych, litografowane chromo 22x28 po 1.00
349 Obraz grupowy. — Hierarchii kościoła katolickiego w Ameryce, w pięknych barwnych kolorach 22x28 po - 1.00

Obrazy Amerykańskie.

519 Abraham Lincoln 22x28 po 60c
654 Lafayette 22x28 po - 60c
704 Christopher Columbus 22x28 po 60c
814 Christopher Columbus 28x42 po 1.00
818 Abraham Lincoln 28x42 po 1.00
791 George Washington 28x42 po 1.00
523 George Washington na koniu wojskowym 22x28 po - 60c
636 Grupa familijna Jerzego Washingtona 22x28 po - 60c
1012 Prezydenci Stanów Zjednoczonych 22x28 po - 25c.

KWESTYA POLSKA W WESTFALII.

Wyszła w tych dniach w Monachium pod powyższym tytułem niemiecka książka, konstatuje, że "emigracya polskich robotników w ostatnich dwu lat dziesiątkach dosięgła w Westfalii takich rozmiarów, że na wskroś dawniej niemieckie miejscowości przybrały polski charakter. W mnogich związkach pielęgnują polacy na obczyźnie charakter swój i odrębność narodową w obec robotników niemieckich. W najnowszych zaś czasach biorą narodowe polskie tendencye tak dalece górę w Westfalii, że ziemi tej grozi po prostu niebezpieczeństwo wynarodowienia". Ażeby więc tym wszystkim "niebezpieczeństwom" zapobiedz, wydał "związek wszechniemiecki powyższą broszurę z dodatkiem zbiorku pieśni polskich. Traktuje ona o wszystkiem i niczem, a kończy się następującą receptą na zgermanizowanie polskich robotników: Przedewszystkiem nie powinny niemieckie koła towarzyskie odpychać od siebie, ani gardzić polakami, lecz przyjmować ich ile możności do związków i towarzystw niemieckich, dalej "usiłowaniom niektórych polaków do zniemczenia ich nazwiska należy na wszelkie sposoby pomagać. Dla uproszczenia procedury przy tem, powinien każdy robotnik polskie noszący nazwisko mieć prawo zmiany nazwiska za zgłoszeniem się tylko do urzędu bez żadnych kosztów, a to w ten sposób, ażeby a) mógł polskie swoje nazwisko zmienić wprost na niemieckie (np. Piekarz na Baeker), b) zmienić końcówkę polską na niemiecką (np. Kowalski na Kowaler) albo też c) jedno i drugie (np. Lwowski na Lemberger). Koszta ogłoszeń itd. ponosi państwo. Zmiana zaś nazwisk niemieckich na polskie powinna być dozwolona w nadzwyczajnych tylko wypadkach za wniesieniem podania na 3 miesiące naprzód, przyczem należy sprawę o ile możności zwlekać albo też podanie wprost odmownie załatwić.

Emigracye dozwolić należy tylko polakom poddanym państwa niemieckiego, z bezwzględnem wykluczeniem obcych.

Polską prasę należy nadzorować z nadzwyczajną pilnością i zobowiązać wszystkie gazety, aby obok tekstu polskiego umieszczały zarazem tekst niemiecki, gdyż język polski nie dla wszystkich niemców jest zrozumiały. Przysyłki polskich pism zagranicznych należy bezwarunkowo wzbronić.

Wszelkie zgromadzenia powinny się odbywać w języku niemieckim. Udziału w nich polskich dzieci, a zwłaszcza używania tychże dzieci do wygłaszania wierszy i poezyi należy zabronić. Polskie towarzystwa wymagają ścisłej kontroli, języka zaś polskiego w szkołach itp. zakładach nie należy cierpieć pod żadnym warunkiem. Żądań polaków wreszcie, aby im dawano katolickich duchownych po polsku mówiących, nie należy uwzględniać, a istniejących już gdzieniegdzie tego rodzaju duszpasterzy o ile możności usuwać."

Takie są mniejwięcej "skromne" wymagania hakatysty, podnoszącego "kwestyę polską w Westfalyi."

Ale psie głosy nie idą w niebiosy!

TRON KRÓLA PREMPEHA.

Przyczyna ostatniego powstania w kraju aszantów, składa się z trójnogo, wykutego z jednej bryły złota długości 45 centymetrów. Monolit ten niezwyklej objętości znaleźli kiedyś aszanci we Wassaw. Król Prempeh, ostatni królik aszantów, pozostający obecnie w niewoli u anglików we Freetown, wiedząc, iż z posiadaniem tronu owego połączona jest jego powaga u aszantów, kazał przed udaniem się na miejsce wygnania zakopać tron swój szczero złoty dwom niewolnikom, a następnie polecił zdjąć tym ostatnim głowy z karku, aby nie wydali miejsca, w którem zakopali mebel wartościowy. Anglicy znają oddawna miejscowość, w której tron zakopano, nie znają jednak punktu dokładnie, tak, iż kilkakrotne poszukiwania nie doprowadziły do wyników pożądanych. Za każdym razem towarzyszyły usiłowaniom odnalezienia szczero złotego tronu ze zamiarem umieszczenia go w muzeum brytyjskiem w Londynie powstania aszantów. Król Prempeh, jedynie mogący dać dokładne wskazówki co do miejsca, w którem tron zakopano, milczy uparcie, żywi bowiem nadzieję, iż przy zmianie stosunków politycznych powróci na tron aszantów, a utrata złotego tronu pozbawiłaby go uroku w oczach dawnych poddanych.

DWA LISTY MIŁOSNE.

List młodzieńca, który przeczytał dużo utworów powieściowych.

"Pani moja, pani błękitna! Z chwilą gdy opuściłaś moje progi, szara tajemnica, jak całun śmiertelny, owinęła mą duszę i szukam cię wszędzie i wołam cię, droga, choć wiem, że nie wrócisz. Zda mi się chwilami, że rozpyliłaś się w promieniach słonecznych lub rozsrebrzyłaś się w blasku księżyca! życie bez ciebie — to śmierć za życia; chwile szczęścia mignęły, jak błysk niebieskiej iskry, zwiastunki piorunu. — Gromem było me rozstanie się z tobą. Przedemną teraz otchłań bezdenna. Gdzieś ty? Mów do mnie jeszcze choć we śnie. Wyciągam do ciebie ramiona, o pani liljowa, o pani promienna. Pragnienie wyżarło mi serce, jak rdza żelazo pożera. Wracaj, ach wracaj, bom bezmiernie zbolały i bardzo smutny i pełen trwogi."

List miłosny młodzieńca, który nie przeczytał ani jednego utworu powieściowego, (to samo innemi słowami).

"Maryś kochana! Cni mi się okrutnie za twoim czerwonym buziakiem. Mało mnie tu djabli nie porwą z tęsknoty i z żalu za tobą. Gdybym się nie bał kozy, to dawnobym wziął nogi zapas i poleciał do naszej chałupy w Bronowicach i ucałowałbym cię, gdzie trza, i jak się patrzy. Pamiętaj o mnie i opędzaj się od Jędrka i Wojtka, boś ty moja, a im od ciebie wara.

Napisz do mnie, bo mi się tak cni, że bez tęsknicę, jak przez rozumu chodzę. Teraz trzeba kapralowe buty czyścić; będzie mi zdawało, że czeszę naszą Łyskę. Pocałuj ją odemnie w same nozdrza, tak serdecznie, jak ja ciebie.

Twój Maciuś,
żołnierz I go pułku krakowskiego.

ŻOŁNIERZ ZIĘCIEM KRÓLA.

Piszą z San Francisco: Majtek niemiecki August Schmager, który niedawno zawitał tu na francuzkiej barce "Anjou" był przez pewien czas zięciem króla dzikich krajów na wyspie Magasca z grupy Karolinów. Dostał się on na wyspę wraz z innymi rozbitkami niemieckiego statku i życie między dzikimi tak mu się spodobało, że postanowił tam na zawsze pozostać, podczas gdy jego towarzysze powrócili pierwszym statkiem, który się nawinął, do ojczyzny.

Król Magaska przyjął Schmagera łaskawie i oddał mu za żonę własną córkę. Niebawem jednak sprzykrzył sobie niemiec życie między dzikimi. Kiedy francuzka barka zawinęła do pustyni, Schmager skorzystał ze sposobności i umknął, pozostawiwszy na wyspie swą żonę. Teść majtka, król Magaska posiada olbrzymie lasy kokosowe.

SMUTNO MI.

Boże! jakże mi smutno! Piosnki
się nie kleją...
Czyżby już lutnia wszystkie wyśpiewała tony?
Czyżby te ziarna, z których miałem zbierać plony,
Zginęły marnie, zimną zmrożone zawieją?

O, nie! wszak czuję w duszy płomienie natchnienia,
Myśl, wzleciawszy, nie może znaleźć sobie miary —
Przed oczyma się snują jakieś mgliste mary,
To przyszłe piosnki, którym brak tylko odzienia!

Dawniej piosenką serca koiłem tę skno tę,
I było mi tak dobrze, było mi tak błogo,
Choć z ludzi za słuchacza nie miałem nikogo,
Tylko kwiaty, wiatr, księżyc i te gwiazdki złote.

Dziś pierzchnął wątek pieśni, zgasły światła zorze!
Bez nich droga tak dziką, ciernistą, okrutną
Gwiazdy nieme; nikt z ludzi nie powie: "Szczęść Boże!"
A bez ciepłego sł wa śpiewać smutno, smutno!..

Julian Łętowski.

Zarząd Tow. br. pom. św. Wojciecha w Elmhurst, L. I., na r. 1901:

Prezes, Andrzej Zarobiński,
Wiceprezes, Jan Szulc,
Sekr. prot., Stanisław Furmański,
Sekr. finansowy, Stefan Siciński.
41—41 Marszałek, Francisz. Kaczmarek.

Następujący Panowie są upoważnieni do zapisywania abonentów, odbierania obstalunków na książki, robienia kontraktów za anonse i odbierania pieniędzy za Gazetę i za książki.

Alberta, Minn., W. Wiśniewski.
Ashton, Nebr., Thomas Jamrog, 428 South Bond Street.
Berlin, Wis., Wojciech Treder.
Buffalo, N. Y., A. F. Górski, Jakób Johnson, F. Knaszak.
Bay City, Mich., Walenty Wróblewski.
Bronson, Wincenty Ławniczak.
Bryan, Texas, Józef Kosh.
Cato, Ark., A. Micek.
Chicago, Ill., Stanisław Lauferski, Stanisław Budzbanowski.
Clover Bottom, Józef Pillot i Fr. Piatek.
Connelsville, Pa., Fryderyk A. Kail.
Crosby i Duluth, Minn., Marcin Lepak.
Delano, Minn., Szymon Kittok.
Dubois, Bonifacy Ziarnik.
Duelm, Minn., Józef Fischbierek.
Detroit, Mich., Jan Lemke, Józef Deja.
Dillonvale Ohio, St. Borowski.
East Saginaw, Mich., Ignacy Poplewski.
Grand Rapids, Mich., Polikarp Doff, 166 — 7th Street.
Hofa Park, Wis., Andrzej Holewiński.
Lexington, Minn., Spiczak.
Lemont Michał Nowacki.
Leo, Roseau Co., Minn., T. J. Kulas.
Milwaukee, Wis., Jakób Woźniak.
Milwaukee, Wis., Józef Kwaśniewski, 654 Becher Street.
Minnesota Lake, Minn., Józef Szulc.
Minto, N. Dakota, Fr. Ronkowski.
Mt. Carmel, Pa., L. Jankowski.
Nanticoke, Pa., Jan Sosnowski.
Northeim, Wis., Józef Szweda.
Owatonna, Minn., C. Grabarkiewicz.
Perham Minn., Philip Ososki.
Pittsburgh, Pa., Władysław Szewczuga.
Philadelphia, Pa., E. H. Friedlander i J. Chudyszewicz.
Polonia, Wis., A. Sikorski.
Radom, A. Malinowski.
Shamokin, Pa., A. J. Złotorzyński.
Shenandoah, Pa., Józef Rudnicki.
South Bend, Ind., Fr. Kowalski, A. Markowski.
South Chicago, Władysław Pacholski.
Stevens Point, Wis., Jan Kubisiak i W. Kieliszewski.
Argyle, Minn., Ignacy Kierzek.
St. Hedwig, Texas, Thomas Feliks.
St. Louis, Mo., Józef Nybak, 132 Blair ave.
Sobieski, Ill., i Hammond, Ind., Adam Stachowicz.
Carbonado, Wash., G. W. Stanton.
Wilkes Barre, Pa., Józef Czernik.
Wilno, Minn., Anastazy Gołata.
Winona, Minn., M. Daszkowski.
Yorktown, Texas, J. B. Kasprzyk.
Toledo, O., M. Michalski, 3010 Lagrange st.

AMERYKA.

Każdy pod kaucyą $1,000.

LANCASTER, Wis., 27 grudnia. Czterech bandytów aresztowanych w tej okolicy za usiłowanie obrabowania banku P. T. Stevens'a w Moutford, znajduje się obecnie w więzieniu, każdy pod kaucyą $1,000. Oddział obywateli z Moutford, który udał się w pogoń za opryszkami i ujął ich, dostał w nagrodę znaczną sumę pieniędzy od bankiera Stevens'a. Wydarzenie to wywołało żywe zainteresowanie w całej okolicy.

Major siedzi w kozie.

BISMARCK, N. D., 27 grudnia. Mayor Patterson, którego aresztowano za to, że miał w swem posiadaniu wyekwipowanie do szulerni, które skonfiskowała policya, dostał się do kozy, gdyż nie chciał stawić żądanej kaucyi.

Rozporządzenie biskupa.

MARNETTE, Wis., 27 grudnia. — Biskup Messmer z Green Bay, powtórzył rozporządzenie biskupa Eis z Marquette i takowe w swym rocznym okólniku wydanym do księży swej dyecezyi, nakazując ściągnąć do wszystkich parafii. W niedzielę został tu odczytany list pasterski, w którym biskup nakazuje wszystkim proboszczom swej dyecezy oprócz kazań angielskich używania także angielskiego języka na równi z ojczystym przy udzielaniu nauk katechizmowych przed pierwszą komunią.

W dyecezyi biskupa Messmer znajduje się kilka parafij czysto polskich.

Zmuszają murzynów do żeniaczki.

CHALESTON, S.C., 27 grudnia. — Władze wydały rozporządzenie, mocą którego każdy murzyn będący w pełni sił męzkich, ma być zmuszony do żeniaczki z murzynką. Władze mają nadzieję, że w ten sposób da się im położyć tamę różnym wybrykom.

O czasu wydania nakazu 75 par murzyńskich zawarło związek małżeński.

Pożary lasów w dwóch latach.

MADISON, Wis., 27 grudnia. — Stanowy opiekun lasów, pułkownik C. Moorley, przedłoży gubernatorowi raport o pożarach lasów w ostatnich dwóch latach. W roku 1900 był takich pożarów 99, a szkodę zrządzoną obliczono na $1,42 Zato koszta gaszenia w obu latach doszły do $2,000,00.

Podróż w czasie strasznej burzy.

NEW YORK, 27 grudnia. Parowiec "Nebraska" należący do linii okrętowej Allan, przebył okropną burzę w drodze z Moville w Irlandyi do Nowego Yorku. Na pokładzie jego znajdowało się 110 pasażerów, wszyscy spieszyli do Ameryki w tej nadziei, że wraz z krewnymi czy znajomymi ucieszą się gwiazdką, tymczasem parowiec spóźnił się o całe osiem dni: w drodze zaś był ni 19. Wszyscy, nawet najdzielniejsi, między nymi i kapitan David Ingraham z Vancouver, który dwa razy objechał kulę ziemską, stracili ducha i myśleli, że ostatnia dla nich wybiła godzina.

Parowiec "Nebraska" opuścił Glasgow w dobrym stanie dnia 6 grudnia. W drodze oprócz połamanych poręczy, strzaskanych łodzi ratunkowych, rozbitego steru, trzy razy tylko pękła i łamała się maszynerya. Pasażerowie byli przez cały czas miotani z kąta w kąt a jeden majtek rzucony o ścianę ma wskutek tego połamane żebra. W takiem położeniu smutne było dla nich Boże Narodzenie.

Nowe fabryki rozpoczęto budować.

PITTSBURG, Pa., 27 grudnia. Pomimo ogromnej ilości istniejących już fabryk, oraz powstałych niedawno, ogłaszają znowu, że niebawem powstaną jeszcze kilka nowych. Niedawno właśnie rozpoczęto budowę fabryki blachy firmy Allegheny Steel and Iron Co. przy Avenue nad koleją West Penn. Doły pod fundamenta już wykopano, a w tym tygodniu mają zacząć stawiać szkielet żelazny.

Równocześnie rozdawane są kontrakta różnym firmom, aby fabryka na 1 czerwca mogła być gotową i aby w tym czasie w ruch została puszczoną.

W tych dniach organizuje się inna spółka, pod nazwą "Allegheny Roll and Machine Co.," która w okolicy Pittsburga pobuduje lejarnię. Miejsce dotychczas nie zostało obrane.

Walka religijna.

BANGOR, Me., 27 grudnia. — W sam wieczór wigilijny przyszło do krwawej walki religijnej w szałasie robotników nad strumykiem Chase w górze rzeki Kennebec. Bójkę rozpoczął pewien francuz. Poszło o religię. Najpierw była kłótnia, ale później argumenta te okazały się za niewystarczające i poczęto się okładać pięściami.

W kilka minut później do bójki wmieszało się przeszło trzydziestu robotników. Używano wszelakiej broni. Poranionych jest przeszło dwadzieścia osób.

Sprzedał żonę za 10 centów.

PORT JERVIS, N.Y., 27 grudnia. — Do sędziego pokoju Josepha McCormick we Farnumville, zgłosił się wczoraj niejaki M. Storms i prosił, aby przyznano mu prawo posiadania Emmy Hull, żony swego przyjaciela, którą kupił poprzedniego wieczora za 10 centów, a na usprawiedliwienie słuszności swych pretensyi, przedstawił nawet kontrakt sprzedaży.

Rzecz się miała jak następuje. Storms bawił poprzedniego wieczora u Hulla, i w toku rozmowy zapytał tegoż całkiem seryo ileby żądał za swą żonę. Hull pytanie wziął za żart i żartując odpowiedział, że nie więcej jak dziesięć centów. Storms dał więc pieniądze, a Hull wydał mu na nie kwit, wymieniając, za co 10 centów zostały wypłacone.

Sprzedana żona atoli nie chciała iść do nowego właściciela, który skutkiem tego zwrócił się na drogę sądową. Sędzia atoli uznał kontrakt sprzedaży za nieważny, ponieważ takowy zawarto w niedzielę.

Nieznany dobroczyńca.

CLEVELAND, Ohio, 27 grudnia. — Nieznany jakiś z nazwiska milioner wysłał do tutejszego pastora metodyskiego Johna S. Rutledge, list z zawiadomieniem, że kasa milionera otwarta jest dla wszystkich biedaków w przedmieściu Glenville, lecz pod warunkiem, że otrzymujący wsparcie nie dowiedzą się o nazwisku dobroczyńcy. Rozdawaniem wsparć zająć się ma sam pastor.

Glenville liczy około 8000 mieszkańców, a pomiędzy nimi bardzo wielu bogatych kupców z Cleveland. Rutledge jest jeszcze młodym pastorem, ale znanym w całem mieście z powodu jego agitacyi przeciw otwieraniu szynkowni w niedziele.

Spodziewają się powstania Indyan.

TACOMA, Wash., 27 grudnia. — Ze Sitka nadchodzi wiadomość, że Indyanie w Alasce przygotowują się do powstania przeciw białym i że takowe niebawem nastąpić musi. Powstania tego spodziewają się od kilku miesięcy i jeżeli ono odciągło się tak długo, to tylko dlatego, że wśród ludności Indyańskiej panują choroby.

Powody do powstania są różne, a największym nieludzkie obejście się z Indyanami białych przybyszów. Prócz tego cierpią oni tam głód prawie ustawiczny.

Czterdzieści dziewięć dzieci utonęło.

BURLINGTON, Ia., 28 grudnia. Depesza telefoniczna do gazety "The Hawkeye" donosi z Washington, Ia., że 49 dzieci szkolnych ślizgało się na lodzie w Foster, Ia., w pobliżu Whatcher na kolei C. M. & St. Paul, lód się załamał i dzieci zginęły na dnie rzeki.

Nie sprawdzono dotychczas o ile ta wiadomość jest prawdziwą.

Plany różnych ulepszeń na kolejach.

PHILADELPHIA, Pa., 27 grudnia. — Towarzystwo kolei Philadelphia & Reading wydało kontrakty na różne ulepszenia na swej linii, a które kosztować mają półtrzecia miliona dolarów.

Zamówiono przedewszystkiem 2030 wagonów stalowych. Z tej liczby tysiąc wykończyć ma firma Pressed Steel Car Co." w Pittsburgu, 500 firma Cambria Steel Co. w Johnstown, Pa. i 500 American Car and Foundry Co.

Dla tegoż towarzystwa kolejowego fabryka lokomotyw "Baldwin" wykończyć ma 45 lokomotyw.

Wieża elektryczna spadła na kościół.

PEORIA, Ill., 28 grudnia. Kościół św. Patryka cudem prawie ocalał od zniszczenia, a to skutkiem obalenia się wieży elektrycznej 125 stóp wysokiej. Wieża ta stała tuż niedaleko kościoła; po obu jej stronach są tory kolei elektrycznej. Otóż wczoraj wagon kolei ulicznej wyskoczył ze szyn na skręcie i z całą siłą uderzył o wieżę elektryczną, służącą do oświetlania, i zwalił ją zaraz. Wieża przygniotła tramwaj i powaliła się na dach kościoła, niszcząc go bardzo. Z ludzi w tramwaju się znajdujących, nikt nie został poraniony.

Bank zamknięty.

BALTIMORE, Md., 28 grudnia. — Wskutek upadku banku "Old Town" wszystkie inne banki w mieście odczuły skutek tegoż. Przed każdym prawie bankiem zgromadziły się tłumy publiczności z książeczkami bankowemi, ale na szczęście starczyło gotówki dla wszystkich.

O upadku banku donoszą także z White Pigeon, Mich.

Straszna eksplozya dynamitu.

KEYSER, W. Va., 29 grudnia. — W Baker Camp, niedaleko Durbin w powiecie Pocahontas przy pracy na torze kolejowym eksplodował znaczny zapas dynamitu, a rezultatem tego jest sześciu robotników zabitych, a kilku ciężko poranionych.

Nieszczęście zdarzyło się wczoraj w południe, gdy robotnicy byli przy obiedzie. Postawili oni dynamit na piecu, aby odtajał, a wkrótce potem nastąpiła straszna eksplozya, która cały szałas zburzyła.

Owi sześciu robotników porozrywani zostali w kawałki.

Grozi im śmierć głodowa.

WALSENBURG, Colo., 29 grudnia. — Przez całą dobę prawie szalała w dystrykcie Sierra Blanco ogromna burza śniegowa, tak że absolutnem było niepodobieństwem odbyć jakąkolwiek podróż. Burza ta atoli odcięła zupełnie przeszło stu górników na górze Blanco, zasypując śniegiem wszystkie drogi w okolicy na kilkanaście stóp wysoko, a ponieważ górnicy ci nie mieli dostatecznego zapasu pożywienia, a drogi są nie do przebycia, grozi im więc śmierć głodowa.

Górnicy ci pracują na wysokości 11,000 stóp, t.j. ponad okolicą leśną. Śnieg zaś spadł poniżej, na wysokości 7,000 stóp. Jeżeli mieszkańcy z dolin nie pospieszą górnikom z pomocą w czas, to pomrą oni tam wszyscy z głodu i zimna.

Wielka kradzież w Wyandotte, Mich.

WYANDOTTE, Mich., 29 grudnia. — Stacya kolejowa na linii Michigan Central była wczoraj w nocy sceną śmiałego rabunku, dokonanego przez niewyśledzonych dotąd złoczyńców, którzy zdołali skraść worek pocztowy, zawierający $100,000 w gotówce, papierach wartościowych i czekach.

Było to około pół do pierwszej w nocy, gdy z pociągu pocztowego wyrzucono na stacyę dwa worki przesyłek pocztowych. Telegrafista, znajdujący się na stacyi, zamiast zanieść je do biura sprzedaży biletów, zostawił je w poczekalni. W godzinę później na torze kolejowym znaleziono wypróżniony jeden worek, a tu i owdzie parę czeków.

Nędzarz pozostawił tysiące.

SPRINGFIELD, Ohio, 29 grudnia. — W chacie zamieszkałej przez nędzarza Hermita Ypsilanti Smith, który zmarł przed kilku dniami, znaleziono onegdaj w papierach rządowych czterdzieści pięć tysięcy dolarów, zakupionych jeszcze przed trzydziestu laty.

Smith żył przeszło 40 lat, i zawsze uchodził za ostatniego nędzarza. W tejże chacie znaleziono papiery upoważniające do odebrania pensyi w kwocie $25,000.

Rząd francuski robi wielkie zamówienia w Ameryce.

PHILADELPHIA, Pa., 29 grudnia. — F. F. McIlwaine, członek paryzkiej Izby handlowej, znajduje się w drodze do Stanów Zjednoczonych, ażeby robić obstalunki na węgle dla rządu francuskiego. Idzie o zamówienie około 200,000 ton węgla.

Pożar zniszczył młyny.

WATERLOO, Ia., 30 grudnia. — Jeden z największych młynów spółki "Union Mill" zniszczony został przez pożar wczoraj. Szkody wynoszą $60,000, asekuracya tylko $16,000.

Przyczyną pożaru była eksplozya kurzu, nagromadzonego po framugach wewnątrz budynku.

Drobne wiadomości krajowe.

— Milwaukee, Wis. — W mieście ma niezadługo stanąć fabryka w której będą wyrabiane maszyny różnego rodzaju. Cassius M. Paine, stoi na czele nowej organizacyi. Zarządcą tego zakładu ma być T. W. Philips z Providence R. I. Nowa firma ma nosić nazwę Brown Corliss Engine Co., a kapitał jej wynosi milion dolarów.

— Wausau, Wis. — Szpital znany jako Riverside Hospital, został mocno uszkodzony przez pożar. Ogień powstał w kuchni, przyczem kuchnia, jadalnia i spiżarnia zostały całkiem zniszczone. Chorych szczęśliwie przeprowadzono do innych budynków.

— W Homestead, Pa., w domu Jana Kubalickiego eksplodowała lampa stołowa. Kubalicki tak przy tem poparzony został, że musiano odwieźć go do szpitala.

— Linia kolejowa Guyandottes w pobliżu Parkersburg, W. Va. przedłużoną zostanie 180 mil, mianowicie od Prince nad rzeką Bearev do Pinesville w powiecie Wyoming i od Laurel Hill do Pinesville. Kolej przechodzić będzie przez powiaty Ralaigh, Wyoming, Logan, Lincoln i Cabell.

— W Cumberland, Md. poczęła spółka "Maryland Tin Plate" wznosić nowe fabryki. Rozpoczęto tamże stawiać również walcownie stali.

— W Montsose, Pa. umarł w tych dniach niejaki Michael Maloney, farmer, który w dniu śmierci miał przeszło 107 lat.

— W drugiej połowie stycznia albo z początkiem lutego odbyć się ma w Pittsburgu narada pomiędzy przedstawicielami stowarzyszenia Amalgamated a pracodawcami, jaką ma być płaca na rok następny. Fabrykanci nie chcą mieć fabryk zamkniętych.

— W Atlanta, Ind. jest na ukończeniu walcownia blachy cynkowej. Fabryka nie należy do trustu; prezydentem tejże jest dr. Henry C. Utz.

— W Mars, Pa. niedaleko od Butler powstała spółka p. n. "Mars Brick & File Co," która pobuduje tamże cegielnię do wyrobu cegły do murowania i brukowania. Kapitał spółki wynosi $22,500.

— National Tube Co. traktuje o kupno zakładów fabrycznych spółki Standard Seamles Tube w Ellwood. National Tube Co., powiększa także swoje fabryki w Christy Park.

— Architekci przygotowują plany na budowę nowych czterech walcowni stali w Lorain, Ohio, a które należeć będą do Lorain Steel Co.

— Od Binghamton, N. J. zbudowana ma być linia kolejowa do Ansonia, Pa.

— Fabryki National Tube Co. w Mc Keesport, Pa. zostaną w tych dniach w ruch puszczone.

— W Saginaw, Mich. powstała spółka p. n. Saginaw Plate Glass Co. z kapitałem $350,000. Pobuduje tamże hutę szklaną, w której 300 robotników znajdzie pracę. Huta gotowa będzie na 1go lipca.

— Amerykańskie towarzystwa kolejowe przepowiadają, że w roku 1901 rozpocznie się wielka emigracya ludności ze stanów zachodnich do wschodnich. Dotychczas najwięcej osób ciągnie do stanu Texas.

— Fayette City, Pa. wskutek eksplozyi prochu trzy osoby zostały poranione, a mianowicie: Charles Jenkins, żona jego i sześcioletnie dziecko.

— W township Brookfield, dwie mile od Sharon, Pa. stanie nowa cegielnia, odstawiająca dziennie po 50,000 cegieł. Będzie tam zajęcie dla stu ceglarzy. Budowę cegielni rozpoczną zaraz, tak że najdalej za miesiąc praca się rozpocznie.

— Carnegie Steel Co. zbuduje w Conneout, Ohio nową fadrykę szyn kolejowych. Stanie ona nad brzegiem jeziora.

— Carnegie Steel Co. zakupiła 700 akrów gruntu przy stacyi Mc Kean w dolinie Allegheny, Pa. Obszar ten potrzebny jest na proponowane rozszerzenie fabryk tejże kompanii.

— Lejarnie miedzi w Rankin, Pa, należące do American Steel and Wire Co. uszkodzone zostały w zeszły czwartek przez pożar. Szkody wynoszą około 30 tysięcy dolarów.

— W Canal Dover, Ohio w tamtejszych fabrykach firmy Reeves Iron Co. budują piece hutnicze całkiem nowego pomysłu, których użyteczność polega na tem że oszczędzają 40 procent opału.

— Z wiosną rozpocznie się w Youngstown, Ohio budowa nowych lejarni i walcowni żelaza, oraz fabryka rur firmy "Youngstown Iron Steel and Tube Co." posiadającej milion dolarów kapitału. Kapitał ten podwyższony ma być podobno do dwóch milionów dolarów.

— W kopalni Ellsworth, szyb 1, przy Monongohela, Pa. powstał pożar z powodu eksplozyi gazów. Z ludzi nikt życia nie utracił, ale ogień zrządził w kopalni szkodę na $50,000.

— Kapitaliści w Youngstown, Ohio mają przystąpić do budowy fabryki blachy.

— W pobliżu McConnells Mills w okolicy Pittsburga rozpoczęte być mają nowe kopalnie węgla, które należeć mają do "Midland and Hichery Ridge Coal Co." W nowych tych kopalniah pracować będzie około 800 górników.

— Wielka fabryka kompanii J. I. Case Treshing Machine Co. Racine przeniesie się do Milwaukee, Wis. Grunt jeszcze nie został zakupiony, ale słychać, że budowa nowej wielkiej fabryki rozpocznie się na wiosnę.

— W Sharon, Pa. organizuje się spółka, która ma zamiar kupić stare zabudowania fabryczne firmy "Republican Iron Steel Co." i poczyniwszy w nich pewne zmiany, rozpocząć w nich pracę na nowo.

— W Adamsburg, Westmoreland Co., Pa. budują obecnie 200 domów mieszkalnych i odnogę kolei. W miesiącu kwietniu rozpocznie się tam praca w nowej kopalni węgla.

DZIEWIĘTNAŚCIE WIEKÓW ERY CHRZEŚCIJAŃSKIEJ

(Dokończenie ze stronicy 4ej).

na Europę, w roku 1343, podbija znaczną część cesarstwa wschodniego. Wschód Europy w rękach Tatarów. Wzrost nauk i powstanie wielu uniwersytetów. Wynalezienie kompasu morskiego, prochu, strzelb, okularów, papieru, szkła i kominów. W Rzymie ostatni trybun Rienzi do roku 1347.

W Polsce panuje Władysław Łokietek 1306—1333, bije krzyżaków pod Płowcami; Kazimierz Wielki 1333—1370 podnosi państwo polskie. Małżeństwo Jadwigi z Władysławem Jagiełło, chrzci Litwę i łączy ją z Polską.

Wiek XV.

Joanna, dziewica Orleańska pobija anglików w roku 1427. Spalenie jej przez anglików w roku 1431. Anglicy pobici i wypędzeni z Francyi w roku 1453. Wojny domowe w Anglii. Portugalczycy zakładają kolonie na brzegach Afryki. Turcy oblegają i zdobywają Konstantynopol w roku 1453. Upadek wschodniego cesarstwa. Ostatni cesarz Konstantyn XII. Kolumb odkrywa Amerykę w roku 1492. Vasco de Gama opływa Afrykę i dociera do Indyj w roku 1498. Guttenberg wynajduje druk w roku 1436. Francya i Anglia zakładają poczty. Pierwsze drukowane książki w roku 1471. Pierwsze zegarki w roku 1477. Druga i trzecia podróż Kolumba do Ameryki. Odkrycie północnej Ameryki w roku 1497.

W Polsce Jagiełło bije krzyżaków pod Grunwaldem w roku 1410. Odnawia akademię krakowską; Władysław III —1434—1444 ginie pod Warną. Kazimierz Jagiellończyk 1444 — 1492 zyskuje Prusy zachodnie. Jan Olbracht 1492—1501. Klęska polaków w lasach bukowińskich.

Wiek XVI.

Ciągłe wojny pomiędzy państwami przez całe stulecie. Wiele wojen domowych i religijnych. W Anglii rządzą Henryk VIII, Edward VI, Marya i Elżbieta. We Francyi Ludwik XII, Franciszek I; Henryk II, Franciszek II, Karol IX, Henryk III i Henryk IV. W Niemczech panuje Karol V., jest zarazem królem hiszpańskim od roku 1519 do 1556, w roku 1556 składa koronę, którą obejmuje Filip II, który się żeni z Maryą, królową Anglii. Z papieży najznakomitszym w stuleciu jest Grzegorz XIII, który reformuje kalendarz. Hiszpania zakłada kolonie w Ameryce i podbija Meksyk. Podboje hiszpańkie w południowej Ameryce. W roku 1517 powstaje reformacya. Ignacy Lojola zakłada zakon jezuitów w roku 1535. Magellan opływa świat naokoło w 1519—1522. Noc św. Bartłomieja we Francyi. Kopernika słynne odkrycie w roku 1517. Wynalazek kołowrotka do przędzy. Pierwsze igły i szpilki. Sprowadzenie tytoniu do Europy w roku 1580. Wynalazek teleskopu w roku 1590.

W Polsce panuje Aleksander 1501—1506, który nadaje szlachcie i panom przywileje: Zygmunt Stary 1506—1548, Albert, książe pruski składa hołd Polsce; Zygmunt August 1548 — 1572, ostatni Jagiellończyk. Unia Litwy z Polską w roku 1569 dokonana w Lublinie. Pierwszy obcy król Henryk Andewagenski 1573—1575; Stefan Batory 1576—1584 bije moskali.

Wiek XVII.

We Francyi rządzi Henryk IV, zamordowany w roku 1610. Ludwik XIII i Ludwik XIV; W Anglii. Elżbieta umiera w 1603 i następuje dynasta Stuartów Jakób I; Karol I. Wojna domowa z Kromwellem, jako protektorem, trwa od roku 1649 do 1660, kiedy wstępuje na tron Karol II. W r. 1685 wstępuje na tron Jakób II. Rewolucya w 1688 daje tron w ręce Wilhelma i Maryi.

W Szwecyi rządzi Gustaw Adolf. Trzydziestoletnia wojna trwa od 1618 od 1648. Hollandya staje u szczytu potęgi i handlu. Na morzach roi się od piratów i rozbójników. Pierwsza stała kolonia angielska w Jamestown, Va. Hollandczycy zakładują nowy Amsterdam w roku 1607 a w 1614 sprowadzają murzynów jako niewolników do Ameryki. W 1643 konfederacya kolonii angielskich w Ameryce. Miasto New York zajmują Anglicy w roku 1664. Anglicy zajmują Indye. W 1615 sprowadzono poraz pierwszy kawę. Uczony Harvey odkrywa cyrkulacyę krwi w r. 1618. Termometr wynaleziono w 1620 a barometr w 1626. Bagnety zaprowadzono we Francyi w 1670. Telefony w 1687.

W Polsce Zygmunt Waza 1587-1632 bije szwedów i moskali. Klęska pod Cecorą w 1620. Bitwa pod Chocimem i powstrzymanie najazdu Turków w roku 1621; Władysław IV — 1632-1648 odpiera Moskwę. Bunt Chmielnickiego na Ukrainie. Jan Kazimierz 1648-1668. Poddanie Ukrainy carowi Aleksemu w 1654. Najazd Szwedów na Polskę. Obrona słynna Częstochowy w roku 1655. Utrata Prus i części Inflant. Bunt Lubomirskiego; Michał Wiśniowiecki 1668-1673. Turcy zabierają Kamieniec Podolski Podole i Ukrainę. Sobieski Hetman bije turków pod Chocimem. Jan III Sobieski 1674-1696. Odsiecz Wiednia w roku 1683. Niekorzystny pokój z Moskwą—Grzymałtowskim zwany.

Wiek XVIII.

W tym wieku Francya poczyna się chylić ku upadkowi. Ludwik XIVty umiera w 1715 i po krótkich rządach księcia Orleanu wstępnie na tron Ludwik XV; Ludwik XVI ginie na gilotynie w roku 1793. Rewolucya francuzka wybucha w roku 1789. Anglia i Szkocya łączą się, jako Wielka Brytania, w roku 1707. Wojny domowe o tron dla Stuartów wybuchają w roku 1715 i 1745. Prusy stają się królestwem w r. 1701 z Fryderykiem I, jako królem, po nim następuje Fryderyk Wilhelm I i Fryderyk Wielki. Marya Teresa cesarzową Niemiec i królową Węgier od 1740 do 1780. Piotr Wielki rządzi Rosyą w pierwszych latach stulecia. Katarzyna Wielka powiększa państwo, rządząc od 1762 do 1796. Karol XII rządzi w Szwecyi i zostaje pobity przez moskali pod Połtawą w roku 1709. Wielkie wojny stulecia: Wojna o hiszpańską sukcesyę (1701-1713). Wojna o austryacką sukcesyę (1740-1748). Siedmioletnia wojna (1756-1763). W północnej Ameryce ciągłe wojny z indyanami. Urodziny Washingtona. Wojna francuzów z anglikami. Anglia zaprowadza podatki. Kontynentalny kongres zbiera się w Philadelphii (1774). Wojna o niepodległość (1775-1783). Deklaracya niepodległości (1776). Pierwszy prezydent Washington w 1789. Stolica przeniesiona do Washingtonu w roku 1800. Anglicy podbijają Indye (1774-1782). Wojny francuzkiej rewolucyi. Napoleon Bonaparte walczy we Włoszech (1797), a podbija Egipt w r. 1798. Zostaje pierwszym konsulem w r. 1799. Unia Anglii i Irlandyi w r. 1800. Rozkwit literatury francuzkiej i angielskiej. Wynalazków niewiele w tem stuleciu, główniejsze — warsztaty tkackie (1774) i ulepszenie parowych maszyn przez Watt'a w r. 1774.

W Polsce: August II Sas (1697-1733. Przymierze z Rosyą ściąga najazd Karola XII i obór nowego króla Stan. Leszczyńskiego (1704-1709). Klęska szwedów pod Połtawą zwraca tron Augustowi. August III popierany przez Rosyę (1733-1764). Walka partyj w Polsce. Obór Stanisława Augusta Poniatowskiego przy pomocy Rosyi (1764-1795). Mieszanie się Rosyi. Konfederacya Barska (1768-1772). Bunt hajdamaków na Ukrainie. Pierwszy rozbiór Polski przez Rosyę. Prusy i Austryę w roku 1773. Konstytucya 3 maja (1791). Potocki, Rzewuski i Branicki zawiązują przeciw niej Konfederacyę Targowicką. Drugi podział Polski przez Prusy i Rosyę w roku 1793. Powstanie Kościuszki. Klęska pod Maciejowicami 10-go października 1794 r. Suworow wyrzyna Pragę. Ostatni rozbiór Polski przez Rosyę, Prusy i Austryę w roku 1795.

Wiek XIX.

Tomów za mało by było do opisania wszystkich cudownych rzeczy i nazwisk wielkich ludzi, którzy przyczynili się, że wiek 19-ty zajmuje pierwsze miejsce. Na początku wieku słynna karyera Napoleona kończy się klęską pod Waterloo w 1815 i umiera na wyspie św. Heleny w r. 1821. Druga rewolucya we Francyi w roku 1830 i trzecia w roku 1848. Ludwik Napoleon zostaje cesarzem Francyi 1852 r. Klęska pod Sedanem i upadek cesarstwa w roku 1870. Założenie trzeciej rzeczypospolitej w roku 1871 z Thiersem jako prezydentem. W Anglii panują Jerzy IV, Wilhelm IV, i królowa Wiktorya przez lat 63. Anglia dochodzi do niebywałej potęgi. Niemcy biją Francyę i łączą się w cesarstwo niemieckie w roku 1870. Król pruski Wilhelm I, pierwszy cesarz niemiecki koronuje się w Wersalu w 1871. Stany Zjednoczone w ciągu wieku z 5.000 000 ludności wzrastają do 75.000.000. Wojny z Anglią 1812-1815, z Meksykiem 1836-1838. Wojna domowa i upadek niewolnictwa 1861-1865 i hiszpańska wojna w roku 1848. Stolecie to słynąć będzie wynalazkami. Parowce, koleje, telegrafy elektryczne, zapałki, gaz, telefony, oświetlenie elektryczne, fotografie, promienie Roentgena analiza spektralna, fonografy, środki znieczulające i antyseptyczne i setki innych wynalazków.

Polska: Formowanie legionów i walka Polaków pod sztandarami Napoleona. Po upadku Napoleona kongres wiedeński przyłącza uszczuplone Księstwo warszawskie do Rosyi pod nazwą Królestwa Polskiego w roku 1815. Kościuszko umiera w Szwajcaryi w roku 1817. Wybuch powstania w Warszawie w roku 1830. Wojna z Rosyą w r. 1831. Bitwy pod Grochowem, Wawrem, Iganiami, Ostrołęką i Warszawą. Konstytucyę zniesiono w Królestwie Polskiem w roku 1832. Powstanie w Krakowie w r. 1846. Wcielenie rzeczypospolitej krakowskiej do Austryi. Rzeź galicyjska. Bombardowanie Lwowa w r. 1848 przez austryaków. Mierosławski dowodzi powstaniem w Poznańskiem i Badeńskiem. Legion Polski w Turcyi w roku 1854. Rzeź na ulicach Warszawy w roku 1861. Powstanie w Polsce w 1863. Ksiądz Brzoska, ostatni powstaniec ginie na Podlasiu w roku 1865. Galicya otrzymuje autonomię od Austryi w roku 1867. Język rosyjski wprowadzony do szkół w roku 1872. Legion Polski walczy przeciw Rosyi w Turcyi 1877. Założenie Ligi Narodowej i Skarbu Narodowego w 1887 r. Obchody stuletniej rocznicy konstytucyi 3-go Maja w całej Polsce w 1891 r. Odsłonięcie pomnika Mieckiewicza w Warszawie w roku 1898.

Dziennik Narodowy.

MIASTO JEROZOLIMA.

Jak wszystkie miasta wschodnie, tak i Jerozolima odróżnia się od miast nowożytnych tem, że ulice jej są w stanie wprost okropnym. Są one przedewszystkiem wązkie, krzywe przepełnione tłumami, zarówno jak najrozmaitszemi zwierzętami, począwszy od ptactwa domowego, a skończywszy na osłach i wielbłądach. I jeżeli jest gdzie raj dla osłów, to chyba w tem mieście, gdzie zwierzęta więcej nawet niż ludzie korzystają ze swobody na ulicach.

Miasto Jerozolima posiada dwie główne drogi, a mianowicie ulicę Dawida i Chrześcijan. Każda z nich jest niby pół-podziemnym labiryntem, który chcąc przejść bez przewodnika, pewnym być można zaginięcia. Ulica Dawida prowadzi od bramy Jaffa na zachodniej stronie muru do bramy św. Szczepana we wschodniej stronie. Mur ten wedle podania zbudowany został przez dwóch braci, którzy rozpoczęli pracę przy bramie Jaffa, a ukończyli ją przy bramie św. Szczepana, gdzie na znak ukończenia pracy, wykuli w kamieniu na zewnętrznej stronie muru cztery lwy idące do siebie z dwóch stron.

Oprócz wspomnianych powyżej dwóch bram jest jeszcze kilka innych, ale najważniejszą jest brama Damaszku. Przez bramę tę nie wolno żadnemu z panujących, oprócz mahometańskich wejść do miasta, jeżeli osoba ta po raz pierwszy zwiedza miasto. Do Jerozolimy przez bramę Damaszku wchodzić mogą tylko mahometanie, a obcokrajowcy muszą wchodzić przez bramę Jaffa, bo tak każe zwyczaj. Potem wolno im wychodzić i wchodzić do miasta którą tylko bramą zechcą.

Jerozolima ma wogóle ośm bram, które niedawnej jeszcze jak w r. 1873 były zaraz z wieczora zamykane. Dzisiaj są one otwarte dniem i nocą.

Do jednej z tych bram, tj. do bramy Złotej odnosi się proroctwo dotychczas nie spełnione. Brama ta znajduje się na wschodniej stronie miasta, na przeciwko góry Oliwnej i zawsze uważaną była za miejsce uświęcone pamiątkami. Przez bramę tę odbył Pan Jezus swój tryumfalny wjazd do Jerozolimy, a w proroctwie Ezekiela powiedziano jest, że ponieważ przez bramę tę wszedł Pan, będzie ona przeto zamknięta dla wszystkich ludzi; a wejdzie przez nią tylko książę, który tą samą drogą wyjdzie i miasto poganom odbierze.

Przez długie lata kościół łaciński urządzał uroczystości procesyi i dopiero za Saladyna podwójne wejście zostało zamurowane, tak jak dzisiaj. Wyznawcy księżyca twierdzą, że uczyniono to w celu zachowania porządku i spokoju, ale lud chrześcijański wierzy, że przyjdzie kiedyś zwycięzca, który do miasta przez ową bramę wejdzie.

W mieście samem trudno by było zidentyfikować jakie miejsca mające związek z życiem Jezusa. Za to góra Oliwna, aczkolwiek z biegiem wieków powstawały na niej różne budynki, które jużto rozsypywały się w gruzy lub też odnawiane były, posiada miejsca w tym niemal stanie, w jakim były gdy chodził po nich Mistrz, przemawiając do rzesz, na pochyłości góry się zbierających.

Na miejscu, z którego Chrystus wstąpić miał w niebiosa, pobudowany jest kościół, nazwany kaplicą Wniebowstąpienia. Kaplica ta należy do muzułmanów, którzy w r. 1617 odnowili jej wnętrze; dzisiejsza budowla wzniesioną została dopiero w r. 1834.

Najlepszy widok na Jerozolimę roztacza się z wieży rosyjskiej, zdudowanej nieco dalej na pagórku. Według mahometanów cały sąd ostateczny będzie się odbywał na tej górze.

Dużo wątpliwości miano zawsze co do grobu świętego oraz co do grobu Józefa z Arymatei.

Wszystkie pisma zgadzają się, że Chrystus ukrzyżowany został poza murami miasta, na zwyczajnem rzymskiem miejscu stracenia, a które zgodne było z prawem żydowskiem przepisującem, aby miejsce ofiar było na północ od miejsca świętego. Miejsce to można było widzieć zewsząd. Pagórek ten służy dzisiaj za cmentarz mahometański Znajduje się poza bramą Damaszku, a na północ od świątyni, obszaru posiada trzy i pół akra, jest ponad grotą Jeremiasza, z której używano kamieni do budowy świątyni.

Na pochyłości góry ze strony północno-zachodniej, a około 30 stóp niżej jest pięknie utrzymywany ogród, własność jakiegoś towarzystwa angielskiego. Z tego ogrodu wchodzi się na bruk, prowadzący prosto do nowego grobowca, zwanego także ogrodowym. Jest to jaskinia wykuta w skale pod pagórkiem. W jaskini tej jest przedsionek i właściwy grobowiec w którym znajdują się wyżłobione trzy groby, dwa większe i jeden mniejszy. Grób znajdujący się najdalej od wejścia uważany jest za grób Zbawiciela. Okno czyli otwór w zewnętrznej ścianie pokazują jeszcze jako okno przez które Marya Magdalena widziała aniołów, grobu pilnujących. Wogóle grób ten w bardzo wielu szczegółach podobnym jest do opisanego w piśmie świętem.

Niektórzy krytycy powiadają, że grób ten nie może być grobem Zbawiciela, ponieważ nie jest podobny do grobu Łazarza z Bethany, i ci powiadają, że prawdziwy grób dotychczas nie został odkryty, i że zasypany musi być u podnóża góry.

Kto ma racyę trudno się spierać, to jednakże pewne, że człowiek znalazłszy się w tem miejscu czuje jakby w około obecność Boskiego Mistrza, przysłuchuje się jakby jego naukom. Znalazłszy się w grobowcu Zbawiciela, mimo woli opanowuje myśl umysł, że Chrystus spoczywa tam jeszcze, lecz gdy się wejdzie na górę Nowej Kalwaryi, każda stopa ziemi naokoło, każde miejsce zda się przemawiać, że Chrystus Pan zmartwychwstał, że pozostały tylko miejsca, gdzie nauczał, cierpiał i w chwale odszedł do Boga Ojca.

Poza bramami starego Jeruzalem leży nowa Jerozolima, miasto nie starsze nad 30 lat. Tutaj mieszkają przeważnie cudzoziemcy. Tutaj są kolonie żydowskie, niemieckie, rosyjskie i angielskie. W tych koloniach też spoczywają przyszłe losy Jerozolimy. Porta zabrania żydom osiedlać się w Palestynie, pomimo to przybywają oni tam co roku, a niektórzy nawet marzą o wykupieniu Palestyny od Turcyi, w celu utworzenia tam że królestwa żydowskiego.

O przyszłości Palestyny mają niektórzy aż nadto śmiałe przypuszczenia, wierzą oni, że przyjdzie kiedyś czas, że cała dolina Jordanu zamieni się w bogaty kraj rolniczy a Jerozolima stolicą tego kraju będzie. Fakta przemawiają za tem. Podróżnicy opowiadają, że rosną tam oleandry tak wielkie, jak u nas topole. Morze Martwe jest niewyczerpaną kopalnią różnych bogactw. Samej soli ma tam być tyle, że wystarczy jej przez długie wieki na cały świat. Wody Morza Martwego zawierają ogromny procent chlorku potażu, a góry Lebanon niewyczerpane kopalnie węgla.

Miasto Jerozolima przez 800 lat znajdowało się pod panowaniem mahometańskiego bezrządu, i do dzisiaj zaledwo połowa miasta w ręku muzułmanów się znajduje. Ale przyjdzie czas, że poganie przepędzeni zostaną z miasta świętego, że dla miasta tego zaświta przyszłość szczęśliwsza i że niewierni miejsc drogich każdemu chrześcijaninowi nadal profanować nie będą.

Zrobić żeby ogień z wody wybuchał.

Wypróżnia się jaje, napełnia się go niegaszonem wapnem i siarką, wrzuca się go do naczynia z wodą lecz natychmiast się wyjmuje rękę.

GROCHOWY WIENIEC

czyli

Mazury w Krakowskiem.

Komedya w 4ch Aktach przez **Ant. Małeckiego.**

OSOBY:

Pan Jędrzej Remiszowski, dziedzic Olszówki.
Pani Jędrzejowa, z domu Paskówna, jego żona.
Pani Kunegunda Rucka, jego siostra.
Jan Chryzostom Pasek, brat pani Jędrzejowej.
Franciszek Ołtarzowski, sąsiad Paska,
(Towarzysze Chorągwi Pancernej.)
Łukasz Komorowski, Wojski i Podstarości Nowomiejski.
Karol Żelecki } sąsiedzi i stronnicy
Onufry Kardowski } Pana Wojskiego.
Pani Tulska, krewna Pani Ruckiej.
Elżbietka, córka Pani Tulskiej.
Dzięgiel, pachołek w usługach Paska.
Maciej, sługa Państwa Remiszowskich.
Panowie i Panie z sąsiedztwa PP. Remiszowskich.
Muzykanci.

Rzecz dzieje się w Olszówce, w Krakowskiem, za panowania Króla Jana Kazimierza.

AKT PIERWSZY.

SCENA I.

(Pokój bawialny na dworze Państwa Remiszowskich. W głębi sceny drzwi na dwór, z prawej strony do alkierza, z lewej do sali jadalnej. W rogu pokoju kominek, na którym ogień się pali).

Występują równocześnie **pan Jędrzej i pani Jędrzejowa,** *każde innemi drzwiami.*

P. Jędrzej *(rzucając czapkę na stołek).*

Przy tej świętej niedzieli więcej się człowiek ugniewa z tymi szelmami, niż przez rok cały.

Pani Jędrzejowa.

Cóż ci tam takiego znowu spłatali, mężyczku?

P. Jędrzej.

Kucharz pijany jak bela; kredencerz jak cztery dziewki; a foryś tak rozum stracił, że jak szaleniec bije, tłucze i kaleczy, kto mu się tylko nawinie. Już tam trzech rannych odniesiono do domu!

Pani Jędrzejowa.

Dobrze, że moja apteczka zaopatrzona w kamforę i spirytusy! Będzie kogo kurować!

P. Jędrzej.

Kurować jak kurować! Ale kto to dzisiaj zgotuje wieczerzę? kto ją gościom poda, kiedy to wszystko utopiło rozum w kieliszku?

Pani Jędrzejowa.

Mój Jędrzejku! Trzeba też być wyperswadowanym. Od czego też ostatki? Przecież-to i wy Panowie, kiedy się tylko zdarzy okazyjka, nie wylejecie za kołnierz! Czego chcesz od nich? Przyjdzie Popielec, będą oni potulni jak niebożęta!

P. Jędrzej.

Jużto Aśćka zawsze jak patron trybunalski zasłaniasz wszystkie ich vitia i exorbitacye! Ale ciekaw jestem, co będzie, kiedy goście zajadą, a tu żywej duszy do posługi!

Pani Jędrzejowa.

Będzie to jakoś! Na co się naprzód kłopotać? Dość będzie czasu do tego, kiedy przyjadą.

P. Jędrzej.

Piękna zasada!

Pani Jędrzejowa.

A zresztą, czy to nie nasi poufali sąsiedzi? Czy to bez swojej służby przyjadą? Trzeźwy pijanego wyręcza wszędzie i zawsze.

P. Jędrzej.

Jeżeli tylko ty dasz sobie radę, to owszem! Niechże piją!

Pani Jędrzejowa.

Oto słuchaj raczej Jędrzejku, bo to ważniejsze, co powiem. Dajże mi raz ostateczną instrukcyą, czego się mam trzymać?

P. Jędrzej.

O co się pytasz, Teklusiu?

Pani Jędrzejowa.

Przestań też już być kunktatorem i rzeknij słowo, *tak* albo *nie!* Pójdzie Rucka za tego Komorowskiego, czy odprawi jego konkury?

(Pan Jędrzej wzdżyma ramionami i przechadza się po pokoju).

Otóż go masz! Zamiast się decydować, chodzi po komnacie i rozmyśla, jakby o koronę szwedzką chodziło.

P. Jędrzej.

(chodząc tam i napowrót w zamyśleniu).

Moja siostrzyczka, choć wdówka, ale wdówka młoda i gładka... Wartaby innego męża!...

Pani Jędrzejowa *(przerywa).*

No tak, to lubię! To przecie coś, co do męzkiego słowa podobne.

P. Jędrzej *(jak wyżej).*

P. Komorowski — kawaler marcowy... trochę harpagus!... sknera, dziwak... dla polowania nie tylko żony ale i zbawienia gotów zapomnieć...

Pani Jędrzejowa.

Więc broń ją Boże od takiego męża!

P. Jędrzej *(kończy myśl zaczętą).*

Ale — persona poważana w powiecie — Wojski i Podstarości Nowomiejski, do tego fortuna, panie! przed którą wszelki respekt!

Pani Jędrzejowa *(przerywa).*

Co tam Ruckiej po jego fortunie! Ma ona dość swojej!

P. Jędrzej *(konkludując).*

Jednak — — trzeba się będzie jeszcze nad tem zastanowić!

Pani Jędrzejowa.

A! mój miły Boże! Jakże się długo będziecie zastanawiali? Jużto pół roku, jak konkuruje! Ej, co mówię! Od czasu, jak tylko zszedł z tego świata p. Rucki, (daj mu tam Panie wieczny odpoczynek), zajeżdża i przymila się i do niej i do ciebie, i do mnie i do sług nawet naszych — — —

P. Jędrzej *(przerywa).*

Bo to wy białogłowy, tobyście chciały zaraz tylko swatać i swatać! Gdyby się działo na świecie po waszej woli: nie byłoby starych panien ani na pokazanie; a stary kawaler byłby taki fenomen, jak ten olbrzym przedpotopowy, którego żebro wisi w nowomiejskim kościele! Za pieniądzeby go pokazywano!

Pani Jędrzejowa.

I cóżby też w tem było i złego?

P. Jędrzej.

Wiele i bardzo wiele, Mościa Dobrodziejko!

Pani Jędrzejowa.

Na przykład?

P. Jędrzej *(liczy na palcach).*

Pro primo: nie umiałybyście wy mężatki cenić małżeńskich słodyczy. Teraz, kiedy spojrzycie na skwaszoną minkę czterdziestoletniej z lilijką...

Pani Jędrzejowa *(przerywa).*

Rozumiem! Jak zbawicielów jakich przeto kochać mamy panów naszych, żeście nam pozabierali nasze lilijki! — A ja Jegomości na to odpowiem z innej beczki. Gdyby panny wiedziały, co my wiemy (Waszmość rozumiesz, o czemto ja mówię!): to jakem żona Waścina, pokazywaliby za pieniądze mężczyznę, co dobił targu i zaprowadził żonę na kobierzec!

P. Jędrzej *(głaszcząc ją po twarzy).*

Mądra białogłówka z ciebie, moja kochana Tekluniu! Ale właśnie też, że nasza Kunusia, jako wdówka, wie już co wy wiecie: dla tego namyśla się, kunktuje, a p. Wojski zajeżdża do niej już od pół roku — daremnie czy nie daremnie, to Panu Bogu wiadomo.

Pani Jędrzejowa.

Ale to i Jegomość powinno być wiadomo! Bo pytać jej się o to: nastroi minkę jak niewiniątko, co to trzech zliczyć nie umie: "jak pan Jędrzej zadecyduje!" Pytać się pana Jędrzeja: — "jak moja siostrzyczka zechce"....

P. Jędrzej *(uśmiechając się).*

A gdyby ciebie zapytać?

Pani Jędrzejowa.

Tobym odpowiedziała, że zwodzicie tylko człowieka. Bo prawdziwej ochoty ani ty nie masz bratem, ani ona mężem go swoim nazwać! Tylko wam trudno rzec ostre słowo i pożegnać pana Wojskiego.

P. Jędrzej.

Cierpliwości, cierpliwości, moja panno! Pan Komorowski dał (słyszę) słowo całemu sąsiedztwu, że tych zapust konkury jego zostaną ukoronowane. Dziś tu się zjechać mają. Niechże się dzieje wola Boża! Ukoronowaneć będą. Ale czy rozmarynem, czy grochowinami? to pozostawiam Kunusi. Dam im i na jedno i na drugie braterskie moje błogosławieństwo; ale umywam ręce od wszystkiego i do niczego mieszać się nie chcę!

SCENA II.

(słychać wystrzały z pistoletów i trzaskanie z bicza).

Pani Jędrzejowa *(przestraszona pierwszym wystrzałem).*

Uu! Święty Boże! co znowu za strzelanie?

P. Jędrzej *(gniewnie).*

A! niegodziwe pijaki! To już i strzelają do siebie! *(spiesznie wychodzi).*

(Ciąg dalszy nastąpi).

Kalendarze i Obrazki tak długo będziemy wydawali na premie, jak długo będą w zapasie.

NASI PODRÓŻUJĄCY AGENCI I KOLEKTORY.

Naszymi podróżującymi agentami obecnie są panow Wawrzyniec Radomski i Władysław Michalski. Posiadają oni nasze zupełne zaufanie i mają prawo kolektować za *Gazetę Polską, Tygodnik Powieściowo-Naukowy* i Książki, na co wydają kwity.

Pan W. Radomski wyjeżdża na wschód.

Pan Władysław Michalski jest obecnie i kolektuje w stanie Ohio, a następnie w Pennsyivanii i New York.

Abonenci, którzy mają opłacić prenumeratę za *Gazetę Polską*, idąc do pracy, niechaj pozostawią w domu pieniądze i upoważnią swoje żony do zapłacenia abonamentu, a odbiorą zaraz od nich swoje premie, jakie sobie obiorą, ponieważ wieczorem po 6-ej godzinie wnet zapadnie zmrok to mało tylko obejść można, a dzień cały zmarnuje.

WŁADYSŁAW DYNIEWICZ.

Giermek Książęcy.

POWIEŚĆ HISTORYCZNA Z XIII WIEKU

przez Zuzannę Morawską.

ROZDZIAŁ I.

Przerwane opowiadanie.

W jednej z komnat wawelskiego zamku siedziała księżna Grzymisława, żona Leszka Białego, patrząc w odległy kąt komnaty, gdzie syn jej, sześcioletnie chłopię, o bladej i rozlanej twarzy spoglądał z pewną niechęcią jak Scibor, rycerskiej postaci starzec, a nauczyciel młodego książątka napinał łuk i zachęcał malca do strzału. Chłopię dotknęło podaną broń, lecz po ciele jego przeszedł dreszcz i miasto wypuścić z cięciwy strzałę do wiszącego na ścianie wypchanego gołębia, wypuścił z ręki łuk, a przysłoniwszy dłońmi oczy, pobiegł wprost do matki.

Scibor podniósł łuk i ze zmarszczonem czołem patrzał za chłopięciem, mrucząc po cichu drżącemi z gniewu wargami.

— I to z tego ma być pan, co kraj i lud obroni!

Chłopię tymczasem ukryło twarz na matki łonie, wołając:

— Ja się boję, ja się boję!

— I czego się boisz? miły Bolku — rzekła księżna Grzymisława, tuląc syna do siebie—wszak strzała nie byłaby spadła na ciebie, a na gołębia, co ot tam na ścianie.

— Ale by zrobiła pstryk, a potem wrr!... mówił płaczliwie chłopiec,—a ja tego nie lubię!

— Przecież musisz się do tego przyzwyczaić, dla ciebie to jedyna zabawa...

— Ja nie chcę takiej zabawy!—Wolę patrzeć jak oto z pod waszych palców, mateńko, wysnuwają się cienkie nitki i słuchać pieśni Świętochny—rzekł, wskazując na jednę z dziewcząt, otaczających księżnę, a przysunąwszy matce kołowrotek, siadł u stóp jej na ławce.

Świętochna tymczasem i kilka innych dziewcząt, przędących len, lub tkających w krosnach z zabarwionej wełny wzorzyste pasy, tłumiły śmiech i z politowaniem patrzyły na młodziuchne książątko.

Surowe jednak spojrzenie Grzymisławy powstrzymało ich wesołość; drżące śmiechem lica dziewcząt ściągnęły się w pewien wyraz niezadowolenia i pochyliły nad robotą.

— Nie przystoi nam wesołość i śmieszki, kiedy pan mój małżonek w dalekiej na obradach pomorskich podróży—rzekła księżna ze zmarszczeniem czoła.

— Pozwólcie miłościwa księżno i odpuśćcie od siebie synaczka, boć mu też nie przystoi w niewieściem zasiadać gronie—rzekł, przystępując Scibor.

Lecz Bolko zastawił się kołowrotkiem przed przybyłym, a zarazem uchwycił się kolan matki z siłą, którą mógłby był spożytkować doskonale przy naciąganiu łuku, lub innej rycerskiej zabawie.

Dziewczęta patrząc na te zachody książątka, wytrzymać już dłużej nie mogły i prychnęły stłumionym śmiechem.

Księżna spojrzała na nie z większem jeszcze zmarszczeniem czoła, nim jednak z zaciśniętych warg wyrzekła napomnienie, owa śpiewaczka Świętochna, śmielsza znać od innych, rzekła:

— Przepraszamy Was, miłościwa pani, ale tak nas ogarnęło kichanie.

Księżna czy uwierzyła, czy też stojący przed nią z surowym wzrokiem i czekający na Bolka Scibor zwrócił jej uwagę.

— Odpuśćcie chłopię od siebie, miłościwa księżno — powtórzył, tłumiąc gniew Scibor.

— Widzicie, wojewodo, że dziecię drży z przestrachu, ażaliż byłabym matką, żebym pozwoliła odejść mu od siebie.

Scibor zadrżał — z pod siwych jego brwi błysnął płomień gniewu, powstrzymał się jednak, a targając tylko brodę, mówił, miarkując się:

— Nim zostaliście matką książątka, byliście córą potężnego księcia Jarosława na Czernihowie i żoną Leszka Białego, miłościwie nam panującego. Krew rycerska w waszych żyłach płynie i rycerzów powinniście hodować, nie pozwólcież, aby ta krew w synaczku waszym zanikła. Wszak i my mamy do niego prawo, jeślić ma po ojcu ziemię dziedziczyć...

Bolko tymczasem prawie cały schronił się pod ławę, owinąwszy się w matczyną szatę. Dziewczęta zatykały sobie usta rękami, udawały kichanie i kaszel, aby tylko nie wybuchnąć śmiechem, do którego pobudzało je przestraszone, wpychające się pod matki ławę książątko.

— Mości ochmistrzu—rzekła wymijająco Grzymisława,—możebyście zechcieli opowiedzieć nam co o rycerskich czynach dziadów miłościwego nam małżonka, toby i Bolesławka do rycerskich czynów zachęcało.

— Od opowiadania się nie usuwam, lecz inna rzecz o czynach pięknych słuchać, a inna rękę i serce do nich sposobić. Wiela sławnych czynów przeszłość nasza mieści, wiela ich i o rycerzach innych byłoby do opowiedzenia, chętniejby zaś człek gębę sobie tem gadaniem psował, żebym choć na jednę chwilę mógł tem synaczka waszego do życia rycerskiego nakłonić.

— Sprobujcie, mości ochmistrzu, sprobujcie, wszak samiście mówili, że waleczne czyny i płochliwe serce męztwem natchnąć mogą — mówiła księżna, a Świętochna z niemą prośbą, złożywszy ręce jak do modlitwy, błagalnie spoglądała na starostę Scibora. Widząc, zaś że ten się zamyślił i nic nie odpowiadał, przysunęła mu ławę na wprost komina, na którym wielka kłoda drzewa płonęła, rzucając migotliwe światło na tę część komnaty, w której na około księżnej maleńka drużyna była zebrana.

— Ha — rzekł Scibor — niech i tak będzie! nie mogąc nakłonić do czynu, niech chociaż owe czyny przez uszy wchodzą do serca powierzonego mi książątka.

Bolko tymczasem widząc, że Scibor siadł spokojnie i nie chce go do owego łuku poprowadzić, wysunął się z niewygodnego schronienia, a wyciągnąwszy się na ławie okrytej wzorzystym kobiercem, głowę na matki łonie położył. Scibor widząc to, westchnął i kiwnąwszy głową z niechęcią, tak począł:

— Dawno to już dawno, bo setka lat z okładem, na krakowskim tronie siedział Władysław, co go Hermanem zwano—jest on w prostej linii dziadem panującego obecnie miłościwie nam księcia Leszka na Krakowie. Jako teraz, tak i w on czas różne niespokoje kraj trapiły, a na granice najeżdżały sąsiednie ludy. Te same pomorczyki, do których teraz pojechał nasz książę, srodze się wtedy ziemiom naszym dawały we znaki. A ziem tych było szmat wielki pod zarządem Władysława Hermana, boć cała Wielkopolska, ba i Mazowsze w nim miało swego władcę. Pomorczyki te wtedy żyły jeszcze w pogaństwie, a zamiast świątyń pańskich, mieli kontyny, czyli bóżnice, w których bożkom swoim ofiary składali. Ale mimo tego pogaństwa, lud to miał być bogaty, handlował z dalekiemi zamorskiemi krajami. Rządy też u siebie mądrze sprawował, a ludzi z wielu stron przywabiał. A tu właśnie w Małopolsce wielu było takich, co sobie nie upodobali w rządach Władysława Hermana i jego doradcy Sieciecha, wojewody krakowskiego. Powiedzieli więc: "co my tam mamy słuchać wojewody, co od nas tylko daninę ściąga, pójdziemy sobie do Pomorzan, gdzie będziemy mieli chleba dosyć, a skoro się do handlu weźmiemy, wzrośniemy w bogactwo, pobudujemy sobie piękne dwory, siedzieć będziemy na okrytych oponami zamorskiemi ławach, szaty będziemy mieli z miękkiej wełny, a zbroje lśnić się będą jako powierzchnia jeziora, gdy na nią promień słońca padnie. Mieczów nam też nie zbraknie, bo ich Pomorzany mają kupę, a wszystkie piękne roboty." I jak powiedzieli, tak uczynili. Pomorczyki chętnie przybyszów widzieli, bo chcieli ich ku sobie przygarnąć, a z nimi do ziemi naszej wtargnąć. Że to zaś, jak mówiłem, w onym czasie i nad Wielkopolską i nad Mazowszem Władysław Herman, krakowski książę, władał, dały mu się więc we znaki napady Pomorczyków, bo co rok to się do jakiegoś miasta dobierali. Trzeba było czoło stawić tym najezdnikom. Zebrali się więc przedniejsi rycerze na płockim zamku, gdzie najchętniej Władysław Herman przebywał i pod wodzą owego Sieciecha mieli na pomorczyków wyciągnąć. Bolesław Krzywousty miał wtedy lat dziewięć, ale jak usłyszał parskanie koni, a miecz ujrzał, to go żadnym przysmakiem nie można było od tego widoku odwieść. Oczy mu pałały, usta nieco skrzywione rozchylały się pragnieniem walki, nozdrza wzdęte dodawały ognia ożywionej jego dziecięcej twarzyczce. To też, gdy się tyle zacnego rycerstwa na zamek zebrało, młody książę nie mógł usiedzieć na miejscu, ino rwał się, aby mu na wojenkę pozwolono. A był wtedy przy nim Wojsław, starosta sochociński, człek rycerski, rosło mu więc serce, gdy patrzył na powierzonego sobie książęcego syna, co się takim animuszem wojennym odznaczał. Więc chociaż poskramiał tę zbytnią chętkę do walki, cieszył się w głębi duszy i rękę chłopięcia do miecza i łuku układał, a oko do celnego wprawiał patrzenia.

— Starosto Wojsławie, jeżeli mnie miłujecie, pozwólcie, żebym z tymi pięknymi rycerzami na wojenkę jechał—mówił Bolko Krzywousty.

— Książątko nasze, Bolku miły — mówił Wojsław, nie dziś jeszcze, nie dziś. Podrośnij pierwej, nabierz siły, to i sam na czele staniesz, a rycerzy do walki poprowadzisz, dziś jeszcze twoje ręce za słabe.

— Oho, za słabe! a toćże ja wasz łuk jak piórko udźwignę, a dorosłemu sprostam siłą — mówił książę.—Pozwólcie mi ino, a zobaczycie, że wstydu za mnie mieć nie będziecie.

Ale Wojsław, choć mu się serce radowało, nie mógł narażać małego księcia na trudy wojenne, które niejeden wytrwały rycerz ledwie pokona. Odwołał więc Bolka od tej ochoty, ale chłopię niczem się odwieść nie dało.

— Nie chcecie wy mi starosto, pozwolić, to ja pójdę do samego księcia Władysława, kochanego mego ojca, on iść nie może, to mnie pozwoli.

I upatrzywszy sobie chwilę, wbiegł do komnaty rodzica, przy którym, jak raz, siedziała jego żona Judyta, siostra cesarza niemieckiego Henryka IV. Nie była to matka Bolka, lecz już druga żona Władysława, a była też złą niewiastą i krzywo patrzyła na pasierba.

W pierwszej chwili też Bolko zasromał się, ujrzawszy macochę, ale potem poszedł do ojca, a pocałowawszy go w rękę, rzekł pokornie:

— Pozwólcie mi, ojcze kochany, z rycerzami na wojnę przeciw Pomorczykom.

— Chryste Panie!—zakrzyknął Władysław Herman — co się tobie śni, taki malec na wojnę! — chyba na podwórcu zamkowym chcesz z rówieśnikami iść w zapasy, aby rękę do miecza wprawiać...

— Oj nie na podwórcuć zamkowym ja chcę igraszki, ale prawdziwej wojny, pozwólcie mi, ojcze... toć ja muszę was wyręczyć, jako syn książęcy.

Stary książę aż ręce podniósł do góry z wielkiego podziwu, a potem dłonią oczy przysłonił i chwilkę poruszał ustami, znać modlił się pocichu, nie wymawiając głośnych wyrazów. Bolko stał przed nim z wlepionemi w twarz ojca oczami.

Chwila była ciszy, a niecierpliwość już drgać zaczęła na skrzywionych ustach małego księcia, gdy Judyta, tak zawsze niechętna Bolkowi, uśmiechnąwszy się złośliwie, położyła dłoń swą na ręce małżonka.

— Pozwólcie Bolkowi, panie mój i małżonku na tę uciechę, wszak widzicie jak waszemu synaczkowi oczy drżą chęcią do walki.

Bolek usta otworzył z podziwienia, bo pierwszy to raz księżna za nim prosiła, z niemniejszem też podziwieniem spojrzał na małżonkę Władysław. Judyta się tymczasem wdzięcznie uśmiechnęła do księcia, a wciąż prosiła. Myślała bowiem sobie:

— Niechby szedł, toć go tam na wojnie usieką, a ja po księciu rządy ogarnę.

Ale inaczej Opatrzność zrządziła. Bolko, otrzymawszy pozwolenie, poszedł na wojnę, sypiał na twardej ziemi, pod gołem niebem wraz z innymi, a gdy pod Drahimiem przyszło do walki, i ujrzał pędzącego na siebie Pomorczyka, tak zręcznie strzałę z łuku wypuścił, że ta nieprzyjacielowi w samem oku utkwiła, Bolek zaś odskoczywszy, od dalszej napaści się uchronił. Wojacy też widząc młodego księcia, rwącego się do walki, zasłaniali go od wszelkiego niebezpieczeństwa. I nie spełniły się przepowiednie Judyty, Bolko wrócił zdrów i krzepki, a rozweselony swoją wyprawą. Że zaś i wojna się powiodła, bo Pomorczyków od granic odparto, a o męztwie Bolka starosta Wojsław i inni dosyć się nie mogli naopowiadać, stary książę uradowany powodzeniem syna, sprosił przedniejszych panów na ucztę i pasował Bolka na rycerza.

Piękna to była uroczystość, gdy w otoczeniu wojaków, stanęło na zamku płockim chłopię dziewięcioletnie, ubrane w szaty godowe. Biskup płocki, Filip Doliwa, miał do niego piękną mowę, poświęcił miecz trzymany przez rycerzów na poduszce, a potem Bolko położywszy rękę na onym mieczu, za biskupem powtarzał:

"Przysięgam, że miecza tego nie wyjmę z pochwy, tylko na obronę wiary świętej, ziemi i ludu mojego, uciśnionych i niewinnych, a zawsze w sprawiedliwości i prawdzie, tak mi Panie Boże dopomóż."

— Amen! — dodał głośno biskup. — Amen—powtórzył stary książę i przytomni.

Poczem wstał Władysław Herman, a wyjąwszy miecz z pochwy, uderzył nim trzy razy po ramieniu Bolka, mówiąc głośno:

— Witam cię, rycerzu, a to miecz twój!

— Ja nie chce miecza! — zawołał płaczliwie syn Leszka Białego, rozbudzony podniesionym głosem Scibora, — nie chcę miecza, mnie się spać chce!—i objął matkę wpół, a potem swoim zwyczajem zsunął się na podnóżek i owinął jej szatą.

Świętochna i wszystkie dziewczęta wsłuchane dotąd w opowiadanie, nagłym wybuchnęły śmiechem, księżna nie mogła powstrzymać wstydu, jaki czynił jej syn ukochany. Zerwała się gniewnie, odsuwając go i klasnęła w dłonie.

— Gdzie Nastia?—niech go zabierze!

Jednocześnie z Nastią, starą piastunką Bolka, z za wzorzystej opony drzwi pokrywającej, ukazała się postać młodego, piętnastoletniego chłopca, w podróżne odzianego szaty.

Stanął nieśmiało. Piękna twarz jego nacechowaną była przestrachem i smutkiem. Znać co tylko z dalekiej drogi przybywał, bo na ciemnych jego włosach lśniły jeszcze gwiazdeczki białego śniegu, który owego wieczora z całą gwałtownością sypał na świat Boży. Nastia z załamanemi rękami stanęła też przym nim, a przygasłe oczy z bólem wlepiła serdecznym w księżnę Grzymisławę, nie śmiąc i kroku postąpić.

— Kogo nam przyprowadzasz, Nastio?—spytała księżna, chcąc od niemiłej przygody syna odwrócić uwagę.

— To poseł ze stron dalekich, miłościwa pani — odrzekła Nastia drżącym głosem, a spojrzawszy na uśpionego swego wychowańca z głową opartą na podnóżku, przystąpiła ku niemu i nachyliwszy się, poczęła bezzębnemi wargami szeptać coś nad nim.

— Zabierz go! — rzekła stłumionym gniewem, marszcząc brwi Grzymisława, i zaraz łagodząc głos, dodała:

— Któż jest ów poseł i jaką nam wieść przynosi?

— Gosław z Różana, giermek księcia Leszka w pomorskiej wyprawie — rzekł drżącym ze wzruszenia głosem.

— Aa... Gosław, więc witaj, przybliż się i opowiadaj! — wszak od małżonka wieść mi przynosicie?—rzekła prawie wesoło Grzymisława, usiłując pokryć niemiłe przed chwilą zajście i zasłaniając swą wyniosłą postacią leżącego na podłodze Bolka.

Młodzian postąpił kilka kroków naprzód, a światło rozlewające się szeroko od ogromnego komina padło teraz na twarz przybyłego. Świętochna, która, stłumiwszy śmiech, spuściła na kądziel oczy, podniosła je ukradkiem na przybyłego, a wyraz smutku rozlany na jego twarzy udzielił się tak żywo wrażliwej dzieweczce, że pomimo woli wypuściła z rąk wrzeciono, a z piersi jej wyrwał się okrzyk przestrachu.

Teraz księżna Grzymisława spojrzała na twarz przybyłego — drgnęła, zapanowawszy jednak nad sobą, pytała niecierpliwie:

— Cóż nam pan i małżonek nasz przez usta wasze kazał oznajmić?

— Ach, miłościwa pani!—książę przez Pomorczyków porwany i jako jeniec uwieziony, i tak jak wyskoczył z kąpieli, bez szat zgoła, a gdy biegłem, aby pana choć płaszczem osłonić, krzyknął: "Pędź do Krakowa, powiedz, co widzisz!..."

— Porwany!—krzyknęła Grzymisława — to nie prawda! precz z taką wieścią!—zawołała, wyciągając dłoń rozkazująco w stronę Gosława.

— Miłościwa księżno, czyż śmiałbym wieść fałszywie podawać—rzekł Gosław, patrząc zdziwionemi oczami.

— Wszak mąż mój pojechał hołd odebrać w otoczeniu najpierwszych panów i Henryka Brodatego, krewniaka swego—mówiła jakby do siebie księżna.—A więc to zdrada?

— Zdrada Pomorczyków, miłościwa pani—rzekł, przyklękając przed nią Gosław.—Boleśnie mi to powtórzyć, a jednak, jako wierny sługa księcia biegłem, by was, księżno i waszego syna ratować.

— Ha, ha, ha!—zaśmiała się Grzymisława—w tych słowach widzę obłudę, nasłanie wrogów. Umyślnie was z tą wieścią fałszywą przysłali. Mąż mój i pan był w licznem otoczeniu, porwać go nie mogli... A jakież nam niebezpieczeństwo zagraża? tu, na zamku, — dodała, urągając Grzymisława.

— Konrad mazowiecki ciągnie tutaj, aby najść zamek, władzę zagarnąć, a was... I nie dokończywszy, Gosław padł zemdlony u nóg księżnej, bo forsowna podróż dniem i nocą, by wieść na czas przynieść, wyczerpała siły młodzieńca.

(Ciąg dalszy nastąpi.)

POSZUKIWANIA.

Piotr Tananiewicz, syn Aleksandra Tananiewicza pochodzący z pod zaboru rosyjskiego, powiatu i gubernii Suwałki z majątku Szwajcarya, poszukiwany jest przez bratanka Jana Tananiewicz. Dziewięć lat jak jest w Ameryce, kilka lat poprzednio mieszkał w Chicago. On sam, lub ktoby o nim wiedział, raczy zawiadomić pod adresem: Jan M. Tananiewicz 924—33 Street, Chicago, Ill. 50—52

Józef Pokorski, pochodzący z gubernii płockiej, powiatu Prośnickiego, wsi Szla, jest poszukiwany przez swego kolegę w bardzo ważnym interesie. On sam, znajomi lub wogóle ktokolwiek co o nim wie, proszony jest o napisanie listu pod adresem: Anton Ulecki, 226 — 7ave., Lorain, Ohio. 48—52.

Wojciech Ażuk, pochodzący z Galicyi, wsi Midynia, poszukiwany jest w bardzo ważnym interesie przez swego brata. Raczy zgłosić się pod adresem. Tomasz Ażuk, Bx 22, Lyon, Mountain N. Y. 49 52.

Młody człowiek, władający językami polskim i angielskim poszukuje posady jako nauczyciel przy szkole parafialnej. Zgłosić się do: L. A Wieczorek, 311 S. Walnut st., So. Bend Ind. 52—1.

Floryan Bubko, pochodzący z grodzieńskiej gubernii, powiatu Grodno, gminy Gaża, wsi Palnicy, przybyły do Ameryki w miesiącu wrześniu, poszukiwany jest przez brata Antoniego Suchockiego. Ktoby wiedział o miejscu pobytu poszukiwanego lub on sam, raczy pisać pod adresem: Antoni Suchocki, 343 Pleasant st., West Gardner, Mass.

Jakób Tobojka, pochodzący z gubernii łomżyńskiej, powiatu Ostrołęka, gminy Miseniec, przebywający w Ameryce 10 lat, a najwięcej w stanie Pennsylvania, przed rokiem koło Nadureana, poszukiwany jest przez swą żonę i swego szwagra Mateusza Zadroga. On sam lub ktoby o poszukiwanym wiedział, raczy pisać pod adresem: Mateusz Zadroga, 189 Green st., Clinton, Mass. 1—3

Józef Mitkiewicz, przebywający dawniej w Chicago, a teraz nie wiadomo gdzie, poszukiwany jest przez swą siostrę Bronisławę. On sam lub ktoby wiedział co o miejscu poszukiwanego, raczy napisać pod adresem: Bronisława Andrut, 781 S. Front st., Philadelphia, Pa.

Konsul austryacki w ważnym interesie poszukuje Władysława Nowińskiego, który poprzednio zamieszkiwał pod No. 29 Wade str., w Chicago. Zgłosić się należy po dalsze informacye do Kantoru Polskiego C. W. Dyniewicz & Co., 805 Milwaukee Ave., Chicago, Ills.

Jan Abramowicz, uchodzący także pod nazwiskiem Jana Braun, stolarz z kraju, przebywający podobno w South Chicago, gdzie podobno i ożenił się i ma się nie źle, poszukiwany jest przez własnego stryja w interesie bardzo pilnym. Ktoby z rodaków wiedział co o miejscu poszukiwanego lub też on sam, raczy dać znać pod adresem: M. Stanisław Abramowicz, 38 Book st., New Britain, Conn.

Stanisław Gutowski, pochodzący z pod zaboru rosyjskiego, gubernii Łomży, powiatu Kolno, wsi Borkowo, poszukiwany jest przez swego krewnego ze wsi starej Łomży. Ktoby o nim wiedział, lub on sam raczy pisać pod adresem: Józef Rzodkewicz, Allenville, Mich.

☞ Pan Fr. Biesiadzki w Woodbridge, N. Y. ma zatrzymaną paczkę książek na poczcie w Cleveland, z powodu niedokładnego adresu. Należy udać się do poczt mistrza w miejscu, aby napisał list po ową paczkę, nim do Washingtonu odesłaną zostanie.

☞ Pan Marcin Czerwenka w Pawtucket, R. I. miał wysłane książki, które z powodu niedokładnego adresu odesłane zostały do "Dead letter office" w Washingtonie. Należy zgłosić się do pocztmistrza w miejscu, aby pisał o zwrot paczki.

☞ Kto przysłał Money Order na $2.25 z Elkland, Pa.? W liście nie było podane nazwisko.

Starszy człowiek, poszukuje miejsca za kościelnego w jakiej parafii. Adres: Jan Molczyński, 167 18th st., So. Brooklyn, N. Y.

Na wymianę.

Dom i dwa loty.

Drewniany dom 20 x 66 na cztery rodziny, na drugim locie jest stajnia 20 x 24. Chcę to wymienić na farmę. Po bliższe informacye zgłosić się do Szymona Szymkowskiego, 4747 So. Lincoln st., Chicago, Ill. 50—1

CHICAGO.

— **W domu p. n. 224** W. Monroe ul. powstał w zeszły czwartek ogień, który jednakże wkrótce zdołano ugasić. W płomieniach jednakże znalazła śmierć 56 letnia Mary Kennedy, która zamieszkiwała izdebkę w suterynach.

— **Pan F. Okuń z Fairburn,** Wis. odwiedził naszą redakcyę w zeszłym tygodniu i raczył przyjąć agenturę "Gazety Polskiej" na Fairburn i okolicę.

— **W sierpniu jeszcze** dwóch chłopaków niejaki Fred Prill i Fr. Lubiński, pierwszy 12 a drugi 18 lat liczący, opuścili domy rodzicielskie i udali się na włóczęgostwo. Zwiedzili różne miasta, a wreszcie po pewnym czasie Lubiński powrócił, ale sam. Prill zaś zginął jakby kamień we wodę rzucił, a wszelkie poszukiwania policyjne i badania Lubińskiego nie wyświetliły tajemnicy. Przypuszczają, że chłopak stracił może życie, chcąc wskoczyć na pociąg w biegu.

— **Na krzyżówce ulic** Sedwick i Oak najechał tramwaj elektryczny na wóz mleczarza i skutkiem zderzenia trzy osoby wypadły na bruk, odnosząc przytem bolesne poranienia.

— **Alderman Charles** Alling ma na następnem posiedzeniu rady miejskiej zrobić wniosek, aby raz na zawsze zabroniono roznoszenia plakatów i cyrkularzy do domów przez specyalnych roznosicieli. Ostatnimi laty roznosiciele ci stawali się rzeczywiście coraz natrętniejszymi, tak że ustawa proponowana przez Allinga byłaby bardzo pożądaną.

— **Nad jeziorem w pobliżu** Rollins, założona ma być szkoła przemysłowa dla chłopców. Właściciele gruntu podarowali pod budynki owe sto akrów.

— **Nie brak jak się zdaje** roztargnionych ludzi, skoro jeden pokój na głównej poczcie formalnie zapakowany został niedoręczonemi paczkami zawierającemi podarki gwiazdkowe. Są to przeważnie przesyłki, na które wysyłający zapomnieli nalepić marki, albo napisać adres lub też źle je opakowali. Przesyłki te będą na tutejszej poczcie jeszcze przez trzy tygodnie, aby właściciele mogli je sobie odebrać, lub też wysłać je gdzie należy.

— **W okolicy Mount** Clare nad rzeką Desplaines pojawił się wilk, a wszelkie dotychczas urządzone obławy na niepożądanego zwierza, nie odniosły żadnego skutku. Z powodu tego na całą ludność okoliczną padł strach niezmierny, tak że wieczorem nikt z domu nie miał odwagi wyjść za drzwi, a do zarośli nad rzeką nikt się zgoła nie zapuszczał. Wilk zrządzał szkodę przeważnie w kurnikach. — W ostatniej chwili dowiadujemy się, że wilka zastrzelił już jeden z tamtejszych mieszkańców.

— **Od wydziału rolniczego** przy uniwersytecie Illinois, odbieramy wiadomość, że począwszy od 14 do 25 stycznia odbędzie się tu zjazd hodowców kukurydzy i hodowców żywego inwentarza. Na zjazd przybędą przeważnie farmerzy ze stanu Illinois. Przez cały czas odbywać się będą w auli uniwersyteckie odczyty i dyskusye dotyczące hodowli bydła oraz obsiewu pól, a odczyty te będą zupełnie bezpłatne. Nadto władze uniwersyteckie postarały się, że farmerzy mieszkać będą mogli w budynkach uniwersyteckich.

— **Fabryka kapeluszy** filcowych stanie p. n. 1249—1253 Wabash ave. Będzie to budynek pięciopiętrowy, a kosztować ma około $80,000. Pierwsza to fabryka kapeluszy w Chicago, założona na większą skalę.

— **Wiadukt na ul. Randolph** został zamknięty dla jezdnych, a to z obawy przed nieszczęściem, które mogło by nastąpić w razie załamania się zbutwiałych podpór mostowych.

— **Na krzyżówce kolei** Chicago Rock Island & Pacific przy 95 ulicy, poranieni zostali przez pociąg dwaj bracia John i Garret Devries. Jechali w powozie i nie zauważyli nadchodzącego pociągu.

—**Mieszkańcy south chicagoscy** cieszą się nie tyle z Nowego Roku ile z tego, że tamtejsza spółka lejarń żelaza zamierza niebawem przystąpić do budowy nowych oddziałów, gdzie wyrabiane będą żelazne sztaby używane do wznoszenia budowli ogniotrwałych. Prócz tego pobudowane mają być jeszcze inne warsztaty, a wszystko kosztem około 10 milionów dolarów. W razie gdyby zmiany te nastąpiły, to 2000 robotników więcej miało by tam pracę.

— **Pierwszy okręt, który** kursować będzie pomiędzy Chicago a portami europejskimi, spuszczono w sobotę na wodę z warsztatów okrętowych w South Chicago. O kretów tych, należących do linii chicagosko-europejskiej, będzie na początek cztery. Pierwsza podróż do Europy nastąpi z wiosną.

— **Fr. Waidner, jedząc** porcyę ostryg w restauracyi na N. Clark st., znalazł w w muszli perlę wartości kilku dziesięciu dolarów.

— **Wskutek śledztwa** wdrożonego przeciw urzędnikom miejskim, a względnie policyjnym, wszystkie szynkownie muszą być punkt o godzinie 12 w nocy zamknięte. Nastały purytańskie czasy, lecz dzisiejsi zwolennicy purytanizmu sami podobno nie są bez grzechu!....

Ostatnie Wiadomości.

CAPE TOWN, 2 stycznia. Boerów, którzy weszli do Kolonii Przylądka, aby wywołać powstanie holendrów, jest teraz pięć tysięcy. Podzieleni na dwa oddziały, idą ciągle naprzód, siejąc postrach ogólny.

LONDYN, 2go stycznia.— Z Afryki południowej nadchodzą alarmujące wieści o nadzwyczajnej ruchliwości boerów. W kilkudziesięciu miejscach zaatakowali oni anglików i zabierają im zapasy żywności oraz amunicyi.

CHICAGO, 2 stycznia. — Firma rzeźnicza Swift & Co. otrzymała od rządu rosyjskiego kontrakt na dostawę mięsa do armii rosyjskiej.

PEKIN, 2go stycznia. — Morderca, barona von Ketteler został wczoraj ścięty na miejscu publicznem, wobec tysięcy osób.

Kalendarz na rok 1901.

1901	Sunday	Monday	Tuesday	Wednes.	Thursday	Friday	Saturday
Jan.	...	...	1	2	3	4	5
	6	7	8	9	10	11	12
	13	14	15	16	17	18	19
	20	21	22	23	24	25	26
	27	28	29	30	31	...	...
Feb.	...	...	...	...	...	1	2
	3	4	5	6	7	8	9
	10	11	12	13	14	15	16
	17	18	19	20	21	22	23
	24	25	26	27	28	...	...
March	...	...	...	...	...	1	2
	3	4	5	6	7	8	9
	10	11	12	13	14	15	16
	17	18	19	20	21	22	23
	24	25	26	27	28	29	30
	31	...	...	...	...	...	...
April	...	1	2	3	4	5	6
	7	8	9	10	11	12	13
	14	15	16	17	18	19	20
	21	22	23	24	25	26	27
	28	29	30	...	...	...	...
May	...	...	...	1	2	3	4
	5	6	7	8	9	10	11
	12	13	14	15	16	17	18
	19	20	21	22	23	24	25
	26	27	28	29	30	31	...
June	...	...	...	...	...	...	1
	2	3	4	5	6	7	8
	9	10	11	12	13	14	15
	16	17	18	19	20	21	22
	23	24	25	26	27	28	29
	30	...	...	...	...	...	...

1901	Sunday	Monday	Tuesday	Wednes.	Thursday	Friday	Saturday
July	...	1	2	3	4	5	6
	7	8	9	10	11	12	13
	14	15	16	17	18	19	20
	21	22	23	24	25	26	27
	28	29	30	31	...	...	...
Aug.	...	...	...	...	1	2	3
	4	5	6	7	8	9	10
	11	12	13	14	15	16	17
	18	19	20	21	22	23	24
	25	26	27	28	29	30	31
Sept.	1	2	3	4	5	6	7
	8	9	10	11	12	13	14
	15	16	17	18	19	20	21
	22	23	24	25	26	27	28
	29	30	...	...	...	...	...
Oct.	...	...	1	2	3	4	5
	6	7	8	9	10	11	12
	13	14	15	16	17	18	19
	20	21	22	23	24	25	26
	27	28	29	30	31	...	...
Nov.	...	...	...	...	...	1	2
	3	4	5	6	7	8	9
	10	11	12	13	14	15	16
	17	18	19	20	21	22	23
	24	25	26	27	28	29	30
Dec.	1	2	3	4	5	6	7
	8	9	10	11	12	13	14
	15	16	17	18	19	20	21
	22	23	24	25	26	27	28
	29	30	31	...	...	...	...

"PRZEWODNIKA ZDROWIA" nr. 12 (na grudzień) (A. Czarnowski, Berlin Karlstr. 32) wyszedł i zawiera:

Treść: Od wydawnictwa. — Przyczyny chorób nerwowych: Współczesne małżeństwa — przeciwko hygienie wedle prof. Krafft-Ebinga. — Rozmyślania pozjazdowe (O warunkach poprawy hygieny społecznej) przez dra S. Kurkiewicza. — Muzyka jako środek lekarski. Napisał dr. J. Drzewiecki.—Jeszcze wsprawie bajki o "bocianie." — Przestrogi i rady. — Rozmaitości. — Pielęgniarstwo. — Kącik wesołczy.

Szczęśliwa rodzina.

Każda rodzina może się uważać za szczęśliwą, jeżeli wszyscy jej członkowie przy dobrem są zdrowiu. Dbali rodzice będą pamiętali o tem, aby zawsze mieć w domu lekarstwa, wypróbowanej wartości. W taki sposób przeszkodzą nieraz zagoszczeniu się w ich domu ciężkiej choroby. Pan Józef Augusto z Muscoda, Wis., pisze co następuje: "Proszę, abyś Pan ogłosił ten list. Lekarstwa Severy dają wyjątkowo dobre rezultaty. W domu naszym mieliśmy przez dwadzieścia lat Severy Balsam Płucny i jesteśmy najzupełniej zadowoleni. Był zawsze nadzwyczaj skutecznym w chorobach płucnych tak u mnie jak i u wszystkich osób w rodzinie. Żona moja poleca także Severy Balsam Życia i Severy Olej św. Gotharda.

Każda rodzina powinna mieć Severy lekarstwa pod ręką, oszczędzi im to nietylko pieniędzy, ale zapobiegnie niebezpiecznej chorobie. W tej porze roku zwłaszcza Severy Balsam Płucny powinien być zawsze pod ręką, i używany przeciw zaziębieniom, kaszlowi, krupowi, grypie, bronchitis itp. Jest to lekarstwo składające się z najlepszych części leczniczych, niezaprzeczonej wartości. Na sprzedaż u wszystkich aptekarzy i w składach utrzymujących lekarstwa na sprzedaż. Nie jest prawdziwe, jeżeli nie posiada na wierzchu opakowania podpisu fabrykanta W. F. Severy z Cedar Rapids, Iowa.

CENY TARGOWE

CHICAGO, 2 Stycznia, 1901.

Pszenica Zimowa	
No. 2 czerwona	72—74
" 3 twarda	67¾—68½
Latowa No. 3	65—70½
Kukurydza, buszel	
No. 3 biała	—35½
No. 3 żółta	35½—35½
No. 4 "	35—35½
Owies, buszel	
No. 2 biały	25½—26
No. 4. biały	23½—24½
Mąka: Pszenna zimowa patent	3.60—380
Minnesota patents	3.65—3.85
Piekarska, worek 196 ft.	3.25—3.40
Żytnia miech	2.40—2.70
Żyto, buszel	
Grudniowe	49½—49¾
Jęczmień	50—56
Cielęcina:	
Wyborna, funt	6½—7½
No. 2, " "	5—6
Siano 100 funtów	
Wyborna tymotka	13.00—13.50
No. 1	12.00—12.50
No. 2	11.50—12.00
No. 3	10.00—11.00
Choice prairie	11.00—12.00
No. 1	9.00—11.00
No. 2	8.50—10.00
No. 3	7.50—8.00
No. 4	6.50—7.00
Ospa	13.50
Drób żywy:	
Kury funt	6½—7
Kurczęta	
Kaczki	—7½
Gęsi tuzin	5.00—5.50
Indyki	6½
Bydło:	
Pierwszej klasy, 1,200 do 1.600 funtów	5.75—6.10
Bawełna. Rynek w New Yorku	
Grudniowa	9.64—9.55—9.77
Styczniowa	9.49—9.40—9.61
Marcowa	9.33—9.24—9.42
Majowa	9.21—9.15—9.32
Czerwcowa	9.24—9.13—9.29
Lipcowa.	9.23—9.11—9.27
Sierpniowa	8.71—8.90—9.01
Skóry	
Zielone, solone No. 1	8
No. 2	7
Cielęce	10
No. 2	8½
Siemiona, 100 funtów	
lniane	1.61—1.63
Tymotka	400—4.50
Koniczyna	8.50—9.25
Wieprzowina,	11.12½—11.35
Smalec,	7.05—7.10
Żeberka,	6.25—6.50
Świnie, 100 funtów:	4.85—4.92½
Wyborne	4.70—4.87½
Zwyczajne	4.85—4.92½
Asortowane, 150 do 185 funtów	4.82½—4.90
Biedne	2.75—4.25
Ser: Young America	10½—10½
Twins	10—10
Brick	9½—10
Szwajcarski	12¾—13
Limburger	9½ 10
Bob i groch, buszel:	
Nowy	2.08—2.10
Brown Swedish	1.80—1.90
Czerwony	2.35—2.40
Łój, funt	4½
No 2	3¾
Jaja, tuzin	17½—18½
Masło:	
Śmietankowe	24
Dairy	21
Packing	12½—13

SUSZONE GRZYBY.

W tych dniach sprowadziliśmy wielki zapas suszonych grzybów, węgierskiej bryndzy, kawioru etc., które się sprzedaje hurtownie i detalicznie. Magdziarz i Łebkowski, 669 Milwaukee ave., Chicago. (x)

LISTY POLSKIE NA POCZCIE

1001 Ataburda B	1152 Latus J
1002 Ambroz J	1154 Lepionka W
1007 Anbel F	1156 Lis J
1009 Balor M	1159 Małatuska M
1010 Banatis W	1160 Maly J
1012 Baran S	1161 Macina J
1013 Belicki D	1164 Maciejewski J
1017 Bienik Ż	1169 Melka T
1018 Bijanz T	1173 Mizialka S
1021 Bokor P 2	—76 Mrozek J
1022 Brandis B	—81 Notowicz
1023 Brieski P	—82 Nowas J
1026 Bujan T	—83 Nowatomski J 3
1028 Bukowski F	—84 Nostek W
1031 Cerniwicz K	—85 Nowicki S
1032 Celuska J	—86 Ogrodowski L
1033 Cerny F	—89 Patac J
1035 Choranicz G	—90 Palubiak L
1036 Chojnacki K	—91 Pachorski J
1037 Czumwa H	—92 Pawlikas A
1038 ibocb J	—93 Pawlikowski A
1041 Cygan M	—94 Petrik F
1042 Czebnńska I	—95 Paszkiewicz F
1043 Cłowieński J	—96 Pilitowska H
1045 Demorowski P	—97 Pikula M
1048 Dilewska L	—98 Pietra M
1049 Dorochowicz S	—99 Piotrowski J
1050 Drociński T	1200 Piotrowska A
1051 Duda B	1202 Podzamska A
1052 Durlak J	1203 Popelka J
1064 Feilmaje J	1204 Pollak D
1069 Franciskowicz I	1208 Pysz M
1074 Fujko M	1209 Rawszczyk J
1075 Fumiakowski F	1211 Rs M
1076 Gannsanski J	1212 Razinska J
1077 Garucka J	1216 Rosiński J
1078 Gacek J	1218 Ruszat C
1082 Głowiński M	1219 Rulbida K
1086 Granacki J	1220 Rzeszotko A
1089 Grzyborska M	1222 Sabajowna J
1092 Grube E	1228 Sowienko J
1109 Horbasz J	1235 Scibor J
1110 Hudzik J	1241 Sirejski J
1112 Jendrzejewski C	1242 Siwek M
1115 Janecki E	1243 Skopek M
1116 Jarosz J	1245 Slima M
1117 Jarzyna J	1247 Spitcz A
1118 Jasiński J	1249 Stachowiak T
1119 Jarnot J	1253 Szacik S
1120 Jedonoski M	1254 Szafran A
1121 Jeleń J	1255 Szafrański J
1123 Jordan B	1256 Szewcik Z
1124 Jurkan A	1257 Sawicki A
1125 Kalas J	1258 Szparkowski S
1126 Kadiec A	1259 Szawicz M
1127 Kasztarenda A	1266 Tutlewski I
1128 Kasprzyk W	1270 Wajszwala W
1132 Kilkot A	1274 Wetmiński F
1133 Koda J	1280 Wołowicz J
1134 Kognt M	1281 Wojcik R
1135 Kon J	1282 Worwa M
1136 Kozieński G	1283 Wandowski J
1137 Kowalski M	1284 Wojlewicz S
1138 Kosiek M	1285 Wycik J
1140 Król F	1287 Walski J
1141 Kransse I	1292 Zwierowi
1142 Kralewicz	1294 Zwik M
1147 Kujawa I	1296 Zyski A
1150 Kwik P	